
WÓJT GMINY ISTEbNA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEbNA

Załącznik nr 1 do uchwały Nr

Rady Gminy Istebna

z dnia

Ujednolicona część tekstowa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Istebna

z wyróżnieniem zmian wprowadzonych do studium w zakresie:

I zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie.¹⁾

II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej.²⁾

Istebna 2016 r.

**Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna,**

stanowiące załącznik nr 1
do uchwały Nr XXXVI/342/2014
Rady Gminy Istebna
z dnia 30 czerwca 2014 r.

zostało wykonane na zlecenie
Gminy Istebna
przez
SoftGIS s.c.

51-616 Wrocław, ul. Parkowa 25

tel. (071) 345-92-51;

NIP 898-20-01-760, REGON 932815350

Zespół autorski:

mgr inż. Radosław Jończak – główny projektant (członek ZOIU - Z- 417)

mgr inż. Józefina Sobiegraj

mgr Emilia Berska

Projekt I zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie został opracowany przez:

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta
44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

Zmiany wprowadzone w zakresie I zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie zostały wyróżnione w ujednoliconym tekście studium niebieskim kolorem czcionki i odnośnikiem ¹⁾

Obszar objęty I zmianą studium oznaczono w częściach tekstowych i graficznych studium jako obszar nr 1.

I zmiana studium została przyjęta uchwałą Nr XX/155/2016 Rady Gminy Istebna z dnia 15 lipca 2016 r.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

Projekt II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej został opracowany przez:

mPlan Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta
44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

Zmiany wprowadzone w zakresie II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej zostały wyróżnione w ujednoliconym tekście studium czerwonym kolorem czcionki i odnośnikiem ²⁾ Obszar objęty II zmianą studium oznaczono w częściach tekstowych i graficznych studium jako obszar nr 2.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej

SPIS TREŚCI

WSTĘP	10
PODSTAWA SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEbNA 10	
CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	11
I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU	13
1.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY.....	14
2.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH.....	16
2.1. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej kraju	16
2.3. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy	24
2.3. Wnioski złożone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna	27
3.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA	27
3.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu	27
3.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu.....	27
3.2.1. Tereny mieszkaniowe	28
3.2.2. Tereny usługowe	28
3.2.3. Tereny zabudowy produkcyjno-przemysłowej	30
3.2.4. Tereny cmentarzy.....	30
4.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	31
4.1. Stan środowiska	31
4.1.1. Rzeźba terenu	31
4.1.2. Budowa geologiczna	32
4.1.3. Gleby	33
4.1.4. Wody	33
4.1.5. Warunki klimatyczne	37
4.1.6. Flora	39
4.1.7. Fauna	40
4.1.8. Stan powietrza atmosferycznego.....	41
4.1.10. Surowce naturalne	43
4.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	44
4.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej	44

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

4.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej	44
4.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	46
4.3.1. Ochrona środowiska	46
4.3.2. Ochrona przyrody	47
4.3.3. Elementy krajobrazu kulturowego	52
5.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ ..	54
5.1. Rys Historyczny	54
5.2. Struktura osadnicza	55
5.4. Obiekty będące w gminnej ewidencji zabytków	58
5.5. Stanowiska archeologiczne.....	61
5.6. Strefy ochrony konserwatorskiej	62
6.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA.....	64
6.1. Demografia	64
6.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie.....	69
6.3. Jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia.....	73
6.4. Oświata	75
6.5. Kultura.....	78
6.6. Sport i rekreacja	80
7.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	85
8.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.	87
8.1. Potrzeby rozwoju.....	87
8.2. Możliwości	87
8.3. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego I zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.	88
8.4. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego II zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.	92
9.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.	125
10.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	125

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

10.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	125
Wszystkie formy ochrony przyrody zostały szczegółowo przedstawione w rozdziale 4.3.2. <i>Ochrona przyrody</i>	126
10.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo górnicze i geologiczne	126
W rozdziale 4.1.10. <i>Surowce naturalne</i> wspomniano już, że na terenie gminy Istebna znajduje się jedno udokumentowane złożenie - Koci Zamek, które posiada numer ewidencyjny MIDAS (586). Obecnie zaniechano jego eksploatacji. Na terenie gminy nie występują żadne obszary ani tereny górnicze.	126
10.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	126
10.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach	126
10.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.	126
10.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne	127
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	128
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	129
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	130
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	130
14.1 Stan systemu komunikacyjnego	130
14.1.1. Komunikacja drogowa	130
14.1.2. Komunikacja kolejowa	132
14.1.3. Komunikacja lotnicza	132
14.2. Stan infrastruktury technicznej.....	132
14.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej	132
14.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną	135
14.2.3. Zaopatrzenie w gaz.....	136
14.2.4. Zaopatrzenie w energię ciepłą.....	136
14.2.5. Telekomunikacja.....	136
14.2.6. Gospodarka odpadami	136

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	137
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPowODZIOWEJ	138
17. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ	139
II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO . 141	
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ISTEbNA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	142
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPÓD ZABUDOWY	149
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	160
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	165
5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	167
6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	170
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ORAZ LOKALNYM	173
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH	173
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	174
10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	174
11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ NA OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	175
12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALNY FILAR OCHRONNY	177
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH	178
Na terenie gminy Istebna nie występują obszary pomników zagłady ani ich strefy ochronnych ustalone na podstawie przepisów odrębnych.	178
14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI I REKULTYWACJI	178
15. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGI O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE	178
16. TERENY ZAMKNIĘTE	179

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

III. SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	180
IV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ I ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEbNA	182
V. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ	187
II ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEbNA	187

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej

SPIS RYCIN

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy Istebna	10
Ryc. 2. Położenie fizycznogeograficzne gminy Istebna	12
Ryc. 3. Rzeźba terenu.....	20
Ryc. 4. Główne użytkowe poziomy wodonośne	23
Ryc..5. Cieki wodne na obszarze opracowania	24
Ryc. 6. Temperatura i opady – średnie z wielolecia dla stacji Bielsko-Biała.....	26
Ryc.7. Struktura upraw	32
Ryc.8. Lasy w powierzchni ogólnej	33
Ryc.9. Podział nadleśnictwa na leśnictwa i cięcia sanitarne w lasach nadleśnictwa	34
Ryc. 10. Rozkład zabudowy w gminie Istebna	43
Ryc.11. Struktura płci i wieku.....	52
Ryc.12. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn	52
Ryc.13. Ludność w wieku produkcyjnym.....	53
Ryc.14. Przyrost naturalny.....	53
Ryc.15. Urodzenia i zgony	54
Ryc.16. Wykształcenie.....	54
Ryc.17. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON	55
Ryc.18. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD.....	55
Ryc.19. Bezrobocie	56
Ryc.20. Struktura zatrudnionych	57
Ryc.21. Warunki mieszkaniowe	57
Ryc.22. Warunki mieszkaniowe	58
Ryc.23. Warunki mieszkaniowe	58
Ryc.24. Warunki mieszkaniowe	59
Ryc.25. Przedszkola	61
Ryc.26. Szkoły podstawowe	62
Ryc.27. Gimnazja	62
Ryc.28. Biblioteki.....	63
Ryc.29. Wykrywalność przestępstw w powiatach regionu bielskiego	69
Ryc.30. Osuwiska	78
Ryc.31. Układ komunikacyjny na terenie gminy Istebna.....	81
Ryc.32. Zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca w powiatach regionu bielskiego.....	84
Ryc.33. Schemat projektowanych kierunków rozwoju Gminy Istebna.....	93
Ryc.34. Zmiany w przeznaczeniu terenów względem MPZP i poprzedniego SUIKZP	95
Ryc.35. Zmiany w przeznaczeniu względem MPZP i poprzedniego SUIKZP	96

SPIS TABEL

Tab.1. Sołectwa gminy Istebna- stan na dzień 08.11.2011 r.	11
Tab.2. Użytkowanie terenu w gminie Istebna	17
Tab.3. Procentowe zmiany stężeń w roku 2010 w stosunku do roku 2009.	30
Tab. 5. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków.	44
Tab. 7. Stanowiska archeologiczne	48
Tab.8. Placówki oświatowe w gminie Istebna	60
Tab.9. Parafie rzymskokatolickie w gminie Istebna	64
Tab.10. Najważniejsze obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie Istebna	65
Tab.11. Najważniejsze obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie Istebna	66
Tab.12. Gminne ujęcia wody (Źródło: Starostwo Powiatowe w Cieszynie)	83

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

WSTĘP

PODSTAWA SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEBNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium” to dokument planistyczny, który określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 i poz. 951) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073)²⁾.

Niniejszy dokument stanowi zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna przyjętego Uchwałą Rady Gminy Istebna nr XVIII/141/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r., zmienionego Uchwałą Nr XLII/38/2006 Rady Gminy Istebna z dnia 28 października 2006 r., Uchwałą Nr XXIV/230/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 6 lipca 2009 r. i Uchwałą Nr XXXVI/346/2010 rady Gminy Istebna z dnia 5 listopada 2010 r. Podstawą do sporządzenia niniejszej zmiany była uchwała nr X/56/2011 Rady Gminy Istebna z dnia 28 września 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna. Zmiana dokumentu z 2000 r. jest podyktowana przede wszystkim jego dezaktualizacją oraz koniecznością dostosowania dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa. Ponadto poprzedni dokument, poprzez wielokrotne, fragmentaryczne zmiany utracił spójność i aktualnie nie umożliwia już prowadzenia polityki przestrzennej w sposób całościowy i przemyślany.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 wspomnianej ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 i poz. 951) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073)²⁾ oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118 poz. 1233).

Podstawą do sporządzenia I zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie jest uchwała nr VII/43/2015 Rady Gminy Istebna z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Żółtego Gronia w Istebnej

Koniakowie. Granice obszaru objętego I zmianą studium określone są na załączniku graficznym do ww. uchwały.

Obszar objęty I zmianą studium oznaczono w części graficznej studium jako obszar nr 1.¹⁾

Podstawą do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej jest uchwała nr XXXIX/377/2014 Rady Gminy Istebna z dnia 29 września 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej. Granice obszaru objętego II zmianą studium określone są na załączniku graficznym do ww. uchwały. Obszar objęty II zmianą studium oznaczono w części graficznej studium jako obszar nr 2.²⁾

CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 i poz. 951) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073)²⁾ studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

W myśl w/w ustawy przy sporządzaniu studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych opracowanych na szczeblu krajowym (koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju), wojewódzkim (strategii rozwoju i planie zagospodarowania województwa) oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Studium określa kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne zasady użytkowania terenu. Pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Zasadniczym celem studium jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument wskazuje potencjał rozwoju przestrzennego, możliwości zagospodarowania nowych terenów oraz stopień przekształceń istniejącego zagospodarowania, a także konieczność ochrony obszarów

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej

i obiektów wartościowych. W związku z powyższym studium może stanowić swoistą ofertę promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

Głównym celem, dla którego sporządzono zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna są potrzeby mieszkańców wyrażone w składanych wnioskach oraz koniecznością dostosowania poprzedniego dokumentu do obowiązujących przepisów prawa i aktualnych uwarunkowań.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

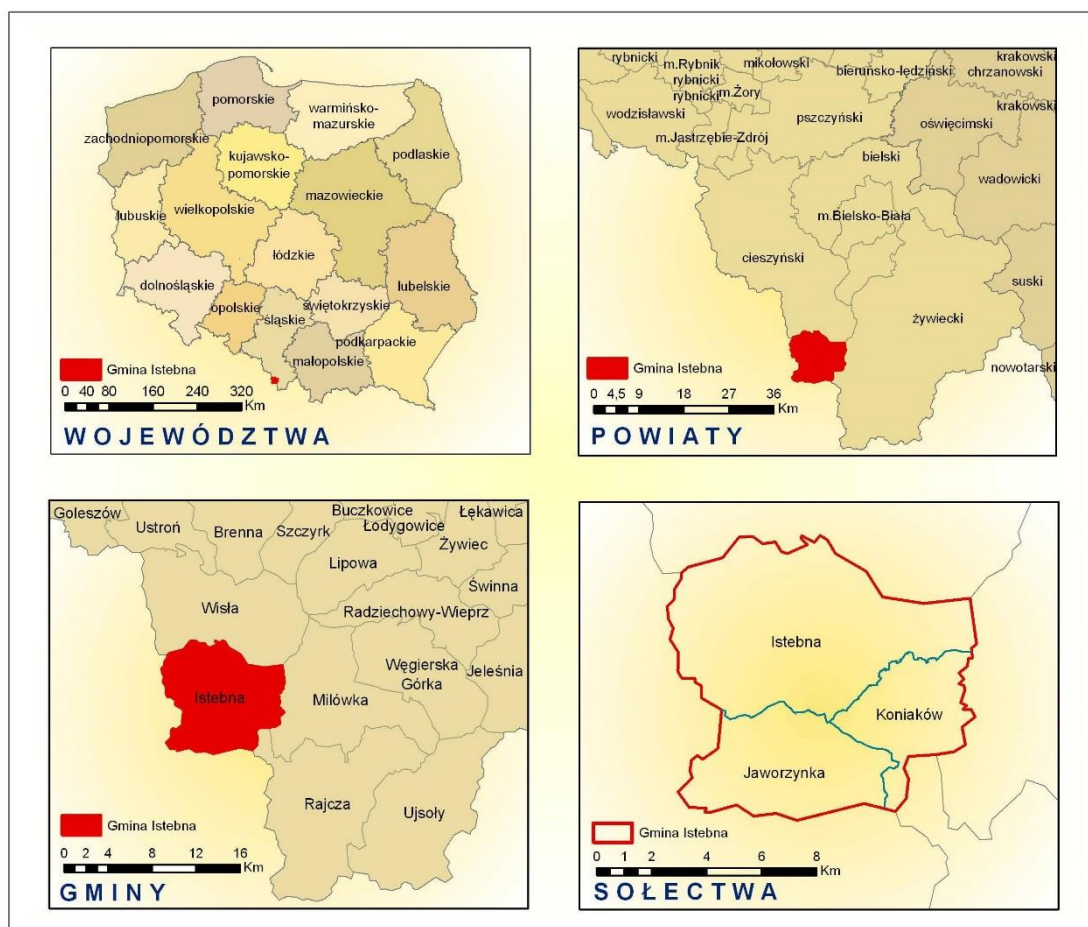
²⁾ II zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina Istebna położona jest w południowej części województwa śląskiego, w szczytowej części Beskidu Śląskiego (Ryc.1.). Gmina położona jest na styku trzech granic państwowych. Jej zachodnia granica jest jednocześnie granicą polsko-czeską, natomiast południowa granicą polsko-słowacką. Gmina znajduje się w powiecie cieszyńskim i sąsiaduje z gminą miejską Wisła oraz z dwoma gminami wiejskimi powiatu żywieckiego – Rajczą i Milówką. Istebna posiada dobre połączenie drogowe drogą wojewódzką nr 943, która łączy się z drogą krajową nr 69 Bielsko-Biała – przejście graniczne w Zwardoniu. Droga ta jest obecnie modernizowana a częściowo już zmodernizowana do klasy drogi ekspresowej. W Bielsku-Białej łączy się z drogą krajową nr 1 prowadzącą z Gdańska przez Toruń, Łódź do przejścia granicznego w Cieszynie. Jest ona częścią europejskiej trasy E75 prowadzącą dalej przez Węgry do Aten. Do Warszawy jest ok. 400 km, do Katowic niewiele ponad 100 km, a do Cieszyna niemal 40 km.

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy Istebna

Źródło: Opracowanie własne

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Gmina Istebna zajmuje powierzchnię 84,25 km² i jest pod względem powierzchni jedną z największych gmin powiatu cieszyńskiego. W pierwszym kwartale 2012 roku gminę zamieszkiwało 11882 osób. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Istebna, gmina podzielona jest zaledwie na 3 sołectwa, które prezentuje Tab.1.

Tab.1. Sołectwa gminy Istebna- stan na dzień 08.11.2011 r.

Źródło: UG Istebna

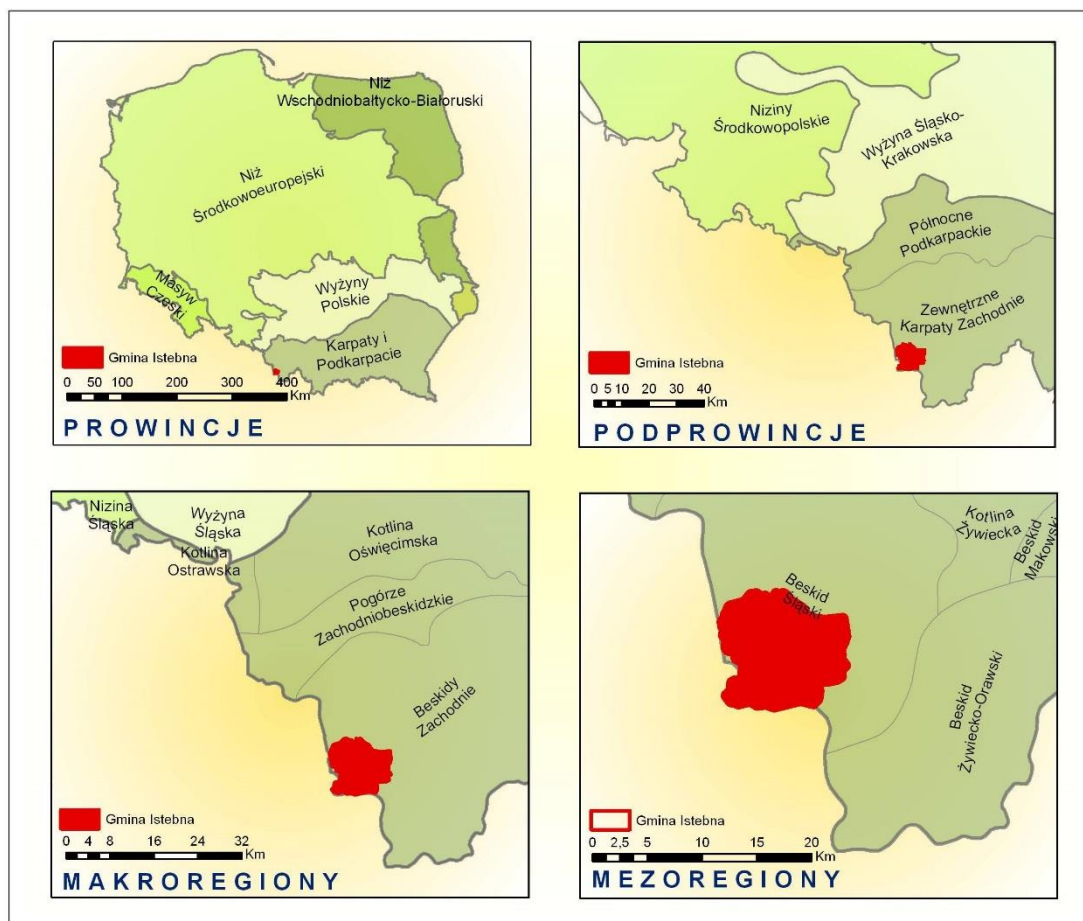
Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba ludności
1.	Istebna	5077
2.	Jaworzynka	3183
3.	Koniaków	3622

Największym sołectwem pod względem liczby ludności jest oczywiście siedziba administracji gminnej, czyli sołectwo Istebna, w którym mieszka ponad 5 tys. mieszkańców. Pozostałe sołectwa są wyraźnie mniejsze, bowiem w Koniakowie mieszka niewiele ponad 3,6 tys. mieszkańców, a w Jaworzynce niespełna 3,2 tys.

W odniesieniu do I¹⁾ i II²⁾ zmiany studium do roku 2014 liczba mieszkańców gminy Istebna wg danych GUS wzrosła do 11935 osób.¹⁾

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego (Ryc.2.) gmina Istebna znajduje się na obszarze Europy Zachodniej w megaregionie Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska (5), na obszarze prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem (51). Uszczegóławiając położenie fizycznogeograficzne gminy możemy powiedzieć, że należy do podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513), do makroregionu Beskidy Zachodnie (513.4-5) i do mezoregionu Beskid Śląski (513.45).

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc. 2. Położenie fizycznogeograficzne gminy Istebna

Źródło: Opracowanie własne

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH

2.1. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej kraju

Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie.

W ramach koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 obszar gminy Istebna został wskazany jako obszar górski wymagający prowadzenie działań przeciwoerozyjnych, działań na rzecz podwyższenia bezpieczeństwa powodziowego, rozwoju infrastruktury turystycznej, ochrony walorów uzdrowiskowych, sanitacji obszarów wiejskich, zachowania tożsamości kulturowo-krajobrazowej, utrzymania równowagi ekologicznej i poprawy warunków dla rolnictwa.

2.2. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa śląskiego

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W dniu 21 czerwca 2004 w czasie obrad XXI sesji Sejmiku Województwa Śląskiego radni uchwalili przygotowany przez Marszałka Województwa Śląskiego *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego*, który 27 lipca 2004 został opublikowany w "Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 68/2004 poz. 2049". W związku z powyższym, *Plan* nabrał mocy dnia 10 sierpnia 2004, wraz z wejściem w życie "Uchwały Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego*".

W myśl kierunków rozwoju wskazanych w ww. dokumencie gmina Istebna należy do strefy rekreacyjno-leśnej, o przewadze lasów, predysponowanej do pełnienia wiodącej funkcji rekreacyjnej z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska i gospodarki leśnej. *Plan* zakłada wykreowanie na tym terenie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego dotyczącego turystyki rekreacyjnej, aktywnej i specjalistycznej dla rozwoju między innymi: turystyki pieszej, rowerowej i konnej oraz sportów narciarskich. Z punktu widzenia *Planu* obszar gminy Istebna jest ważny jako obszar rozwoju turystyki na obszarze pogranicza i turystyki tranzytowej - organizowanej z przejściami do Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej.

Obszary górskie, w tym teren gminy Istebna – z wyjątkiem najgęściej zamieszkałych fragmentów dolin – mają status biocentrów lub korytarzy ekologicznych o międzynarodowej bądź krajowej randze. Przeważają tu krajobrazy naturalne tworzone przez zbiorowiska leśne w zachowanym pionowym układzie stref roślinnych. Praktycznie niemal cały teren mieści się w krajowym systemie obszarów chronionych a ponadto wchodzi w skład sieci ECONET, jest ostoją CORINE, wskazany jest do ochrony jako obiekty „Dzikiej Polski”, programu „Zielone Karpaty” a wreszcie – objęty jest do ochroną jako obszar NATURA 2000. Ponadto teren gminy został w *Planie* wskazany jako rejon ochrony walorów leczniczo-przyrodniczo-klimatycznych miejscowości uzdrowiskowych, który nie jest jednak strefą ochrony uzdrowiskowej. Gmina Istebna jest położona także na obszarze potencjalnego zagrożenia powodzią gdyż może w tym regionie dochodzić do nakładania się fal powodziowych Wisły i jej dopływów.

Jeżeli chodzi o ochronę dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego* przewiduje się na tym terenie ochronę i wykorzystanie turystyczne krajobrazu kulturowego gospodarki rolniczo-pasterskiej górali beskidzkich. Spośród inwestycji drogowych z perspektywy gminy Istebna istotny jest zapis o wspieraniu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym.

W zakresie infrastruktury technicznej dla Gminy Istebna na terenie gminy planuje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia Dn 300 mm Cn 6,3 MPa relacji, Żywiec -Istebna i połączenie go z siecią czeską i słowacką.

W odniesieniu do II zmiany studium aktualnym dokumentem określającym politykę przestrzenną Województwa Śląskiego jest Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz. 4619). Spośród najważniejszych informacji wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego należy wyróżnić położenie obszaru gminy Istebna:

- w wiejskim obszarze funkcjonalnym, w którego rozwoju wskazane jest kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjny rozwój na obszarach o niskim potencjale glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Jednocześnie wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich. Kształtowanie krajobrazu, ochrona i wykorzystanie środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, będą miały pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, walory krajobrazowe i jakość życia mieszkańców tego obszaru funkcjonalnego.

- w obszarze górskim, którego rozwój powinien być ukierunkowany na zapewnienie dostępu do usług publicznych przy uwzględnieniu skutecznej ochrony zasobów środowiska i zachowaniu tożsamości kulturowo-krajobrazowej,

- w obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi, w którym działania powinny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym. Priorytetem działań przeciwpowodziowych dla terenów obecnie zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych powinna być ochrona zabudowy, natomiast dla obszarów niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy winien być zakaz zabudowy. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią winno uwzględniać się obowiązujące zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią. Na wszystkich terenach województwa wskazanych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym należy uwzględnić ustalenia tych dokumentów

- w obszarze cennym przyrodniczo – którego rozwój powinien być ukierunkowany na ochronę walorów przyrodniczych obszarów cennych przyrodniczo. Cenne elementy

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

środowiska przyrodniczego stanowią jednocześnie główne walory turystyczne województwa śląskiego, stwarzające możliwości rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej regionu. Funkcja ta jest ważnym czynnikiem nie tylko wzrostu, ale także aktywizacji gospodarczej wielu obszarów regionu. Jednakże rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej na obszarach cennych przyrodniczo winien zostać podporządkowany zachowaniu różnorodności biologicznej.

- w obszarze ochrony krajobrazów kulturowych, którego rozwój powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu,

- w obszarze funkcjonalnym ochrony i kształtowania zasobów wodnych obejmującym teren całego województwa,

- w obszarze udokumentowanych złóż kopalin, którego rozwój powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska,

- w obszarze przygranicznym, którego rozwój powinien być ukierunkowany na stymulowanie wzrostu gospodarczego i rozwoju przedsiębiorczości poprzez współpracę międzynarodową, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, turystyki, wspólnego przeciwdziałania klęskom żywiołowym, itp.

Dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego przyjęto następujące zasady zagospodarowania, które można odnieść do obszaru gminy Istebna:

- ochrona historycznych układów ruralistycznych;
- utrzymania tradycyjnej skali i form zabudowy;
- ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej;
- kształtowanie oraz poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- ochrona obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem;
- utrzymywanie i przywracanie mozaikowości krajobrazu rolniczego;
- zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego;
- wprowadzanie stref ekotonowych cieków wodnych;
- stosowanie różnorodnych form retencji technicznej i nietechnicznej, w tym ochrona przed splywem zanieczyszczeń do wód;
- prowadzenie efektywnych prac melioracyjnych na obszarach wiejskich uwzględniających wymagania ochrony środowiska;
- wykluczenie możliwości uprawy roślin energetycznych obcych gatunków inwazyjnych lub potencjalnie inwazyjnych, stanowiących zagrożenie dla różnorodności biologicznej, a w szczególności: słonecznika bulwiastego, rdestowca sachalińskiego i ostrokończystego, miskanta olbrzymiego i cukrowego, barszczu Sosnowskiego i Mantegazziego, ślazu pensylwańskiego, nawłoci kanadyjskiej i późnej, robinii akacjowej;
- rewitalizowanie, rekultywowanie, rewaloryzowanie obszarów zdegradowanych w celu poprawy jakości i integracji przestrzeni, z wykorzystaniem lokalnych zasobów i potencjałów;
- ograniczenie możliwości rekultywacji zalewisk pogórnich poprzez ich zasypywanie odpadami; rekultywacja wyrobisk po eksploatacji surowców skalnych w kierunku wodnym, rekreacyjnym lub przyrodniczym; wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwałowisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych;
- kultywowanie lokalnych tradycji, w tym tworzenie markowych produktów turystycznych;
- rozwój turystyki i agroturystyki z uwzględnieniem minimalizacji konfliktów środowiskowych;
- wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, leśnictwie, ekologii w oparciu o wyniki doświadczeń instytucji naukowych i badawczo-rozwojowych;

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- rozwijanie inwestycji gospodarczych wykorzystujących lokalny potencjał rolniczy w powiązaniu ze szlakami komunikacyjnymi;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- lokowanie biogazowni rolniczych w miejscach, w których istnieje stały dostęp do lokalnych substratów;
- przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu;
- wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
- uwzględnianie przy lokalizacji farm i turbin wiatrowych odpowiedniej (wynikającej z lokalnych warunków terenowych) odległości od zabudowy mieszkaniowej.

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego została określona wizja rozwoju przestrzennego województwa. Wizja ta została oparta na wizji określonej w Strategii „Śląskie 2020+” oraz wizji przyjętej w Strategii Rozwoju dla Polski Południowej: Województwo śląskie będzie regionem o nowoczesnej gospodarce, wykorzystującym kreatywność jego mieszkańców i wzmacniającym istniejące potencjały gospodarcze i środowiskowe, zapewniającym równość życiowych i rozwojowych szans przy poszanowaniu zasady zrównoważonego i trwałego rozwoju.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego zostały też określone następujące cele i kierunki polityki przestrzennej województwa:

- NOWOCZESNA GOSPODARKA – PROMOCJA GOSPODARCZEGO WZROSTU I INNOWACJI:

- tworzenie warunków przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności gospodarczej i transferu technologii.
- wzmocnienie funkcji metropolitalnych ośrodka wojewódzkiego oraz wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych ośrodków regionalnych.
- poprawa dostępności wewnętrznej regionu.

- SZANSE ROZWOJOWE MIESZKAŃCÓW – ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM DOSTĘPU DO USŁUG PUBLICZNYCH

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- rozwój obszarów objętych procesami dyfuzji rozwoju z wykorzystaniem ich wewnętrznych potencjałów.

- rozwój obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych.

- poprawa wewnętrznej integracji regionu.

- PRZESTRZEŃ - ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO

- ochrona zasobów środowiska.

- kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach miejskich.

- kształtowanie krajobrazów kulturowych w obszarach wiejskich.

- RELACJE Z OTOCZENIEM - INFRASTRUKTURALNE POWIĄZANIA REGIONU

- rozwój ponadregionalnej i międzynarodowej infrastruktury transportowej.

- rozwój ponadregionalnej i regionalnej infrastruktury technicznej.

- rozwijanie współpracy międzyregionalnej.²⁾

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląsk 2020", stanowi główne narzędzie polityki rozwoju prowadzonej przez samorząd województwa. Wyznacza zakres działań podejmowanych przez władze regionu, a także stanowi punkt odniesienia dla inicjatyw oraz dokumentów o charakterze planistycznym, przestrzennym i programowym, podejmowanych i tworzonych na poziomie regionalnym, lokalnym, a także przez środowiska branżowe. Pierwszą Strategię uchwalono w 2000 r., a następnie dokument ten był aktualizowany. Celem aktualizacji Strategii było także jeszcze silniejsze wpisanie regionu w światowe trendy związane z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy, dyfuzją rozwoju poprzez ośrodki metropolitalne, podnoszeniem jakości życia przy uwzględnieniu wymogów wynikających z zasad zrównoważonego rozwoju. Przy aktualizacji Strategii zachowano zgodność z przyjętą Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007-2015, Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013 wspierającymi wzrost gospodarczy i zatrudnienie (Narodowa Strategia Spójności), z zapisami strategii sektorowych, eksperckiego projektu Konceptcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, dokumentami strategicznymi i operacyjnymi przyjętymi przez Sejmik i Zarząd Województwa Śląskiego opracowanymi w okresie 2005-2009, w tym Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, a także dokumentami programowymi inicjowanymi przez Radę Europejską.

W w/w dokumencie zdefiniowano wizję województwa, jako swoisty drogowskaz dla osób kształtujących politykę przestrzenną na niższych szczeblach:

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE BĘDZIE REGIONEM ZAPEWNIAJĄCYM DOSTĘP DO USŁUG PUBLICZNYCH O WYSOKIM STANDARDZIE, O NOWOCZESNEJ I ZAAWANSOWANEJ TECHNOLOGICZNIE GOSPODARCE ORAZ ISTOTNYM

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

PARTNEREM W PROCESIE ROZWOJU EUROPY.

Cele zawarte w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląsk 2020”*, które może realizować gmina Istebna, zakładają m.in. upowszechnianie oraz promocję aktywnego i zdrowego stylu życia, budowę i modernizację infrastruktury komunalnej, zwiększanie atrakcyjności turystycznej, rozwój współpracy międzyregionalnej, transnarodowej i transgranicznej oraz wiele innych.

W odniesieniu do I¹⁾ i II²⁾ zmiany studium aktualnym dokumentem strategicznym Województwa Śląskiego jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r. Dokument ten, będący aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 17 lutego 2010 r. stanowi plan samorządu województwa określający wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań w perspektywie 2020 r.

Wizerunek województwa śląskiego w perspektywie 2020+ został w ww. strategii określony następująco:

„Województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergię pomiędzy partnerami procesu rozwoju.”

W Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” określono następujące obszary priorytetowe i cele strategiczne:

Nowoczesna gospodarka i cel strategiczny: Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność.

Szanse rozwojowe mieszkańców i cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie.

Przestrzeń i cel strategiczny: Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni.

Relacje z otoczeniem i cel strategiczny: Województwo śląskie regionem otwartym będącym istotnym partnerem rozwoju Europy.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa obszar gminy Istebna jest położony w południowym obszarze funkcjonalnym województwa śląskiego. Gmina Istebna została wskazana jako:

- obszar wiejski,
- obszar strukturalnie słabego rolnictwa,
- obszar przygraniczny.¹⁾

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2.3. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy

Niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, zmienia dokument opracowany w 2000 r., przyjęty Uchwałą Rady Gminy Istebna Nr XVIII/141/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r., zmienionego Uchwałą Nr XLII/38/2006 Rady Gminy Istebna z dnia 28 października 2006 r., Uchwałą Nr XXIV/230/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 6 lipca 2009 r. i Uchwałą Nr XXXVI/346/2010 Rady Gminy Istebna z dnia 5 listopada 2010 r. W poprzednim projekcie Studium za główny cel gminy przyjęto dzielenie się walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi gminy dla dobra mieszkańców i przyjezdnych.

Gmina Istebna posiada obowiązujący, jednolity miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru gminy w jej granicach administracyjnych, dzięki czemu władze gminy unikają konieczności wydawania nieskoordynowanych decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został uchwalony 9 października 2002 roku, uchwałą Rady Gminy Istebna Nr XXXVII/336/2002, a następnie był punktowo zmieniany w związku z czym utracił już jednolity charakter.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna wprowadza cały szereg ustaleń, które w prawdzie nie są obowiązujące przy sporządzaniu studium, ale stanowią cenną wskazówkę przy wyznaczaniu kierunków rozwoju. W Planie wyznaczono następujące kategorie funkcjonalne terenów: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny upraw polowych, łąk i pastwisk z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej w ściśle określonych obszarach, tereny zabudowy usługowej – usługi publiczne – usługi komercyjne, tereny przejść granicznych, tereny wytwórczo- komercyjne, tereny zieleni cmentarnej, tereny zieleni parkowej, tereny upraw polowych, łąk i pastwisk, tereny ośrodków produkcji rolniczej, tereny zabudowy mieszkaniowej związanej z obsługą leśnictwa, tereny urządzeń obsługi leśnictwa, tereny zieleni leśnej – lasy ochronne, tereny wód otwartych tereny układu komunikacyjnego – parkingi, parkingi turystyczne - ulice główne - ulice zbiorcze - ulice lokalne, ciągi pieszo jezdne, tereny urządzeń infrastruktury technicznej.

Ponadto gmina Istebna dysponuje Zintegrowaną Strategią Rozwoju Gminy Istebna 2005-2015 przyjętą uchwałą Rady Gminy Istebna Nr XXI/163/2004 z dnia 30 czerwca 2004 r. Dokument ten definiuje misję gminy, która brzmi:

„CELEM SPOŁECZNOŚCI I SAMORZĄDU GMINY ISTEbNA JEST OSIĄGNIĘCIE STATUSU GŁÓWNEGO OŚRODKA AGROTURYSTYKI W POŁUDNIOWEJ POLSCE, PRZY JEDNOCZESNYM UTRZYMANIU WARTOŚCI REGIONALNYCH I ZACHOWANIU ŚRODOWISKA NATURALNEGO”

Strategia zakłada podejmowanie działań w trzech obszarach, by w pełni wykorzystać potencjał gminy. Pierwszym z nich jest rozbudowa infrastruktury na obszarze gminy Istebna przyczyniająca się do podniesienia standardu życia

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

mieszkańców oraz rozwoju funkcji turystycznych. Ponadto rozwój infrastruktury, rolnictwa i ochrona środowiska oraz poprawa warunków życia mieszkańców – nowoczesna pomoc społeczna, edukacja, rozwój przedsiębiorczości. Podczas realizacji Strategii osiągnięte zostaną następujące cele strategiczne: modernizacja i rozbudowa infrastruktury jako czynnik determinujący rozwój gminy, systematyczna poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie, stworzenie nowoczesnej infrastruktury sportowo rekreacyjnej, ochrona dziedzictwa kultury istebniańskiej, udostępnienie odwiedzającym walorów kulturowych i naturalnych gminy, skuteczna promocja walorów i oferty turystycznej gminy Istebna, zapewnienie odpowiedniego standardu usług klientom zakładów opieki zdrowia, systemu pomocy społecznej oraz zapewnienie warunków osobom niepełnosprawnym zamieszkującym gminę, przebudowa gminnego systemu edukacji służąca sprostaniu wyzwaniom, jakie niesie przyszłość, rozwój rynku pracy i lokalnej przedsiębiorczości.

Uchwałą Rady Gminy Istebna XXII/169/2004 z dnia 3 marca 2004 roku przyjęto także Program Ochrony Środowiska dla Gminy Istebna, które reguluje kwestie środowiskowe oraz prowadzi do zintegrowania działań na rzecz ochrony środowiska w sposób zapewniający ochronę walorów naturalnych oraz uwzględniający uwarunkowania ekonomiczne. Dokument ten został aktualizowany w 2009 r. uchwałą Rady Gminy Istebna XX/196/2009 z dnia 27 lutego 2009 r.

Procesy inwestycyjne na terenie gminy Istebna cechuje wyjątkowo duży dynamizm. Od początku 2006 roku do dnia rozpoczęcia procedury planistycznej wpłynęło 615 wniosków o zmianę przeznaczenia terenu, głównie pod budownictwo mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe lub rekreacyjne.

W odniesieniu do I zmiany studium aktualnym dokumentem samorządu lokalnego, formułującym wizję rozwoju gminy i ukierunkującym jej działania w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego jest „Strategia Rozwoju Gminy Istebna do roku 2020” przyjęta uchwałą nr XXXIII/325/2014 Rady Gminy Istebna z dnia 18 lutego 2014 r. Plan strategiczny dla Gminy Istebna stanowi kontynuację poprzednich założeń rozwojowych, z wykorzystaniem potencjału, który został wypracowany na terenie Gminy.

Jednocześnie w ww. opracowaniu uwzględniono plany i zamierzenia władz Województwa Śląskiego z zakresie programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Umożliwiło to uwzględnienie możliwości zewnętrznego finansowania kluczowych kierunków interwencji publicznej w Gminie Istebna. Strategia zawiera odniesienie się do opracowania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pt. „Założenia do przyszłego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, finansowanego z EFRR”.

Dokument definiuje misję gminy Istebna, którą jest „harmonijny rozwój turystyki jako koła zamachowego lokalnej gospodarki oraz systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców. Gmina Istebna podejmuje dla działania na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego zachowując szczególną dbałość o zachowanie unikatowych zasobów - środowiska naturalnego, krajobrazu, a także dziedzictwa kultury.”

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Z misją Gminy Istebna ściśle koreluje wizja strategiczna – tj. projektowany obraz gminy w roku 2020, który określono następująco:

„Gmina Istebna aspiruje do ścisłej czołówki ośrodków turystycznych w południowej Polsce w 2020 roku. Osiągnięcie tego założenia będzie realizowane dzięki zrównoważonemu wsparciu dla przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych. Ważnym kontekstem podejmowanych projektów rozwojowych jest zachowanie i poprawa stanu środowiska naturalnego. Wizja Gminy Istebna koncentruje się na zapewnieniu mieszkańcom optymalnych warunków życia i rozwoju, zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym oraz technicznym. Priorytetem Gminy Istebna jest budowa przyjaznego otoczenia dla biznesu tworzącego miejsca pracy, a także rekreacji i wypoczynku. W 2020 roku w Gminie Istebna wciąż żywe będzie dziedzictwo góralskiej kultury, której unikatowa wartość będzie, obok aktywnego wypoczynku, jednym z kluczowych elementów atrakcyjności turystycznej.”

Strategia zakłada działania w 3 domenach strategicznych:

- Rozwój podstawowej infrastruktury i środowiska,
- Rozwój podstawowej infrastruktury i środowiska,
- Folklor, który żyje - rozwój potencjału turystycznego.

Z punktu widzenia polityki przestrzennej w odniesieniu do I zmiany studium najistotniejsze cele operacyjne określone w Strategii dla ww. domen to:

- Poprawa stanu technicznego i utrzymanie funkcjonujących oczyszczalni ścieków
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zgodnie z Konceptcją programowo-przestrzenną gospodarki wodno-ściekowej gminy Istebna
- Wspieranie rozwoju oczyszczalni przydomowych i zbiorczych dla obszarów o niskim poziomie skanalizowania.¹⁾

W odniesieniu do II zmiany studium aktualnym dokumentem strategicznym na szczeblu lokalnym jest „Strategia Rozwoju Gminy Istebna do roku 2020” przyjęta uchwałą nr XIV/103/2015 Rady Gminy Istebna z dnia 16 grudnia 2015 r. Jest to podstawowy strategiczny dokument samorządu lokalnego, formułujący wizję rozwoju Gminy i ukierunkowujący jej działania w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego na kolejne lata. Za okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Istebna przyjęto okres do 2020 roku. Dokument ten określa:

- misję Gminy Istebna jako harmonijny rozwój turystyki jako koła zamachowego lokalnej gospodarki oraz systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców.
- wizję Gminy Istebna jako gminy aspirującej do ścisłej czołówki ośrodków turystycznych w południowej Polsce w 2020 roku. Osiągnięcie tego założenia będzie realizowane dzięki zrównoważonemu wsparciu dla przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych. Ważnym kontekstem podejmowanych projektów rozwojowych jest zachowanie i poprawa stanu środowiska naturalnego.²⁾

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2.3. Wnioski złożone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna

W trakcie procedury planistycznej do studium wpłynęło 117 wniosków. Dla wsi Istebna w terminie wpłynęły 53 wnioski, z których 25 zostało rozpatrzonych negatywnie, 11 pozytywnie a 15 częściowo pozytywnie. Dwa wnioski nie dotyczyły Studium. Ponadto przed terminem wskazanym w ogłoszeniu i obwieszczeniu Wójta, wpłynęło 279 wniosków dotyczących Istebnej. Wnioski złożone poza procedurą nie były jednak rozstrzygane. Jeżeli chodzi o Koniaków w trakcie procedury wpłynęło 26 wniosków, z których 7 zostało rozpatrzonych negatywnie, 3 pozytywnie, 15 częściowo pozytywnie, a w przypadku jednego wniosku nie możliwe było zlokalizowanie nieruchomości. Ponadto przed terminem wpłynęło 155 wniosków a po terminie 4 wnioski dotyczące Koniakowa. W odniesieniu do wsi Jaworzynka, w trakcie procedury złożono 38 wniosków, z czego 8 wniosków rozpatrzono pozytywnie, 18 negatywnie, 11 częściowo, a w przypadku jednego wniosku nie możliwe było zlokalizowanie. Podsumowując, uwzględniono mniej niż 20 % wniosków, a ok. 35 % uwzględniono częściowo. Nie uwzględniono 45 % wszystkich wniosków złożonych w trakcie ustawowej procedury.

Większość dotyczyła zmiany przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową ok. 60 % lub mieszkaniowo-usługową ok. 38 %. Ponadto kilka wniosków dotyczyło rozbudowy infrastruktury turystycznej, głównie narciarskiej (ok. 2%).

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

3.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu

Gmina Istebna jest gminą rolniczą ze znacznym udziałem terenów leśnych, która coraz silniej ukierunkowuje się na rozwój turystyki. Takie też funkcje ma ustalone w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. gmina Istebna należy do strefy rekreacyjno-leśnej, o przewadze lasów, predysponowanej do pełnienia wiodącej funkcji rekreacyjnej z poszanowaniem wymogów ochrony środowiska i gospodarki leśnej.

3.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Istebna zajmuje powierzchnie 8425 ha, z czego ponad 56 % stanowią lasy i grunty leśne. Ze względu na znaczne obszary leśne niekorzystne dla rolnictwa ukształtowanie terenu, gminę cechuje niższy niż średni krajowy odsetek użytków

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

rolnych, kształtujący się na poziomie niewiele niższym niż 38%. Pozostałe formy użytkowania stanowią mniej niż 6% powierzchni gminy. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, które stanowią ponad 80% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Sady, stanowią mniej niż 1,5% a łąki i pastwiska w sumie prawie 20%. Szczegółowe zestawienie przedstawia Tab.2.

Tab.2. Użytkowanie terenu w gminie Istebna

Źródło: *Bank Danych Lokalnych GUS*

Sposób użytkowania gruntów		Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
użytki rolne		3168 ha	37,60 %
	grunty orne	2565 ha	80,97%
	sady	46 ha	1,45%
	łąki trwałe	271 ha	8,55%
	pastwiska	286 ha	9,03%
lasy i grunty leśne		4770ha	56,62%
pozostałe grunty		487 ha	5,78 %

3.2.1. Tereny mieszkaniowe

Rozmieszczenie terenów mieszkaniowych w gminie jest związane z przebiegiem głównych szlaków komunikacyjnych. Centralny ośrodek stanowi miejscowość Istebna, w której krzyżują się dwie drogi wojewódzkie stanowiące osie komunikacyjne gminy. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wszystkie ośrodki posiadają charakter typowo wiejski. Przeważa zabudowa zagrodowa w formie klasycznych czworoboków, która tworzy zwarte układy ulicowe o różnej długości, którym towarzyszy liczna rozproszona i bardzo chaotyczna zabudowa stoków.

Miejscowość Istebna rozpościera się na zboczach Złotego Gronia. Wzdłuż drogi z Koniakowa do centrum Istebnej dominuje zwarta zabudowa. Poza tym wieś tworzą liczne osady i przysiółki, rozsiane po stokach oraz ukryte w dolinach źródłowych potoków Olzy. Zabudowania Koniakowa wzniesiono nie w dolinie, lecz wysoko na grzbiecie, w pobliżu charakterystycznego szczytu Ochodzitej. Do Jaworzynki prowadzi droga od strony Istebnej i Koniakowa, biegnąca grzbietem wyniesionym średnio 650 m n.p.m. Oprócz zabudowań ciągnących się na grani, Jaworzynka posiada także szereg przysiółków i osad rozrzuconych na zboczach Wawrzaczowego Gronia oraz w dolinach potoków Czadeczki i Krężelki.

3.2.2. Tereny usługowe

Usługi administracji gminnej, usługi oświaty, zdrowia, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, kultury, usługi sakralne oraz usługi handlu i rzemiosła są rozmieszczone w miarę równomiernie w poszczególnych ośrodkach „Trójwsi”. Niewielka przewaga obiektów usługowych zauważalna jest w miejscowości Istebna.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Usługi administracji na terenie gminy świadczy tylko Urząd Gminy Istebna. Inne podmioty świadczące usługi z zakresu usług publicznych to: Rewir Dzielnicowych Komisariatu Policji w Wiśle, urzędy pocztowe w Istebnej, Jaworzynce i Koniakowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminy Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna. Na terenie gminy działa sześć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z czego dwie - OSP Istebna Centrum i OSP Koniaków są włączone w Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. Ważną grupę ośrodków usługowych stanowią publiczne szkoły różnego szczebla: po dwie szkoły podstawowe w każdej z miejscowości, gimnazjum w Istebnej, zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące dla dorosłych i liceum profilowane oraz szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum ogólnokształcące przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii na Kubalonce.

Usługi zdrowia świadczą różne placówki, zarówno prywatne praktyki jak i zakłady opieki zdrowotnej: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jaworzynka, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Istebna-Centrum" S.C., Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Salus" Koniaków, Ośrodek Zdrowia "Na Dzielcu" Istebna, POZ Ewa Indywidualna Praktyka Położnej Rodzinnej, Prywatny gabinet stomatologiczny Bołdys – Żegocki Marek, Centrum Stomatologii Rodzinnej Lek. dent. Piotr Ligęza. Ponadto na terenie gminy działa Wojewódzkie Centrum Pediatrii "Kubalonka".

W 2008 roku w gminie Istebna było niemal 850 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowanie przeważały wśród nich osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (704 podmioty). Najwięcej podmiotów, niemal 27%, prowadziło działalność w sekcji F, czyli budownictwo. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowiły podmioty działające prowadzące handel hurtowy i detaliczny oraz naprawę pojazdów samochodowych, a także zakłady zajmujące się przetwórstwem przemysłowym. Przeważają mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób.

W odniesieniu do I¹⁾ i II²⁾ zmiany studium na przestrzeni lat 2008-2014 liczba podmiotów gospodarki narodowej wzrosła do 965. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wzrosła w tym czasie do 807. W dalszym ciągu najliczniejszą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie sekcji F, czyli związanej z budownictwem.¹⁾

Na terenie gminy Istebna najważniejszą instytucją kulturalną jest Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Informacji Turystycznej i Biblioteka Publiczna w Istebnej, który prowadzi m.in. liczne imprezy, wystawy, warsztaty, prelekcje i inne zajęcia oraz kółko malarskie. W gminie działa pięć kapeli ludowych oraz liczne zespoły regionalne. Biblioteka działająca w ramach Gminnego Ośrodka Kultury znajduje się w Istebnej, natomiast jej filie działają także w pozostałych miejscowościach. Na terenie gminy działają liczne kulturowe obiekty prywatne. Na terenie gminy działa pięć parafii rzymskokatolickich, jeden kościół filialny w Istebnej-Mlaskawce oraz jedna parafia Ewangelicko-Augsburska.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

3.2.3. Tereny zabudowy produkcyjno-przemysłowej

Gmina Istebna to gmina turystyczna i rolnicza. Tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej na terenie gminy stanowią niewielki odsetek powierzchni. Działają tu m.in. stacje paliw, tartaki, punkt skupu złomu oraz składy budowlane. Ponadto na terenie gminy działa kilka zakładów mechaniki samochodowej oraz zakładów blacharsko-lakierniczych. Największa koncentracja obiektów uciążliwych znajduje się w miejscowości Istebna.

3.2.4. Tereny cmentarzy

Gmina Istebna ze względu na położenie na styku kultur posiada cmentarze różnych wyznań. Na terenie gminy znajdują się trzy cmentarze rzymsko-katolickie jeden w Koniakowie i dwa w Istebnej, z tym że jeden z cmentarzy w Istebnej jest cmentarzem nieczynnym. Ponadto w Istebnej, przy drodze prowadzącej w kierunku Jaworzynki znajduje się cmentarz ewangelicki. Na terenie gminy są również dwa cmentarze komunalne zlokalizowane w Jaworzynce i Istebnej.

3.2.5. Tereny usług turystycznych

Gmina Istebna należy do najciekawszych i wyjątkowo atrakcyjnych zakątków województwa śląskiego. Region ten ma bogatą historię, posiada ciekawe zabytki kultury (zwłaszcza budownictwa drewnianego) oraz stanowi doskonałą bazę wypadową do uprawiania różnych sportów – turystyki górskiej, kolarstwa górskiego i sportów zimowych. Najważniejszy jest jednak brak uciążliwego przemysłu, który sprawia, że jest to region o czystym nieskażonym powietrzu i możliwości rozwoju agroturystyki, a także ekologicznego rolnictwa. Wzdłuż rzek i na górskich szczytach regionu panują doskonale warunki do spacerów, joggingu, obserwacji przyrody czy organizacji plenerów artystycznych. Nie brak w gminie infrastruktury służącej do obsługi ruchu turystycznego.

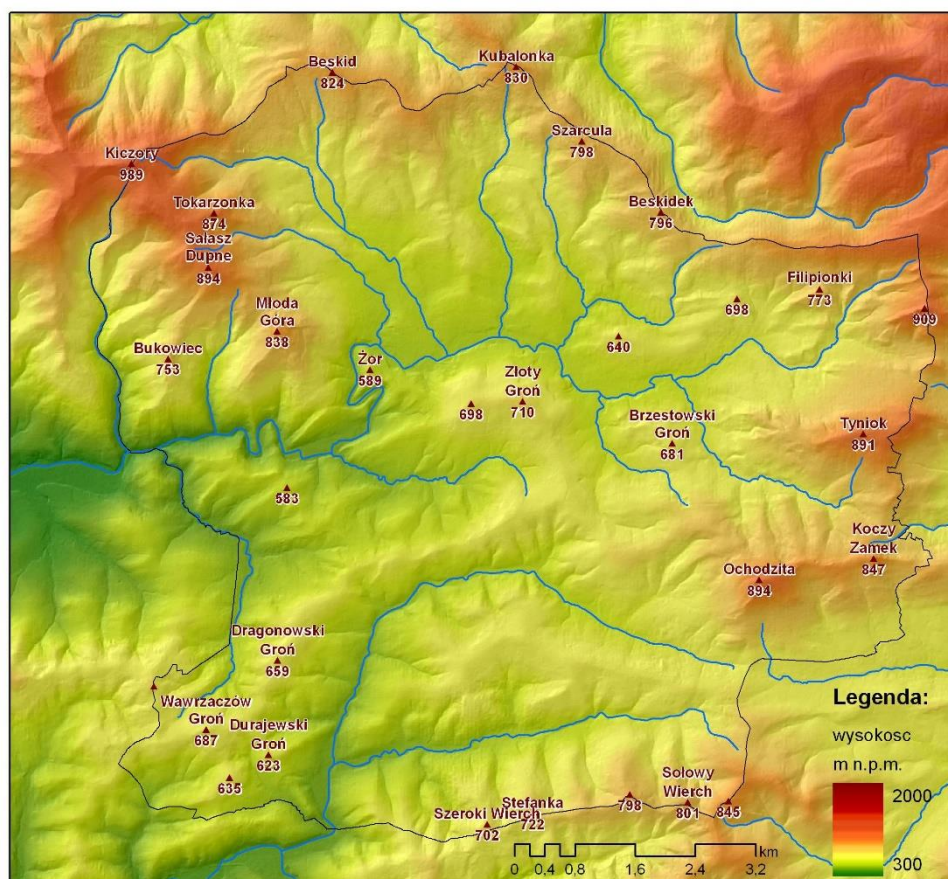
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

4.1. Stan środowiska

4.1.1. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona, a dominującą formą są pogórza z fragmentami równi, przy czym najwyższe wzniesienia mają charakter ostańcowy, natomiast niższe zostały sklasyfikowane, jako góry niskie i pogórza z fragmentami równi miocenijskich. Rzeźbę terenu uzupełniają niewielkie fragmenty niskich pogórzy i obniżeń śródgórskich. Deniwelacje na terenie gminy sięgają 500 metrów. Najniżej położone tereny, w korycie rzeki Olzy, znajdują się na wysokości około 450 m n.p.m., natomiast najwyższy punkt – szczyt Kiczory osiąga wysokość 989,6 m n.p.m. W ukształtowaniu terenu dominują rozległe, kopulaste szczyty górskie z licznymi spłaszczeniami, przechodzące w strome stoki o nachyleniu sięgającym nawet 40° (Ryc. 3.).

Ryc. 3. Rzeźba terenu

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WODGiK)

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Przebiegające przez teren gminy grzbiety posiadają głównie orientację równoleżnikową. Na północny grzbiet z kulminacją Kiczory stanowi naturalną granicę gminy i jednocześnie jest działem wodnym I rzędu oddzielający zlewnie Wisły i Olzy. Południową granicę zlewni Olzy stanowi grzbiet rozpoczynający się kulminacją Ochodzitej (895,0 m n.p.m.), a ciągnący się aż po Łupienie na granicy z Republiką Czeską i dalej już po stronie czeskiej. Grzbiet ten jest jednocześnie fragmentem europejskiego działu wodnego, rozdzielającego zlewisko Morza Bałtyckiego od zlewiska Morza Czarnego. Południową granicę gminy oraz granicę państwową ze Słowacją wyznacza niższy grzbiet ciągnący się od Sołowego Wierchu i schodzący do doliny Czadeczki. Wschodnią granicę gminy stanowi jedyny grzbiet o rozciągłości południkowej, ciągnący się od Karolówki przez Gańczorkę, Tyniok, Koci Zamek, Ochodzitą po Trojaki. Z pomniejszych grzbietów na uwagę zasługuje południowo-wschodnia odnoga Kiczory z kulminacjami Tokarzonki i Młodej Góry.

Doliny górskich potoków są wąskie, o znacznym wcięciu, a ich dna są zazwyczaj w całości zajęte przez koryta cieków. Doliny większych cieków są płaskodenne (wyjątek – przelomowy odcinek Olzy) z wyraźnymi terasami zalewowymi. Podobnie jak na pozostałym obszarze Karpat Fliszowych nieodłącznym elementem istebniańskiej rzeźby terenu są osuwiska. Największe ich nagromadzenia znajdują się na północnych i zachodnich stokach Ochodzitej oraz na lewym zboczu doliny Olzy w rejonie Groniczaków.

4.1.2. Budowa geologiczna

Gmina Istebna wchodzi w skład dwóch zasadniczych jednostek: geologicznych płaszczowiny śląskiej i płaszczowiny magurskiej, rozdzielonych wąską jednostką przedmagurską. Poszczególne jednostki są dodatkowo pocięte uskokami, z których największy na linii Istebna - Młoda Góra o przebiegu z SE na NW ciągnie się na długości 4 km.

W budowie wszystkich trzech jednostek dominuje flisz karpacki w postaci rozmaitych form łupków i piaskowców pochodzących z górnej kredy i z trzeciorzędu. Północną część obszaru budują fliszowe utwory płaszczowiny śląskiej, na którą składają się górnokredowe warstwy godulskie (łupki i piaskowce cienkoławicowe) i górnokredowe warstwy istebniańskie (złożone przeważnie z piaskowców, piaskowców zlepieńcowatych i łupków), nad którymi zalegają trzeciorzędowe eoceńskie łupki ciemne i pstre oraz piaskowce ciężkowickie. Budują one między innymi pasmo Gańczorki. Na południe od doliny Olzy napotykamy eoceńskie łupki i piaskowce warstw hieroglifowych oraz oligoceńskie łupki menilitowe z rogowcami, które budują m. in. górę Tyniok. Sekwencję serii śląskiej kończą oligoceńskie piaskowce i łupki warstw krośnieńskich. Na południu oraz w środkowej części gminy występują górnokredowe utwory płaszczowiny magurskiej z pasmami pstrych łupków i margli. Należą do nich także, budujące Wawrzaczów Groń, paleoceńskie łupki ciemne ze znaleziskami kopalnej fauny. Trzeciorzędowe piaskowce z Łyski, oligoceńskie łupki i piaskowce warstw podmagurskich budują największą powierzchnię tej serii osadowej na terenie gminy. Pomędzy wspomnianymi płaszczowinami występują utwory północnej i południowej części jednostki

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

przedmagurskiej wykształcone głównie jako oligocenijskie piaskowce i łupki warstw krośnieńskich z gruboławicowymi piaskowcami w spągu oraz pstrymi marglami i łupkami. Piaskowce i łupki krośnieńskie budują m.in. całe pasmo Ochodzitej.

Najmłodsze osady na terenie gminy to utwory czwartorzędowe, występujące głównie w dolinach rzecznych i dolnych partiach stoków. W krajobrazie najbardziej charakterystycznym elementem jest wyraźna plejstocenijska terasa rzeczna na prawym brzegu Olzy między Zaolziem a ujściem Olecki. Terasa ta, zbudowana ze żwirów, piasków i gliny, wznosi się na 4-12 m nad poziom rzeki. Ponadto wzdłuż Olzy (poza odcinkami przelomowymi) oraz w końcowych odcinkach większych potoków występują holocenijskie terasy zalewowe, zbudowane ze żwirów, piasków i gliny, wznoszące się 1-3 m powyżej poziomu rzeki.

4.1.3. Gleby

W pokrywie glebowej dominują gleby brunatne kwaśne powstałe ze zwietrzeli skał fliszu karpackiego. Gleby brunatne kwaśne powstały ze skał ubogich w związki zasadowe. Morfologicznie są podobne do gleb brunatnych właściwych, z tym że w całym profilu nie zawierają węglanów. Gleby te w całym profilu nie zawierają węglanów, zwłaszcza CaCO_3 , nie wykazują także oglejenia. Stopień wysycenia kompleksu sorpcyjnego kationami o charakterze zasadowym wynosi poniżej 30 % w przypadku brunatnych kwaśnych typowych i nawet poniżej 20 % w przypadku bielcowanych. Tworzą głównie siedliska uboższego lasu mieszanego świeżego – grądy wysokie, a w górach także buczyny karpackiej. W ich składzie granulometrycznym przeważają gliny ciężkie i średnie, we fragmentach pylaste oraz gliny lekkie.

Dna dolin cieków przepływających przez obszar gminy pokrywają płytkie i silnie szkieletowe mady górskie, natomiast na południe od Istebnej, na zboczu potoku Gliniany zachował się niewielki płat gleby płowej wytworzonej na wietrzeniowych glinach ciężkich pylastych. Ze względu na ukształtowanie terenu oraz budowę geologiczną praktycznie cały obszar gminy jest narażony na intensywną erozję pokrywy glebowej.

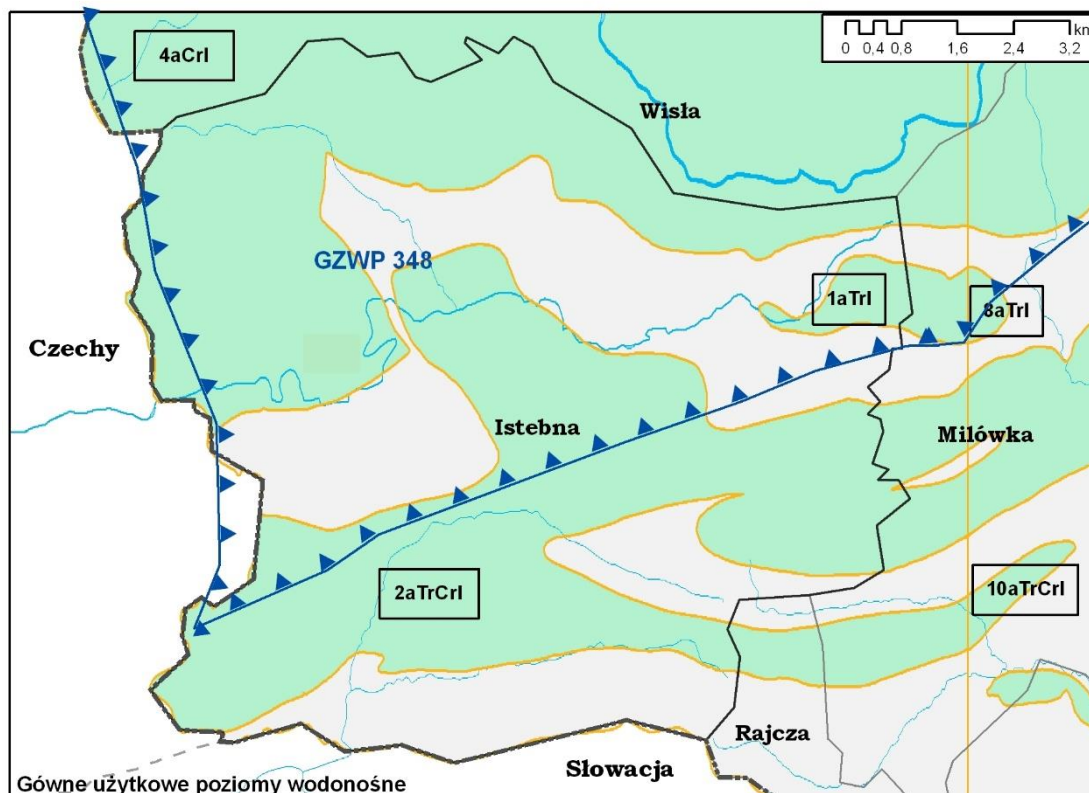
4.1.4. Wody

Wody podziemne

Według regionalizacji hydrogeologicznej Polski według J. Malinowskiego gmina Istebna należy do bardzo dużego regionu karpackiego. Biorąc pod uwagę warunki litologiczno-strukturalne, podzielono go na subregiony, w związku z czym możemy mówić, że Istebna należy do subregionu zewnątrzkarpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych, rzadziej szczelinowo-porowych w utworach kredy i paleogenu. Piętro kredowo-trzeciorzędowe tworzy specyficzny z punktu widzenia hydrogeologii poziom wodonośny, który z powodu silnego zaangażowania tektonicznego tworzą warstwy tak różne wiekowo. Strefy zawodnione składają się głównie z piaskowców i łupków, które nie tworzą układów izolowanych. Południowo-zachodnia część subregionu, zbudowana z gruboziarnistych piaskowców godulskich i istebniańskich jest najbardziej perspektywiczna pod względem

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zasobności. Wydajność z pojedynczego źródła w strefach zbudowanych z piaskowców może osiągać do 5 m³/h, natomiast w strefach zbudowanych z łupków zazwyczaj nie przekracza 2 m³/h. W większych dolinach rzecznych występują wody porowe w utworach czwartorzędowych. Zwierciadło wód podziemnych w partiach wododziałowych zalega na głębokości 20-30 m., natomiast w dnach dolin zaledwie kilka metrów poniżej poziomu terenu. Na całym obszarze brak izolacji pierwszego poziomu wodonośnego. Wody podziemne zasilane są głównie przez bezpośrednią infiltrację wód opadowych, dlatego zmiany położenia zwierciadła zachodzą gwałtownie i krótkotrwale, po silnych opadach.

Ryc. 4. Główne użytkowe poziomy wodonośne
(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSH)

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

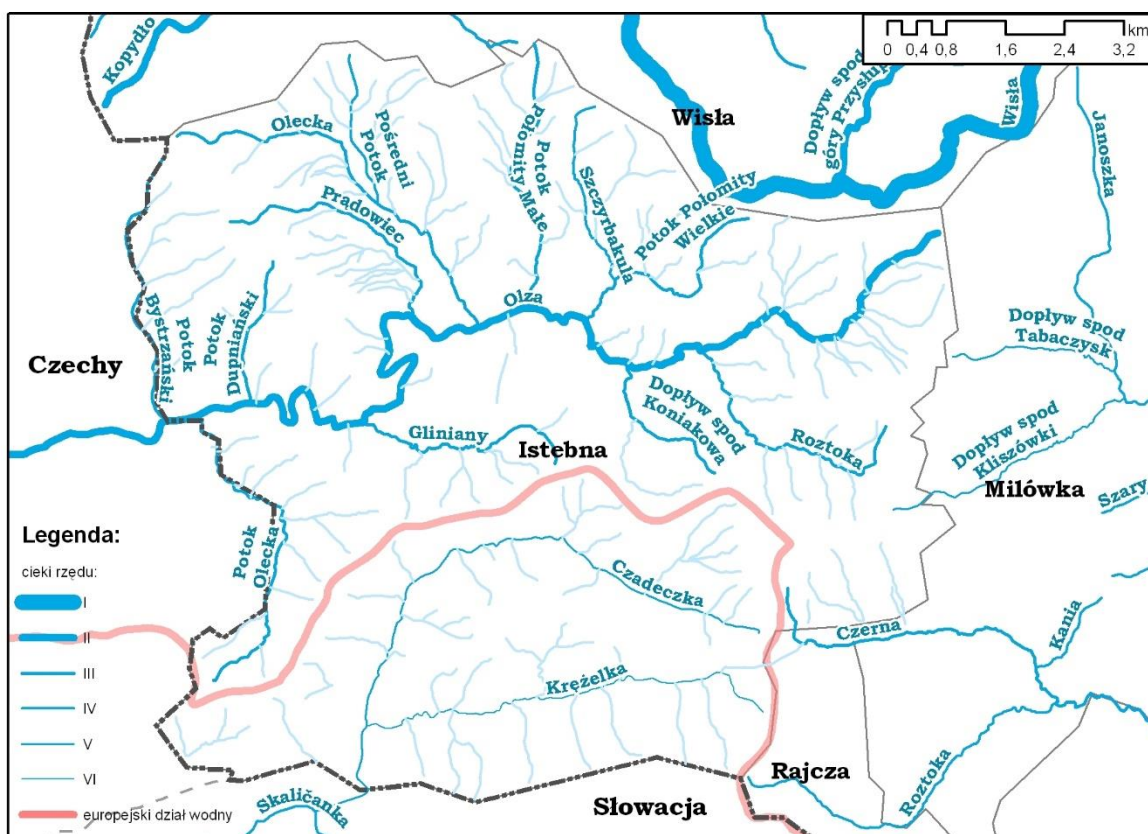
Północna część gminy leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GWZP nr 348 Zbiornik Beskidu Śląskiego. Zbiornik Beskidu Śląskiego (GWZP nr 348) ma powierzchnię 410 km². Tworzą go kredowe warstwy godulskie, które zbudowane są z gruboławicowych (do 0,70 m) piaskowców średnio- i gruboziarnistych, z wkładkami łupków ilastych. Warunki hydrogeologiczne tego zbiornika są słabo zbadane. Kredowy (fliszowy) poziom wodonośny związany jest przede wszystkim ze stropową, spękaną częścią utworów fliszowych. Średnią miąższość warstwy wodonośnej oceniono na 15 m, a średni współczynnik filtracji przyjęto na około 1,0 m/d (Chowaniec i in., 2005a). Piaskowce gruboławicowe są przepuszczalne do głębokości 60–80 m p.p.t. Najbardziej przepuszczalna jest strefa przypowierzchniowa

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

o miąższości 30–40 m, w której wartość współczynnika filtracji wynosi od 0,1 do 2,0 m/d.

Wody powierzchniowe

Gmina Istebna jest jedną z kilku w Polsce, przez które przebiega europejski dział wodny rozdzielający zlewiska 2 mórz, w tym przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Czarnego. Ponadto w północnej części gminy znajduje się dział wodny I rzędu rozdzielający dwie główne rzeki Polski Wisłę i Odrę. Przeważająca część gminy jest odwadniana przez Olzę, prawobrzeżny dopływ Odry. Południowa część gminy jest natomiast odwadniana przez Czadeczkę i jej dopływy, z których największy to Krężelka, w dorzeczu Dunaju.

Ryc..5. Ciekii wodne na obszarze opracowania
(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WODGiK)

Sieć rzeczna na obszarze gminy jest dobrze rozwinięta, przeważają ciekii o charakterze stałym (Ryc. 5.). Przebieg działów wodnych jest pewny. Główną rzeką gminy jest Olza, której źródła znajdują się na stokach Gańczorki na wysokości około 870 m n. p. m. Na pierwszych kilkuset metrach biegu spadek koryta Olzy przekracza 15%. Pierwszym znaczącym dopływem Olzy jest lewobrzeżna Rastoka (Rastoka, Rdzawka), która wypływa na zboczach G. Koci Zamek na wysokości około 800 m n. p. m. poniżej ujścia kolejnego znaczącego, lewobrzeżnego dopływu potoku Dachtony, Olza zmienia kierunek na północno-wschodni. Następnym, dużym dopływem Olzy

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

jest prawobrzeżny potok Połomity Wielki, który wypływa z okolic Stecówki na wysokości około 760 m n.p.m. Znaczącym dopływem potoku Połomity Wielki jest Szczyrbakula, biorąca początek z rozległej łąki na wysokości 775 m n.p.m. Pomiędzy ujściem potoków: Połomity Wielki i Połomity Mały Olza płynie prawie równoleżnikowo. Kolejny, prawobrzeżny potok Połomity Mały rozpoczyna bieg z niewielkich łąk na południowych zboczach Kubalonki, na wysokości około 815 m n.p.m. Olecka, jest największym dopływem Olzy na terenie gminy. Swoje źródła posiada na wschodnich zboczach Kiczory, na wysokości około 975 m n.p.m., natomiast jej największy dopływ, lewobrzeżny Pośredni Potok wypływa spod G. Beskid na wysokości około 785 m n.p.m. Prądowniec, kolejny dopływ Olzy, odwadnia m. in. masyw Młodej Góry, a jego źródła są położone na wysokości około 875 m n.p.m. Poniżej ujścia Prądownca Olza przyjmuje jeszcze wody dwóch większych cieków. Lewobrzeżny Glinianny odwadnia prawie bezleśne obszary położone na południe od centrum Istebnej, a bieg swój rozpoczyna w niewielkich łąkach w rejonie Wojtoszy, na wysokości około 625 m n.p.m. Natomiast prawobrzeżny Dupniański Potok zbiera wody ze zlewni praktycznie całkowicie zalesionej, a swoje początki posiada na wysokości około 805 m n.p.m. Górną część zlewni Olzy na terenie Polski kończą 2 potoki, stanowiące na niektórych odcinkach granicę państwową z Republiką Czeską. Lewobrzeżny Potok Olecka (w odróżnieniu od Olecki) rozpoczyna swój bieg w Jaworzynce, w rejonie wzniesienia Wawrzaczów Groń na wysokości około 635 m n.p.m. Po drodze przyjmuje jeszcze wody Smutnego Potoku, odwadniającego graniczny Las Olecka. Natomiast prawobrzeżny Potok Bystrzański rozpoczyna swój bieg w masywie Kiczory, na wysokości około 925 m n.p.m., a w swym biegu do Olzy przyjmuje jeszcze wody lewobrzeżnych: Potoku Jama i Potoku Młocisko.

Drugim ważnym ciekiem na terenie gminy jest znacznie mniejsza, ale należąca do zlewiska Morza Czarnego Czadeczka, która rozpoczyna swój bieg w źródle położonym na wysokości około 700 m n.p.m.

Pierwszym znaczącym dopływem Czadeczki jest bezimienny potok odwadniający zachodnie zbocza Ochodzitej. Źródłowe odcinki tego cieku rozpoczynają się na wysokości 725 m n.p.m. Następnym, większym dopływem Czadeczki jest również prawobrzeżny bezimienny potok wypływający na wysokości około 650 m n.p.m. poniżej skrzyżowania drogi z Istebnej do Koniakowa z drogą na Jaworzynkę. Pozostałe 2 prawe dopływy Czadeczki są znacznie mniejsze, a Potok Biłkowski ma nawet charakter okresowy. Pierwszy znaczący lewy dopływ Czadeczki, Potok Gorzołków, wypływa na wysokości około 620 m n.p.m. z rejonu Zapasiek. Największym dopływem Czadeczki jest lewobrzeżna Krężelka biorąca swój początek na wysokości około 725 m n.p.m. w rejonie tzw. Kiczorek Śląskich.

Na terenie opracowania przeważa odpływ z półroczna zimowego, który w zlewni Olzy stanowi ponad 55% odpływu rocznego. W przebiegu odpływu wyraźnie zaznaczają się dwa wezbrania: wiosenne, roztopowe trwające od marca do kwietnia oraz letnie z kulminacją w lipcu. Wiosną występują największe przepływy przekraczające nawet 170% średniego rocznego przepływu. Drugorzędne wezbranie lipcowe osiąga jedynie 120% wartości przepływu średniego. Najmniejsze wartości przepływu obserwowane są jesienią, kiedy na Olzie odnotowywane jest 60% średniego

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

rocznego przepływu. Przepływy chwilowe zmierzone podczas opracowywania mapy hydrograficznej (28. 10. 2002r.) wahały się natomiast od 0,020 m³/s na Potoku Dupniańskim do 0,950 m³/s w profilu granicznym na Olzie.

Obszary górskie sprzyjają występowaniu naturalnych wypływów wód podziemnych w postaci źródeł, młak, wycieków i wysięków. Średnia gęstość występowania źródeł na tym terenie waha się od 4 do 5 na 1 km². Większość wypływów (głównie młak i źródeł zwietrzelinowych) charakteryzuje się znacznymi wahaniami wydajności ze względu na szybką reakcję na opad atmosferyczny.

Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych

Głównym źródłem zanieczyszczeń, zwłaszcza dla wód powierzchniowych są niewłaściwie stosowane środki ochrony roślin oraz nawozy, również bogate w związki azotu nawozy naturalne (gnojowica i obornik). Sporym zagrożeniem jest także nieuregulowana gospodarka ściekowa - brak kanalizacji, nieszczelne zbiorniki przydomowe i niekontrolowane zrzuty ścieków.

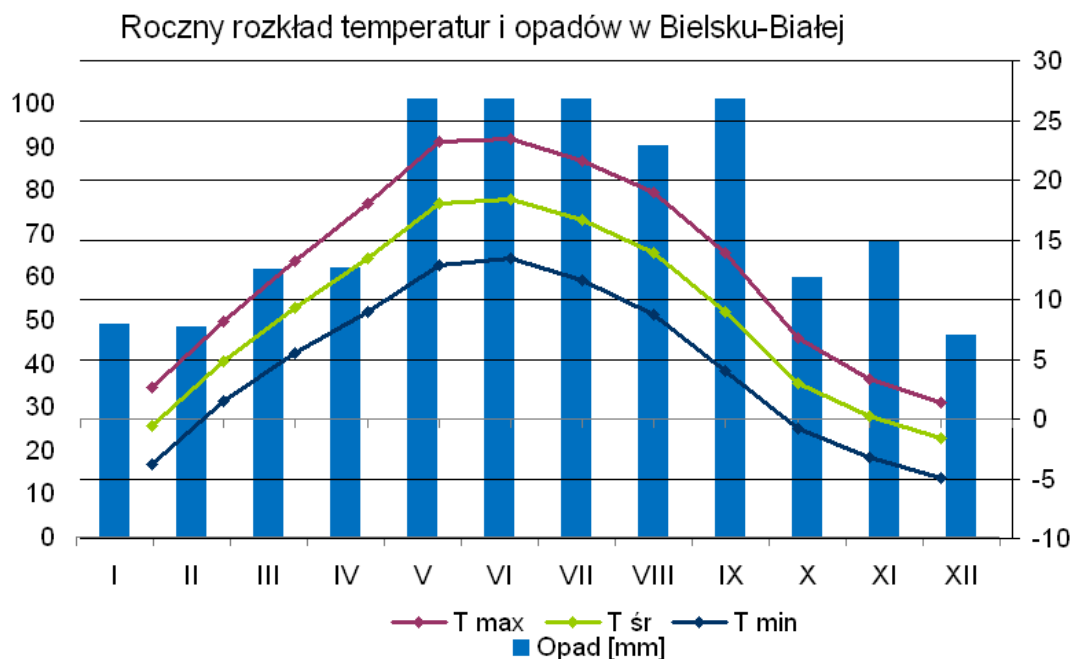
4.1.5. Warunki klimatyczne

Obszar opracowania został zakwalifikowany do karpackiej dzielnicy klimatycznej, a najistotniejszym czynnikiem klimatotwórczym na terenie gminy są różnice wysokości nad poziomem morza. Klimat obszarów górskich jest astrefowy i w związku z tym warunki klimatyczne charakteryzuje się najczęściej w poszczególnych piętrach wysokościowych.

Na omawianym terenie można wyróżnić dwa piętra klimatyczne:

- umiarkowanie ciepłe - obejmujące tereny do wysokości 550 m n. p. m.; średnia roczna temperatura powietrza w tym piętrze wynosi od 6 do 8°C, roczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie 950-1350 mm, a liczba dni z pokrywą śnieżną waha się od 90 do 140;
- umiarkowanie chłodne - obejmujące tereny położone na wysokości 550-1000 m n.p.m.; średnia roczna temperatura powietrza w tym piętrze wynosi od 4 do 6°C, roczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie 1200-1600 mm, a liczba dni z pokrywą śnieżną waha się od 125 do 175.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc. 6. Temperatura i opady – średnie z wielolecia dla stacji Bielsko-Biała
(Źródło: opracowanie własne na podstawie www.transport.gov.pl)

Ze względu na duże deniwelacje rzeźby i różnice pokrycia terenu, na terenie gminy Istebna znaczną rolę odgrywa topoklimat poszczególnych zbiorowisk. Ponad 50 % powierzchni gminy stanowią lasy, które pod względem temperatury zasadniczo różnią się od terenów otwartych. Do dna lasu dochodzi znikoma ilość promieniowania słonecznego, dlatego w słoneczne dni wewnątrz lasu jest wyraźnie chłodniejsze. W nocy natomiast korony drzew zapobiegają wypromieniowaniu radiacyjnemu i dzięki temu wewnątrz lasu jest znacznie cieplejsze. Różnice temperatur mogą osiągać niemal 10°C. Ponadto należy zaznaczyć, że konary drzew zatrzymują znaczną część opadów (jest to tzw. zjawisko inceptji), w związku z czym do dna lasu dociera nawet kilkanaście procent mniej wody niż na tereny otwarte. Natomiast ze względu na znaczne zacielenie śnieg, który spadnie na dno lasu na wiosnę topnieje znacznie dłużej i wolniej. Zbiorowiska leśne determinują także mikroklimat na polanach. W dzień, ze względu na utrudnioną wymianę powietrza temperatura powietrza jest wyższa niż w lesie, w nocy natomiast następuje bardzo silne wypromieniowanie radiacyjne, a ponadto na polanie gromadzi się cięższe, chłodne powietrze spływające z koron drzew. Jest to przyczyna znacznie niższych temperatur, a często nawet przymrozków radiacyjnych.

Topoklimat wzniesień zależy od ekspozycji, wysokości i nachylenia. W przypadku słabego wiatru, temperatura na stokach północnych i południowych może różnić się nawet o 10°C. W nocy natomiast izotermy układają się równolegle do poziomic – im bliżej szczytu, tym wyższa temperatura. Jest to spowodowane spływaniem cięższego, chłodnego powietrza w doliny i wznoszeniem się ciepłych mas ku górze. Najgrubsza warstwa śniegu utrzymuje się u podnóży wzniesień i na stokach zawietrznych, a najdłużej zalegają pokrywy na stokach o ekspozycji północnej. Szczytowe partie wzniesień otrzymują najmniej opadów, w związku z najsilniejszym

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

wiatrem, a ponadto przychód wody z rosy jest o połowę mniejszy aniżeli u podnóża. Dna dolin, w których prędkość wiatru jest bardzo małą (duży jest wręcz procent cisz atmosferycznych), charakteryzują się bardzo wysoką temperaturą w ciągu dnia i niską temperaturą w nocy, kiedy chłodne powietrze spływa adiabaticznie ze stoków. W dolinach często tworzą się zastoiska zimnego powietrza, co sprzyja powstawaniu mgieł oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron). Takie zjawisko inwersji termicznej może być groźne dla roślinności, szkodząc głównie sadom i uprawom warzywnym.

Na terenie gminy nie ma dużych miast, jednak w pobliżu większych skupień siedzib ludzkich może już być obserwowane zjawisko zwieszanej emisji ciepła przez systemy grzewcze i komunikację oraz większej pojemności cieplnej, na skutek zastąpienia roślinności asfaltem, kostką betonową, czy ciemnymi połaciami dachów. Obszary zabudowane, charakteryzują się zatem wyższą temperaturą zarówno w ciągu dnia jak i w nocy.

4.1.6. Flora

Obszar gminy Istebna został przez prof. Szafera zaliczony do krainy Karpaty Zachodnie do okręgu Beskidy. W krajobrazie niepodzielnie panują łagodne formy terenowe, skały występują rzadko i jedynie jako niewielkie formy.

Roślinność potencjalna

Wszystkie pasma na terenie gminy w całości mieszczą się w obrębie pięter leśnych. W związku z tym w pierwotnej szacie roślinnej Beskidów przeważającą rolę odgrywały zespoły leśne coraz to wyższych pięter. Roślinność potencjalną stanowią na tym terenie na grądy subkontynentalne – wielogatunkowe lasy liściaste w typie lasu świeżego i wilgotnego z dominacją dębu szypułkowego i graba, z udziałem buka, lipy drobnolistnej, świerka i jodły oraz kontynentalny bór mieszany – zbiorowisko leśne z udziałem w drzewostanie sosny oraz dębu - na pogórzach, a także buczyna karpacka – w reglu dolnym i świerczyna karpacka – w reglu górnym. Świerczyna karpacka to zbiorowiska w typie siedliskowym boru wysokogórskiego z drzewostanem świerkowym rozwijające się na podłożu fliżowym lub granitowym w piętrze regla górnego, wyróżniające się udziałem endemicznych gatunków karpackich, m.in. kosmatki żółtawej i urdzika karpackiego, buczyny karpackiej natomiast żyzna buczyna górską z bukiem i jodłą w drzewostanie. Wykształca się na eutroficznych glebach brunatnych. Charakterystyczny jest zwarty, wysokopienny drzewostan, bardzo słabo rozwinięta warstwa krzewów, dość niskie i zwarte runo z żywcem gruczołowatym.

Roślinność na terenie gminy

Wiele kompleksów leśnych na terenie gminy ma charakter zupełnie naturalny, często nawet pierwotny i stanowi ogromną wartość przyrodniczą. Pod względem typologicznym obecne siedliska leśne w obrębie Nadleśnictwa Wisła zostały zaliczone do czterech typów siedliskowych (Barszcz, Mach 1984): Lasu mieszanego górskiego (3718 ha; 96,3%), Boru mieszanego górskiego (119 ha; 3,1%), Lasu górskiego (24 ha; 0,6%) i Olsu górskiego (1 ha; 0,0%). W składzie gatunkowym drzewostanów dominuje

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

świerk. Nieznaczną powierzchnię zajmują: buk, jodła i jawor. Omawiając zespoły leśne należy podkreślić w szczególności występowanie w gminie Istebna wyjątkowo cennej rasy świerka pospolitego, tzw. „świerka istebniańskiego” (Puchalski 1966, Twaróg 1971). Zasięg tego świerka obejmuje Istebną, Koniaków, Sól i Zwardoń. Osobniki świerka istebniańskiego wyróżniają się wyjątkowym wzrostem, grubością i produkcją masy drzewnej. Szczególne właściwości genetyczne świerka istebniańskiego (a zwłaszcza z oddziału 149 leśnictwa Bukowiec) znane są na całym świecie dzięki międzynarodowym doświadczeniom proweniencyjnym. Materiał nasienny świerka z Istebnej ceniony jest przez leśników w całej Europie. Nadleśnictwo Wisła utworzyło na terenie gminy Muzeum Świerka oraz Regionalny Bank Genów dla zachowania puli genetycznej tej cennej lokalnej rasy świerka.

Mimo iż obszar gminy Istebna i jej szata roślinna są stosunkowo mało przekształcone przez działalność człowieka a lasy stanowią ponad 50% jej powierzchni, to nadal niemal 40% powierzchni stanowią użytki rolne (spośród których 80% to grunty orne), dlatego też znaczną rolę w krajobrazie odgrywa roślinność uprawiana przez człowieka oraz rośliny segetalne. Dominują wśród nich rośliny jednoroczne lub byliny mało wrażliwe na poprzecinywanie i przemieszczanie w glebie ich części podziemnych jak np. perz właściwy, nadziemnych - jaskier rozłogowy, lub których części podziemne umieszczone są tak głęboko, że pług do nich nie sięga - ostrożeń polny czy powój polny.

Wśród roślin uprawnych, w strukturze zasiewów dominują ziemniaki (36,5%) i owies (36,8). Uprawom zbożowym towarzyszą głównie chwasty zbożowe tj.: stokłosa żytnia, kąkol polny oraz wyka drobnokwiatowa. Roślinom okopowym towarzyszą natomiast portulaka pospolita i włośnica zielona. Ponadto na terenie gminy można spotkać charakterystyczne chwasty ruderalne występujące w siedliskach synantropijnych, m.in.: bylica pospolita, pokrzywa żegawka, czy wiechlina roczna.

Na terenie gminy występują także półnaturalne zbiorowiska roślinności łąkowej porastanej głównie przez różne gatunki wieloletnich traw, turzyc i roślin motylkowych. Można spotkać tam wiechlinę łąkową, rajgras wyniosły, życicę trwałą, kostrzewę czerwoną oraz mietlicę pospolitą.

Podmokłości wzdłuż cieków są zatem siedliskiem dla takich roślin jak: rukiew wodna, jeżogłówka zapoznana, trędownik skrzydlasty czy przetacznik bobownik.

Podokręg Śląsko-Babiogórski wyróżnia się również występowaniem takich charakterystycznych roślin jak: szczaw alpejski, rzeżucha trójlistkowa, żywiec dziewięciolistny, marchwica pospolita, pszeniec zwyczajny, tocja alpejska, jastrun okrągłolistny, wełnianka pochwowata i turzyca czarna

4.1.7. Fauna

Fauna gminy Istebna nie jest w dostatecznym stopniu poznana. Fauna ssaków liczy około 40 gatunków, co stanowi około 40% fauny ssaków Polski. W połowie są to drobne ssaki z rodziny ryjówkowatych, myszowatych i nornikowatych. Najrzadsze są ssaki drapieżne - ryś i wilk oraz niedźwiedź brunatny, który obszar gminy odwiedza okresowo. Wśród kopytnych najpospolitsze są sarna i jeleni.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Awifauna lęgowa liczy około 80 gatunków, co stanowi około 33% fauny lęgowej ptaków Polski. Do najrzadszych i najciekawszych gatunków możemy zaliczyć: derkacza, dzięcioła czarnego i zielonego, drozda obrożnego, muchołówkę szarą, kruka, orzechówkę. W wyniku intensyfikacji gospodarki leśnej oraz penetracji turystycznej w znacznym stopniu wycofał się z lasów istebniańskich głuszec, który licznie występował tu jeszcze po wojnie. Obecnie prowadzona jest wolierowa hodowla tego gatunku, mająca na celu przywrócenie go w naturalnych siedliskach. Od 2002 r. wypuszczono już 567 ptaków. Większość gatunków ptaków objęta jest ścisłą ochroną prawną. Wśród gadów zanotowano występowanie 5 gatunków (około 55% fauny Polski): jaszczurek zwinki i żyworodnej, padalca zwyczajnego, zaskrońca zwyczajnego i żmii zygzakowatej. Najliczniejsze z wymienionych gatunków są jaszczurki. Wszystkie gatunki gadów podlegają ochronie prawnej.

Fauna płazów liczy około 10 gatunków, co stanowi 64% fauny Polski. Do najrzadszych i interesujących gatunków należą: salamandra plamista oraz traszki karpacka i górską. Wszystkie gatunki płazów podlegają ochronie prawnej.

Liczba gatunków ryb występujących w wodach płynących jest trudna do ustalenia. Z około 10 gatunków ryb, jakie stwierdzono w całym dorzeczu Olzy, w jej górnym odcinku występują na pewno pstrąg potokowy i głowacz białopłetwy.

4.1.8. Stan powietrza atmosferycznego

Jak wynika z raportu Stan środowiska w województwie śląskim w 2010 r., podstawowym źródłem zanieczyszczeń na terenie Śląska jest emisja antropogeniczna pochodząca głównie z **działalności przemysłowej** (emisja punktowa), z **sektora bytowego** (emisja powierzchniowa) oraz **komunikacji** (emisja liniowa). W związku z położeniem gminy z dala od dużych zakładów przemysłowych, największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna związana z przebiegiem dróg wojewódzkich.

Ocenę jakości powietrza w województwie śląskim, obejmującą 2010 rok, przeprowadzono w oparciu o wyniki badań ze 159 stanowisk pomiarowych. W 2010 roku, w porównaniu do roku poprzedniego, w województwie wystąpił po raz pierwszy od dziesięciu lat, wzrost o 11% dwutlenku siarki, 10% tlenków azotu, 44% tlenku węgla, 14% pyłu zawieszonego oraz 15% dwutlenku węgla (Tab. 3). Jeszcze gorzej było na terenie powiatu cieszyńskiego gdzie wzrost ten wyniósł odpowiednio 20% w przypadku tlenków azotu, 36% w przypadku dwutlenku węgla i aż 46% w przypadku pyłu zawieszonego. O 3% w porównaniu do roku 2009 spadło zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki, natomiast zanieczyszczenie tlenkiem węgla wzrosło, ale jedynie o 15%.

Tab.3. Procentowe zmiany stężeń w roku 2010 w stosunku do roku 2009.

Źródło: Raport WIOŚ 2010

Obszar	Dwutlenek siarki	Tlenki azotu	Tlenek węgla	Dwutlenek węgla	Pył zawieszony
Województwo śląskie	11	10	44	15	14

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Powiat cieszyński	-3	20	15	36	46
Powiat bielski	11	15	35	11	-25
Powiat żywiecki	48	16	54	6	-43

Tendencję do przekraczania poziomów dopuszczalnych średniorocznych, wykazuje przede wszystkim pył zawieszony PM10. W ciepłej porze roku, wysokie usłonecznienie, przy wysokich temperaturach maksymalnych sprzyjają występowaniu podwyższonych stężeń ozonu przyziemnego. Średnie roczne stężenia dwutlenku azotu, poza stacją komunikacyjną w Chorzowie, mieściły się w przedziale od 30% do 83% poziomu dopuszczalnego. Średnie roczne stężenia benzenu nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego, podobnie jak stężenia poszczególnych metali ciężkich: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu. Maksymalne stężenie 8-godzinne tlenku węgla osiągnęły najwyższe poziomy w Rybniku na stacji tła miejskiego oraz w Częstochowie, na stacji komunikacyjnej (około 75% poziomu dopuszczalnego). Średnie roczne stężenia dwutlenku siarki w 2010 roku wykazały brak przekroczeń dopuszczalnej częstości poziomów dopuszczalnych stężeń 1-godzinnych.

Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża prowadzony jest w 23 stacjach badawczych, z których dwie (w Katowicach i Raciborzu), znajdują się na terenie województwa śląskiego. W 2010 roku na stacjach monitoringowych w województwie śląskim wykonano 295 pomiarów wartości pH dobowych próbek opadów. Wartości pH mieściły się w zakresie od 5,33 do 7,38. W przypadku 61% próbek stwierdzono „kwaśne deszcze”, czyli opady o wartości pH poniżej 5,6, oznaczającej naturalny stopień zakwaszenia wód opadowych, wskazując na zawartość w nich mocnych kwasów mineralnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stwierdzono wzrost ilości kwaśnych deszczy o 5%.

Według danych dotyczących stanu jakości powietrza w województwie śląskim w 2013 roku w strefie śląskiej, w powiecie cieszyńskim nie zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń zanieczyszczeń takich jak dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów i benzen. W punktach monitoringowych zlokalizowanych w Cieszynie na ul. Mickiewicza, w Ustroniu na ul. Sanatoryjnej, a także według danych dla Cieszyna, Ustronia, Chybia i Dębowca uzyskanych na podstawie modelowania średnie stężenia zanieczyszczeń przedstawiały się następująco:

- PM10 – od 36,2 – 46,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- PM2,5 – od 27,9 – 36,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- SO₂ – od 9-13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- NO₂ – od 15-20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Pb – 0,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- benzen – 3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,

Na podstawie analizy przytoczonych danych można przypuszczać, że na terenie gminy Istebna dopuszczalne wartości stężeń zanieczyszczeń takich jak dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów i benzen również nie zostały przekroczone.

Na wysokie poziomy stężeń pyłu zawieszonego w 2013 roku w strefie cieszyńskiej niewątpliwie miały wpływ warunki meteorologiczne np. niskie temperatury i bezwietrzne dni, które sprzyjały tworzeniu się smogu.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).¹⁾

4.1.10. Surowce naturalne

Na obszarze gminy Istebna znajdują się jedynie złoża pospolitych surowców budowlanych przydatne do eksploatacji, głównie piaskowców. Na terenie gminy znajdują się trzy nieczynne kamieniołomy (eksploatację zakończono w latach 90.) Dwa zlokalizowane są w pobliżu drogi z Koniakowa do Milówki (w masywie Ochodzitej oraz między Ochodzitą i Kocim Zamkiem); eksploatowano w nim piaskowce. Trzeci kamieniołom znajduje się na Kocurzonce. Tylko złożę Koci Zamek jest udokumentowane posiada numer ewidencyjny MIDAS (586). Ponadto na terenie gminy rozsiane są liczne drobne, nieczynne wyrobiska po dawnej eksploatacji surowców skalnych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

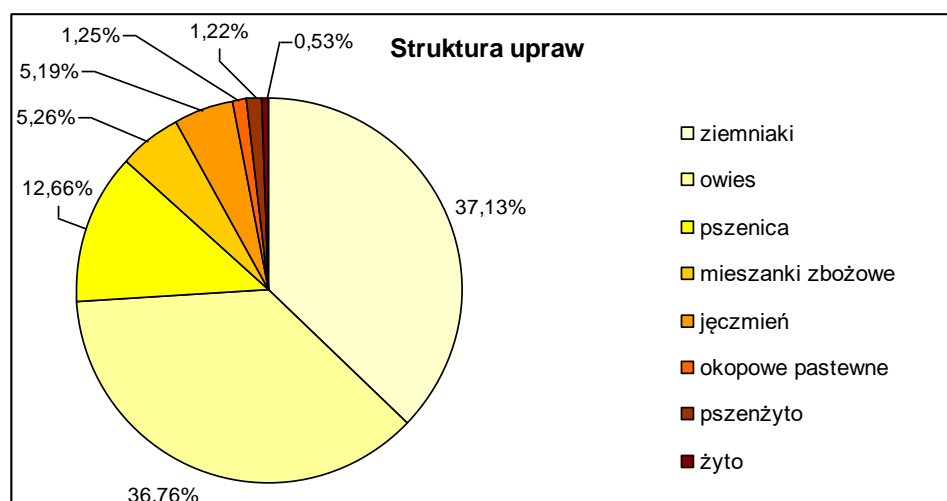
4.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

4.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Istebna, dzięki dużym walorom turystycznym nie jest typową gminą rolniczą. Gmina dysponuje słabymi glebami, zaledwie 42 a zaliczono do klas bonitacyjnych I-III, a także trudnymi warunkami klimatycznymi – krótki okres wegetacyjny, silne i długotrwałe przymrozki, gwałtowne opady.

W strukturze własnościowej występują jedynie gospodarstwa prywatne. Niekorzystne jest rozdrobnienie gospodarstw rolnych w gminie. Średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi zaledwie 1,8 ha, a ponad 42% wszystkich gospodarstw stanowią gospodarstwa mniejsze od 1 ha. Gospodarstwa od 1 do 5 ha, to niemal 57%, natomiast gospodarstwa większe niż 5 ha stanowią mniej niż 1%. Na terenie gminy nie występują gospodarstwa o innej powierzchni.

Dominującym kierunkiem jest produkcja roślinna, w której przeważają uprawy ziemniaków i owsa (Ryc. 7.). Słabo rozwinięta jest produkcja roślin oleistych i buraka cukrowego oraz roślin z grupy intensywnych i strukturotwórczych. Stosunkowo wysoki jest udział użytków zielonych, łąk i pastwisk, które razem stanowią niemal 20% użytków rolnych. W produkcji zwierzęcej przeważa bydło i drób. Mniejsze znaczenie ma trzoda chlewna, natomiast konie hodowane są zaledwie w 6 gospodarstwach na terenie gminy.

Ryc.7. Struktura upraw

Źródło: GUS, 2002

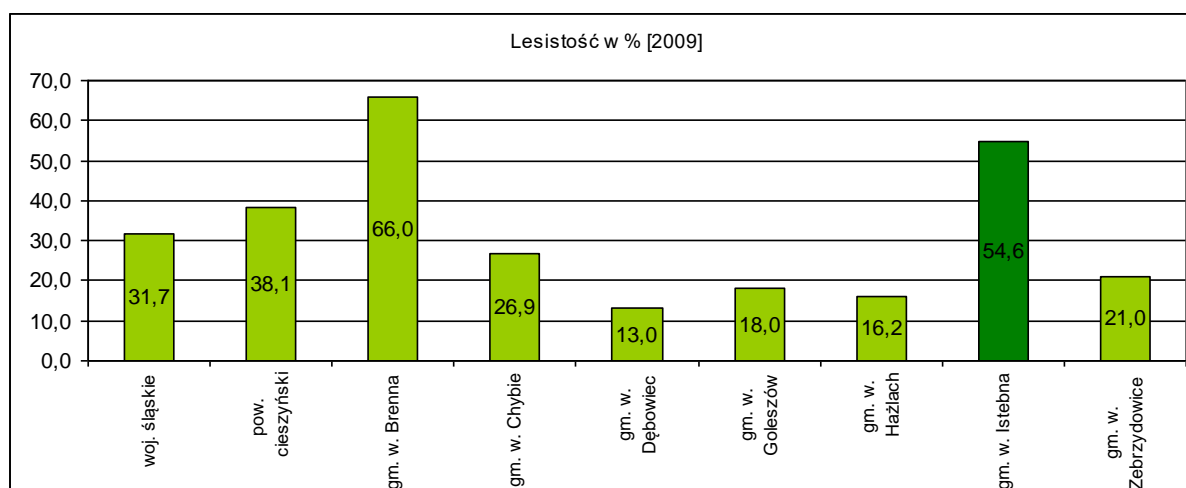
4.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Ze względu na ukształtowanie terenu oraz obszarowe formy ochrony przyrody cały powiat cieszyński charakteryzuje się lesistością wyższą niż średnia krajowa, która kształtuje się na poziomie ok. 30%. W 2009 r. roku lesistość obliczona przez GUS wyniosła w gminie Istebna 54,6%, a według pokrycia terenu lasy i grunty leśne wyniosły aż 56,62%. Na tle pozostałych gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego jest to współczynnik niezwykle wysoki. Większą lesistość posiada jedynie gmina Brenna (66%), najniższe współczynniki mają natomiast gminy Dębowiec (13%), Hażlach

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

(16,2) i Goleiszów (18,0%)(Ryc. 8.). W strukturze własności przeważają lasy w zarządzie Lasów Państwowych, które stanowią własność Skarbu Państwa, lasy stanowiące własność osób fizycznych zajmują 764 ha, natomiast lasy stanowiących własność gminy zajmują zaledwie 1 ha.

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono występowanie 8 siedliskowych typów lasu, jednak ponad 90% terenu zajmują dwa typy: las mieszany górski i bór mieszany górski. Jak już wspomniano w składzie gatunkowym drzewostanów dominuje świerk. Nieznaczna powierzchnię zajmują: buk, jodła, i jawor. Najcenniejszym gatunkiem jest świerk pospolity, tzw. „świerk istebniański”, którego zasięg obejmuje Istebną, Koniaków, Sól i Zwardoń. Materiał nasienny świerka z Istebnej ceniony jest przez leśników w całej Europie. Nadleśnictwo Wisła utworzyło na terenie gminy Muzeum Świerka oraz Karpacki Bank Genów dla zachowania puli genetycznej tej cennej lokalnej rasy świerka.

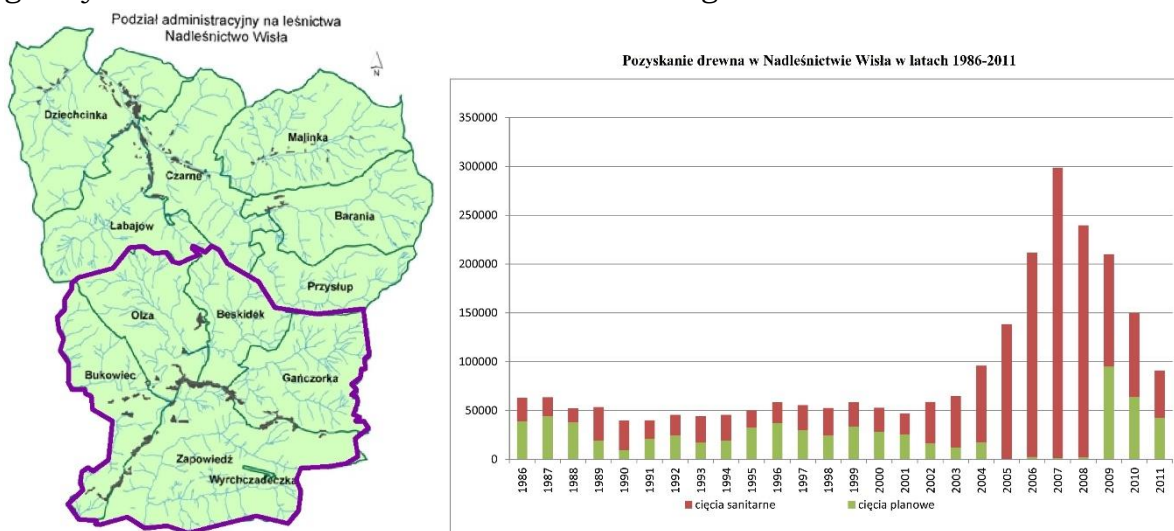
Ryc.8. Lasy w powierzchni ogólnej
Źródło: GUS, 2009

Całościową gospodarkę w lasach leśnicy prowadzą na następujących zasadach: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów, powiększania zasobów leśnych. Trwale zrównoważoną i wielofunkcyjną gospodarkę leśną prowadzi się w Nadleśnictwie na podstawie sporządzanego raz na 10 lat Planu Urządzenia Lasu - Według Ustawy - jest to podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. Obecny Plan zatwierdzony został na lata 2007-2016. W roku 2010 został sporządzony aneks do Planu na lata 2010-2016.

Z uwagi na postępujące zamieranie świerczyn związane z gradacją kornika drukarza, w latach 2004-2010 na terenie Nadleśnictwa pozyskiwano prawie wyłącznie drewno z tzw. cięć sanitarnych. Cięciami tymi obejmowano drzewostany osłabione przez grzyba -opieńkę miodową a następnie opanowywane przez zespół kornika drukarza. Znaczny procent pozyskanej masy drewna pochodził z cięć w drzewostanach uszkodzonych przez wiatr (zwłaszcza wiatrołom z 19.11.2004 r.).

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Powyższe zagrożenia nie ominęły niestety najpiękniejszych i najwartościowszych genetycznie drzewostanów świerka istebniańskiego.

Ryc.9. Podział nadleśnictwa na leśnictwa i cięcia sanitarne w lasach nadleśnictwa

Źródło: <http://www.katowice.lasy.gov.pl/web/wisla>

4.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

4.3.1. Ochrona środowiska

Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627) (w odniesieniu do I zmiany studium Dz. U. z 2016 r. poz 672,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.)²⁾ oraz opracowany na mocy tej ustawy Gminny Program Ochrony Środowiska.

Podstawowymi obiektami służącymi ochronie środowiska na terenie gminy jest sieć kanalizacyjna o długości prawie 70 km, którą objęte jest niestety mniej niż 30% mieszkańców gminy oraz oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w Istebnej Gliniane, Koniakowie, Jaworzynce oraz w Istebnej Andziołówka-Dzielec. Ponadto projektowane są oczyszczalnie w Istebnej Zaolziu i Istebnej Wilcze. Wokół istniejących ujęć wody wyznaczone są strefy ochrony pośredniej i bezpośredniej.

Działania inwestycyjne samorządu gminy Istebna z zakresu ochrony środowiska dotyczyły budowy wodociągu, stacji uzdatniania wody i ujęcia wody z rzeki Olzy oraz sieci kanalizacji sanitarnej współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz przebudowy dróg lokalnych w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008–2011.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

4.3.2. Ochrona przyrody

Obszar gminy Istebna – z wyjątkiem najgęściej zamieszkanymi fragmentów dolin – ma status biocentrum. Praktycznie cały teren mieści się w krajowym systemie obszarów chronionych a ponadto wchodzi w skład sieci ECONET, jest ostoją CORINE, wskazany jest do ochrony jako obiekty „Dzikiem Polski”, programu „Zielone Karpaty” a wreszcie – objęty jest do ochroną jako obszar NATURA 2000.

Na terenie gminy funkcjonuje kilka form ochrony powołanych na mocy ustawy O ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego¹

W północnej części gminy znajduje się Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. ze względu na szczególne wartości przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Beskidu Śląskiego. Celem jego utworzenia było zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zadaniem otuliny, która obejmuje pozostała część gminy, jest zachowanie harmonijnego krajobrazu oraz zabezpieczenie parku przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych. Wschodnia granica gminy jest jednocześnie granicą otuliny Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego zajmuje powierzchnię 38 620 ha, a jego otulina ma powierzchnię 22 285 ha. Administracyjnie znajduje się w województwie śląskim, na terenie gmin: Goleszów, Brenna, Istebna, miasta Ustroń oraz miasta Wisła w powiecie cieszyńskim, miasta Bielsko-Biała, miasta i gminy Szczyrk, gminy Jaworze i Wilkowice w powiecie bielskim oraz gmin: Lipowa, Radziechowy-Wieprz, Węgierska Górka i Milówka w powiecie żywieckim. Park należy do Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego i podlega Oddziałowi w Żywcu.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego tworzą dwa pasma górskie: Stożka i Czantorii oraz Skrzycznego i Klimczoka, zbudowane głównie z twardego piaskowca. Krajobraz Beskidu Śląskiego tworzą zalesione masywy górskie poprzedzielane głębokimi dolinami rzecznyymi, w których wykształciły się ludzkie osady. Najwyższym wzniesieniem na terenie Parku jest położone w jego wschodniej części Skrzyczne (1257 m n.p.m.). Inne kulminacje to Barania Góra (1221 m n.p.m.) i Klimczok (1109 m n.p.m.), a w części zachodniej Parku - Czantoria (997 m np m.). Różna odporność na erozję poszczególnych skał budujących góry powoduje, iż w krajobrazie Beskidu Śląskiego występuje wiele malowniczych form skalnych, takich jak progi i wodospady w dolinach potoków, liczne skałki w formie bloków, ścian, ambon, grzybów i ostańców oraz różnorodne osuwiskowe formy powierzchniowe i podziemne nisze i niecki na

1

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

stromych zboczach, szczeliny i jaskinie. W wielu jaskiniach znajdują się ciekawe formy naciekowe. Łącznie na terenie Beskidu Śląskiego zinwentaryzowano 21 skałek i ich grup oraz 64 jaskinie.

Beskid Śląski stanowi obszar źródłiskowy największej polskiej rzeki — Wisły, która wypływa na stokach Baraniej Góry, na wysokości ok. 1100 m n.p.m. Przez Beskid Śląski przebiega główny polski dział wodny, oddzielający dorzecza Wisły i Odry. Do dorzecza Odry należy przepływająca przez teren gminy Olza, wypływająca ze zboczy Gańczorki. Przez Ochodzitą przechodzi europejski dział wodny, bowiem z jej zboczy wypływa również Czadeczka, dopływ rzeki Wag, należącej do zlewiska Morza Czarnego. Lasy Beskidu Śląskiego to głównie sztuczne monokultury świerkowej, z ciekawą odmianą świerka, zwana świerkiem istebniańskim. Pierwotny las jodłowo-bukowo-świerkowy, w wieku ok. 200 lat zachował się tylko na północno-zachodnich stokach Baraniej Góry. W innych miejscach, na niewielkich powierzchniach, zachowały się mające charakter naturalny lasy bukowe. Cały obszar leśny Beskidu Śląskiego wchodzi w skład utworzonego w 1994 r. Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”, obejmującego teren nadleśnictw Bielsko, Ustroń, Wisła i Węgierska Górka, o łącznej powierzchni 39 780 ha. Wszystkie lasy na tym terenie mają status lasów ochronnych.

Największą grupę rzadkich roślin parku stanowią gatunki górskie, do których należą: tojad mocny, podrzeń żebrowiec, omieg górski, widłak wroniec, cieszynianka wiosenna, podbiałek alpejski, modrzyk górski, ciemiężca zielona, parzydło leśne, zimowit jesienny, niebielistka trwała, czosnek niedźwiedzi i goryczka orzęsiona. Na uwagę zasługuje liczne występowanie w Parku storczykowatych, w tym wielu gatunków bardzo rzadkich. Inne rzadkie gatunki spotykane w Parku to: wawrzynek wilczelyko, bluszcz pospolity, barwinek pospolity, lilia złotogłów, orlik pospolity, naparstnica purpurowa, śnieżyczka przebiśnieg, pierwiosnka wyniosła, goździk kosmaty, mieczyk dachówkowaty i dziewięciśl bezłodygowy. W faunie Parku zwraca uwagę obecność regularnie tu obserwowanego niedźwiedzia brunatnego, rysia, borsuka i wydry, a także takich gatunków mniejszych ssaków, jak: ryjówka górską, ryjówka malutka i rzesorek rzeczek. Liczne jaskinie są ostoją nietoperzy. Pospolicie występują w Parku duże kopytne: jeleni, sarna i dzik. Cennymi gatunkami ptaków bytującymi na terenie Parku są ginące w kraju głuszec i cietrzew. Inne ciekawsze gatunki ptaków lęgowych to: bocian czarny, trzmielojad, krogulec, pustułka, kobuz, jarząbek, derkacz, sieweczka rzeczna, słonka, puszczyk, zimorodek, kraska, dzięcioł trójpalczasty, drozd obroźny, orzechówka i krzyżodziób świerkowy. Wśród płazów ciekawsze gatunki to traszka karpacka, traszka górską, salamandra plamista i ropucha zielona. W potokach Beskidu Śląskiego żyją m.in. pstrąg potokowy, strzebla potokowa, brzana, kiełb i głowacz białopłetwy. Świat bezkręgowców nie jest dostatecznie poznany, choć wyznaczono proponowane obszary ochrony (w formie użytków ekologicznych) rzadkich chrząszczy i motyli, obejmujące głównie polany i doliny niektórych potoków. Spośród gatunków bardziej okazałych stwierdzono tu występowanie pazia królowej i pazia żeglarza. Na terenie Parku znajduje się sześć rezerwatów przyrody, żaden z nich nie znajduje się na obszarze opracowania.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Cennym walorem Beskidu Śląskiego jest rolniczy krajobraz kulturowy tego regionu. W wielu wsiach zachowały się zabytki typowego dla regionu budownictwa drewnianego, a także przydrożne kapliczki i figury, a na stokach i grzbietach — szałas pasterskie. Ośrodkami oryginalnej kultury ludowej górali śląskich są Brenna (tkactwo, muzyka ludowa), Istebna (koronkarstwo, hafciarstwo, rzeźba, muzyka ludowa) i Koniaków (koronkarstwo, muzyka ludowa). W każdej z tych miejscowości istnieją izby regionalne. Beskid Śląski, to jeden z najpopularniejszych w kraju górskich obszarów turystycznych, odwiedzany głównie przez mieszkańców Górnego Śląska i pobliskich miejscowości.

Na dzień dzisiejszy brak jest planu ochrony PK Beskidu Śląskiego. Aktualnie prowadzone są jedynie prace studialne w tym zakresie. Do czasu wprowadzenia ww. planu i jego otuliny, dla zapewnienia właściwego funkcjonowania Parku oraz warunków realizacji jego ochrony, wprowadzone zostały zasady (ww. rozporządzenie) polegające na obowiązku uzyskiwania opinii Dyrektora Parku w sprawach zamierzeń inwestycyjnych w granicach Parku i Otuliny, z wyłączeniem inwestycji mieszkalnych i inwentarskich na obszarach przeznaczonych pod budownictwo. Obowiązują konkretne zapisy dotyczące przestrzegania zasad m.in. z zakresu: ochrony środowiska i krajobrazu (ochrona przed zakłócaniem stosunków wodnych, degradacją gleb i szaty roślinnej, zanieczyszczeniem powietrza). Ponadto w zasadach i kierunkach działania zapisano, iż na terenie Parku należy likwidować lub ograniczać szkodliwą działalność gospodarczą, prowadzić prawidłową politykę przestrzenną oraz utrzymywać, odnawiać i wzbogacać zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. Gospodarka rolna i leśna powinna być prowadzona tak, aby umożliwić realizację celów ochrony parków.

Obszar Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski

Specjalny obszar ochrony siedlisk PLH240005 Beskid Śląski ma powierzchnię 26 405,4 ha i niemal w całości położony jest na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Jest to obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich jednymi z cenniejszych są zachowane fragmenty lasów o charakterze naturalnym (północno-wschodnie stoki Baraniej Góry). Masyw Baraniej Góry jest centrum występowania w Polsce dolnoreglowego boru na torfie Bazzanio-Piceetum, jednej z form siedliska 91D0. Obszar jest też jednym z centrów występowania dolnoreglowego boru jodłowo-świerkowego (dolnoreglowa forma siedliska 9140); występuje tu unikatowy ekotyp tzw. świerka istebniańskiego. Na terenie północnej części Beskidu Śląskiego (ze względu na: chłodny i wilgotny klimat, dużą ilość opadów oraz strome, pokryte rumoszem skalnym stoki) rozwijają się dość licznie lasy jaworowe z miesięcznicą trwałą Lunario-Aceretum (9180). Znacznym zróżnicowaniem wyróżnia się także roślinność nieleśna, w tym szczególnie interesujące są murawy kserotermiczne na górze Tuł. Beskid Śląski charakteryzuje się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych (siedlisko 8310) w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Tutaj też znajduje się największa z tych jaskiń - jaskinia w Trzech Kopcach o długości 947,5 m. W obszarze liczne są wychodnie skalne, na

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

których wykształcają się zbiorowiska szczelin skalnych (kod 8220). Stwierdzono tu 21 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to ostoja fauny typowej dla puszczy karpackiej. Na obszarze odnaleziono też liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców. Jest tu jedno z 4 stanowisk tojadu morawskiego w Polsce i jeden z 4 rejonów występowania tocji karpackiej. Z początkiem XX wieku stwierdzono tu jedno z 3 znanych w Polsce stanowisk konarka tajgowego, ale od tego czasu brak potwierdzenia jego obecności.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenie gminy Istebna występuje 13 obiektów zakwalifikowanych jako pomniki przyrody, wszystkie są pomnikami przyrody ożywionej – trzy buki, siedem lip lub ich skupisk oraz pojedyncza jodła, cis i świerk. Szczegółową charakterystykę przedstawia Tab. 4.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Tab.4. Pomniki przyrody na terenie gminy Istebna, Źródło UG Istebna

Nr rejestru		Określenie położenia przedmiotu poddanego pod ochronę	Opis przedmiotu poddanego pod ochronę	Wyszczególnienie wprowadzonych zakazów i ograniczeń
gminnego	wojew.			
1	49	Wieś: Istebna, własność: Gmina Istebna. Decyzja GGT - 7228/5/3/91 Wojewody Bielskiego z 7.10.1991 r. KW 51.902	Lipa o obw. 470 cm, wys. 28 m. w wieku 308 lat - znajdująca się w pobliżu kościoła	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 19.08.1953 RL.13/104/53. Zakazuje się: 1) ścinania, wykopywania i podpalania drzewa 2) obcinania i obramowania konarów i gałęzi, uszkodzania korzeni, wycinania napisów i znaków oraz jakiegokolwiek niszczenia 3) niszczenia gleby i użytkowania terenu na składowiska, budowle itp. w promieniu co najmniej 5 m
2	50	Wieś Istebna - Olecko, własność: Józef Czepczor, Istebna - Olecki 319	Lipa o obw. 300 cm, wys. 27 m w wieku ok. 200 lat - znajdująca się w odl. 1 m od budynku nr(319) właściciela	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 19.08.1953 RL.13/105/53 Zakazuje się: j.w
3	51	Wieś Istebna - Olecko, własność: Józef Czepczor, Istebna - Olecki 319	Cis o obw. 100 cm, wys 7m w wieku ok. 400 lat. - znajdujący się w odl. Kilku metrów od budynku (nr 319)	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 19 sierpnia 1953 r. R.L.13/105/53 Zakazuje się: j.w.
4	105	Wieś Istebna - Bystre, własność: Nadleśnictwo Wisła	2 jodły o obw. 348 o 372 cm. Wys 40 i 42 m, w wieku ok. 200 lat - znajdujące się w oddz. 148a Leśnictwa Bukowiec.	Orzeczenie Prezydium WRN w Katowicach z dn. 2.12.1959 r. R-op-b-34/59 Zakazuje się: j.w.
4	475	Wieś Jaworzynka - Stańki, własność Paweł Urbaczka, Jaworzynka Stańki	Lipa o obw. 400 cm wys. 25 m w wieku ok. 200 lat - przy potoku górskim, na skraju zadrzewień świerkowych.	Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 3/95 z dnia 25 luty 1995
5	476	Wieś Jaworzynka - Krzyżowa teren prywatny, p. Józef Wałach	Lipy 2 szt. O obw. 330 cm i 280 cm wys. 20 m - ok. 150 lat - w otoczeniu Krzyża przydrożnego obok przystanku PKS	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 3/95 z dnia 25 luty 1995 r.
6	477	Wieś Jaworzynka, teren prywatny p. Janusz Marekwica	Buk o obw. 440 cm wys. 30 cm ok. 200 lat - ok. 300 m od drogi głównej Jaworzynka - Koniaków	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 3/95 z dnia 25 luty 1995 r.
7	748	Wieś Istebna, teren prywatny p. Barbara Wałach	Lipa o obw. 320 cm wys. 25 m. - ok. 200 lat na skraju świerkowego lasu, bok pola	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 3/95 z dnia 25 luty 1995 r.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Nr rejestru		Określenie położenia przedmiotu poddanego pod ochronę	Opis przedmiotu poddanego pod ochronę	Wyszczególnienie wprowadzonych zakazów i ograniczeń
gminnego	wojew.			
8	479	Wieś Jaworzynka, własność: Skarbu Państwa w gestii Urzędu Gminy w Istebnej	skupienie 3 lip o owb. 400 cm, 320 i 240 cm, wys. Ok. 25 m w wieku 150 lat rosnących w Jaworzynie - Trzycatek, gm. Istebna - przysiółek Polana, w otoczeniu krzyża.	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 3/95 z dnia 25 lutego 1995 r.
9	brak	Wieś Jaworzynka na terenie Nadleśnictwa Wisła, leśnictwo - Krzyżowa.	Świerk zwyczajny o owb. 275 cm. wys. 30 m. rosnący w Jaworzynce - Groń	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 7/97 z dnia 3 września 1997 r.
10	559	Wieś Jaworzynka, własność: Michałek Krystyna 636, Jaworzynka - Groń	skupienie 2 lip drobnolistnych, lipa w owb. 490 cm, wys. 28 m, rosnąca po prawej stronie Krzyża przy drodze głównej Jaworzynka - Wisła	Rozporządzenie Wojewody Bielskiego nr 7/97 z dnia 3 września 1997 r.
11	560	Wieś Jaworzynka na terenie Nadleśnictwa Wisła, leśnictwo - Krzyżowa, na skraju lasu przysiółka "Ondrusze"	Świerk zwyczajny o owb. 275 cm. wys. 30 m. na skraju lasu przysiółka "Ondrusze"	Rozporządzenie nr 7/97 Wojewody Bielskiego z dnia 3 września 1997 r. ujęty w poz. 9
12	561	Wieś Istebna na terenie Nadleśnictwa Wisła, leśnictwo Istebna - Dzielec "Olza"	Buk zwyczajny o owb. 280 cm wys 30 m rosnący przy ścieżce leśnej w kierunku przysiółka Suszki	Rozporządzenie nr 7/97 Wojewody Bielskiego z dnia 3 września 1997 r.
13	brak	Wieś Istebna na terenie Wojewódzkiego Centrum Pediatrii "Kubalanka"	Buk pospolity o owb 340 cm rosnący przy wejściu WCP "Kubalanka"	Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego nr 83 poz. 2280 z dnia 7 lipca 2005 r.

4.3.3. Elementy krajobrazu kulturowego

Krajobraz kulturowy można rozumieć, jako antropogenicznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, objawiającą się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoistą fizjonomię (Myga-Piątek, 2001, Nita, Myga-Piątek, 2006). W grupie krajobrazów kulturowych (antropogenicznych) można wyróżnić podtypy związane z dominującym rodzajem działalności człowieka i stopniem przeobrażenia środowiska geograficznego. Najczęściej wyróżnia się podtypy: rolniczy, miejski, przemysłowy, górniczy, turystyczny i sztuczny.

Do najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy drewniana historyczna zabudowa. Dawne chaty góralskie budowane z grubych, czasem nieociosanych belek jodłowych lub świerkowych o konstrukcji na zrąb. Liczba belek znajdujących się w jednej ścianie waha się, zależnie od ich grubości, od 5-9. Chaty góralskie charakteryzują się rozwiniętym zdobnictwem pól szczytów. Prócz dodatkowych okapów pośrednich spotyka się tutaj ponad to, w chałupach okazalszych, tzw. „kozubek”, tj. „nasunięty na szczyt daszek w kształcie półstożka,

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

jako przedłużenie części kalenicowej dachu, służący pierwotnie za osłonę dymnika”, w systemie ogniowym palenisk otwartych. Zabudowania gospodarskie rozmieszczano tak by stwarzały układ dla gospodarzy jak najwygodniejszy. Większość chat budowano na stokach dosłonecznych. Cenny jest również krajobraz obszarów wiejskich, który tworzy mozaika pól, łąk i pastwisk oraz zabudowań zagrodowych porożcinanych zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

5.1. Rys Historyczny

Osadnictwo w tym rejonie zapoczątkował napływ pasterskich plemion wołoskich posuwających się od wschodu łukiem Karpat ze swoimi stadami w poszukiwaniu zasobnych pastwisk. Właśnie ci wędrowni pasterze są protoplastami dzisiejszych rdzennych mieszkańców gminy.

Ziemia Cieszyńska wraz z Beskidem Śląskim podobnie jak cała ziemia śląska przeżyła trudne chwile wynikające z jej położenia i zagrożenia od zachodu i południa. Etnicznie teren ten był od najdawniejszych czasów złączony z Polską, organizacyjnie znajdował się w obrębie wpływów państwa Wiślan, a następnie stanowił część terytorium państwa polskiego. W okresie rozbitcia dzielnicowego Polski Ziemią Cieszyńską władali Śląscy Piastowie. Państwo Łokietka i Kazimierza Wielkiego nie obejmowało Śląska, a książęta Cieszyńscy byli zmuszeni składać hołd królowi czeskiemu. W następnych latach książęce dobra cieszyńskie zostały wcielone do tzw. Komory Cieszyńskiej. W okresie wojny trzydziestoletniej górskie rejony dzisiejszej Istebnej stały się schronieniem dla wielu uciekinierów ze Śląska Cieszyńskiego. W 1740 na Śląsk wkroczyły wojska pruskie pod wodzą Fryderyka II, co doprowadziło do wybuchu II wojny śląskiej, w skutek której bardzo ucierpiał właśnie Śląsk Cieszyński.

Od drugiej połowy XIX wieku zaczął się rozwijać spór polsko - czeski, który z chwilą rozpadu monarchii habsburskiej i powstania Czechosłowacji oraz odrodzenia się Polski po pierwszej wojnie światowej przerodził się w ostry konflikt. Czesi uzasadnili swoje aspiracje do posiadania Śląska Cieszyńskiego racjami historycznymi, zaś strona polska odwoływała się głównie do argumentu etnicznego. Dnia 28 lipca 1920 r. Rada Ambasadorów w belgijskim mieście Spa rozstrzygnęła spór między Polską a Czechosłowacją. Czechosłowacja otrzymała tereny na lewym brzegu Olzy, Polska zaś na prawym. Po stronie czechosłowackiej pozostała bardziej uprzemysłowiona część Śląska Cieszyńskiego i ważna linia Bogumił - Jabłonków. Zarówno rząd i parlament Czechosłowacji jak i przedstawiciel Polski Ignacy Paderewski podpisali werdykt z poczuciem doznanej krzywdy. Od tego czasu jednak każda z części Śląska Cieszyńskiego żyje samodzielnym życiem politycznym, gospodarczym i kulturalnym, łączy je zaś tradycyjna kultura ludowa, taka sama po obu stronach Olzy, a także język ludowy, czyli gwara.

Pierwszą osadą na terenie dzisiejszej wsi były Jasnowice, założone przez sektę zwaną „Jasnowidzami”. Inni twierdzą, że pierwsza chata stała u ujścia potoku Glinianego do Olzy, w której nocowali podróżni wędrujący ze Śląska do Małopolski. Jeszcze inni twierdzą, że Andziółówka jest kolebką Istebnej i tutaj mieli się osiedlić pierwsi osadnicy, przysłani przez książąt cieszyńskich do wyrobu gontów i splawiania drzewa. Pierwsze pisane wzmianki o Istebnej znajdują się w Urbarzu z 1621 r. Osada wymieniona w urbarzach miała znajdować się pod Złotym Groniem. Informacja ta odnosi się do głównej części wsi, którą mieszkańcy nazywają „dziedziną”. Część osadników przybyła równocześnie i zajęła grunta najbardziej nasłonecznione na południowych stokach gór. Osada ta odznacza się charakterystycznym typem

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zabudowy - łańcuchówką górską z zabudowaniami ciągnącymi się po obu stronach drogi i bardzo wąskimi działkami, dzielonymi następnie tak, aby utworzyć drugą i trzecią linię zabudowy.

Istnieją dwie teorie dotyczące etymologii nazwy Istebna. Pierwsza mówi, że przynieśli ją ze sobą osadnicy ze znacznie starszej wsi słowackiej – Istebnego. J. Zahradnik w „Naszej wsi, Istebnej” wyjaśnia natomiast, że nazwa powstała po tym jak w wiosce osiadł jeden z zakonników, by prowadzić życie pustelnicze i zasłynął swoimi dobrymi uczynkami. Słudzy kościoła, wyrażali się o nim na zamku cieszyńskim w języku łacińskim „Iste bene facere”, co znaczyło „Ten tam czyni dobrze” i prawdopodobnie od tych pierwszych dwóch słów „Iste bene” powstała nazwa wsi Istebna, zwanej też dawniej „Istebne”.

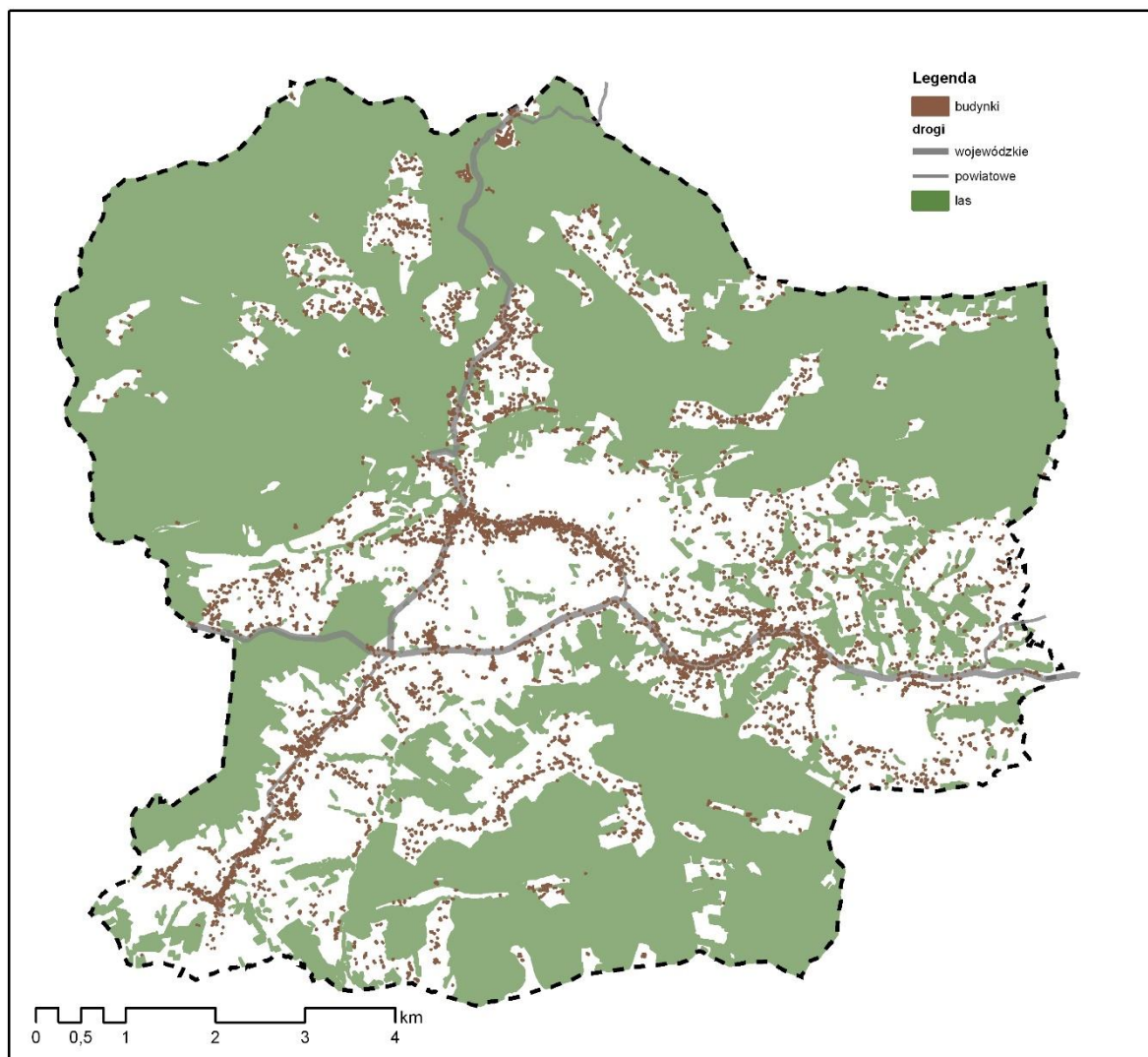
Jaworzynka powstała najprawdopodobniej nieco później niż Istebna chociaż wymieniona po raz pierwszy w tym samym urbarzu z roku 1621. Początek Jaworzynki przypada mniej więcej na rok 1620. Obowiązki pierwotne Jaworzynczan polegały jak w innych wsiach beskidzkich, na płaceniu czynszu pieniężnego i dawaniu na zamek kur, jaj i przędzy. Pierwsze osiedla powstały na północno-zachodniej stronie dzisiejszej Jaworzynki, po obu stronach drogi prowadzącej do Istebnej. Druga część gminy Jaworzynki, to tzw. nowa osada, powstała w XVIII wieku, przez karczowanie lasów, w których rosły m. in. jawory-stąd nazwa Jaworzynka. Symbolem Jaworzynki jest siekiera figurująca w pieczęci gminnej. Pierwsze sześć chałup stanowiących początek Koniakowa, powstały w roku 1712. W roku 1816 Koniaków stał się oddzielną gminą. Nazwę nadali mu prawdopodobnie osadnicy ze szlacheckiego Koniakowa przy Cieszynie, którzy przybyli w Beskidy w XVIII wieku.

5.2. Struktura osadnicza

Struktura osadnicza gminy Istebna jest w znacznym stopniu zdeterminowana przez środowisko przyrodnicze. Zarówno ukształtowanie terenu jak i zwarte kompleksy leśne uniemożliwiają zasiedlenie północnej i południowo-zachodniej części gminy. Zabudowa wprawdzie rozprzestrzeniła się na stokach, ale niemal 75 % budynków jest usytuowanych w odległości nie większej niż 1 km od dróg wojewódzkich i powiatowych stanowiących osie komunikacyjne regionu. Centralnie położona jest wieś gminna Istebna, posiadająca cechy morfologiczne łańcuchówki górskiej. Zwarty układ posiada także Jaworzynka natomiast Koniaków posiada zabudowę najbardziej rozproszoną (Ryc. 10.).

Występująca na terenie gminy zabudowa w większości stanowi zabudowę siedliskową, zagrodową, kształtowaną na tradycyjnym czworoboku. Uzupełniającą formę zabudowy stanowi mieszkalnictwo jednorodzinne oraz obiekty turystyczne zbiorowego zakwaterowania. Krajobraz wsi urozmaicają kościoły i kaplice dające świadectwo tradycji i historii regionu.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc. 10. Rozkład zabudowy w gminie Istebna
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PODGiK

5.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Najcenniejszymi zabytkami gminy Istebna są dwa kościoły – p.w. Św. Krzyża i p.w. Dobrego Pasterza a także Zespół zabudowy Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej, sześć drewnianych budynków lub zespołów mieszkalnych oraz zespół zabudowy drewnianej wzdłuż drogi Istebna – Koniaków. Wszystkie te obiekty są wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków i są objęte ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Na uwagę zasługuje Zespół zabudowy Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej, czyli dawne sanatorium.

Sanatorium w Istebnej stanowi ważne świadectwo kultury budowlanej i architektonicznej w Polsce, posiada również szczególne walory historyczne, jako obiekt powstały w czasie niezwykle dynamicznego rozwoju Autonomicznego Województwa Śląskiego. Przemysłana koncepcja rozplanowania poszczególnych części kompleksu, jak również harmonijne wpisanie obiektu w zastane warunki

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

terenowe, jest wyrazem szczególnego kunsztu architektów, którzy czuwając nad przebiegiem procesu projektowego, byli w stanie zadbać o spójność najdrobniejszego elementu wystroju z całością założenia. Pozostałe wyposażenie budynków stanowi doskonały przykład tendencji panujących w polskim i światowym wzornictwie w latach dwudziestych i na początku lat trzydziestych dwudziestego wieku. Kompleks został zaprojektowany w harmonii z otoczeniem, wpisując się w górskie zbocze, a tereny rekreacyjne stanowiły uzupełnienie funkcji sanatoryjnych. Dlatego też objęto ochroną jego najbliższe otoczenie w granicach wyznaczonych przez projektantów, wyłączając jedynie obszary wtórnie przyłączone i zainwestowane współcześnie.

Niezwykle cennym obiektem jest także zespół drewnianej, historycznej zabudowy z okresu XVIII-XX w. stanowiący budynki mieszkalne i gospodarcze z ogrodzeniami, zgrupowane w zespoły zagrodowe, reprezentujące typ urbanistyczny zabudowy kalenicowej wsi, wzdłuż drogi Istebna-Koniaków. Strefa ochrony konserwatorskiej tego zespołu obejmuje wszystkie składniki zabudowy zagrodowej wraz z terenami rolniczymi po obu stronach drogi. Strefę otulinową stanowią obszary niezabudowane, teren sadów i ogrodów, pól uprawnych i zalesienia na południowym stoku wzdłuż drogi Istebna-Koniaków.

Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162 poz. 1568) przedstawia Tab. 5.

Tab. 5. Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków.

(Źródło: UG Istebna)

LP	OBIEKT	MATERIAŁ	DATA	UWAGI	PRZYSIÓLEK
1	Budynek mieszkalny nr 51	drewniany	1868	w rejestrze nr A-372/78	Kieпки
2	Budynek mieszkalny nr 78	drewniany	1893	w rejestrze nr A-406/82	Wojtki
	Budynek mieszkalny nr 80	drewniany	1890		Wojtki
	Budynek mieszkalny nr 81	drewniany	1920		Wojtki
	Budynek mieszkalny nr 82	drewniany	1890		Wojtki
	Budynek mieszkalny nr 84	drewniany	1833		Kęпка
3	Budynek mieszkalny nr 68	ceglany	1850	w rejestrze A-312/78	Gliniane
4	Budynek mieszkalny/ budynek mieszkalny/ budynek gospodarczy/ studnia/drzewostan/ ścieżki i drogi nr 293	drewniany drewniany drewniany drewniana	1900/ 1915/ 1930	Muzeum Jana Wałacha w rejestrze nr A-525/87	Andziółówka
5	Zespół zabudowy Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	murowany	1936	w rejestrze nr A/362/11	Kubalonka
6	Kościół parafialny p.w. Dobrego Pasterza	murowany	1792- 1794	w rejestrze nr A-314/78	Centrum
7	Kościół parafialny p.w. Św. Krzyża	drewniany	1779	w rejestrze nr A-265/78	Kubalonka
8	Budynek mieszkalny nr 133	drewniany	1808	w rejestrze nr A-974/68	Kohutowie
9	Budynek mieszkalny nr 146	drewniany	1910	w rejestrze nr A-371/78	Burowie
10	zespół zabudowy wzdłuż drogi Istebna – Koniaków	drewniany	XVIII- XX w.	w rejestrze nr A- 406/82	Istebna

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

5.4. Obiekty będące w gminnej ewidencji zabytków

Na terenie gminy Istebna znajduje się 175 obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków. Są to głównie drewniane domy i budynki gospodarcze z przełomu XIX i XX w., a także figury, krzyże i kaplice przydrożne. Pełną listę zabytków wpisanych do ewidencji przedstawia Tab. 6.

Tab. 6. Obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków.
(Źródło: UG Istebna)

LP	OBIEKT	MATERIAŁ	DATA	UWAGI	PRZYSIÓLEK
ISTEBNA					
1	Budynek mieszkalny nr 11	drewniany	1914		Kulonki
2	Budynek mieszkalny nr 56	drewniany	1920		Miki
3	Budynek gosp. przy nr 56	drewniana	1900	obora	Miki
4	Budynek mieszkalny nr 59	mieszane	1850		Miki
5	Budynek mieszkalny nr 61	mieszane	1930		Miki
6	Budynek mieszkalny nr 71	drewniany	1900		Centrum
7	Budynek mieszkalny nr 76	mieszane	1920	„Gospoda u Ujca”	Centrum
8	Budynek mieszkalny nr 86	drewniany	1890		Kępka
9	Budynek mieszkalny nr 100	drewniany	1890		Kubale
10	Budynek mieszkalny nr 103	drewniany	1900		Kubalowie
11	Budynek mieszkalny nr 104	drewniany	1900		Kubalowie
12	Budynek mieszkalny nr 106	drewniany	1890		Kubalowie
13	Budynek mieszkalny nr 124	drewniany	1900		Kohutowie
14	Budynek mieszkalny nr 126	drewniany	1910		Kohutowie
15	Budynek gosp. przy nr 128	drewniany	1900	chlew	Kohutowie
16	Budynek mieszkalny nr 129	drewniany	1900		Kohutowie
17	Budynek mieszkalny nr 130	mieszane	1900		Kohutowie
18	Budynek mieszkalny nr 131	drewniany	1922		Kohutowie
19	Budynek mieszkalny nr 132	drewniany	1828		Kohutowie
20	Budynek mieszkalny nr 134	drewniany	1890		Kohutowie
21	Budynek mieszkalny nr 135	drewniany	1890		Kohutowie
22	Budynek mieszkalny nr 137	drewniany	1930		Burowie
23	Budynek mieszkalny nr 141	drewniany	1920	nieleg. rozebrany 2009 r.	Burowie
24	Budynek mieszkalny nr 142	drewniany	1907		Burowie
25	Budynek mieszkalny nr 149	drewniany	1930		Burowie
26	Budynek mieszkalny nr 152	drewniany	1910		Burowie
27	Budynek mieszkalny nr 154	drewniany	1900		Burowie
28	Budynek mieszkalny nr 156	drewniany	1910		Szarce
29	Budynek mieszkalny nr 158	drewniany	1890		Szarce
30	Budynek gosp. przy nr 158	mieszane	1900	obora	Szarce
31	Budynek mieszkalny nr 159	drewniany	1869		Szarce
32	Budynek mieszkalny nr 163	drewniany	1863	„Chata Kawuloków”	Wojtosze
33	Budynek mieszkalny nr 168	drewniany	1920		Wojtosze
34	Budynek mieszkalny nr 169	drewniany	1920		Wojtosze
35	Budynek mieszkalny nr 176	drewniany	1923		Wojtosze
36	Budynek mieszkalny nr 177	drewniany	1900		Beskid
37	Budynek mieszkalny nr 181	drewniany	1928		Poloki
38	Budynek mieszkalny nr 204	drewniany	1900		Kościanowice
39	Budynek mieszkalny nr 215	drewniany	1889		Zadolina
40	Budynek mieszkalny nr 227	drewniany	1920		Skała
41	Budynek gosp. przy nr 227	mieszane	1920	stodoła	Skała
42	Budynek mieszkalny nr 228	drewniany	1920		Młoda Góra

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

LP	OBIEKT	MATERIAŁ	DATA	UWAGI	PRZYSIÓLEK
43	Budynek mieszkalny nr 230	drewniany	1925		Łączyna
44	Budynek mieszkalny nr 231	drewniany	1924		Łączyna
45	Budynek mieszkalny nr 236	drewniany	1920		Skała
46	Budynek mieszkalny nr 237	drewniany	1865		Skała
47	Budynek gosp. przy nr 237	drewniany	1870	chlew	Skała
48	Budynek mieszkalny nr 238	drewniany	1920		Skała
49	Budynek mieszkalny nr 268	drewniany	1914		Leszczyna
50	Budynek mieszkalny nr 269	drewniany	1930		Leszczyna
51	Budynek gosp. przy nr 269	mieszane	1928	stodoła	Leszczyna
52	Budynek mieszkalny nr 276	drewniany	1890		Połom
53	Budynek mieszkalny nr 284	drewniany	1911		Andziółówka
54	Budynek mieszkalny nr 287	drewniany	1903		Andziółówka
55	Budynek gosp. przy nr 287	mieszany	1900	stodoła	Andziółówka
56	Budynek mieszkalny nr 288	drewniany	1910		Andziółówka
57	Budynek mieszkalny nr 289	drewniany	1912		Andziółówka
58	Budynek mieszkalny nr 290	drewniany	1912		Andziółówka
59	Budynek mieszkalno-usługowy nr 298	drewniany	1890		Andziółówka
60	Budynek gosp. przy nr 298	mieszane	1911	stodoła	Andziółówka
61	Budynek mieszkalny nr 309	drewniany	1900		Tartak
62	Budynek mieszkalny nr 330	drewniany	1912		Tokarzonka
63	Budynek mieszkalny nr 359	drewniany	1930		Młoda Góra
64	Budynek mieszkalny nr 377	drewniany	1925		Skała
65	Budynek mieszkalny nr 380	drewniany	1930		Poloki
66	Budynek mieszkalny nr 422	drewniany	1905		Połom
67	Budynek usługowy nr 423	drewniany	1930		Kawule
68	Budynek mieszkalny nr 424	drewniany	1910		Kubale
69	Budynek mieszkalny nr 439	drewniany	1920		Szarce
70	Budynek mieszkalny nr 446	drewniany	1922		Połom
71	Budynek mieszkalny nr 447	mieszane	1920		Dzielec
72	Budynek usługowo-mieszkalny nr 455	ceglany	1930		Kępka
73	Budynek mieszkalny nr 457	drewniany	1920		Młoda Góra
74	Budynek mieszkalny nr 465	drewniany	1920		Kohutowie
75	Budynek mieszkalny nr 468	drewniany	1930		Leszczyna
76	Budynek nr 471	drewniany	1928	Leśniczówka	Beskidek
77	Budynek mieszkalny nr 474	drewniany	1929		Leszczyna
78	Budynek mieszkalny nr 497	drewniany	1935		Połom
79	Budynek mieszkalno-usługowy nr 504	drewniany	1933		Łączyna
80	Budynek mieszkalny nr 518	drewniany	1930		Skała
81	Budynek mieszkalny nr 521	drewniany	1920		Leszczyna
82	Budynek mieszkalny nr 528	drewniany	1935		Łączyna
83	Budynek mieszkalny nr 558	drewniany	1937		Połom
84	Budynek mieszkalny nr 566	drewniany	1937		Dzielec
85	Budynek mieszkalny nr 578	drewniany	1947		Skała
86	Kościół parafialny ewangelicko-augsburdzki	murowany	1930		
87	Budynek przykościelny	murowany	2 poł. XVIII w.		
88	Kaplica cmentarna	drewniana	1910		
89	Kaplica cmentarna	kamienna	pocz. XXw		
90	Krzyż przydrożny	kamienny	1869		
91	Kapliczka	murowana	1876		
92	Kapliczka przydrożna	kamienna	1900		
93	Kapliczka przydrożna przy 812	kamienna	1900		
94	Krzyż przydrożny	murowany	1904		

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

LP	OBIEKT	MATERIAŁ	DATA	UWAGI	PRZYSIÓLEK
95	Krzyż przydrożny	kamienny	1911		
96	Kapliczka przydrożna	drewniana	l.20.XXw.		
97	Kapliczka przydrożna przy 108	drewniana	1930		
JAWORZYŃKA					
1	Budynek mieszkalny nr 5	drewniany	1890		Byrty
2	Budynek gosp. przy nr 5	drewniany	1900	chlew	Byrty
3	Budynek mieszkalny nr 2	drewniany	1900		Małysze
4	Budynek mieszkalny nr 7	drewniany	1900		Byrty
5	Budynek mieszkalny nr 27	drewniany	1920		Klimki
6	Budynek mieszkalny nr 29	drewniany	1930		Klimki
7	Budynek mieszkalny nr 31	murowany	1930		Klimki
8	Budynek gosp. przy nr 31	drewniany	1930	stodoła	Klimki
9	Budynek mieszkalny nr 40	drewniany	1938		Gorzółki
10	Budynek mieszkalny nr 41	drewniany	1930		Duraje
11	Budynek mieszkalny nr 59	drewniany	1900		Słowioki
12	Budynek mieszkalny nr 63	drewniany	1890		Dragony
13	Budynek mieszkalny nr 73	drewniany	1900		Czadeczka
14	Budynek gosp. przy nr 73	drewniany	1920	chlew	Czadeczka
15	Budynek mieszkalny nr 76	drewniany	1930		Duraje
16	Budynek mieszkalny nr 78	drewniany	1930		Duraje
17	Budynek mieszkalny nr 81	drewniany	1929		Duraje
18	Budynek mieszkalny nr 93	drewniany	1930		Szkawrany
19	Budynek mieszkalny nr 104	drewniany	1920		Łupienie
20	Budynek mieszkalny nr 117	drewniany	1910		Słowioki
21	Budynek mieszkalny nr 118	drewniany	1920		Czadeczka
22	Budynek mieszkalny nr 125	drewniany	1900		Szyroki
23	Budynek mieszkalny nr 136	drewniany	1900		Szyroki
24	Budynek mieszkalny nr 137	drewniany	1930		Szyroki
25	Budynek mieszkalny nr 138	drewniany	1936		Zakikula
26	Budynek mieszkalny nr 140	drewniany	1930		Maciejka
27	Budynek mieszkalny nr 142	drewniany	1935		Maciejka
28	Budynek mieszkalny nr 145	drewniany	1890		Stefanka
29	Budynek mieszkalny nr 146	drewniany	1890		Siwoniowski
30	Budynek mieszkalny nr 147	drewniany	1930		Siwoniowski
31	Budynek mieszkalny nr 176	drewniany	1930		Zapasiaki
32	Budynek mieszkalny nr 182	drewniany	1900		Łupienie
33	Budynek mieszkalny nr 211	drewniany	1900		Wawrzacze
34	Budynek mieszkalny nr 216	drewniany	1935		Maciejka
35	Budynek mieszkalny nr 218	drewniany	1909		Zapasiaki
36	Budynek mieszkalny nr 223	drewniany	1929		Zapasiaki
37	Budynek mieszkalny nr 233	drewniany	1920		Zapasiaki
38	Budynek mieszkalny nr 264	drewniany	1930		Jasie
39	Budynek mieszkalny nr 272	drewniany	1910		Wawrzacze
40	Budynek mieszkalny nr 275	drewniany	1910		Łupienie
41	Budynek mieszkalny nr 278	drewniany	1910		Zapasiaki
42	Budynek mieszkalny nr 283	drewniany	1920		Szkawrany
43	Budynek mieszkalny nr 292	drewniany	1921		Łupienie
44	Budynek mieszkalny nr 311	drewniany	1921		Łacki
45	Budynek mieszkalny nr 314	drewniany	1921		Duraje
46	Budynek mieszkalny nr 323	drewniany	1920		Maciejka
47	Budynek mieszkalny nr 324	drewniany	1935		Duraje
48	Budynek mieszkalny nr 333	drewniany	1922		Łupienie
49	Budynek mieszkalny nr 335	drewniany	1922		Łacki
50	Budynek mieszkalny nr 349	drewniany	1925		Małejurki
51	Budynek mieszkalny nr 351	drewniany	1930		Krzyżowa
52	Budynek mieszkalny nr 362	drewniany	1938		Kikula
53	Budynek mieszkalny nr 381	drewniany	1900		Szyroki

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

LP	OBIĘKT	MATERIAŁ	DATA	UWAGI	PRZYSIÓŁEK
54	Budynek mieszkalny nr 388	drewniany	1920		Zapasięki
55	Budynek mieszkalny nr 466	drewniany	1930		Krzyżowa
56	Krzyż przydrożny	kamienny	1893		Jasie
57	Figura przydrożna	kamienna	1936		Zapasięki
58	Krzyż przydrożny	kamienny	1873		
KONIAKÓW					
1	Budynek mieszkalny nr 22	drewniany	1930		Dachtony
2	Budynek mieszkalny nr 23	drewniany	1930		Dachtony
3	Budynek mieszkalny nr 38	drewniany	1920		Legiery
4	Budynek mieszkalny nr 39	drewniany	1900		Legiery
5	Budynek mieszkalny nr 43	mieszane	1900		Legiery
6	Budynek mieszkalny nr 69	drewniany	1930		Wyżrana
7	Budynek mieszkalny nr 71	drewniany	1930		Koryto
8	Budynek mieszkalny nr 80	drewniany	1939		Jasiówka
9	Budynek mieszkalny nr 171	drewniany	1931		Grabka
10	Budynek mieszkalny nr 175	drewniany	1948		Cisowe
11	Budynek mieszkalny nr 178	ceglany	1895		Legiery
12	Budynek mieszkalny nr 192	drewniany	1910		Rdzawka
13	Budynek nr 205	mieszane	1930	„Gospoda pod Ochodżitą”	Centrum
14	Budynek mieszkalny nr 220	drewniany	1921		Bukowina
15	Budynek mieszkalny nr 340	drewniany	1930		Rupieńka
16	Budynek mieszkalny nr 347	drewniany	1931		Kosarzyska
17	Budynek mieszkalny + gosp. nr 362	drewniane	1910	chlew	Kosarzyska
18	Budynek mieszkalny nr 364	drewniany	1930		Kosarzyska
19	Budynek nr 380	ceglany	1920	dawna szkoła	Kosarzyska
20	Budynek mieszkalny nr 408	drewniany	1913		Tkoczówka

5.5. Stanowiska archeologiczne

Ponadto na terenie gminy wyznaczone zostały 23 stanowiska archeologiczne z różnych okresów historycznych. Stanowiska archeologiczne to obszary, w granicach których znajdują się zabytki archeologiczne o znanej lokalizacji. Do zabytków archeologicznych zaliczamy zabytki nieruchome, będące powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytki ruchome, będące tym wytworem. Stanowiska archeologiczne na terenie gminy przedstawia Tab. 7.

Tab. 7. Stanowiska archeologiczne; Źródło: UG Istebna

LP	NR STANOWISKA W MEJSCOWOŚCI	NR OBSZARU AZP	NR SANOWISKA A NA OBSZARZE	TYP STANOWISKA	CHRONOLOGIA
ISTEBNA					
1	1	113-46	1	śląd osadnictwa	neolit/wczesna ep. brązu
2	2	113-46	2	śląd osadnictwa	ep. kamienna
3	3	113-46	3	śląd osadnictwa	neolit/wczesna ep. brązu
4	4	113-46	4	śląd osadnictwa	ep. kamienna
5	5	113-46	5	śląd osadnictwa	neolit/wczesna ep. brązu
6	6	113-46	6	śląd osadnictwa	ep. kamienna
7	7	113-46	7	śląd osadnictwa	górnny paleolit
8	8	113-46	8	śląd osadnictwa	neolit/wczesna ep. brązu
9	9	113-46	12	śląd osadnictwa	neolit/wczesna ep. brązu

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

LP	NR STANOWISKA W MEJSCOWOŚCI	NR OBSZARU AZP	NR SANOWISKA NA OBSZARZE	TYP STANOWISKA	CHRONOLOGIA
10	10	113-47	13	śląd osadnictwa	neolit
11	11	113-47	2	śląd osadnictwa	ep. kamienna/średniowiecze
12	12	113-47	4	śląd osadnictwa	ep. kamienna
13	13	113-47	5	śląd osadnictwa	ep. kamienna
14	14	112-46	1	śląd osadnictwa	średniowiecze
JAWORZYŃKA					
15	1	113-46	9	śląd osadnictwa	ep. kamienna
16	2	113-46	10	śląd osadnictwa	neolit/wczesna ep. brązu
17	3	113-46	1	obozowisko	neolit/wczesna ep. brązu
KONIAKÓW					
18	1	113-47	1	wały szwedzkie	ok. nowożytny
19	2	113-47	2	wały szwedzkie	ok. nowożytny
20	3	113-47	3	śląd osadnictwa	ep. kamienna

5.6. Strefy ochrony konserwatorskiej

W celu ochrony krajobrazu kulturowego gminy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

1) Strefa „A”- ścisłej ochrony konserwatorskiej o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej. W strefie tej zakłada się priorytet wymagań konserwatorskich. Podstawowymi działaniami w granicach strefy jest konserwacja tzn. utrzymanie historycznej struktury przestrzennej w niezmiennym kształcie oraz rewaloryzacja tzn. przywrócenie i utrwalenie historycznie ukształtowanych walorów zespołu przestrzennego oraz jego funkcjonalnej i kompozycyjnej integracji z całością układu. Wyznaczona została dla większości obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków.

2) Strefa „B”- częściowej ochrony konserwatorskiej. Obejmuje obszary podlegające rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania, dóbr kultury figurujących w ewidencji i elementów krajobrazu naturalnego. Stanowi również obszar otulinowy zabezpieczający zespoły i układy objęte strefą „A”. Głównym działaniem konserwatorskim w strefie, w stosunku do obiektów i obszarów jest rewaloryzacja. Strefa obejmuje następujące przysiółki:

- Istebna: Istebna Wojtosze – Centrum, Jasnowice, Młaskawka, Olecki, Mikszówka, Andziółówka,
- Jaworzynka: Czerhła, Zapasieki, Odkrzasz, Jaworzynka-Centrum
- Koniaków: Koniaków Centrum-Dachtony, Pietraszyna, Odkrzasz, Pustki, Szańce, Polana

3) Strefa „E” – ochrony ekspozycji widokowej zabytków objętych ochroną prawną. Obejmuje obszary zabezpieczające właściwe eksponowanie zespołów przestrzennych lub obiektów zabytkowych, głównie poprzez wyznaczenie terenów wyłączonych spod zabudowy lub określenie jej nieprzekraczalnych gabarytów. Głównym działaniem w strefie jest kompozycja architektoniczno-krajobrazowa polegająca na porządkowaniu współczesnego układu lub projektowanie nowego zespołu osiedleńczego.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Strefa „E” przebiega w rejonie obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz postulowanych do rejestracji. W granicach gminy są to:

- widok na kościół p.w. Św. Trójcy w Istebnej- Kubalonce,
- widok na kościół ewangelicko-augsburgski w Istebnej,
- widok na kościół rzymsko-katolicki p.w. Św. Bartłomieja,
- widok na kościół rzymsko-katolicki p.w. Dobrego Pasterza.

4) Strefa „OW” – obserwacji archeologicznej jako potencjalne obszary badań archeologicznych

Strefą „OW” objęto stanowiska archeologiczne:

- Istebna: obszar AZP 113-46, stanowiska na obszarze nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 7, nr 8, obszar AZP 113-47, stanowiska na obszarze nr 4, nr 5, nr 1, nr 2 – ślady osadnictwa pradziejowego z epoki kamienia i wczesnego brązu.
- Jaworzynka: obszar AZP 113-46, stanowiska na obszarze nr 9, nr 10, nr 11 – ślady osadnictwa z epoki kamienia i wczesnego brązu.
- Koniaków: obszar AZP 113-47, stanowiska na obszarze nr 2 i nr 3.

5) Strefa „W” – reliktyw archeologicznych o własnej formie krajobrazowej. Strefa „W” wyznaczona została w rejonie reliktyw archeologicznego występującego w granicach Koniakowa. Jest to stanowisko nr 1, obszar AZP 113-47.

Uwarunkowania dla działalności w strefie „W”:

- obowiązuje zakaz działalności inwestycyjnej w promieniu 50 m od centrum stanowiska archeologicznego.

Ponadto w związku z ochroną zespołu zabudowy drewnianej wzdłuż drogi Istebna – Koniaków z XVIII-XX w. obowiązują strefa ochrony konserwatorskiej zespołu zabudowy drewnianej i strefa otulinowa zespołu zabudowy drewnianej.

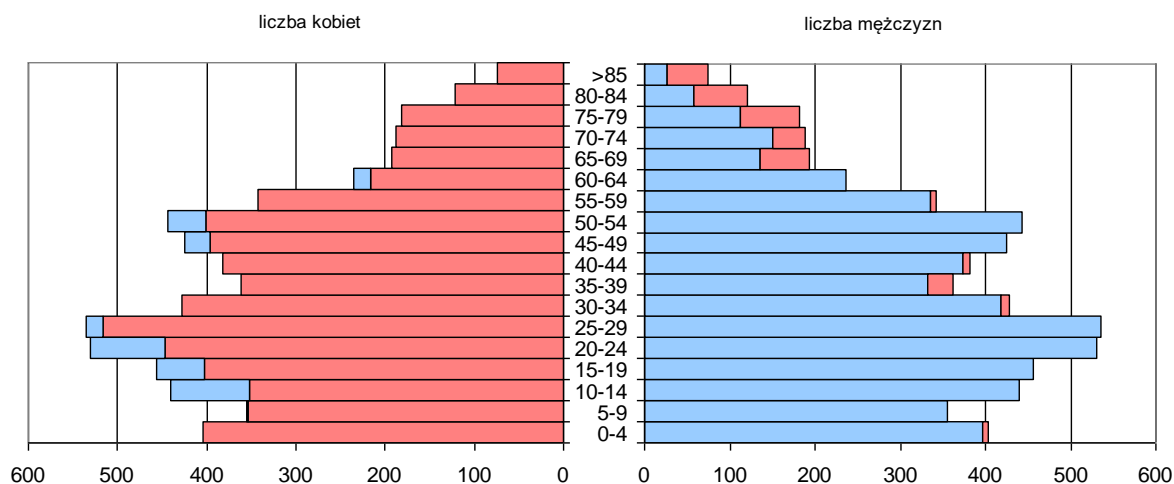
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

6.1. Demografia

Piramida płci i wieku mieszkańców gminy Istebna posiada kształt zbliżony do kształtu piramidy dla całego kraju (Ryc.11.). Wyraźnie zaznaczają się na niej dwa wyższe demograficzne, jeden będący odpowiedzią społeczeństwa na straty wojenne oraz okres niepokoju, który nie służył zakładaniu i powiększaniu rodzin, oraz drugi, będący echem pierwszego, związany z wchodzeniem w dorosłość osób urodzonych w czasie wyżu. Pierwszy z nich, tzw. powojenny wyż kompensacyjny przypadający na lata 50 na wykresie zaznacza się zwiększoną liczbą osób w wieku 50-60 lat. Z drugim wyższym demograficznym mieliśmy natomiast do czynienia w latach 80., co z kolei zaznacza się na wykresie, jako zwiększona liczba osób w wieku 20-30 lat. Pomiedzy wspomnianymi wyższymi zaznaczają się niższe demograficzne – pierwszy przypadający na lata wojny i skutkujący zmniejszoną liczbą osób w wieku 70-75, oraz jego echo przypadające na lata 60. kiedy to rodziny zakładały osoby urodzone w czasie II wojny światowej. Ponadto na piramidzie płci i wieku mieszkańców Istebnej można zaobserwować inne charakterystyczne cechy tj. wyraźne podcięcie piramidy oraz znaczną nadwyżkę kobiet nad mężczyznami powyżej 65 roku życia. Podcięcie piramidy to echo niżu demograficznego lat 60., na które dodatkowo nałożyła się kulturowa zmiana modelu rodziny oraz przesunięcie macierzyństwa z przedziału 20-24 na 25-29, a nawet 30-34. Piramida zwężająca się u podstawy jest charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw i nosi nazwę piramidy regresywnej. W przeciwieństwie do piramidy dla całego kraju, w Istebnej obserwujemy jednak nieznaczne odbicie, które oznacza zwiększony przyrost naturalny w ostatnich latach. W gminie Istebna zaczął się już kształtować wyż będący echem wyżu lat 80., bowiem wtedy urodzone osoby właśnie zakładają swoje rodziny. Znaczna nadwyżka kobiet nad mężczyznami powyżej 65 roku życia jest natomiast spowodowana wyższą średnią długością życia kobiet względem mężczyzn, którzy częściej zapadają na choroby cywilizacyjne, głównie układu krążenia i statystycznie ulegają większej liczbie wypadków. Nadwyżka mężczyzn nad kobietami niemal we wszystkich przedziałach od 10 do 64 roku życia jest natomiast bardzo znamieną dla obszarów wiejskich. Kobiety częściej migrują ze wsi do miast zarówno w celach edukacyjnych (15-24), jak i w poszukiwaniu pracy. Młodzi mężczyźni natomiast często zmuszeni są do pozostania w gospodarstwie, do pomocy oraz aby dziedziczyć ojcowiznę. Nadwyżka ta może znacząco przyczynić się do zmniejszenia liczby zawieranych małżeństw a w efekcie do obniżenia przyrostu naturalnego.

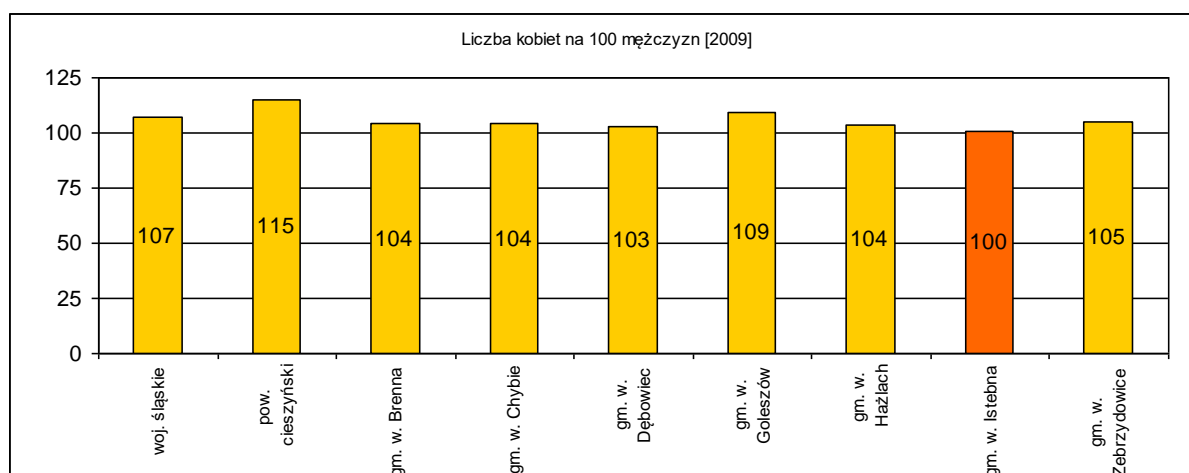
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.11. Struktura płci i wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2005

Mimo niekorzystnej struktury płci przedstawionej na piramidzie, na Ryc.12. widzimy, że liczba kobiet na 100 mężczyzn w gminie Istebna jest wyjątkowo wyrównana w skali całego województwa, a zwłaszcza powiatu cieszyńskiego.

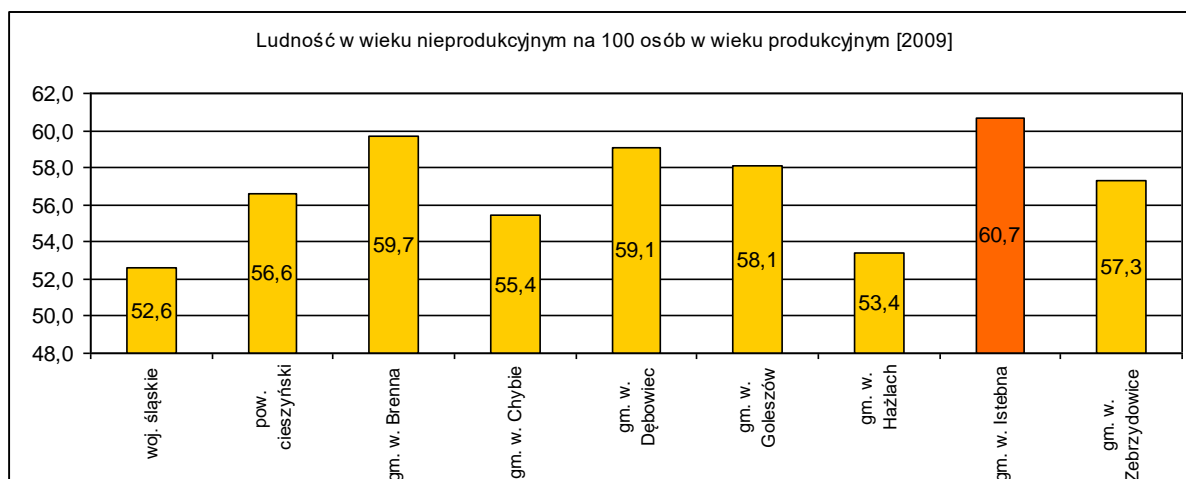

Ryc.12. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Starzenie się społeczeństwa w gminie Istebna jest widoczne na Ryc.13., która przedstawia obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0-17 lat) oraz w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety - 60 lat i więcej). Widzimy, że w gminie wspomniany wskaźnik jest znacznie wyższy niż średnia wojewódzka i na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada aż 60 osób w wieku nieprodukcyjnym.

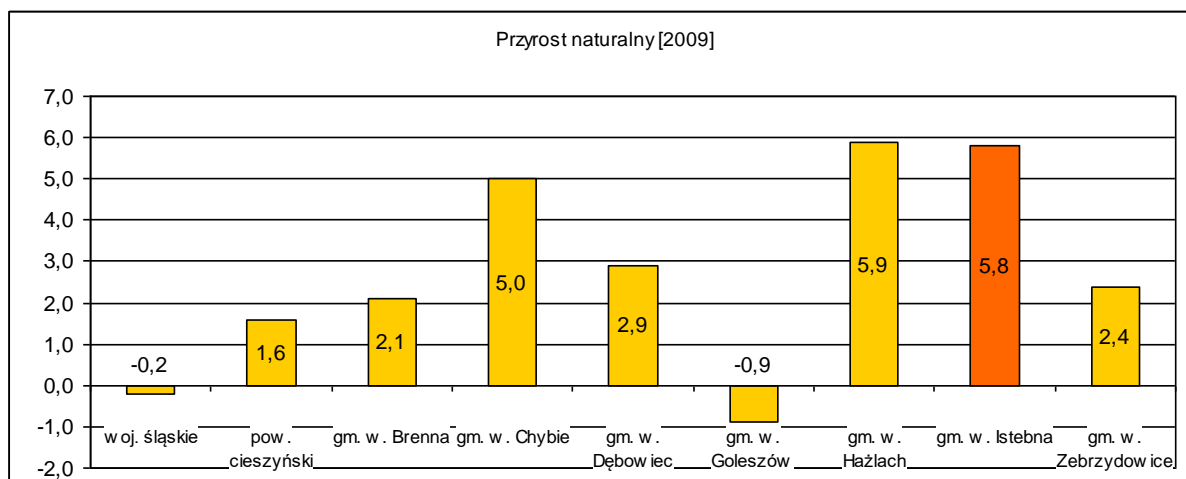
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.13. Ludność w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Bardzo wysoki, na tle całego województwa, jest natomiast przyrost naturalny. W gminie Istebna wynosi on aż 5,8 ‰ (Ryc.14.). Ma to niewątpliwie związek ze wspomnianym wyżem demograficznym – echem wyżu z lat 80. W starzejących się społecznościach stale zwiększa się liczba zgonów, która również powoduje obniżenie wskaźnika przyrostu naturalnego. Jak widzimy na Ryc.15., w gminie Istebna liczba zgonów była niemal o połowę niższa niż liczba urodzeń, co dodatkowo świadczy o początkach wyżu demograficznego w gminie.

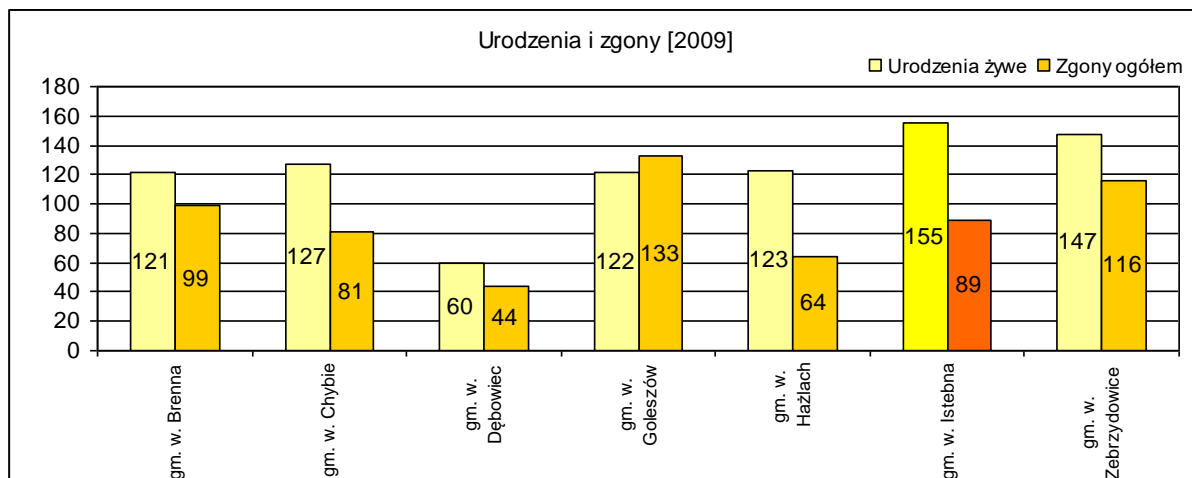
Ryc.14. Przyrost naturalny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Jeżeli chodzi poziom wykształcenia mieszkańców gminy to ostatnie badania w tym kierunku przeprowadzone były w ramach spisu powszechnego w 2002 roku (Ryc.16). Wykazały one, że wykształcenie podstawowe posiada niemal 40% mieszkańców, a prawie 35% wykształcenie zasadnicze zawodowe. Wykształcenie średnie, w tym policealne posiada 17% mieszkańców. Osoby posiadające

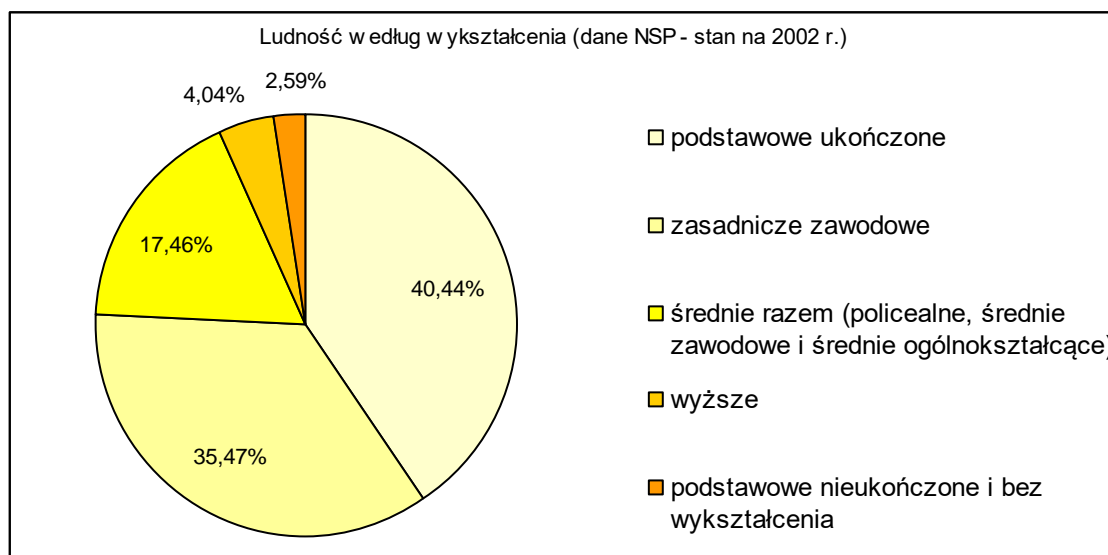
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

nieukończony wykształcenie podstawowe, lub zupełny brak wykształcenia stanowią ponad 2,5% co jest wynikiem zbliżonym do średniej dla całego kraju. Niewiele ponad 4% mieszkańców posiada dyplom ukończenia wyższej uczelni.

Ryc.15. Urodzenia i zgony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.16. Wykształcenie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2002

Analizując dane demograficzne dla potrzeb I¹⁾ i II²⁾ zmiany studium można zaobserwować dalszy wzrost liczby ludności gminy. Od 2009 r., który stanowił horyzont czasowy dla przeprowadzanych analiz zawartych w niniejszym studium liczba ludności wzrosła o ponad 4% osiągając na koniec roku w 2014 wg danych GUS liczbę 11935. Gęstość zaludnienia systematycznie rosła na przestrzeni lat 2009-2014 osiągając wartość 142 os/km².

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Za wzrost liczby ludności odpowiedzialny był przede wszystkim dodatni przyrost naturalny. Wg danych GUS w 2014 r. przyrost naturalny osiągnął wartość 63 i był wyższy od przyrostu odnotowanego w 2010 r. Wartość przyrostu naturalnego podlegała na przestrzeni lat 2009-2014 wahaniom, nie zaobserwowano też jednoznacznej tendencji wzrostowej lub spadkowej w zakresie liczby urodzeń i zgonów, jednak warto podkreślić, że wskaźnik przyrostu naturalnego w gminie Istebna, który w 2014 r. wyniósł 5,3/1000 ludności gminy jest wyższy od wskaźnika dla powiatu cieszyńskiego wynoszącego 1,5/1000 ludności powiatu.

W poniższej tabeli ujęto porównanie wskaźnika przyrostu naturalnego w gminach powiatu cieszyńskiego opracowane na podstawie danych GUS z 2014 r. Z analizy poniższych danych wynika bardzo wysoka, druga pozycja gminy Istebna wśród gmin powiatu pod względem przyrostu naturalnego.

Pozycja gminy w powiecie	Rodzaj gminy	gmina	Przyrost naturalny na 1000 ludności gminy
1	miejsko-wiejska	Strumień	5,7
2	wiejska	Istebna	5,3
3	wiejska	Zebrzydowice	3,8
4	wiejska	<u>Hazlach</u>	3,7
5	wiejska	Chybie	3,5
6	wiejska	Goleszów	1,8
7	miejsko-wiejska	Skoczów	1,3
8	wiejska	Dębowiec	1,2
9	miejska	Wisła	0,5
10	wiejska	Brenna	0,4
11	miejska	Cieszyn	-0,8
12	miejska	Ustroń (1)	-2,2

Saldo migracji w latach 2009-2014 podlegało wahaniom osiągając przeważnie wartości ujemne. W 2014 r. saldo migracji wynosiło -24.

W latach 2009-2014 nie zmienił się odsetek ludności w wieku produkcyjnym, zaobserwowano natomiast nieznaczny wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym i niewielki spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, co wskazuje na proces starzenia się społeczności lokalnej.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Zauważalna jest natomiast przewaga udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym nad udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym. Przedstawione dane świadczą o dobrze kształtującej się dynamice demograficznej na terenie gminy.

Wskaźnik obciążenia demograficznego określający liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym osiągnął w gminie w 2014 r. wartość 58,3 i był niższy od analogicznego wskaźnika dla powiatu cieszyńskiego, który wynosił 60,7. Pomimo konsekwentnego zmniejszania się odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym można ocenić dynamikę struktury ludności w kontekście grup ekonomicznych jako korzystną. W porównaniu z danymi dotyczącymi powiatu i województwa należy ocenić potencjał demograficzny Gminy jako wysoki.

Liczba ludności powiatu cieszyńskiego w ostatnich latach systematycznie wzrastała. W 2014 r. liczba ta wynosiła 177708. Według prognozy GUS liczba mieszkańców powiatu cieszyńskiego po roku 2026 liczba ta będzie się stopniowo zmniejszać.

W perspektywie następnych 30 lat, do roku 2046 zmniejszy się o ok. 1,65% i wyniesie 174 771.

Spadek liczby mieszkańców nastąpi również w powiatach ościennych jak i w skali całego

województwa. Jednak zgodnie z prognozami GUS w przypadku powiatu cieszyńskiego spadek liczby mieszkańców będzie dotyczył w największym stopniu ludności mieszkającej w miastach powiatu. Prognozuje się spadek liczby ludności miast powiatu o ok. 11,56% W tym samym czasie we wsiach powiatu prognozuje się wzrost liczby ludności o ok. 6,69% .

rok	Liczba ludności powiatu cieszyńskiego		
	ogółem	w miastach	na wsi
2014	177708	81223	96485
2046	174771	71830	102941

Aktualnie nie zauważa się negatywnych tendencji w liczbie mieszkańców Gminy Istebna.

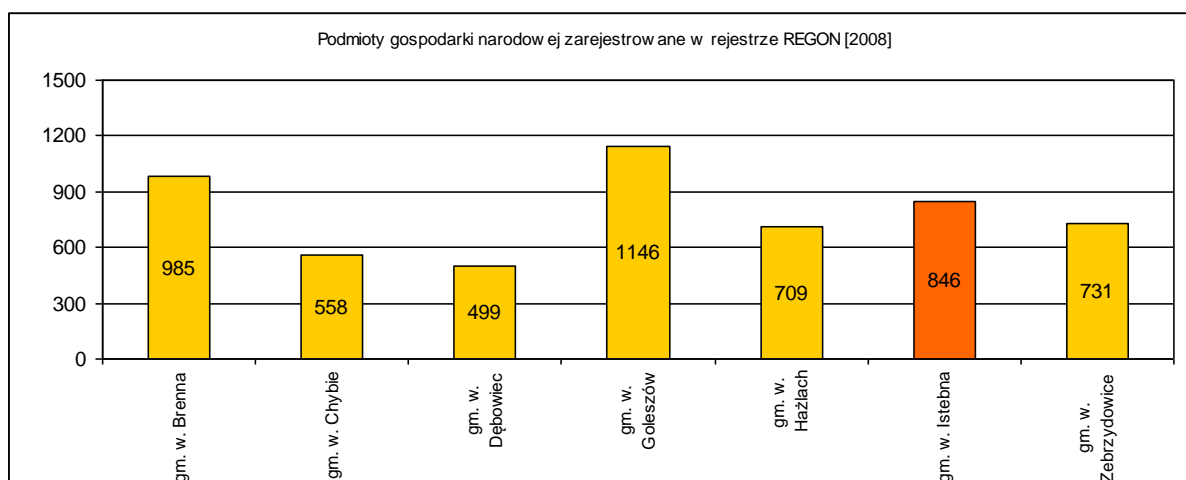
W związku z prognozowanym wzrostem liczby mieszkańców wsi powiatu można również prognozować analogiczny wzrost liczby mieszkańców gminy Istebna.¹⁾

6.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie

W 2008 roku w gminie Istebna było niemal 850 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON (Ryc.17.). Zdecydowanie przeważały wśród nich osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (704 podmioty). Ponadto na terenie gminy funkcjonowały 22 stowarzyszenia i organizacje społeczne, 4 spółdzielnie, 54 spółki cywilne oraz 21 spółek handlowych spośród których 3

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

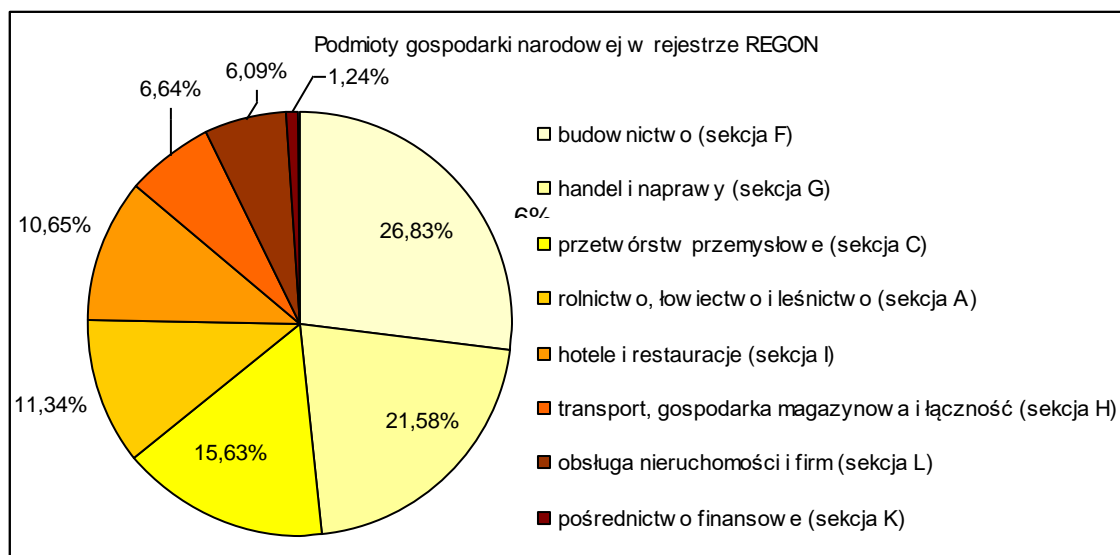
posiadały udział kapitału zagranicznego. W porównaniu ze średnią dla województwa wynosząca ponad 90 podmiotów na 1000 mieszkańców, w gminie Istebna ich liczba jest stosunkowo niska, gdyż nie przekracza 75 podmiotów na 1000 mieszkańców.

Ryc.17. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

W gminie Istebna najczęściej podmiotów, niemal 27%, prowadzi działalność w sekcji F (według PKD 2008), czyli budownictwo. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowią podmioty działające w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 21,5%, w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) – prawie 16%, w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – ponad 11% oraz w sekcji I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) – ponad 10%. W sekcjach H (transport i gospodarka magazynowa) i L (obsługa nieruchomości) działa po ok. 6% podmiotów. W pozostałe podmioty działają w sekcji K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) i stanowią niespełna 1,25% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.18.). Przedstawione dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

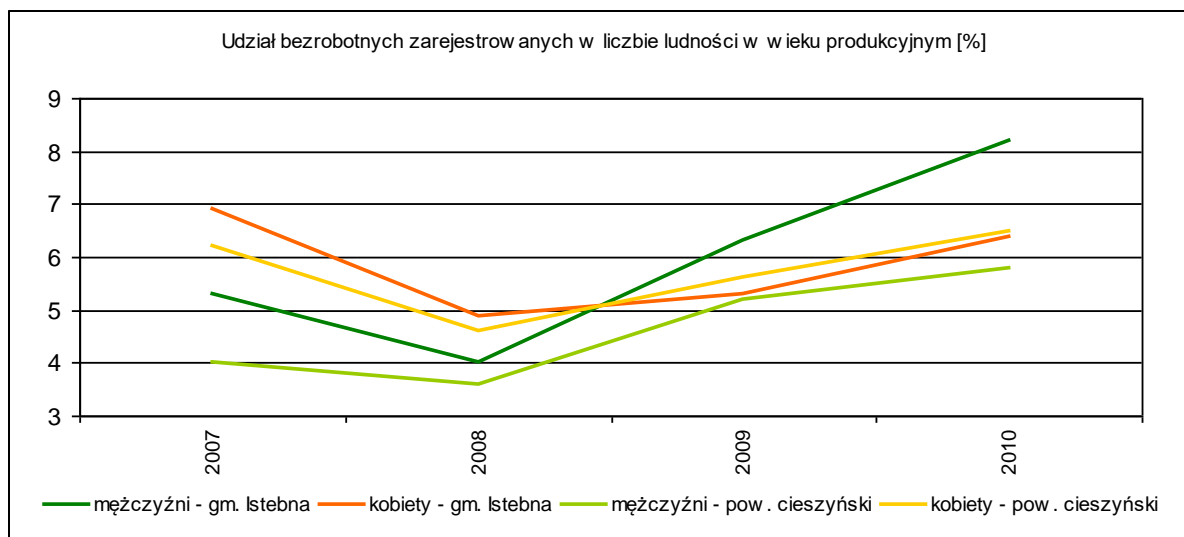
Ryc.18. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

W odniesieniu do I¹⁾ i II²⁾ zmiany studium na przestrzeni lat 2008-2014 liczba podmiotów gospodarki narodowej wzrosła do 965. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wzrosła w tym czasie do 807. W dalszym ciągu najliczniejszą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie sekcji F, czyli związanej z budownictwem.¹⁾

Wśród mieszkańców gminy Istebna, zgodnie z ogólnokrajową tendencją liczba osób pozostających bez zatrudnienia i zarejestrowanych w urzędach pracy spadła w 2008 by ponownie zacząć wzrastać. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2010 roku bez pracy pozostawało 535 osób, z czego 314 bezrobotnych stanowili mężczyźni a 221 kobiety. Jak widać na Ryc.19 udział bezrobotnych kobiet w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Istebna utrzymuje się na poziomie zbliżonym do danych dla całego powiatu. Udział bezrobotnych mężczyzn w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na przestrzeni wszystkich lat był wyraźnie wyższy niż wartości dla powiatu cieszyńskiego, natomiast w ostatnich latach ta dysproporcja znacznie się pogłębiła. Nawet zakładając, że kilka procent to bezrobocie frykcyjne, związane z przerwami w zatrudnieniu podczas poszukiwania innej pracy lub podczas zmiany miejsca zamieszkania, to i tak wielu mieszkańców gminy pozostaje bez stałego zatrudnienia. Warto także pamiętać, że na terenach rolniczych często dane statystyczne nie oddają sytuacji rzeczywistej, bowiem zgodnie z art. 2 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 Nr 99 poz. 1001) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 645,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1065)²⁾ bezrobotnym nie jest osoba posiadająca ponad 2 ha przeliczeniowe użytków rolnych, lub podlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.

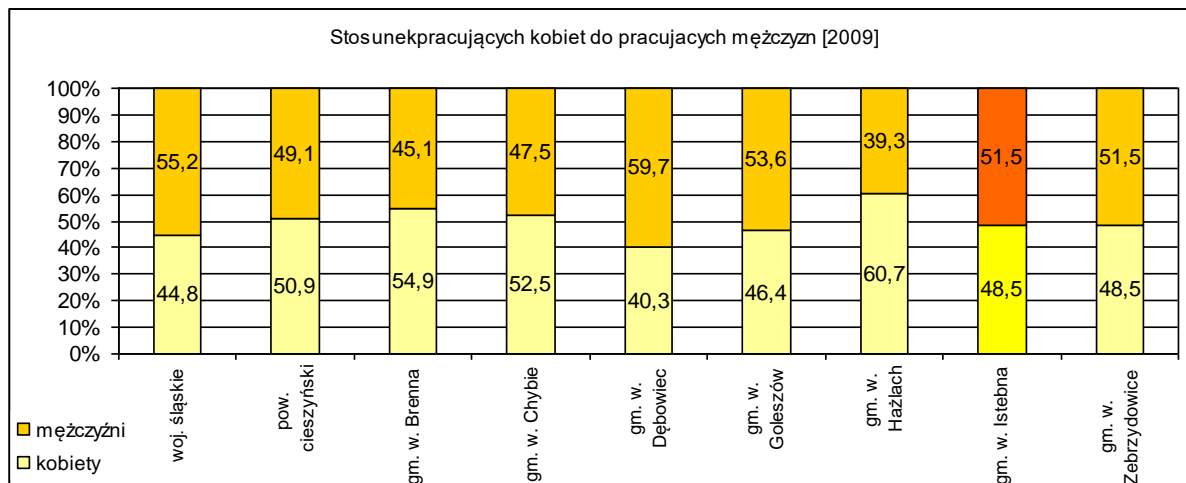
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.19. Bezrobocie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Wśród osób zatrudnionych, w przeciwieństwie do pozostałych gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego, widzimy wyrównaną strukturę. Przewaga bezrobotnych mężczyzn mimo wyrównanej struktury zatrudnienia. Jest spowodowana wspomnianą już nadwyżką mężczyzn w wieku produkcyjnym i nadwyżką kobiet w wieku poprodukcyjnym.

Ryc.20. Struktura zatrudnionych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Według danych GUS na koniec 2014 r. liczba pracujących mieszkańców na terenie Gminy Istebna wynosiła 1434 (dotyczy to pracujących w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób). Stanowiło to 19% mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym. Sektor

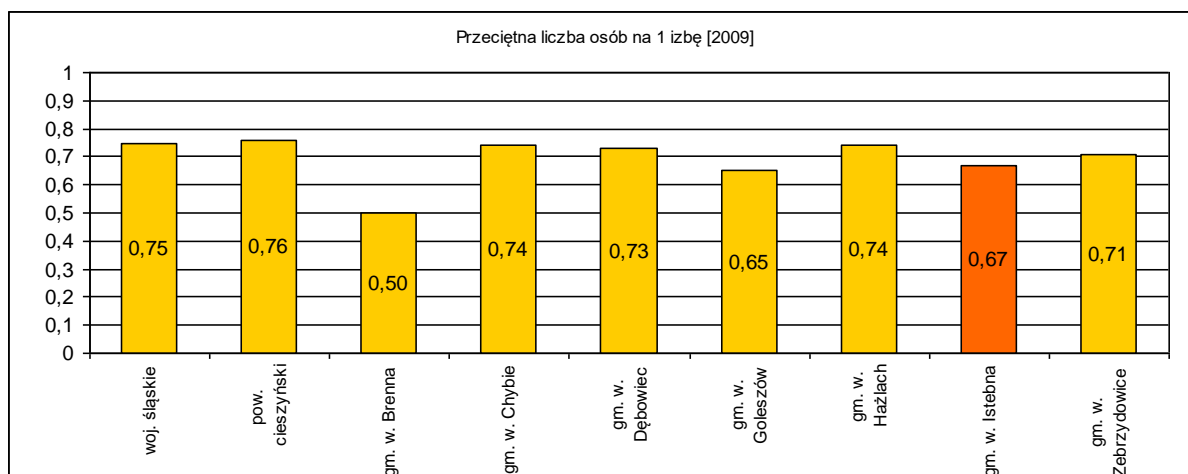
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

przedsiębiorstw (dane GUS) nie obejmuje mikroprzedsiębiorstw, tj. zatrudniających do 9 osób. Nie zalicza się do niego również samozatrudnionych, tzw. pomagających członków rodziny, osób pracujących w rolnictwie tzw. rolnicy indywidualni oraz podmiotów sektora publicznego. W związku z rolniczym uwarunkowaniem gminy oraz wysoką liczbą samozatrudnionych przytoczona statystyka przedstawia głównie poziom zatrudnienia w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach.

Spośród pracujących 43,7% to mężczyźni a 56,3% to kobiety. Z końcem 2014 r. w Gminie Istebna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 612 osób. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 8,1%. Spośród bezrobotnych 353 osoby to mężczyźni (co stanowi 57,7% zarejestrowanych), a 259 to kobiety (42,3%). Bezrobocie w Gminie Istebna od roku 2009 charakteryzuje się trendem zwykłym. W omawianym okresie mężczyźni stanowili grupę, wśród której poziom bezrobocia był wyższy.¹⁾

6.3. Jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia

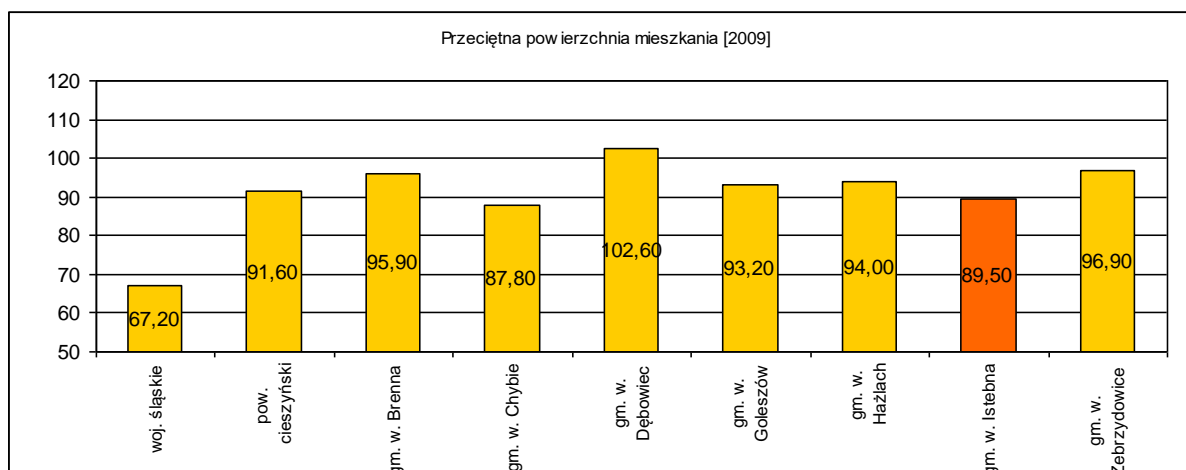
Na terenie gminy, ze względu na jej niegdyś rolniczy charakter dominuje zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, ewentualnie jednorodzinna i w związku z tym stosunkowo wysokie są wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe. Według danych GUS w 2009 roku na terenie gminy znajdowały się 3656 mieszkania, składające się z 16994 izb, w których mieszkało 11547 osób. Na jedną izbę przypadało średnio 0,67 osoby, a średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 89,5 m² i była prawie o dwadzieścia metrów większa niż średnia krajowa i aż o 22 m² większa niż średnia dla województwa śląskiego. Na jedną osobę w 2009 r. przypadło średnio 28,4 m², czyli o 4 metry więcej aniżeli średnio w Polsce i w województwie. Warunki mieszkaniowe w gminie Istebna są zbliżone do pozostałych gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego (za wyjątkiem gminy Brenna). Charakterystykę gminy na tle pozostałych gmin, powiatu i województwa przedstawiają Ryc. 21-23.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

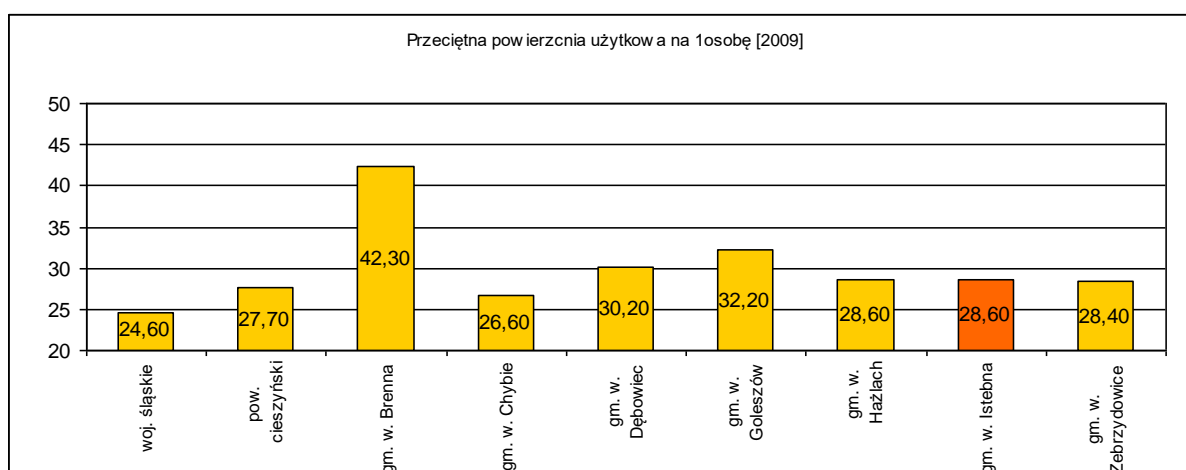
Ryc.21. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.22. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

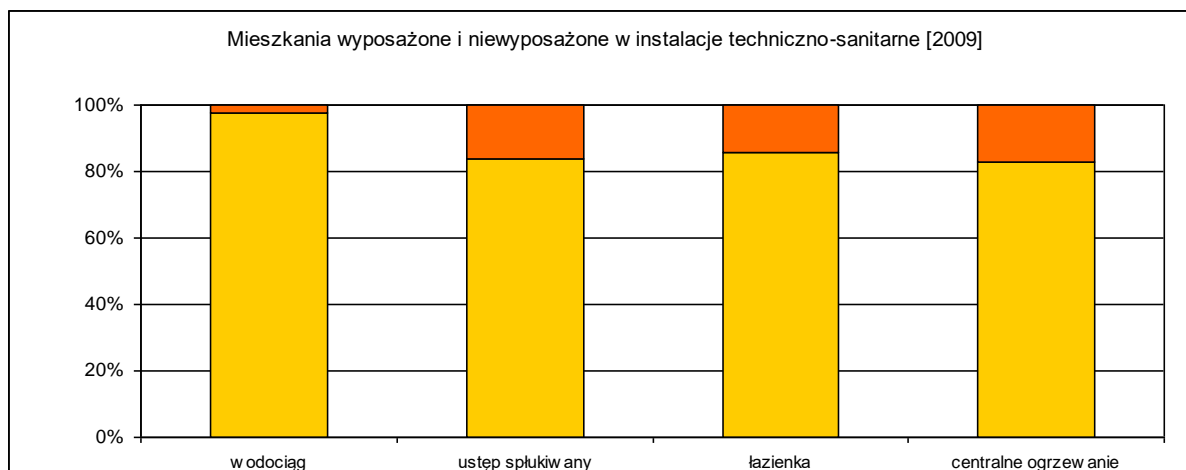
Ryc.23. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Wg danych GUS w latach 2009-2014 liczba budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych posiadających 1 mieszkanie zwiększyła się o 6,4% i wynosi obecnie 3394 obiektów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania zwiększyła się do 92,5 m².¹⁾

Jeżeli chodzi o wyposażenie zasobów mieszkaniowych, według danych głównego urzędu statystycznego z 2009 roku niemal 97,5% mieszkań było wyposażonych w przyłącze wodociągowe (Ryc.24). Ponadto zgodnie z danymi w gminie Istebna 82,8% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Warunki sanitarne w mieszkaniach na terenie gminy wymagają natomiast poprawy. Zaledwie 85,5% mieszkań wyposażone było w łazienkę, a jedynie 83,7% mieszkań posiadało splukiwany ustęp.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.24. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Wg danych GUS w latach 2009-2014 udział mieszkań wyposażonych w łazienkę wzrósł o 2,1%.¹⁾

Podstawową opiekę medyczną na terenie gminy świadczą 4 zakłady opieki zdrowotnej: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jaworzynka, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Istebna-Centrum" S.C., Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Salus" Koniaków oraz Ośrodek Zdrowia "Na Dzielcu" w Istebnej. Dodatkowo na terenie gminy działają prywatne praktyki lekarskie i stomatologiczne m.in. Ewa – Indywidualna Praktyka Położnej Rodzinnej, Prywatny Gabinet Stomatologiczny Boidys – Żegocki Marek, Centrum Stomatologii Rodzinnej lek. dent. Piotr Ligęza. Na terenie gminy działa także specjalistyczna placówka Wojewódzkie Centrum Pediatrii "Kubalonka". W ramach podstawowej opieki zdrowotnej w roku 2011 udzielono w sumie ponad 43 tys. porad. W zakresie lecznictwa zamkniętego podstawowym szpitalem jest Szpital Śląski w Cieszynie.

Na terenie gminy działają cztery apteki, zlokalizowane we wszystkich miejscowościach gminy. W związku z tym gmina ma niższy współczynnik liczby ludności na jedną aptekę niż średnia wartość dla powiatu cieszyńskiego.

6.4. Oświata

Na terenie gminy Istebna w każdej z miejscowości działają dwie szkoły podstawowe, ponadto w Istebnej znajduje się gimnazjum, liceum ogólnokształcące dla dorosłych, zasadnicza szkoła zawodowa i liceum profilowane. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2009 r. na terenie gminy Istebna, w 55 oddziałach szkół podstawowych uczyło się 910 uczniów, natomiast w 23 oddziałach gimnazjalnych 556 uczniów. Ponadto przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii na Kubalonce działa szkoła podstawowa, gimnazjum i liceum ogólnokształcące. Na terenie gminy działają cztery niepubliczne przedszkola oraz sześć oddziałów "0"

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

w szkołach podstawowych. Nie działa na terenie gminy żaden żłobek. Ponadto przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii na Kubalonce zajęcia prowadzi Zespół Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych. Pełne zestawienie placówek oświatowych na terenie gminy przedstawia Tab. 8.

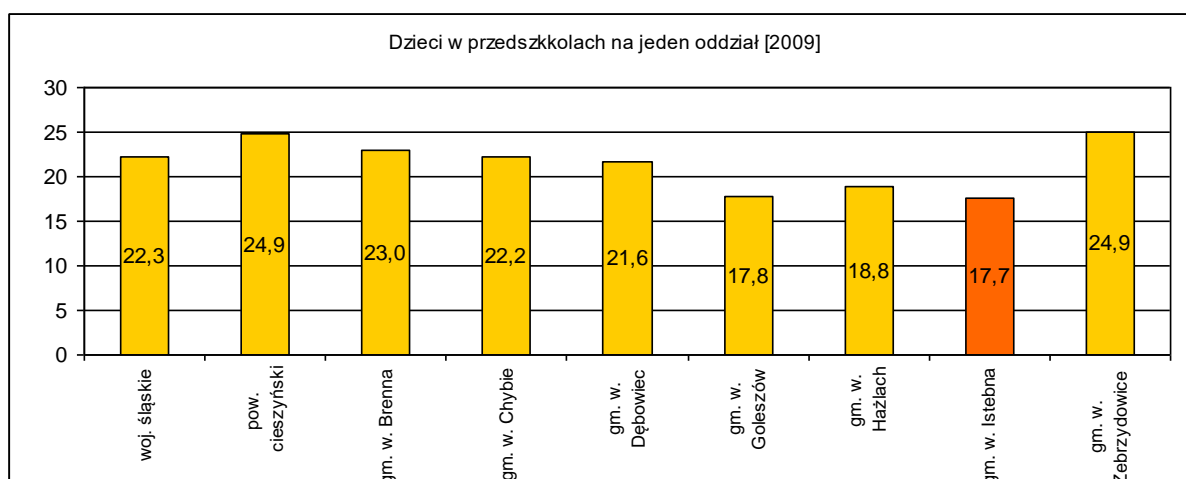
Tab.8. Placówki oświatowe w gminie Istebna

Lp.	Nazwa placówki	Oddziały:	Informacje dodatkowe
1.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Istebnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zasadnicza Szkoła Zawodowa (klasa wielozawodowa) 	Organem prowadzącym jest powiat cieszyński.
2.	Gimnazjum im. Jana Pawła II w Istebnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gimnazjum 	Do szkoły uczęszcza 454 uczniów, którzy uczą się w 18 oddziałach. Organem prowadzącym jest gmina Istebna. Szkoła dysponuje nowoczesną halą sportową z widownią, trybuną i sceną o powierzchni 90 m ² .
3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Istebnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasa „0” ▪ Szkoła Podstawowa Nr 1 im. ks. Józefa Londzina w Istebnej ▪ Gminne Przedszkole w Istebnej 	Do szkoły uczęszcza 312 uczniów, którzy uczą się w 14 oddziałach (ponadto dwa oddziały zerowe - 43 uczniów). W przedszkolu w 2 oddziałach uczy się 50 dzieci. Organem prowadzącym jest gmina Istebna.
4.	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej w Istebnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasa „0” ▪ Szkoła Podstawowa 	W szkole uczy się 48 uczniów w 6 oddziałach (ponadto jeden oddział zerowy - 14 uczniów). Organem prowadzącym jest gmina Istebna.
5.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ks. Jana Twardowskiego w Jaworzynce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasa „0” ▪ Szkoła Podstawowa 	Do szkoły uczęszcza 235 uczniów, którzy uczą się w 12 oddziałach (ponadto dwa oddziały zerowe - 34 uczniów). Organem prowadzącym jest gmina Istebna.
6.	Szkoła Podstawowa nr 2 w Jaworzynce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasa „0” ▪ Szkoła Podstawowa 	W szkole uczy się 38 dzieci w 6 oddziałach (ponadto jeden oddział zerowy - 13 dzieci). Organem prowadzącym jest gmina Istebna.
7.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Wyspiańskiego w Koniakowie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oddział przedszkolny dzieci 2,5 - 4 lat ▪ Klasa „0” ▪ Szkoła Podstawowa 	Do szkoły uczęszcza 209 uczniów, którzy uczą się w 11 oddziałach (ponadto dwa oddziały zerowe - 51 dzieci i jeden oddział przedszkolny - 18 dzieci). Organem prowadzącym jest gmina Istebna.
8.	Szkoła Podstawowa nr 2 w Koniakowie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasa „0” ▪ Szkoła Podstawowa 	W szkole uczy się 52 dzieci w 6 oddziałach (ponadto jeden oddział zerowy - 20 dzieci). Organem prowadzącym jest gmina Istebna.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Lp.	Nazwa placówki	Oddziały:	Informacje dodatkowe
9.	Przedszkole Niepubliczne im. Jana Pawła II w Istebnej	▪ Przedszkole	Do przedszkola uczęszcza 48 dzieci. Organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP Dom Prowincjalny w Katowicach.
10.	Przedszkole Niepubliczne im. św. Józefa w Istebnej	▪ Przedszkole	Do przedszkola uczęszcza 40 dzieci. Organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP Dom Prowincjalny w Katowicach.
11.	Przedszkole Niepubliczne „Smerfokolandia” w Jaworzynie	▪ Przedszkole	Do przedszkola uczęszcza 34 dzieci. Osobą prowadzącą jest Barbara Koleniak.
12.	Przedszkole Niepubliczne „Migłanc” w Koniakowie	▪ Przedszkole	Do przedszkola uczęszcza 28 dzieci. Osobą prowadzącą jest Aleksandra Kubas.
13.	Zespół Szkół Specjalnych im. dr Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii "Kubalonka" w Istebnej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szkoła Podstawowa nr 3 w Istebnej ▪ Gimnazjum nr 2 w Istebnej ▪ Liceum Ogólnokształcące nr 1 Istebnej ▪ Zespół Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych 	Organem prowadzącym jest gmina Samorząd Województwa Śląskiego.

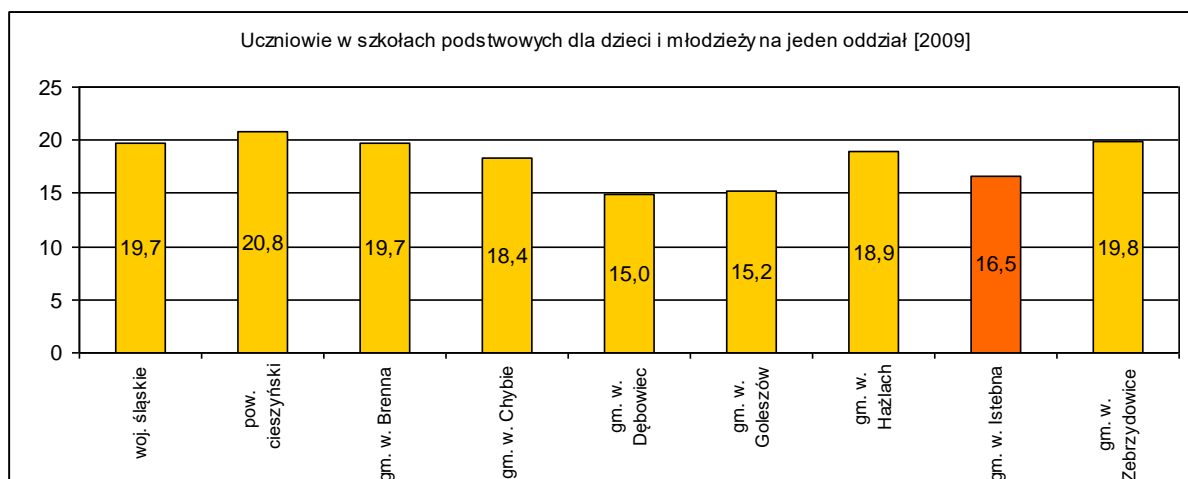
Oddziały przedszkolne są najmniej liczne spośród gmin wiejskich powiatu cieszyńskiego i średnio o pięcioro dzieci mniejsze niż średnia dla województwa. W szkołach podstawowych oddziały są równie mało liczne, natomiast jeżeli chodzi o gimnazjum to na jeden oddział przypada średnio ponad 24 uczniów – niemal o 2 uczniów więcej niż średnia dla województwa. Sytuacje w gminie na tle powiatu przedstawia ją Ryc. 25, 26 i 27.

Ryc.25. Przedszkola

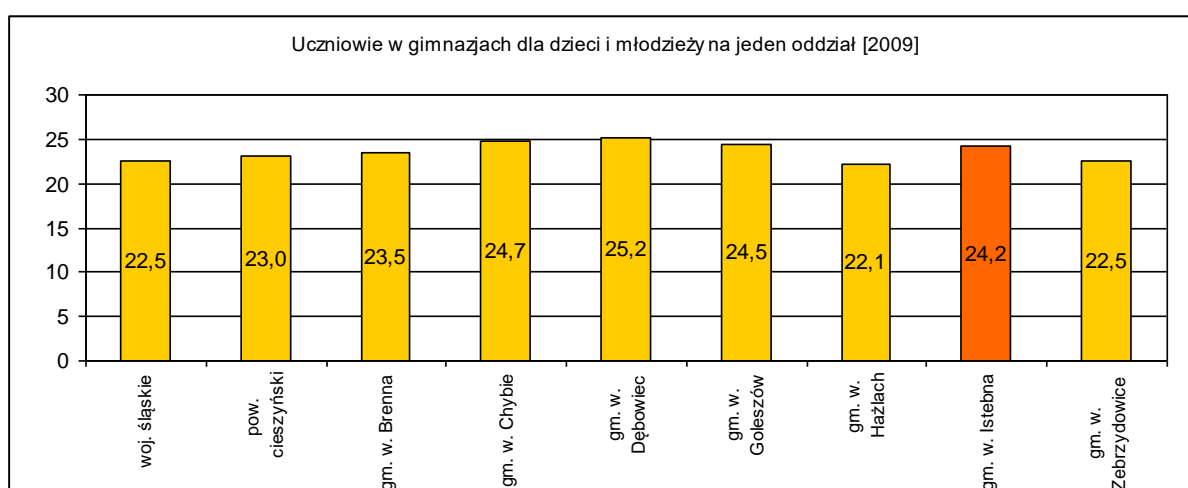
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.26. Szkoły podstawowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.27. Gimnazja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

6.5. Kultura

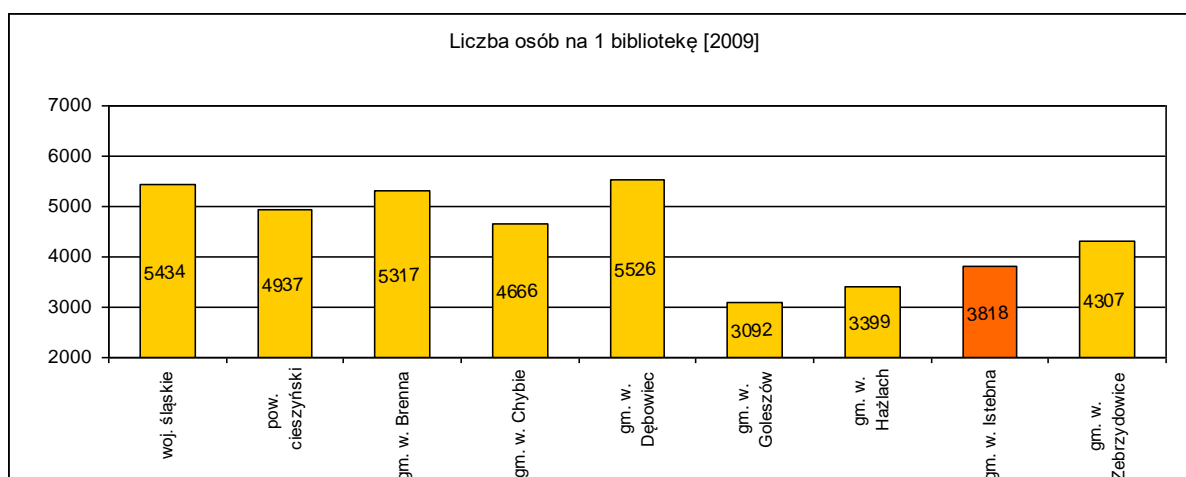
Na terenie gminy Istebna najważniejszą instytucją kulturalną jest Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Informacji Turystycznej i Biblioteka Publiczna w Istebnej, który prowadzi m.in. imprezy plenerowe, koncerty, zawody, wystawy, konkursy, warsztaty twórczości ludowej i inne. W gminie działają kapela ludowe: "Jetelinka", "Ochodzita", "Wałasi", "Wołosi i Lasoniowie" "Zwyrtni", „Koniaków”, „Istebna”, „Rajwach”, „Watra”, „Sarpacka”, „Kamraci” oraz Zespoły Regionalne:

- Dziecięcy Zespół "Mali Zgrapianie" z Jaworzynki
- Dziecięcy Zespół "Mały Koniaków" z Koniakowa
- Dziecięca Kapela Ludowa „Mało Jetelinka”
- Regionalny Zespół "Istebna" z Istebnej
- Regionalny Zespół "Koniaków" z Koniakowa
- Zespół "Zgrapianie" z Jaworzynki

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Biblioteka działająca w ramach Gminnego Ośrodka Kultury znajduje się w Istebnej. W 2012 roku nastąpiło przekazanie dwóch filii bibliotecznych bibliotekom szkolnym, w związku z tym rozszerzyły one swoją działalność o obsługę czytelnika dorosłego, w bibliotekach tych jest dostęp do komputerów podłączonych do Internetu.

Biblioteka w Istebnej posiada księgozbiór przekraczający 14 tys. woluminów, a w ciągu roku korzysta z niej ok. 1000 czytelników. W gminie Istebna mieszkańcy mają bardzo dobry dostęp do wypożyczalni, na jeden obiekt przypada bowiem niespełna 4 tys. mieszkańców, podczas gdy w powiecie cieszyńskim niemal 5 tys. a w województwie 5,5 tys. W placówce jest 1 komputer wykorzystywany do katalogowania księgozbioru.

Ryc.28. Biblioteki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Na terenie gminy nie działa żadne muzeum znajdujące się w gestii samorządu, ale za to liczne obiekty prywatne, takie jak:

- Chata Kawuloka - Muzeum Regionalne w Istebnej,
- Izba Pamięci Jerzego Kukuczki w Istebnej,
- Muzeum sztuki, pracownia Jana Wałacha - malarstwo, rzeźba, drzeworyty w Istebnej,
- Pracownia i Galeria Rodziny Konarzewskich - malarstwo i rzeźba w Istebnej,
- Góralska Izba Jakuba Gazurka - malarstwo, rzeźba w Istebnej,
- Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Istebnej,
- Muzeum Świerka Istebniańskiego, Karpacki Bank Genów, Wolierowa Hodowla Głuszców w Jaworzynce,
- Muzeum Regionalne, Skansen „Na Grapie” w Jaworzynce,
- Izba Pamięci Marii Gwarek - Muzeum Koronki w Koniakowie,
- Chata Na Szańcach - Galeria Scena Sztuki i Kultury Regionalnej T. Ruckiego w Koniakowie,
- Kolyba Na Szańcach w Koniakowie,
- Izba Pamięci Kamieniarz - Kubaszczyk - koronka, rzeźba w Koniakowie.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Jak już wspomniano na terenie gminy działa pięć parafii rzymskokatolickich, jeden kościół filialny w Istebnej-Mlaskawce oraz jedna parafia Ewangelicko-Augsburska. Szczegółowo parafie przedstawia Tab.9.

Tab.9. Parafie rzymskokatolickie w gminie Istebna

Parafia	Miejscowość	Przysiółki i osiedla należące do parafii
Kościół p.w. Dobrego Pasterza	Istebna	Andziołówka, Beskid, Burowie, Bystre, Dzielec, Gazury, Gliniane, Haratyki, Jasnowice, Kempka, Kiepi, Kohuty, Kubale, Kulonki, Las, Michałki, Miki, Mikowa Łąka, Mikszówka, Młoda Góra, Polanka, Poloki, Suszki, Szarce, Szymcze, Wilcze, Wojtki, Wojtosze, Tokarzonka, Zagroń
Kościół p.w. Matki Boskiej Fatimskiej	Istebna-Stecówka	Leszczyna, Łączyna, Mlaskawka, Pietraszonka, Skała, Stecówka, Murzynka
Kościół filialny p.w. św. Józefa	Istebna-Mlaskawka	
Kościół p.w. św. Krzyża	Istebna-Kubalonka	Kubalonka
Kościół p.w. św. Bartłomieja	Koniaków	Bobczonka, Bombolówka, Bryje, Brzestowe, Bukowina, Centrum, Cisowe, Dachtony, Deje, Dejówka, Fibaczka, Godziszczonka, Gołówka, Grapka, Gronik, Jasiniowa, Jasiówka, Kadłuby, Koryto, Kosarzyska, Kościanowice, Kuliki, Legiery, Mała Łączka, Matyska, Międzygotki, Odkrzasz, Pańska Łąka, Pasieki, Pietraszyna, Podgrapy, Podklisiówka, Podzurówka, Polana, Pustki, Rastoka, Rdzawka, Rupienka, Stoczek, Szańce, Szkatułka, Śliwkula, Tyniok, Wyrch Czadeczka, Wyrobiska, Wyżrana, Zabagna, Zadolina, Zagroń, Zimna Woda, Żurówka
Kościół św. Apostołów Piotrow i Pawła	Jaworzynka	Bestwiny, Biłki, Bucznik, Byrty, Czadeczka, Czepczory, Czerchla, Dragons, Gorzołki, Groń, Jasie, Kawuloki, Kikula, Klimki, Kopanice, Krezelka, Krzyżowa, Łabaje, Łacki, Maciejka, Mały Potok, Małysze, Ondrusze, Rozceście, Siwoniowskie, Słowioki, Stańki, Stefanka, Szerokie, Szkawlonka, Wielki Potok, Zakikula, Zapasieki
Kościół Ewangelicko - Augsburski	Istebna	cała gmina

Ponadto na terenie gminy działają liczne stowarzyszenia promujące region i regionalną kulturę. W Istebnej zarejestrowane są m.in.: Stowarzyszenie Imienia Artysty Jana Wałacha, Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe "NA GRONIACH", Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Istebna" oraz Towarzystwo Miłośników Regionu Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa. W Koniakowie działa natomiast: Stowarzyszenie Górali Trójwsi Beskidzkiej oraz Stowarzyszenie Miłośników Beskidzkiego Folkloru, Muzyki, Tańca i Śpiewu "Pod Ochodzitą". W Jaworzynce natomiast: Stowarzyszenie Kulturalne "KLUB KULTURY" w Jaworzynce i Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Regionalnego "Na grapie" Jaworzynka.

6.6. Sport i rekreacja

W gminie działają trzy stowarzyszenia sportowe, Klub Piłkarski "Trójwieś" Istebna, Międzyszkolny Klub Sportowy Istebna i Narciarski Klub Sportowy "Trójwieś Beskidzka". Ponadto przy szkołach działają trzy uczniowskie kluby sportowe: Uczniowski Klub Sportowy w Jaworzynce przy SP Nr 1, Uczniowski Klub Sportowy, w Istebnej przy SP Nr 1 oraz Uczniowski Klub Sportowy "Gimnazjum".

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ze względu na turystyczny charakter regionu infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy jest dobrze rozwinięta. Działają tu trzy hale sportowe, cztery boiska, jedno boisko do siatkówki plażowej oraz ośrodki sportowo-rekreacyjny zlokalizowane w Istebnej i Jaworzynce. W Jaworzynce przy hotelu „Jano” zlokalizowana jest kryta pływalnia, ponadto w Koniakowie przy Pensjonacie "U Zowadów" oraz w Istebnej przy Centrum Szkoleniowo – Wypoczynkowym „Halniak” znajdują się baseny otwarte. W Istebnej znajduje się natomiast nowoczesny Park Wodny Olza oferujący ponad 500 m² powierzchni basenów, zjeżdżalnie, jacuzzi, grota solna i inne atrakcje.

Ze względu na doskonale warunki morfologiczne i klimatyczne gmina Istebna jest jednym z najważniejszych ośrodków sportów zimowych w województwie śląskim oferującym ponad 12 km tras narciarskich. Zlokalizowane jest tu 11 wyciągów narciarskich, chociaż tylko dwa są wyciągami krzesełkowymi dostosowanymi do europejskich standardów – pozostałe wymagają modernizacji. Ponadto na Kubalonce zlokalizowana jest trasa do uprawiania narciarstwa biegowego PZN w Szczyrku. Corocznie na trasach tych rozgrywany jest Międzynarodowy Bieg Narciarski o nazwie „Istebniański Bruclik”. Ogólnodostępne, całoroczne i oświetlone trasy nartorolkowe i narciarstwa biegowego znajdują się w Istebnej przy gimnazjum oraz na Zaolziu przy boisku sportowym. Zestawienie najważniejszych obiektów sportowych w gminie Istebna prezentuje poniższa tabela (Tab.10.)

Tab.10. Najważniejsze obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie Istebna

Obiekt	Miejscowość	Informacje dodatkowe
Boiska i hale sportowe		
Ośrodek Sportowo - Rekreacyjny "Pod Skocznią"	Istebna Tartak	amfiteatr, boisko o wym. 91 x 54, boisko do siatkówki plażowej, pole do odpoczynku biwakowego, szałas z grillem, punkty gastronomiczne, kuchnia
Hala Sportowo - Widowiskowa przy Gimnazjum	Istebna Tartak	wymiary hali: 36 x 20, wymiary sceny: 11,4 x 3,90; w hali znajdują się boiska do: siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej oraz pełne wyposażenie; hala jest klimatyzowana i dysponuje 150 miejscami na widowni, kuchnią wraz ze stołówką, salą konferencyjną, parkingami i zapleczem sanitarnym
Hala Sportowa przy CWS "Jaworzynka"	Jaworzynka Trzycątek	
Hala Sportowa przy Ośrodku Kolonijnym Las	Istebna Las	
Kompleks Sportowo- Rekreacyjny na Zaolziu	Istebna Zaolzie	siłownia, trasy Nordic Walking, salka gimnastyczna, boisko trawiaste o wym. 96 x 64, boisko żużlowe o wym. 70 x 40
Boisko sportowe	Jaworzynka Czadeczka	
Boisko Sportowe przy SP2 Istebna Zaolzie	Istebna Zaolzie	
Orlik	Istebna Tartak	Kompleks boisk sportowych (piłka nożna, siatkówka, koszykówka) znajdują się w Istebnej przy Gimnazjum.
Baseny		

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Basen kryty przy CWS "Jaworzynka"	Jaworzynka Trzycatek	
Basen kryty przy hotelu "Jano"	Jaworzynka Krężelka	
basen otwarty przy Pensjonacie "U Zowadów"	Koniaków	
Basen otwarty przy CSW Halniak	Istebna Olza	
Park Wodny Olza	Istebna - Zaolzie	baseny - 510m ² lustra wody, jacuzzi, sauny, grota solna,
Wyciągi narciarskie		
Stacja Narciarska Zagroń	Istebna Zaolzie	kolej linowa kanapowa 4 osobowa o długości 840 m, talerzykowy o długości 230 m i taśmowy o długości 110 m, tor snowboardowi, szkoła narciarska, wypożyczalnia
Wyciąg Złoty Groń	Istebna Złoty Groń	kolej linowa kanapowa 6 osobowa o długości 800 m, wyciąg talerzykowy o długości 290 m, bezpłatny wyciąg dla dzieci Nartusek o długości 45 m, szkoła narciarska, wypożyczalnia, bawialnia dla dzieci
Wyciąg Szańce	Koniaków Szańce	wyciąg orczykowy o długości 400 m, instruktor, wypożyczalnia
Wyciąg Szus	Koniaków Kadłuby	wyciąg talerzykowy o długości 450 m, wypożyczalnia
Stacja Narciarska Ochodzita	Koniaków Ochodzita	podwójny wyciąg orczykowy o długości 850 m i wyciąg talerzykowy o długości 100 m, szkoła narciarska, wypożyczalnia
Jano	Jaworzynka Krężelka	wyciąg orczykowy o długości 220 m dostępny głównie dla gości hotelowych
Chichot	Istebna Zaolzie	wyciąg orczykowy, snowpark
Inne		
Góralski Park NORDIC WALKING		bezpłatna wypożyczalnia kijków Nordic Walking, trzy oznakowane w terenie trasy NW, tablice informacyjne

W 2009 r. utworzono pierwszą w Polsce międzynarodową znakowaną trasę Nordic Walking tzw. Park Nordic Walking. W parku wyznaczone są trasy dla uprawiania NW wraz z tablicami informacyjnymi, obejmującymi oprócz map z trasami i opisami, również podstawowe informacje o właściwej technice, kijkach, prawidłowym pulsie, itp. Trasy w Góralskim Parku Nordic Walking prowadzą po drogach oraz po innych lokalnych trasach (ścieżki, szlaki, drogi leśne). Dla uprawiających Nordic Walking w gminie Istebna istnieją trzy podstawowe trasy:

- trasa GÓRALSKA (15,2 km), wiodąca przez obszary gmin Bukowiec (CZ) i Istebna (PL);
- trasa BUKOWIECKA (11,5 km), wiodąca wyłącznie przez teren gminy Bukowiec;
- trasa ISTEbNIAŃSKA (9,7 km) prowadząca przez gminę Istebna.

Na terenie gminy Istebna jest oznakowanych ponad 20 tras turystycznych, zarówno szlaków górskich, tras spacerowych, jak i tras rowerowych. W ramach projektu „MTB Beskidy” wyznaczono trasy kolarstwa górskiego MTB. Wytyczone zostało 10 tras umożliwiających odbycie wycieczek na rowerze górskim na obszarze polsko – czesko – słowackiego pogranicza. Trasy rozpoczynają się i kończą na terenie

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

gminy Istebna, w miejscach gdzie można zaparkować samochód, skorzystać z noclegu, wyżywienia itp. Wszystkie trasy na terenie gminy prezentuje poniższa tabela.

Tab.11. Najważniejsze obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie Istebna

Kolor	Przebieg	Czas/Długość
Znakowane szlaki turystyczne		
	PKS Istebna Las - Istebna Zaolzie - Koniaków Centrum	1h 15min
	PKS Istebna Las - Grzędula - Przełęcz Szarcuła - Kubalonka - Wisła Głębce	3h
	PKS Istebna Tartak - Prądowniec - Wilcze - Młoda Góra - Kiczory	3h
	PKS Istebna Tartak - Zaolzie - Łączyna - Pietraszonka - Przysłop	3h
	Istebna Jasnowice - Młoda Góra - Kiczory - Stożek Wielki	3h 30min
	Istebna Kubalonka - Beskid - Kiczory	2h
	Istebna Kubalonka - Przełęcz Szarcuła - Stecówka - Przysłop	2h 45min
	PKS Jaworzynka Trzycątek - Zapasieki - Wyrchczadeczka	2h 30min
	Przejście Graniczne Jaworzynka Hrcawa - Jaworzynka Trzycątek - Jasnowice	1h 45min
	Jaworzynka Głębokie - Przejście Graniczne Jaworzynka Cierne	15min
	Koczy Zamek - Rupienka - Sołowy Wierch - Zwardoń	2h
	Koczy Zamek - Przełęcz Koniakowska - Przysłop	2h
	Rupienka - Koniaków Centrum - Istebna Zaolzie - PKS Istebna Las	1h 30min
Znakowane trasy spacerowe		
	BESKIDZKA ŚCIEŻKA PLANETARNA Kubalonka - Olecki - Wilcze - Prądowniec - Jasnowice - Jaworzynka	3h 20min
	SZLAK IM. JERZEGO KUKUCZKI Istebna Centrum - Wilcze - Olecki - Kubalonka	2h 30 min
	ŚCIEŻKA DYDAKTYCZNO - PRZYRODNICZA PKS Istebna Nadleśnictwo - Prądowniec	30 min
Znakowane trasy rowerowe		
	Przejście Graniczne Jasnowice - Bukovec - Istebna Centrum - Istebna Zaolzie - Stecówka - Przełęcz Szarcuła	14 km
	Przejście Graniczne Jaworzynka Hrcawa - Zapasieki - Koniaków - Przełęcz Koniakowska - PKS Istebna Zaolzie	19 km
	Istebna Centrum - Przejście Graniczne Jaworzynka Hrcawa	7 km
	Przejście Graniczne Jaworzynka Cierne - Jaworzynka Czadeczka	1,25 km
	Przejście Graniczne Jasnowice Bukovec - Byrty - Podsolisko - Przejście Graniczne Jaworzynka Hrcawa	16,5 km
Trasy MTB		
1	Śladem Garego Fishera	56,0

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Kolor	Przebieg	Czas/Długość
2	Skrzyczne Trophy	65,0
3	Wokół Złotego Gronia	8,7
4	Do źródeł Olzy	13,0
5	Ku słowackim wiatrakom	28,5
6	Dolinami Wisełek	26,0
7	Tyniok uphill	4,5
8	Ostępy Wielkiej Raczy	60,0
9	Česká etapa: przez Kiczory na Girovą	44,5
10	Trasa XC	9,5

Na przyjezdnych czekają miejsca noclegowe w ośrodkach wypoczynkowych, zajazdach, schroniskach, licznych kwaterach prywatnych i gospodarstwach agroturystycznych. Informacja o noclegach na stronie www.istebna.eu w zakładce turystyka – noclegi.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

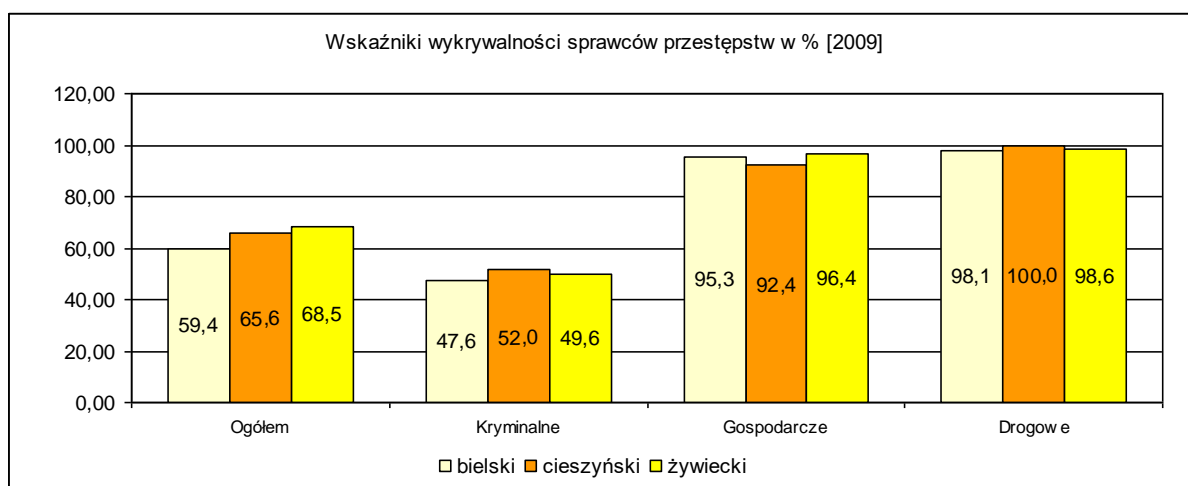
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Istebna spoczywa na Dzielnicowych Komisariatu Policji Wisła oraz na 6 jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwają jednostki powiatowe - Komenda Powiatowa Policji (KPP) i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (KPPSP). Z racji specyfiki terenów górskich, nad bezpieczeństwem mieszkańców i turystów czuwa także ratownicy z Grupy Beskidzkiej Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Szczyrku. Systemem bezpieczeństwa powiatu cieszyńskiego zarządza Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego. Do jego zadań należy, budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych.

POLICJA

Rewir Dzielnicowych Komisariatu Policji Wisła ma swoją siedzibę w Urzędzie Gminy w Istebnej. Na terenie gminy służbę pełnią trzej dzielnicowy, pracujący w rewirach odpowiadających poszczególnym sołectwom. Dyżury są pełnione codziennie w godzinach 8.00 - 9.30 oraz 15.00 - 16.30.

Według statystyk policyjnych Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie na rok 2009, na terenie powiatu stwierdzono łącznie 3768 przestępstw, z czego 2622 czyny były przestępstwami kryminalnymi, głównie przeciwko mieniu. Popołniono także 408 przestępstw gospodarczych oraz 595 przestępstw drogowych. Wykrywalność przestępstw na terenie powiatu w 2009 roku wyniosła jedynie 65,6%, przy czym wykryto 100% przestępstw drogowych, 92,4% gospodarczych i zaledwie 62,0% kryminalnych. W stosunku pozostałych powiatów regionu bielskiego gminę Istebna charakteryzuje podobny poziom wykrywalności przestępstw.

Ryc.29. Wykrywalność przestępstw w powiatach regionu bielskiego
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KPP w Cieszynie

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

POWIATOWY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Siedziba Zespołu znajduje się w dwóch miejscach – od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.30 w Starostwie Powiatowym w Cieszynie ul. Bobrecka 29, a po godzinach pracy Starostwa w dni powszednie, soboty, niedziele i święta obowiązki te pełni Powiatowe Stanowisko Kierowania Powiatowej Straży Pożarnej w Ustroniu, ul. Wczasowa 12. Do zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego należy:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum,
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy działa 6 jednostek OSP, z czego dwie - OSP Istebna Centrum i OSP Koniaków Centrum są włączone w Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. Ponadto gmina znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej Straży Pożarnej z siedzibą w Cieszynie. Jednostki OSP na terenie gminy to:

1. OSP Istebna-Centrum
2. OSP Istebna-Zaolzie
3. OSP Jaworzynka Centrum
4. OSP Jaworzynka-Zapasieki
5. OSP Koniaków Centrum
6. OSP Koniaków-Kosarzyska

W 2011 roku na terenie powiatu zanotowano ogółem 1617 zdarzeń, o których zaalarmowana została straż pożarna. Wśród tych zdarzeń miały miejsce: 322 pożary i 1184 miejscowe zagrożenia. Aż 111 zdarzeń było fałszywymi alarmami, ale jedynie 6 zostało zakwalifikowane jako wykonane złośliwie, 67 jako w dobrej wierze, natomiast 38 razy służby alarmowały automatyczne urządzenia przeciwpożarowe. Wśród pożarów 304 zdarzenia zostały zakwalifikowane jako pożary małe, 16 jako pożary średnie i 2 jako pożary duże. Ilość zdarzeń odnotowanych w 2011 była znacznie niższa niż w roku 2010 roku, kiedy odnotowano aż 3911 zdarzeń. Liczba pożarów i fałszywych alarmów utrzymywała się na tym samym poziomie, znacznie wyższa była natomiast liczba zdarzeń miejscowych która wyniosła 3500.

Udział pożarów i miejscowych zagrożeń w liczbie interwencji jest zależny od warunków pogodowych. Długotrwałe susze są przyczyną zwiększenia liczby pożarów, natomiast silny wiatr, intensywne opady deszczu czy śniegu zwiększają liczbę miejscowych zagrożeń – powodzi, podtopień, lokalnych trąb powietrznych. Opierając

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

się na długoletnich, prognostycznych badaniach klimatu należy założyć wzrost niekorzystnych, ekstremalnych zdarzeń pogodowych.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.

8.1. Potrzeby rozwoju

Najsłabsze strony gminy związane są z brakiem środków finansowych na realizację projektów inwestycyjnych i promocyjnych i z wynikającymi z tego, brakami w infrastrukturze (drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej). Szczególnie uciążliwa jest zła dostępność komunikacyjna w zimie, a przede wszystkim brak chodników i parkingów oraz niezadowalające odśnieżanie. W celu poprawy atrakcyjności turystycznej w sezonie letnim konieczne jest utworzenie dużego ogólnodostępnego kąpieliska. Poprawy wymaga także niekorzystna struktura powierzchniowa gospodarstw rolnych, wśród których występuje ogromne rozdrobnienie a wiele z nich produkuje jedynie na swoje potrzeby. Gminie potrzebne są nowe tereny inwestycyjne, bowiem zależy od nich możliwość pozyskania inwestorów, rozwój gminy i walka ze stosunkowo wysokim bezrobociem.

Potrzeby dla rozwoju zostały ujęte w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gminy Istebna 2005-2025 przyjętej uchwałą Rady Gminy Istebna Nr XXI/163/2004 z dnia 30 czerwca 2004 r. Celem rozwoju gminy Istebna jest podniesienie poziomu życia mieszkańców, zachowanie tradycji regionalnej oraz sprzyjanie odwiedzającym. Strategia wyznacza także cele strategiczne:

- Cel Nr 1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury jako czynnik determinujący rozwój gminy,
- Cel Nr 2. Systematyczna poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie,
- Cel Nr 3. Stworzenie nowoczesnej infrastruktury sportowo rekreacyjnej,
- Cel Nr 4. Ochrona dziedzictwa kultury istebniańskiej, udostępnienie odwiedzającym walorów kulturowych i naturalnych gminy,
- Cel Nr 5. Skuteczna promocja walorów i oferty turystycznej gminy Istebna,
- Cel Nr 6. Zapewnienie odpowiedniego standardu usług klientom zakładów opieki zdrowia, systemu pomocy społecznej oraz osobom niepełnosprawnym zamieszkującym gminę,
- Cel Nr 7. Przebudowa gminnego systemu edukacji służąca sprostaniu wyzwaniom, jakie niesie przyszłość,
- Cel Nr 8. Rozwój rynku pracy i lokalnej przedsiębiorczości.

8.2. Możliwości

Możliwości rozwoju gminy stwarza przede wszystkim położenie w regionie niezwykle atrakcyjnym turystycznie, w dodatku w niewielkiej odległości od aglomeracji górnośląskiej, dla której Beskid Śląski jest główną bazą wypadową. Atrakcyjność turystyczną podnoszą dodatkowo niezanieczyszczone środowisko przyrodnicze, mikroklimat sprzyjający rehabilitacji, zwłaszcza schorzeń dróg oddechowych oraz długi sezon narciarski. Dostępność gór do uprawiania turystyki zarówno letniej jak i

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zimowej stwarza możliwość rozwoju gospodarczego zarówno całej gminy jak i prywatnych działalności z branży turystycznej i około turystycznej.

Ponadto atrakcyjne i unikatowe jest położenie gminy na tzw. „Trójstyku”, czyli miejsc gdzie spotykają się granice trzech państwa (Polski, Czech i Słowacji). Stwarza możliwości trójstronnej współpracy transgranicznej, a dzięki temu podnoszenia atrakcyjności całego regionu. Duże możliwości niesie pogłębianie istniejącej współpracy zarówno z sąsiednimi krajami jak i z sąsiednimi gminami w ramach tzw. „Beskidzkiej 5”. Dzięki temu rywalizację o turystów można zamienić we wspólne działanie w interesie wszystkich gmin. Warto wziąć przykład z zagranicznych ośrodków sportów zimowych i opracować wspólny produkt turystyczny pozwalający korzystać z bazy narciarskiej w ramach jednego karnetu.

Możliwość rolniczego charakteru gminy stwarza uzupełnienie oferty turystycznej, zwłaszcza agroturystycznej o rolnictwo ekologiczne produkujące zdrową żywność. Korzystnym rozwiązaniem będzie także produkcja lokalnych wyrobów i przetworów spożywczych opartych na naturalnych składnikach i tradycyjnych recepturach. Świetne predyspozycje do ekologicznej produkcji stwarza stan sanitarny powietrza w gminie, tradycyjne wyroby znajdują natomiast szeroki rynek zbytu wśród przyjezdnych gości.

8.3. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego I zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.

Obszar objęty I zmianą studium oznaczono w części graficznej studium jako obszar nr 1. Obszar ten obejmuje teren istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków Koniaków Pustki. Powierzchnia obszaru nr 1 wynosi 5800 m².

Przysiółek Pustki, w którym zlokalizowana jest oczyszczalnia, znajduje się w południowo-zachodniej części wsi i obejmuje teren zabudowy rozproszonej o charakterze jednorodzinny bądź zagrodowym, położony na południe od drogi wojewódzkiej nr 943. Teren oczyszczalni ze trzech stron otoczony jest lasem. Obszar ten jest położony w odległości ok. 1,2 km od centrum Koniakowa w kierunku południowo-zachodnim.

Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków Koniaków Pustki jest niedużą, wybudowaną w latach dziewięćdziesiątych, oczyszczalnią wiejską, która obecnie praktycznie opiera się na ściekach odprowadzanych kanalizacją wiejską. Aktualnie do kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do tej oczyszczalni przyłączonych

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

jest 788 mieszkańców gminy oraz mieszkańców sezonowych korzystających z 338 miejsc noclegowych.

Na oczyszczalnię doprowadzane są ścieki komunalne kanałem grawitacyjnym Ks200. Dodatkowo, w czasie pory deszczowej do oczyszczalni dopływają ścieków opadowe pochodzące z nieszczelności istniejącego systemu kanalizacyjnego, co w znaczący sposób pogarsza warunki hydrauliczne i technologiczne pracy obiektu. W okresie zimowym wody roztopowe przedostające się do kanalizacji mogą rozcieńczać i obniżać temperaturę ścieków i tym samym obniżać dalsze efektywne ich biologiczne oczyszczanie.

Oczyszczalnia w chwili obecnej jest przeciążona hydraulicznie. W czasie suchej pogody do oczyszczalni dopływają ścieki w ilości $Q_{\text{śrd}} = \text{ok. } 130,0 \text{ m}^3/\text{d}$, co powoduje jej przeciążenie w stosunku do projektowanej wielkości $Q_{\text{śrd}} = \text{ok. } 100,0 \text{ m}^3/\text{d}$ o ok. 30%. W czasie opadów ilość dopływających ścieków kanalizacją grawitacyjną drastycznie wzrasta. Oczyszczalnia nie posiada zbiornika retencyjnego.

Aktualny stan przeznaczenia terenu określa obowiązujący plan miejscowy przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/336/2002 Rady Gminy w Istebnej z dnia 9 października 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna (Dz.U. nr 5 z 6.02.2003 r.). Przeznaczenie terenów w planie miejscowym nie jest zgodne z faktycznym stanem użytkowania terenu, co uniemożliwia prowadzenie działań inwestycyjnych związanych z modernizacją i rozbudową istniejącej oczyszczalni ścieków.

Dotychczasowa treść studium zawierała ustalenia dla oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie. Na rysunkach studium rejon lokalizacji oczyszczalni ścieków był oznaczony symbolem graficznym, lecz w miejscu faktycznego usytuowania istniejącej oczyszczalni ścieków był wyznaczony obszar Or rozwoju zabudowy rozproszonej.

Dotychczasowe ustalenia studium uniemożliwiają opracowanie planu miejscowego, który zapewniłby zagospodarowanie terenu zgodne z aktualnymi potrzebami gminy, tzn. umożliwiające przebudowę i modernizację oczyszczalni z przystosowaniem istniejącego obiektu do przyjęcia ilości ścieków określonej w bilansie i umożliwienie oczyszczania ścieków w stopniu wynikającym z wymogów Rozporządzenia Ministra Środowiska.

Celem opracowania I zmiany studium jest korekta błędnego usytuowania oznaczenia istniejącej oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie, poprzez wyznaczenie obszaru

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

rozwoju infrastruktury technicznej kanalizacyjnej, którego podstawowym kierunkiem rozwoju są obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej kanalizacyjnej oczyszczalni ścieków Koniaków Pustki.

Brak realizacji dokumentu może być przyczyną niekorzystnych zmian w środowisku, z uwagi na konieczność modernizacji oczyszczalni z dostosowaniem jej do nowych wymogów technologicznych.

Zgodnie z opracowaną „Koncepcją przebudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków Koniaków Pustki” zwiększona przepustowość oczyszczalni ścieków po przebudowie wynikać będzie z bilansu ilości ścieków dla miejscowości objętej planowaną rozbudową systemu kanalizacyjnego.

Oczyszczalnia ścieków obsługuje obecnie i po rozbudowie będzie obsługiwać istniejące tereny zabudowy wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych.

Rozbudowa oczyszczalni ścieków jest szczególnie istotna w kontekście korzystnych prognoz demograficznych dla gminy, o których mowa w rozdziale 6.1.

Przewiduje się, że w ciągu najbliższych 10 lat do systemu kanalizacyjnego i oczyszczalni ścieków podłączonych zostanie kolejnych 400 mieszkańców. Projektowana przebudowa i rozbudowa oczyszczalni uwzględni nowy bilans ścieków, nowe rozwiązania technologiczne i przepisy prawne.

Cel opracowania I zmiany studium nie jest związany z wyznaczeniem nowego terenu zabudowy, tylko z ujęciem w dokumentach planistycznych istniejącego i funkcjonującego obiektu oczyszczalni ścieków Koniaków Pustki i umożliwieniem jego modernizacji i rozbudowy.

Zapotrzebowania w skali gminy na lokalizację obiektów i urządzeń oczyszczalni ścieków nie można wyrazić poprzez ilość powierzchni użytkowej zabudowy, ponieważ planowana funkcja nie wiąże się z koniecznością realizacji zabudowy posiadającej „powierzchnię użytkową”.

Dla potrzeb opracowania I zmiany studium zakłada się jednak możliwość lokalizacji obiektów obsługi administracyjno-socjalnej związanej z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków, której lokalizacja w sąsiedztwie oczyszczalni może być niezbędna z uwagi na konieczność jej obsługi.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Lokalizacja tej zabudowy nie stanowi jednak sama w sobie celu opracowania I zmiany studium, tylko uzupełniający kierunek zagospodarowania obszaru infrastruktury technicznej kanalizacyjnej. Jej usytuowanie jest związane z usytuowaniem istniejącej oczyszczalni ścieków. Należy przy tym podkreślić fakt, że istniejący obiekt oczyszczalni posiada już zaplecze techniczne i socjalne.

Dla potrzeb opracowania I zmiany studium nie analizuje się więc:

- chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych,
- chłonności innych obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych tzn. w granicach wyodrębnionego przestrzennie obszaru zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkanego przez ludzi.

Dla potrzeb opracowania I zmiany studium nie zachodzą więc przesłanki do dokonania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Ubytek powierzchni obszaru Or rozwoju zabudowy rozproszonej w obszarze nr 1 będący konsekwencją I zmiany studium w chwili obecnej nie będzie związany z pojawieniem się zapotrzebowania na wyznaczenie w obszarze gminy nowych terenów możliwej lokalizacji takiej zabudowy.

W obszarze objętym I zmianą studium nie przewiduje się możliwości lokalizacji infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.

Założeniem opracowania I zmiany studium jest umożliwienie realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy.

Biorąc pod uwagę fakt, że dotychczasowe tekstowe ustalenia studium zakładały już możliwość przebudowy i rozbudowy istniejących oczyszczalni ścieków można stwierdzić, że ustalenia zmiany studium, które korygują usytuowanie oczyszczalni na rysunku studium nie będą miały istotnego wpływu na wydatki związane z realizacją inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i poprawa stanu technicznego i utrzymanie funkcjonujących oczyszczalni ścieków to jeden z celów strategicznych zapisanych w „Strategii Rozwoju Gminy Istebna do roku 2020” przyjętej uchwałą nr XXXIII/325/2014 Rady Gminy Istebna z dnia 18 lutego 2014 r. Potencjalnym źródłem finansowania tych inwestycji będą środki własne budżetu Gminy, środki zewnętrzne: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

Realizacja inwestycji w obszarze objętym I zmianą studium nie będzie przekraczać możliwości jej finansowania.

8.4. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego II zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.

8.4.1. Wprowadzenie.

Obszar objęty II zmianą studium oznaczono w części graficznej studium jako obszar nr 2. Obszar ten jest położony w rejonie ośrodka narciarskiego Złoty Groń w Istebnej. Powierzchnia obszaru nr 2 wynosi 58,5 ha.

Obszar obejmuje tereny istniejącego wyciągu narciarskiego na Złoty Groń i wyciągu narciarskiego Chichot, w tym istniejące zabudowania stacji narciarskiej, położone w sąsiedztwie Olzy, tereny tras narciarskich i tereny bezpośrednio do nich przyległe, w tym tereny leśne oraz pojedyncze zabudowania istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej położone w przysiółku Pod Złotym Groniem w sąsiedztwie tras narciarskich, w środkowej części stoku.

Aktualny stan przeznaczenia terenu określają obowiązujące plany miejscowe przyjęte następującymi uchwałami:

- Uchwała Nr XXXVIII/336/2002 Rady Gminy w Istebnej z dnia 9 października 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna (Dz.U. nr 5 z 6.02.2003 r.)
- Uchwała nr XXI/215/2009 Rady Gminy Istebna z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna (Dz.U. nr 92 z 29.05.2009 r.)

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- Uchwała Nr IX/58/2015 Rady Gminy Istebna z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującego obszary w rejonie szczytu Złotego Gronia oraz obszary w rejonie przysiółków Olza, Beskid, Dzielec, Gliniane i Tartak w Istebnej.

Zgodnie z ustaleniami ww. planów miejscowych obszar objęty opracowaniem jest już w części zainwestowany.

Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami studium w obszarze objętym opracowaniem przeważają obszary USz - obszary rozwoju sportu i rekreacji zimowej. Podstawowym kierunkiem rozwoju tego obszaru były obiekty sportowe i rekreacyjne wykorzystywane w sezonie zimowym w tym wyciągi i trasy narciarskie, itp. Uzupełniającym kierunkiem rozwoju były parkingi terenowe o przepuszczalnej nawierzchni.

W obszarze tym występowały także tereny takie jak:

- U – obszary rozwoju usług – w rejonie doliny Olzy i szczytu Złotego Gronia
- US - obszary sportu i rekreacji całorocznej – w rejonie doliny Olzy
- Or - obszary rozwoju zabudowy rozproszonej
- R - obszary łąk, pastwisk i pól
- ZL - obszary lasów i zalesień
- KDp - obszary parkingu terenowego

oraz tereny komunikacji.

Celem opracowania II zmiany studium jest zwiększenie szerokości tras narciarskich, służącej poprawie standardów, komfortu i bezpieczeństwa użytkowników tras narciarskich, uporządkowanie i rozbudowa bazy usługowej towarzyszącej wyciągom narciarskim oraz wprowadzenie zagospodarowania terenu umożliwiającego całoroczne uprawianie sportów w rejonie ośrodka narciarskiego Złoty Groń w Istebnej.

Dla potrzeb sporządzenia bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę dokonano obliczeń w czterech grupach zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz sportu i rekreacji. Chłonność terenów została przedstawiona jako maksymalna powierzchnia użytkowa zabudowy danej funkcji na terenie gminy.

8.4.2. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w zakresie uwarunkowań ekonomicznych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w zakresie ekonomii kształtowane są przez uwarunkowania gospodarcze, zarówno wewnętrzne, jak i wynikające ze struktury i schematu działania regionu. Mają one decydujący wpływ na tempo i kierunki rozwoju, co uwidacznia się w strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych. Gmina ma charakter turystyczno-rolniczy.

Lokalną gospodarkę według danych GUS w roku 2014 w Gminie Istebna tworzą 965 podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON. Przeważają podmioty należące do sektora prywatnego. Spośród tej grupy wiodącą rolę pełnią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 807 osób.

Od 2005 roku notuje się konsekwentny i systematyczny wzrost liczby podmiotów w rejestrze REGON. Rynek w Gminie Istebna należy uznać za przestrzeń stale rozwijającą się, o dużym potencjale.

Na terenie gminy występują niekorzystne warunki klimatyczno-glebowe do rozwoju produkcji rolniczej.

Ogółem na terenie gminy Istebna jest 1354 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 2424,89 ha. Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha, natomiast mniej liczne są gospodarstwa o powierzchni większej niż 5 ha i więcej.

Z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju istotne jest dążenie do zróżnicowania dostępnych miejsc pracy. Procesy te powinny jednak następować z poszanowaniem dziedzictwa i krajobrazu kulturowego oraz istotnych wartości społecznych. Potrzebę zmian w strukturze gospodarczej potwierdzają statystyki dotyczące bezrobocia na terenie gminy – liczba zarejestrowanych osób w wieku produkcyjnym pozostających bez pracy w ostatnich latach zwiększa się.

Bliskość miast GOP-u (dostępność komunikacyjna, możliwość korzystania z bazy turystycznej) jest korzystna z punktu widzenia uwarunkowań zewnętrznych i powinna mieć wpływ oraz znaczenie dla rozwoju i procesów gospodarczych. Mając na celu poprawę sytuacji ekonomicznej oraz biorąc pod uwagę potrzeby i możliwości rozwoju gminy należy dążyć do dywersyfikacji struktury zatrudnienia oraz umożliwienia lokalizacji zamierzonych przez mieszkańców przedsięwzięć. Rozwój gospodarczy gminy powinien przebiegać w ścisłym powiązaniu z turystyką.

W Gminie Istebna dokonano szeregu inwestycji w infrastrukturę sportową. Na terenie gminy jest 7 boisk i hal sportowych: Ośrodek Sportowo - Rekreacyjny „Pod Skocznia” oraz boisko do siatkówki plażowej, Hala Sportowo - Widowiskowa przy Gimnazjum

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

im. JP II, Orlik w Istebnej Tartak, hala sportowa przy CWS „Jaworzynka”, hala sportowa przy Ośrodku Kolonijnym Las, zespół boisk sportowych w Istebnej Zaolzie oraz boisko sportowe przy SP2 w Istebnej Zaolzie. Ponadto w gminie są dwa korty tenisowe oraz 5 basenów i Park Wodny Olza.

Dodatkowo zrealizowano inwestycje w ramach rozbudowy infrastruktury okołoturystycznej: wytyczono trasę nartorolkową przy gimnazjum wraz oświetleniem, parkingiem leśnym i ścieżką do amfiteatru. Inwestycje te służą głównie mieszkańcom gminy. W chwili obecnej najczęściej turystów odwiedza gminę zimą korzystając z istniejącej bazy narciarskiej. Mając na celu poprawę sytuacji ekonomicznej oraz biorąc pod uwagę potrzeby i możliwości rozwoju gminy należy dążyć do poszerzenia całorocznej oferty turystycznej. Do rozwoju funkcji sportowo-rekreacyjnej szczególnie predestynowane są wykształcone ośrodki sportów zimowych takie jak ośrodek Złoty Groń w Istebnej, dla których wzbogacenie oferty turystycznej o sport i rekreację całoroczną pozwoli na racjonalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury.

8.4.3. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w zakresie uwarunkowań środowiskowych.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno – geograficzne cały obszar gminy jest położony w obrębie mezoregionu Beskidu Śląskiego, wchodzącego w skład makroregionu Beskidy Zachodnie (strefa karpaccich lasów mieszanych). Najwyższym wzniesieniem na terenie gminy jest graniczna Kiczora (989,6 m n.p.m.) położona na jej północno-zachodnich rubieżach. Położone z kolei w północno-wschodniej części gminy Karolówka i Gańczorka przekraczają wysokość 900 m n.p.m. (odpowiednio 931 i 909 m n.p.m.). Najniższym punktem gminy jest koryto Olzy w profilu granicznym, położone na wysokości 452,5 m n.p.m.

Ze względu na specyfikę ukształtowania terenu Gminy największą powierzchnie zajmują lasy – zalesione jest 54,5% powierzchni. W znacznej części to grunty położone wśród stoków górskich okalających „Trójwieś”. Kolejną pozycją o największym udziale w obszarze Gminy stanowią użytki rolne (stanowiące niemal 39,6 % powierzchni). Pozostała powierzchnia to głównie zabudowania gospodarcze i budynki mieszkalne. Wody na terenie gminy Istebna stanowią zaledwie ok. 1% całkowitej powierzchni gminy.

W pokrywie glebowej gminy Istebna zdecydowanie dominują gleby brunatne kwaśne powstałe ze zwietrzliny skał fliszu karpacciego. Ukształtowanie terenu oraz warunki

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

klimatyczne gminy Istebna sprzyjają występowaniu zjawisk określanych jako erozja gleb. Gmina charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem wysokości nad poziomem morza, a na omawianym terenie można wyróżnić dwa piętra klimatyczne: umiarkowanie ciepłe – obejmujące tereny do wysokości 550 m n.p.m. oraz umiarkowanie chłodne – obejmujące tereny położone na wysokości 550 – 989,6 m n.p.m. Gmina Istebna położona jest w zlewniach 2 mórz: Morza Bałtyckiego i Morza Czarnego, a przez jej teren przebiega europejski dział wodny. Przeważająca, północnośrodkowa część gminy, odwadniana jest przez Olzę. Południowa część gminy odwadniana jest przez Czadeczkę i jej dopływy do dorzecza Dunaju.

Do najważniejszych szczytów górskich należą Tyniok (892 m n.p.m.), Ochodzita (895 m n.p.m.), Kiczora (989,6 m n. p. m), Gańczorka (909 m n.p.m.) oraz Złoty Groń (707 m n.p.m.). Swoją początek biorą tu szlaki wiodące na: Przełęcz Kubalonka Stożek Wielki, Stecówkę, Soszów Wielki i Baranią Górę.

Całą powierzchnię gminy obejmują ustalone prawnie formy ochrony przyrody i krajobrazu. Obszar Gminy Istebna znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego i w jego otulinie. Teren parku krajobrazowego w granicach gminy liczy 35,5 km² (9,1 % całkowitej powierzchni parku). Ponadto na terenie Gminy występuje obszar Natura 2000 „Beskid Śląski” PLH 240005 oraz liczne pomniki przyrody.

Elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego gminy stanowią walory decydujące o jej wysokiej atrakcyjności turystycznej.

Ochrona potencjału przyrodniczego oraz walorów krajobrazowych i kulturowych wymaga wprowadzenia odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów.

8.4.4. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w zakresie uwarunkowań społecznych.

Gmina Istebna, będąca gminą wiejską zapewnia dostęp do obiektów infrastruktury, które pozwalają na zaspokojenie elementarnych potrzeb społecznych.

Jakości usług publicznych świadczonych na terenie Gminy Istebna jest zadowalająca. Gmina charakteryzuje się dobrym dostępem do edukacji, zarówno na poziomie podstawowym i gimnazjalnym przedszkoli i żłobków, do usług podstawowych, do infrastruktury sportu i rekreacji. Na uwagę zasługuje również dostępność do Internetu oraz e-usług.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Istniejąca infrastruktura społeczna jest wystarczająca w zakresie potrzeb i negatywnych zjawisk występujących na terenie gminy.

W niedalekiej przyszłości może pojawić się potrzeba poszerzenia oferty społeczno-kulturalnej w celu aktywizacji ludzi w wieku 50+ poprzez promowanie aktywnego trybu życia oraz organizowanie warsztatów doszkalających z różnych dziedzin w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Najliczniejszą grupę wiekową na analizowanym terenie stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 63%. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym jest większy o ponad 10% od udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

Według prognozy GUS liczba mieszkańców powiatu cieszyńskiego po roku 2026 liczba ta będzie się stopniowo zmniejszać. Spadek liczby mieszkańców nastąpi również w powiatach ościennych, jak i w skali całego województwa. Jednak zgodnie z prognozami GUS w przypadku powiatu cieszyńskiego spadek liczby mieszkańców będzie dotyczył ludności mieszkającej w miastach powiatu. W tym samym czasie we wsiach powiatu prognozuje się wzrost liczby ludności o ok. 6,69%. Prognoza demograficzna do 2045 roku jest korzystniejsza dla gminy Istebna w porównaniu do prognozy dla powiatu cieszyńskiego. Podstawowym założeniem tej prognozy jest jednak utrzymanie się na dotychczasowym poziomie wyższego niż w powiecie wskaźnika przyrostu naturalnego, które do tej pory wpływały korzystnie na kształtowanie się potencjału demograficznego w gminie.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie planowania przestrzennego powinny być dostosowane do zachodzących zmian zaobserwowanych w gminie tj. wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym oraz w wieku do 18 lat, który może wzrosnąć w przyszłości, jeśli w dalszym ciągu w gminie utrzymywać się będzie wysoki wskaźnik przyrostu naturalnego, a warunki w gminie będą sprzyjały osiedlaniu się w gminie nowych mieszkańców, a także wzrost liczebności grupy w wieku emerytalnym.

Podstawowym problemem społecznym w gminie jest bezrobocie. Wynika to z jej rolniczego charakteru oraz braku większych zakładów mogących zaoferować pracę miejscowej ludności.

Bezrobocie w Gminie Istebna od roku 2008 charakteryzuje się trendem zwyżkowym, stąd priorytetowym zadaniem dla gminy jest tworzenie warunków do zwiększenia ilości miejsc pracy w celu zmniejszenia stopy bezrobocia. Nowe możliwości

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zatrudnienia nie tylko sprawią, że gmina stanie się atrakcyjnym miejscem zamieszkania dla ludności, ale także przyczynią się do eliminacji istniejących problemów społecznych, które w dużej mierze są wynikiem trudności materialnych.

8.4.5. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy wynikające z prognozy demograficznej 2015-2045.

Prognozę dla gminy Istebna oparto na wykonanej przez GUS w 2014 roku „Prognozie dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050”, a w szczególności na prognozie dla powiatu cieszyńskiego, w skład którego wchodzi gmina Istebna. Ponieważ przyjęte przez GUS w prognozie dla powiatów założenia opierają się na przygotowanej przez GUS w tym samym czasie prognozie dla województw, to uzasadnione jest użycie tych samych założeń w prognozie dla pojedynczej gminy – po dokonaniu niezbędnych korekt.

W prognozie dla powiatów przyjęto założenie analogiczne jak w prognozie wojewódzkiej, że przez cały okres prognozy będzie następowało systematyczne zmniejszanie się różnicy we współczynniku dzietności (TFR) pomiędzy miastem a wsią.

Zróznicowanie powiatów poszczególnych województw pod względem wartości średniego wieku macierzyństwa będzie w końcu horyzontu prognozy mniejsze o 2/3 w porównaniu do roku bazowego.

Do obliczeń przyjęto wojewódzkie parametry trwania życia z uwzględnieniem zróżnicowania ze względu na płeć oraz w przekroju miasto-wieś.

Strumienie napływu i odpływu (migracje wewnętrzne i zagraniczne) dla powiatów w przekroju miasto-wieś uzyskano z rozszacowania wojewódzkich strumieni napływu i odpływu ludności na podstawie średniej struktury zróżnicowania terytorialnego z ostatnich lat: dla migracji wewnętrznych z lat 2010-2013, dla migracji zagranicznych z lat 2011-2013.

Współczynniki odpływu migracyjnego wewnętrznego i zagranicznego dla każdego powiatu zostały przyjęte na poziomie jednostki nadrzędnej (uwzględniając podział na część miejską i wiejską powiatu).

Aby wykorzystać wyniki prognozy dla powiatu cieszyńskiego w celu sporządzenia prognozy dla wchodzącej w skład tego powiatu gminy Istebna konieczne jest stwierdzenie stopnia podobieństwa struktury ludności gminy do struktury ludności powiatu.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Liczba ludności gminy Istebna na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 11935 osób, co stanowiło około 6,72% ludności powiatu cieszyńskiego, wynoszącej 177708 mieszkańców.

Porównując zróżnicowanie struktury ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego wg płci można zauważyć, że w strukturze ludności gminy Istebna również zauważalna jest przewaga kobiet, przy czym w strukturze ludności powiatu przewaga ta jest większa w części miejskiej powiatu, a w części wiejskiej struktura ludności jest bardziej wyrównana, z nieznaczną przewagą kobiet. Struktura płci ludności gminy jest najbardziej zbliżona do struktury ludności w obszarze wiejskim powiatu.

Jednostka terytorialna	ogółem	mężczyźni	kobiety
powiat cieszyński	177708	86129	91579
miasto	81223	38619	42604
obszar wiejski	96485	47510	48975
gmina Istebna	11935	5949	5986
obszar wiejski	11935	5949	5986

Tab.11a.1. Porównanie liczbowe struktury ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego w roku 2014 wg płci oraz w podziale na miasto i obszar wiejski (wg faktycznego miejsca zamieszkania).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Jednostka terytorialna	ogółem	mężczyźni	kobiety
powiat cieszyński	100,00%	48,47%	51,53%
miasto	45,71%	47,55%	52,45%
obszar wiejski	54,29%	49,24%	50,76%
gmina Istebna	100,00%	49,84%	50,16%
obszar wiejski	100,00%	49,84%	50,16%

Tab.11a.2. Porównanie procentowe struktury ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego w roku 2014 wg płci oraz w podziale na miasto i obszar wiejski (wg faktycznego miejsca zamieszkania).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Proporcje poszczególnych funkcjonalnych grup wieku przedstawiają się inaczej w gminie Istebna, a inaczej w powiecie, przy czym struktura funkcjonalnych grup

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

wieku w gminie Istebna jest najbardziej zbliżona do struktury w obszarze wiejskim powiatu. W ocenie potencjału demograficznego struktura ta w gminie Istebna jest korzystniejsza od struktury ludności powiatu, tzn. udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w gminie jest większy od analogicznego wskaźnika dla powiatu, w gminie jest też mniejszy niż w powiecie udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Porównując udziały poszczególnych funkcjonalnych grup wieku w części miejskiej i wiejskiej powiatu należy wskazać, że struktura ta przedstawia się korzystniej w części wiejskiej powiatu niż w części miejskiej. W wiejskiej części powiatu większy jest udział ludności w wieku produkcyjnym oraz w wieku przedprodukcyjnym niż w części miejskiej powiatu. W części miejskiej powiatu udział ludności w wieku poprodukcyjnym jest większy od udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, podczas gdy dla wiejskiej części powiatu występuje sytuacja odwrotna tzn. udział ludności w wieku przedprodukcyjnym jest większy o ponad 4% od udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Powyższe porównanie w gminie Istebna wypada jeszcze korzystniej niż w części wiejskiej powiatu - przewaga ta wynosi 10%.

Jednostka terytorialna	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
powiat cieszyński	177708	33675	110580	33453
miasto	81223	13770	49833	17620
obszar wiejski	96485	19905	60747	15833
gmina Istebna	11935	2794	7538	1603
obszar wiejski	11935	2794	7538	1603

Tab.11a.3. Porównanie liczbowe struktury ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego w roku 2014 wg ekonomicznych grup wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
powiat cieszyński	18,95%	62,23%	18,82%
miasto	16,95%	61,35%	21,69%
obszar wiejski	20,63%	62,96%	16,41%
gmina Istebna	23,41%	63,16%	13,43%
obszar wiejski	23,41%	63,16%	13,43%

Tab.11a.4. Porównanie procentowe struktury ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego w roku 2014 wg ekonomicznych grup wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Do porównania ruchu ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego wykorzystane zostały dane dotyczące ruchu ludności za okres od 2002 do 2014 roku, bo za ten okres dostępne są wskaźniki ruchu ludności w przeliczeniu na 1000 osób.

Z uwagi na zróżnicowanie wskaźnika salda migracji na 1000 osób dla gminy i dla powiatu dokonano też wyliczenia wskaźników migracji wewnętrznej na pobyt stały (wskaźnik napływu i odpływu na 1000 osób), oraz migracji zewnętrznej na pobyt stały (wskaźnik imigracji i emigracji na 1000 osób), w celu ustalenia, który z tych wskaźników jest w największym stopniu odpowiedzialny za to zróżnicowanie.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	średnio
Urodzenia żywe na 1000 ludności														
powiat	10	9,8	9,6	9,8	10,2	10,5	10,9	11,2	11,7	11	10,6	10,8	10,4	10,5
gmina	14,2	12,8	12,8	9,9	12,4	14,4	13,5	16	14,3	15,2	12,9	16,6	13,7	13,7
Zgony na 1000 ludności														
powiat	9,02	9,2	8,82	9,13	9,31	9,45	9,33	10,18	9,43	9,71	9,59	9,45	8,87	9,3
gmina	8,68	8,47	9,06	8,05	7,58	8,33	7,78	9,27	9,38	8,74	8,97	8,25	8,4	8,5
Przyrost naturalny na 1000 ludności														
powiat	0,9	0,6	0,8	0,7	0,9	1,1	1,6	1	2,2	1,3	1,1	1,4	1,5	1,2
gmina	5,5	4,3	3,7	1,9	4,9	6,1	5,8	6,8	4,9	6,4	3,9	8,3	5,3	5,2
Saldo migracji na 1000 ludności														
powiat	-	1,8	2,4	2,6	1,2	2,4	2,5	2,7	2,7	2,2	1,8	1,7	0,8	2,1
gmina	-	-0,4	0,6	3,4	-2,1	-0,8	0,6	-1,5	0,9	-1,4	-2	-4,9	-2	-0,7

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W tym w zakresie salda migracji:

rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	średnio
Napływ na 1000 ludności														
powiat	13,5	14,7	15,0	13,8	14,4	15,8	13,9	12,9	12,4	12,7	11,9	13,4	11,3	13,5
gmina	6,0	6,3	6,9	7,3	4,3	6,0	8,1	3,1	3,9	4,6	4,7	4,4	4,5	5,4
Odpływ na 1000 ludności														
powiat	11,4	12,4	12,3	10,5	11,2	12,3	10,8	10,4	9,6	10,4	10,0	10,7	9,5	10,9
gmina	6,3	6,8	6,5	4,2	5,4	6,5	6,0	4,6	3,0	5,9	6,6	8,0	5,2	5,8
Imigracja na 1000 ludności														
powiat	0,29	0,34	0,36	0,40	0,44	0,68	0,66	0,75	0,61	0,59	0,52	0,35	0,40	0,5
gmina	0,27	0,45	0,27	0,71	0,53	0,80	0,09	0,26	0,34	0,34	0,51	0,25	0,25	0,4
Emigracja na 1000 ludności														
powiat	1,00	0,90	0,68	1,14	2,34	1,66	1,16	0,54	0,72	0,70	0,63	1,34	1,35	1,1
gmina	1,34	0,36	0,09	0,44	1,60	1,15	1,59	0,17	0,43	0,42	0,67	1,51	1,59	0,9

Tab.11a.5. Porównanie wskaźników przyrostu naturalnego na 1000 ludności oraz salda migracji na 1000 ludności gminy Istebna oraz powiatu cieszyńskiego w okresie 2002-2014.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Jak widać na podstawie danych z ww. tabeli, średnia wartość wskaźnika urodzeń w okresie 2002-2014 jest dla gminy wyższa niż dla powiatu, niższy jest też w gminie średni wskaźnik zgonów. Średni wskaźnik przyrostu naturalnego jest wyższy w gminie Istebna (5,2) niż dla powiatu (1,2). Zdecydowane różnicowanie dotyczy natomiast wskaźnika salda migracji 2,1 dla powiatu, a dla gminy -0,7.

Za różnicowanie wskaźnika salda migracji na 1000 osób dla gminy i dla powiatu w największym stopniu odpowiadają wskaźniki migracji wewnętrznej, w tym niższy w gminie wskaźnik napływu na 1000 osób.

Z analizy powyższych wskaźników wynika, że pod względem funkcjonalnych grup wieku i płci struktura ludności gminy jest najbardziej zbliżona do struktury ludności części wiejskiej powiatu.

Pewne różnicowanie ludności gminy Istebna w stosunku do ludności powiatu cieszyńskiego występuje w wykazanych powyżej analizach wskaźników przyrostu naturalnego oraz salda migracji na 1000 osób.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Zasadne jest użycie w prognozie ludności gminy Istebna wskaźników użytych w prognozie ludności powiatu cieszyńskiego w zakresie jej obszaru wiejskiego. Biorąc jednak pod uwagę zaobserwowane w okresie lat 2002-2014 zróżnicowanie ludności gminy i powiatu w zakresie wskaźników przyrostu naturalnego oraz salda migracji na 1000 ludności w prognozie tej zastosowano następujące współczynniki wynikające ze zróżnicowania ww. wskaźników:

- wskaźnik urodzeń na 1000 ludności – 1,31 wskaźnika dla powiatu,
- wskaźnik zgonów na 1000 ludności – 0,91 wskaźnika dla powiatu,
- wskaźnik napływu na 1000 ludności – 0,40 wskaźnika dla powiatu,
- wskaźnik odpływu na 1000 ludności – 0,53 wskaźnika dla powiatu,
- wskaźnik imigracji na 1000 ludności – 0,79 wskaźnika dla powiatu,
- wskaźnik emigracji na 1000 ludności – 0,80 wskaźnika dla powiatu.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Rok	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały		Migracje zagraniczne na pobyt stały	
	Urodzenia	Zgony	Napływ	Odpływ	Imigracja	Emigracja
	Na 1000 ludności					
2015	14,8	8,3	4,6	4,3	0,3	0,5
2016	14,5	8,3	4,5	4,1	0,3	0,5
2017	14,3	8,4	4,4	4,1	0,3	0,5
2018	14,1	8,4	4,4	4,1	0,3	0,5
2019	14,0	8,4	4,4	4,1	0,3	0,5
2020	13,8	8,4	4,4	4,1	0,3	0,5
2021	13,6	8,5	4,3	4,1	0,3	0,5
2022	13,4	8,5	4,3	4,0	0,3	0,5
2023	13,2	8,5	4,2	4,0	0,3	0,5
2024	13,0	8,5	4,2	4,0	0,3	0,5
2025	12,8	8,5	4,2	4,0	0,3	0,5
2026	12,6	8,6	4,1	4,0	0,4	0,5
2027	12,4	8,6	4,1	3,9	0,4	0,5
2028	12,3	8,7	4,0	3,9	0,4	0,5
2029	12,1	8,7	4,0	3,9	0,4	0,5
2030	12,0	8,8	4,0	3,9	0,4	0,5
2031	11,9	8,9	3,9	3,9	0,4	0,5
2032	11,9	9,0	3,9	4,0	0,4	0,5
2033	11,8	9,1	3,9	4,0	0,4	0,5
2034	11,8	9,2	3,9	4,0	0,4	0,5
2035	11,8	9,4	3,9	4,0	0,4	0,5
2036	11,8	9,5	3,9	4,0	0,4	0,5
2037	11,8	9,6	3,9	4,0	0,4	0,5
2038	11,8	9,7	3,8	4,0	0,4	0,5
2039	11,9	9,8	3,8	4,0	0,4	0,5
2040	11,9	9,9	3,8	4,0	0,4	0,5
2041	11,9	10,0	3,8	4,0	0,4	0,5
2042	11,9	10,0	3,8	4,0	0,4	0,5
2043	12,0	10,1	3,8	4,0	0,4	0,5
2044	12,0	10,2	3,8	4,0	0,4	0,5
2045	11,9	10,2	3,8	4,0	0,4	0,5

Tab.11a.6. Prognozowane wskaźniki przyrostu naturalnego na 1000 ludności oraz migracji na 1000 ludności w okresie 2015-2045 dla gminy Istebna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie prognozy GUS dla powiatu cieszyńskiego na lata 2014-2050

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Rok	Ludność na 31 XII	Ruch naturalny		Migracje wewnętrzne na pobyt stały		Migracje zagraniczne na pobyt stały	
		Urodzenia	Zgony	Napływ	Odływ	Imigracja	Emigracja
	11 935						
2015	12 015	177	98	55	51	3	6
2016	12 090	175	100	53	50	3	6
2017	12 162	173	101	53	50	3	6
2018	12 233	172	102	53	50	4	6
2019	12 303	171	103	54	50	4	6
2020	12 371	170	104	54	50	4	6
2021	12 437	169	105	54	50	4	6
2022	12 499	167	106	53	50	4	6
2023	12 559	165	106	53	50	4	6
2024	12 616	163	107	53	50	4	6
2025	12 670	161	108	53	50	4	6
2026	12 721	160	109	52	50	4	6
2027	12 770	158	110	52	50	5	6
2028	12 816	156	111	52	50	5	6
2029	12 859	155	112	51	50	5	6
2030	12 899	154	113	51	51	5	6
2031	12 937	154	115	51	51	5	6
2032	12 973	153	116	51	51	5	6
2033	13 006	153	118	51	52	5	6
2034	13 036	153	120	50	52	5	6
2035	13 065	153	122	50	52	6	6
2036	13 093	154	124	50	52	6	6
2037	13 119	154	126	50	52	6	6
2038	13 145	155	127	50	52	6	6
2039	13 169	156	129	50	53	6	6
2040	13 193	157	130	50	53	6	6
2041	13 217	157	131	51	53	6	6
2042	13 240	158	133	51	53	6	6
2043	13 262	158	134	51	53	6	6
2044	13 284	159	135	51	53	6	6
2045	13 304	158	136	51	53	6	6

Tab.11a.7. Prognoza ludności gminy Istebna w okresie 2015-2045.

Źródło: Opracowanie własne

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Prognozuje się wzrost liczby ludności gminy Istebna do 2045 roku o 1369 osoby, czyli o 11,5% w stosunku do stanu na koniec 2014 roku.

Liczba ludności powiatu cieszyńskiego w ostatnich latach systematycznie wzrastała. W 2014 r. liczba ta wynosiła 177708. Według prognozy GUS liczba mieszkańców powiatu cieszyńskiego po roku 2026 liczba ta będzie się stopniowo zmniejszać. W perspektywie następnych 30 lat, do roku 2046 zmniejszy się o ok. 1,65% i wyniesie 174 771.

Spadek liczby mieszkańców nastąpi również w powiatach ościennych, jak i w skali całego województwa. Jednak zgodnie z prognozami GUS w przypadku powiatu cieszyńskiego spadek liczby mieszkańców będzie dotyczył ludności mieszkającej w miastach powiatu. Prognozuje się spadek liczby ludności miast powiatu o ok. 11,56% W tym samym czasie we wsiach powiatu prognozuje się wzrost liczby ludności o ok. 6,69%.

Prognoza demograficzna do 2045 roku jest korzystniejsza dla gminy Istebna w porównaniu do prognozy dla powiatu cieszyńskiego. Podstawowym założeniem tej prognozy jest jednak utrzymanie się na dotychczasowym poziomie wyższego niż w powiecie wskaźnika przyrostu naturalnego, które do tej pory wpływały korzystnie na kształtowanie się potencjału demograficznego w gminie.

8.4.6. Możliwości finansowe gminy.

Budżet gminy, czyli roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów stanowi podstawę gospodarki finansowej gminy.

Budżet Gminy Istebna na rok 2015 przyjęto uchwałą nr III/11/2014 Rady Gminy Istebna z dnia 19 grudnia 2014 roku, a jego wykonanie potwierdzone zostało sprawozdaniem Wójta Gminy Istebna z wykonania budżetu gminy Istebna za rok 2015.

Zgodnie z uchwałą w sprawie uchwalenia budżetu plan dochodów ustalono na kwotę 38 513 190,00 zł, a plan wydatków na kwotę 38 297 190,00 zł, jednak w ciągu 2015 roku plan budżetu uległ następującym zmianom:

- dochody: 39 697 500,78,
- wydatki: 42 047 662,78.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Do najważniejszych przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej należącej do zadań własnych gminy zrealizowanych w 2015 r. można zaliczyć inwestycje takie jak:

- Budowa kanalizacji sanitarnej Istebna Andziołówka – Etap III
- Przebudowa oczyszczalni ścieków Pustki
- Przebudowa oczyszczalni ścieków Istebna Gliniane
- Przebudowa kanalizacji sanitarnej Istebna – Gliniane
- Budowa wodociągu w Istebnej dla przysiółka Andziołówka - etap I
- Budowa wodociągu w Istebnej dla przysiółka Andziołówka - etapy II,III,IV
- Zabudowa sitopiaskownika na oczyszczalni ścieków Tartak w Istebnej
- Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Istebnej Andziołówce
- Budowa ujęcia wody Tokarzonka na potoku Olecka wraz z budową sieci wody surowej
- Wykup działek pod drogi
- Przebudowa drogi gminnej nr 615055 S na Tyniok oraz remont drogi powiatowej nr 1450 S Kamesznica we wsi Koniaków w tym: - z dotacji celowej z NPPDL – Etap II
- Przebudowa i remont dróg gminnych
- Przebudowa i budowa drogi gminnej Dziedzina w Istebnej
- Przebudowa i remont dróg uszkodzonych w czasie powodzi w tym: - z dotacji celowej z budżetu państwa
- Budowa parkingu gminnego Pod Grapą w Istebnej Centrum
- Oświetlenie parkingu gminnego Pod Grapą w Istebnej Centrum

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Istebna na lata 2016-2025 przyjętej uchwałą nr XIX/144/2016 Rady Gminy Istebna z dnia 3 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Istebna na lata 2016-2025 zawarto informacje odnośnie wydatków inwestycyjnych kontynuowanych i nowych wydatków jakie gmina ponosiła w ostatnich latach:

lata	Wydatki inwestycyjne kontynuowane	Nowe wydatki inwestycyjne	łącznie
2013	3969291	2005378	5974669

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2014	1437039	3873694	5310733
2015	7213901	232305	7446207
2016	3558600	617618	4176218

Tab.11a.8. Zestawienie wydatków inwestycyjnych w latach 2013-2016 w gminie Istebna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Istebna

Z powyższych danych wynika, że Gmina w sposób wydajny realizuje inwestycje z zakresu infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, a także społecznej – modernizacji podlegają placówki szkolne i kulturalne. Możliwości gminy Istebna w tym zakresie są wystarczające do stopniowego podnoszenia jakości i dostępności urządzeń infrastruktury społecznej i technicznej na terenach obecnie zainwestowanych oraz przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych. Dodatkowym atutem jest fakt wydajnego wykorzystywania możliwości płynących z programów dotacji celowych, również tych z udziałem środków europejskich.

8.4.7. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy w zakresie wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

W „Strategii Rozwoju Gminy Istebna” misję rozwoju gminy sformułowano następująco:

Misją Gminy Istebna jest harmonijny rozwój turystyki jako koła zamachowego lokalnej gospodarki oraz systematyczne podnoszenie jakości życia mieszkańców. Gmina Istebna podejmuje dla działania na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego zachowując szczególną dbałość o zachowanie

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

unikatowych zasobów - środowiska naturalnego, krajobrazu, a także dziedzictwa kultury.

W strategii określono też wizję gminy w przyszłości, a jej najważniejsze elementy sformułowano następująco:

„Gmina Istebna aspiruje do ścisłej czołówki ośrodków turystycznych w południowej Polsce w 2020 roku. Osiągnięcie tego założenia będzie realizowane dzięki zrównoważonemu wsparciu dla przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych. Ważnym kontekstem podejmowanych projektów rozwojowych jest zachowanie i poprawa stanu środowiska naturalnego.

Wizja Gminy Istebna koncentruje się na zapewnieniu mieszkańcom optymalnych warunków życia i rozwoju, zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym oraz technicznym. Priorytetem Gminy Istebna jest budowa przyjaznego otoczenia dla biznesu tworzącego miejsca pracy, a także rekreacji i wypoczynku.

W 2020 roku w Gminie Istebna wciąż żywe będzie dziedzictwo góralskiej kultury, której unikatowa wartość będzie, obok aktywnego wypoczynku, jednym z kluczowych elementów atrakcyjności turystycznej.”

Realizacja ww. celów wyznaczonych w strategii wymaga stworzenia w studium warunków przestrzennych dla podniesienia potencjału gospodarczego i społecznego gminy, w tym dla realizacji wyznaczonych zadań strategicznych.

O skuteczności wdrażania ww. strategii będą natomiast świadczyć następujące mierzalne wskaźniki:

- wzrost liczby mieszkańców gminy,
- wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy,
- wzrost liczby aktywnie produkujących gospodarstw rolnych,
- wzrost liczby nowych inwestorów,
- wzrost liczby turystów odwiedzających gminę.

8.4.7.1. Podniesienie standardów życia mieszkańców gminy.

Wg danych GUS w 2014 r. zasób mieszkaniowy gminy Istebna stanowiły 3649 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 337454 m².

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła w gminie Istebna 28,3 m². Wzrost tej powierzchni w stosunku do roku 2002 o 3 m²

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

świadczy o tym, że poziom życia mieszkańców, na który bezpośrednio wpływają warunki mieszkaniowe, systematycznie wzrasta, chociaż w dalszym ciągu odbiega od standardów w wielu krajach Europy.

Analogiczne wskaźniki w krajach europejskich przedstawiają się następująco:

Lokalizacja	Przeciętna powierzchnia nieruchomości przypadająca na jednego mieszkańca (w m kw.)
Rumunia**	15,0
Łotwa**	17,9
Polska****	24,7
Litwa**	24,9
Słowacja**	25,0
Bułgaria**	31,6
Estonia**	33,5
Grecja**	34,0
Hiszpania*	36,4
Finlandia**	38,0
Niemcy**	43,4
Szwecja***	44,3
Luksemburg (księstwo)**	51,8
Austria**	52,1
Dania*	53,0

Źródło: Eurostat, GUS * - 2004, ** - 2008, *** - 2009, **** - 2010

Z analizy powierzchni mieszkalnej w Polsce oraz w Europie, uznaje się za właściwe przyjęcie średniej powierzchni użytkowej mieszkań na poziomie 50 m²/na osobę, co jest zgodne z wysokimi parametrami mieszkalnictwa w UE. Dlatego też prognozując rozwój obszarów zabudowy w gminie zdecydowano się sięgnąć po parametry charakteryzujące najwyższe europejskie standardy zamieszkania i uwzględnić je w rezerwie terenowej.

Wykazuje się zapotrzebowanie na zwiększenie powierzchni mieszkalnej w celu podniesienia standardu życia mieszkańców gminy w ilości 258 990 m² powierzchni użytkowej.

Liczba mieszkańców gminy	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	Zapotrzebowanie na zwiększenie powierzchni mieszkalnej wyrażone w

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

	Europa	Gmina Istebna	różnica	pow. użytkowej mieszkań (m ²)
11935	50	28,3	21,7	258 990

Tab.11a.9. Zapotrzebowanie na zwiększenie powierzchni mieszkalnej w celu podniesienia standardu życia mieszkańców gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

8.4.7.2. Stworzenie podstaw przestrzennych dla wzrostu demograficznego.

Prognoza demograficzna dla gminy Istebna do roku 2045 przedstawiona w rozdziale 8.4.5 jest jednym z elementów analizy mającej na celu określenie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę.

Prognoza dla gminy Istebna zakłada wzrost liczby mieszkańców gminy do 2045 roku o 1369 osób, czyli o 11,5% w stosunku do stanu na koniec 2014 roku.

Przyjmując powierzchnię użytkową mieszkania na poziomie 50 m²/na osobę wykazuje się zapotrzebowanie na nową powierzchnię mieszkalną dla prognozowanego wzrostu demograficznego w ilości 68 450 m² powierzchni użytkowej.

8.4.7.3. Stworzenie warunków dla rozwoju osadnictwa.

Atrakcyjność gminy wynikająca z jednej strony z walorów przyrodniczo-krajobrazowych, a z drugiej strony z położenia w sąsiedztwie przeludnionych ośrodków przemysłowych GOP-u i z dobrego skomunikowania gminy drogami publicznymi i komunikacją zbiorową sprzyja także rozwojowi na terenie gminy zjawiska tzw. „drugich domów”.

Zjawisko to nie ma bezpośredniego związku z prognozami demograficznymi, ma jednak bardzo istotny wpływ na sferę ekonomiczną, społeczną i środowiskową gminy Istebna.

Rozwój drugich domów na terenie gminy rozpoczął się w latach 70 ubiegłego wieku i trwa do chwili obecnej.

Drugie domy to już nie tylko typowe domy letnie, ale coraz częściej w pełni wyposażone, całoroczne domy, nie różniące się formą i funkcją od domów jednorodzinnych.

Drugie domy są dzisiaj wykorzystywane przede wszystkim w celach rekreacyjnych, głównie lub wyłącznie przez właścicieli i ich rodziny. Ze względu

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

na sezonowość, a z drugiej strony trwałość użytkowania, mobilność ludzi związana z drugimi domami mieści się pomiędzy kategoriami ruchu turystycznego i sezonowych migracji. Jednak dzięki rosnącej elastyczności czasowej i przestrzennej pracy w domach tych można spędzać coraz więcej czasu, również pracując na odległość.

Drugie domy stanowią więc już nie tyle drugie, co alternatywne domy, dla wielu właścicieli ważniejsze niż stałe miejsce zamieszkania w mieście.

W ostatnich dekadach zwraca się jednak coraz więcej uwagi na korzyści płynące z rozwoju drugich domów, głównie dla peryferyjnych regionów, dla których może to być droga ucieczki od marginalizacji i depopulacji. Rozwojowi zjawiska drugich domów sprzyja zmiana praktyk zamieszkania wynikające z postępu technicznego (praca na odległość) i przemiany społeczno-demograficzne (starzenie się społeczeństw, polaryzacja ekonomiczna).

Drugie domy stanowią ważny element przemian wielu obszarów wiejskich w stronę „wsi postprodukcyjnej”, gdzie głównym sposobem użytkowania i czynnikiem antropogenicznych zmian krajobrazu nie jest już produkcja rolna, ale konsumpcja walorów krajobrazu.

Określenie dokładnej liczby drugich domów w gminie Istebna jest niemożliwe ze względu na brak pełnych i wiarygodnych danych na ten temat.

Jednym ze źródeł informacji na temat liczby i rozmieszczenia typowych domów letniskowych mogą być ewidencje nieruchomości prowadzone przez gminę dla celów podatkowych. Gmina nalicza odrębną stawkę podatku od nieruchomości – od budynków letniskowych. Nie wszystkie jednak drugie domy są typowymi domami letniskowymi, znaczna ich część jest domem jednorodzinny użytkowanym sezonowo. Informacje na ten temat nie są objęte statystyką publiczną, a użytkownicy drugich domów, z reguły zameldowani poza gminą głównie w miastach GOP-u nie wliczają się do ogólnej liczby mieszkańców gminy. Rzetelnych informacji o rozmieszczeniu i charakterystyce tych domów może dostarczyć tylko inwentaryzacja terenowa.

Ekonomiczne korzyści dla gminy płynące z istnienia drugich domów można rozpatrywać na dwóch etapach funkcjonowania tych domów: budowy lub zakupu nieruchomości oraz ich użytkowania. Największe korzyści ekonomiczne powstają na pierwszym etapie, kiedy przybysze kupują działki i oferują zatrudnienie lokalnym mieszkańcom przy budowie lub remoncie nieruchomości.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Działki zwykle są sprzedawane przez indywidualnych właścicieli, dla których ich sprzedaż stanowi często istotny przychód, który może być inwestowany m. in. w unowocześnienie gospodarstwa rolnego.

Pozytywny wpływ drugich domów na ekonomię obszaru gminy wyraża się także wsparciem rozwoju gminnego zaplecza usługowego. Dzięki dodatkowym mieszkańcom gminy wzrasta popyt na lokalne towary i usługi, w tym nieformalne, świadczone bezpośrednio przez mieszkańców (np. sprzątanie, remonty, dozorowanie, praca w ogrodzie itd.), wzrastają też wpływy do gminnego budżetu m. in. z tytułu podatków od nieruchomości.

Rozwój zjawiska drugich domów będzie korzystny dla gminy Istebna, jeśli będzie podlegać takim samym zasadom i ograniczeniom jak rozwój wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zgodnie z przyjętym w studium założeniem nowe tereny zabudowy powinny powstawać przede wszystkim jako uzupełnienie luk w zabudowie w najintensywniej zabudowanych częściach gminy, co umożliwi bardziej racjonalne planowanie sieci infrastruktury technicznej.

Zgodnie z informacjami pochodzącymi z Urzędu Gminy Istebna w ostatnim czasie obserwuje się wzrost ilości rejestrowanych aktów notarialnych obejmujących transakcje związane ze zbyciem nieruchomości, co może świadczyć o wzroście zainteresowania inwestorów nabywaniem działek w celach inwestycyjnych. W ciągu ostatnich czterech lat ilość zarejestrowanych aktów notarialnych obejmujących transakcje związane z nabyciem nieruchomości przez osoby nie będące mieszkańcami gminy wynosiła ok. 50 aktów rocznie.

Przy założeniu, że z każdą transakcją związany jest cel budowy dwuosobowego domu na terenie gminy można stwierdzić, że jeśli tendencja ta się utrzyma liczba mieszkańców gminy będzie się powiększać o 100 osób rocznie, czyli 3000 osób w okresie 30 lat. Przyjmując wskaźnik 50 m² powierzchni użytkowej na osobę można przyjąć, że w gminie powstanie maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową jednorodziną o łącznej powierzchni użytkowej 150 000 m².

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

8.4.7.4. Zmniejszenie bezrobocia i podniesienie dochodów osobistych mieszkańców gminy.

Niezwykle istotnym kierunkiem rozwoju aktywności gospodarczej na terenach wiejskich jest stworzenie możliwości dla prowadzenia nieuciążliwych działalności gospodarczych, zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych lub w przystosowanych obiektach znajdujących się na posesji mieszkalnej. Ten kierunek rozwoju lokalnej przedsiębiorczości może się przyczynić do zmniejszenia bezrobocia i podniesienia dochodów osobistych. Może on stać się podstawą rozwoju rodzin, zwłaszcza, że opłacalność produkcji rolnej w tym terenie jest niska, a rynek pracy najemnej stosunkowo niewielki. Do stworzenia lokalnego potencjału gospodarczego opartego na własnych zasobach i możliwościach może przyczynić się rozwój lokalnej, niewielkiej przedsiębiorczości, w szczególności w zakresie turystyki i agroturystyki, drugie to przetwórstwo rolno-spożywcze, które może być wzmocnieniem dla działających jeszcze gospodarstw rolnych, trzecie to rozwój niewielkich zakładów rzemieślniczych. Gmina Istebna ma ogromny potencjał dla rozwoju turystycznego. Przestrzeń winna go wspierać.

Dlatego też planuje się wzmocnić potencjał obszarowy dla rozwoju przydomowych działalności gospodarczych poprzez zwiększenie areału obszarów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej z możliwością lokalizacji zabudowy agroturystycznej. Podstawą do oszacowania zapotrzebowania na powierzchnię użytkową będzie iloczyn liczby osób w wieku produkcyjnym i niezbędnej powierzchni do prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej.

Wykazuje się zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową do prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej w ilości 678 420 m² powierzchni użytkowej.

Liczba mieszkańców w gminie w wieku produkcyjnym	przeciętna powierzchnia użytkowa niezbędna do prowadzenia działalności gospodarczej na 1 osobę (m ²)	wskaźnik zainteresowani a społecznego	Zapotrzebowani e na powierzchnię użytkową do prowadzenia indywidualnej działalności
--	--	---------------------------------------	---

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

			gospodarczej (m²)
7538	150	0,6	678 420

Tab.11a.10. Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową do prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zakłada się stworzenie rezerwy terenowej w ramach obszarów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej, pozwalającej na lokalizację działalności agroturystycznej. Podstawą do oszacowania zapotrzebowania na powierzchnię użytkową będzie nadwyżka zapotrzebowania na powierzchnie użytkową dla agroturystyki ponad standardową powierzchnię dla rozwoju innej działalności gospodarczej, przy założeniu że:

- liczba wynajmowanych pokoi nie przekroczy 5 (do tej liczby wlicza się jedynie pokoje oddawane do wyłącznej dyspozycji gości),
- do dyspozycji gości będą również pomieszczenia ogólnodostępne, tj.: jadalnia, miejsca odpoczynku i rekreacji. Goście będą mogli korzystać także z innych pomieszczeń lub atrakcji znajdujących się w obiektach należących do osoby prowadzącej agroturystykę,
- pokoje będą znajdować się w budynkach, które pełnią funkcję mieszkalną.

Biorąc powyższe warunki pod uwagę oszacowano powierzchnię niezbędną dla prowadzenia działalności agroturystycznej (bez powierzchni użytkowej domu przeznaczonego na zamieszkanie właściciela gospodarstwa) na poziomie 350 m². Po odjęciu wykazanej powierzchni potrzebnej na prowadzenie działalności gospodarczej (150 m²), wynosi 200 m².

Wykazuje się zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową do prowadzenia działalności agroturystycznej w ilości 301 520 m² powierzchni użytkowej.

Liczba mieszkańców w gminie w wieku produkcyjnym	przeciętna powierzchnia użytkowa niezbędna do prowadzenia działalności agroturystycznej na 1 osobę (m²)	wskaźnik zainteresowani a społecznego	Zapotrzebowani e na powierzchnię użytkową do prowadzenia indywidualnej działalności agroturystycznej (m²)
---	---	--	---

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

7538	200	0,2	301 520
------	-----	-----	---------

Tab.11a.11. Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową do prowadzenia indywidualnej działalności agroturystycznej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

8.4.7.5. Stworzenie rezerwy terenu dla mieszkańców obszarów trudnych.

Mianem terenów trudnych określono tutaj występujące na terenie gminy tereny już przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych, których zabudowa zgodna z planem może być niemożliwa lub utrudniona. Do terenów tych należą między innymi tereny zabudowy położone w obszarach osuwiskowych, których wykorzystanie pod zabudowę może być niemożliwe lub znacznie utrudnione. Łączna powierzchnia terenów osuwiskowych w terenach zabudowy na obszarze gminy wynosi 120 ha. Dlatego też istnieje zapotrzebowanie na stworzenie na terenie gminy rezerwy terenu o równoważnej powierzchni, na której możliwa będzie realizacja zabudowy o łącznej powierzchni użytkowej ok. 180 000 m².

8.4.7.6. Zwiększenie dochodów samorządu.

W niniejszym rozdziale przedstawia się zapotrzebowanie na funkcje związane z działalnością usługową. Zapotrzebowanie to dotyczy konkretnych lokalizacji istniejących lub planowanych ośrodków zabudowy usługowej, i planowanych w ich rejonie inwestycji. Lokalizacja takich funkcji jest pożądana na terenie gminy z punktu widzenia realizacji jej strategicznych celów rozwojowych.

Podstawowym dochodem gminy z działalności gospodarczej są: podatek od nieruchomości, podatek od środków transportu, udział w podatkach (VAT, podatek dochodowy). Jednak najważniejszą korzyścią z rozwoju gospodarczego jest zwiększenie dochodów osobistych mieszkańców i ich siły nabywczej, co ma również przełożenie na zmniejszenie obciążeń socjalnych gminy. W tym kontekście ogromne znaczenie ma rozwój przedsiębiorczości i wspieranie rozwoju terenów o charakterze usługowym w szczególności związanym z turystyką oraz

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

sportem i rekreacją, które stanowią będą lokalne ośrodki aktywności gospodarczej.

W obszarach tych będą mogły być lokalizowane funkcje, które mogą zapewnić dodatkowe miejsca pracy dla mieszkańców gminy, a jednocześnie pomóc lokalnym i napływowym przedsiębiorcom w rozwoju swojego potencjału gospodarczego.

Jednym z celów strategicznych gminy Istebna jest dbałość o rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, atrakcyjność gminnych przestrzeni ogólnodostępnych i usług.

Z punktu widzenia celów określonych w strategii rozwoju gminy Istebna istotne jest stworzenie efektywnej i spójnej koncepcji wykorzystania terenów rekreacyjnych gminy, w tym istniejących ośrodków narciarskich pozwalające na całoroczne wykorzystanie istniejącej infrastruktury.

W przypadku gminy Istebna zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową dotyczy konkretnych potrzeb inwestycyjnych związanych z rozwojem istniejącego ośrodka narciarskiego na Złotym Groniu. Potrzeby te dotyczą możliwości lokalizacji zabudowy usługowej i sportowo-rekreacyjnej związanej z rozwojem funkcji turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i usługowej w rejonie ośrodka narciarskiego na Złotym Groniu.

Obecne zapisy studium pozwalają na zlokalizowanie w tym rejonie inwestycji związanych przede wszystkim ze sportami zimowymi. Celem opracowania zmiany studium jest wprowadzenie możliwości lokalizowania inwestycji związanych z całorocznym funkcjonowaniem terenów sportów i ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania już istniejącej bazy turystyczno-sportowej. Zapotrzebowanie na zabudowę usługową i zabudowę związaną ze sportem i rekreacją jest w tym konkretnym przypadku związane z charakterem tej usługi, a wybór miejsca lokalizacji dla tej zabudowy jest podporządkowany przede wszystkim uwarunkowaniom terenowym, ponieważ wiąże się z ukształtowaniem terenu i położeniem w rejonie północnych stoków Złotego Gronia. Nawet w przypadku istnienia rezerw terenu niewykorzystanego pod zabudowę usługową i sportowo-rekreacyjną w innych miejscach gminy w rezerwach tych nie byłoby możliwe zrealizowanie planowanych inwestycji.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Gmina Istebna jest gminą o charakterze turystycznym. Biorąc pod uwagę potrzeby i możliwości rozwoju gminy należy dążyć do poszerzenia całorocznej oferty turystycznej.

Mając na względzie lokalizację planowanych inwestycji związanych z zabudową usługową, odpowiednie arealy gruntowe i powiązania komunikacyjne, wykazuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nowe tereny zabudowy usługowej w ilości ok. 38 ha gruntów, na których możliwa będzie lokalizacja 120 000 m² powierzchni użytkowej nowej zabudowy usługowej.

Mając na względzie potrzebę przeznaczenia terenu pod przyszłą lokalizację ww. inwestycji za pożądane, wykazuje się zapotrzebowanie na ok. 110 ha terenów pod usługi związane ze sportem i rekreacją wraz z parkingami i obiektami obsługi ruchu turystycznego, na których możliwa będzie lokalizacja nie więcej niż 45 000 m² powierzchni użytkowej zabudowy.

8.4.7.7. Zestawienie zapotrzebowania na nową zabudowę.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy.

Funkcja zabudowy	Rodzaj zapotrzebowania	Powierzchnia użytkowa zabudowy (m²)
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami zabudowa zagrodowa zabudowa rekreacji indywidualnej	zapotrzebowanie na zwiększenie powierzchni mieszkalnej w celu podniesienia standardu życia mieszkańców gminy	258 990
	zapotrzebowanie na nową powierzchnię mieszkalną dla prognozowanego wzrostu demograficznego	68 450
	zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową związaną z rozwojem osadnictwa	150 000
	zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową do prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej	678 420
	zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową do prowadzenia działalności agroturystycznej	301 520
	zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową dla stworzenia rezerwy terenu dla mieszkańców obszarów trudnych	180 000

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Zabudowa usługowa	zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową	120 000
Zabudowa usługowa związana ze sportem i rekreacją	zapotrzebowanie na zabudowę usługową związaną ze sportem i rekreacją	45 000
razem		1802380

Tab.11a.12. Zestawienie zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy w podziale na funkcje zabudowy

Źródło: Opracowanie własne.

Z powyższego zestawienia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę wynika, że łączne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę wynosi **1802380 m²** powierzchni użytkowej zabudowy. W podziale na poszczególne funkcje zabudowy zapotrzebowanie to przedstawia się następująco:

Funkcja zabudowy	Powierzchnia użytkowa zabudowy (m²)
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami zabudowa zagrodowa zabudowa rekreacji indywidualnej	1637380
Zabudowa usługowa	120 000
Zabudowa usługowa związana ze sportem i rekreacją	45 000
razem	1802380

Tab.11a.13. Zbiorcze zestawienie zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy w podziale na funkcje zabudowy

Źródło: Opracowanie własne.

W gminie nie występuje zapotrzebowanie na:

- obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną – na obszarze gminy występuje istniejąca zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną w Istebnej. Na terenie gminy występują też budynki, w których znajdują się więcej niż dwa lokale mieszkalne, które swoimi gabarytami nie odbiegają od standardów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Z racji położenia gminy w obszarze o szczególnych uwarunkowaniach krajobrazowych nie określa się zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Utrzymanie istniejącej zabudowy wielorodzinną z ewentualnym jej uzupełnieniem powinno następować w ramach realizacji zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową jednorodziną i

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

usługową, z zachowaniem standardów, parametrów i wskaźników ustalonych dla tych rodzajów zabudowy.

8.4.8. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.

Dla potrzeb oszacowania możliwości lokalizacji nowej zabudowy na terenie gminy Istebna szacuje się:

- chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, tzn. w granicach wyodrębnionego przestrzennie obszaru zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkanego przez ludzi, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy,
- chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę rozumie się jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Gmina Istebna w całości jest pokryta obowiązującymi planami miejscowymi.

Wszystkie tereny gminy stanowiące obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, tzn. w granicach wyodrębnionego przestrzennie obszaru zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkanego przez ludzi, również są objęte planami miejscowymi. Ustalenia obowiązujących planów miejscowych będą określały więc również dla tych obszarów możliwości lokalizacji nowej zabudowy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawiera wszystkie tereny zabudowy wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych oraz wyznacza rezerwy obszarów zabudowy, dla których nie zostały jeszcze opracowane plany miejscowe.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Biorąc pod uwagę potrzebę opracowania niniejszej zmiany studium analizie chłonności poddano wszystkie tereny zabudowy wyznaczone w obowiązującym studium.

Przedstawiona poniżej analiza chłonności zawiera więc:

- analizę chłonności terenów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, która też stanowić będzie analizę chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych,

- analizę chłonności rezerw obszarów zabudowy wyznaczonych w studium.

Celem analizy chłonności tych rezerw jest oszacowanie potencjalnych możliwości wprowadzania zmian do studium, w celu wyznaczania w studium nowych obszarów zabudowy.

OZNACZENIE OBSZARU W STUDIUM	DOMINUJĄCA FUNKCJA ZABUDOWY	OBSZARY ZABUDOWY UJĘTE W MPZP				RAZEM POWIERZCHNIA [ha]	NOWE OBSZARY ZABUDOWY WYZNACZONE W STUDIUM POZA TERENAMI ZABUDOWY WYZNACZONYMI W OBOWIĄZUJĄCYCH PLANACH MIEJSCOWYCH		ŁĄCZNA POWIERZCHNIA OBSZARÓW ZABUDOWY W GMINIE WYZNACZONA W USTALENIACH STUDIUM [ha]	TERENY DOTYCHCZAS NIEZABUDOWANE W OBSZARACH ZABUDOWY WYZNACZONYCH W USTALENIACH STUDIUM		
		ZABUDOWANE	DOTYCHCZAS NIE ZABUDOWANE		POWIERZCHNIA [ha]		CHŁONNOŚĆ [m2]	POWIERZCHNIA [ha]		CHŁONNOŚĆ [m2]	POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m2]
		POWIERZCHNIA [ha]	POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m2]	POWIERZCHNIA [ha]		CHŁONNOŚĆ [m2]	POWIERZCHNIA [ha]		CHŁONNOŚĆ [m2]	POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m2]
Oz, Or	ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA, MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA Z USŁUGAMI	416,0	1013,8	1368622	1429,8	82,6	198240	1512,4	1096,4	1566862		
U, U1, Up	ZABUDOWA USŁUGOWA	31,0	4,7	18902	35,7	17,0	54400	52,7	21,7	73302		
US, US1, Usz	TERENY USŁUG SPORTU W TYM TERENY ZABUDOWY USŁUG SPORTU	11,0	32,8	13138	43,8	44,0	17600	87,8	76,8	30738		
	RAZEM	458,0	1051,4	1400662	1509,4	143,6	270240	1653,0	1195,0	1670902		

Tab.11a.14. Analiza chłonności.

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie wykonanych analiz można stwierdzić, że rzeczywisty stopień wykorzystania terenów pod zabudowę generalnie nie powoduje wykorzystania

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

maksymalnej dopuszczonej w ustaleniach planów miejscowych powierzchni zabudowy.

8.4.9. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W poniższym zestawieniu przedstawione zostało porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, z oszacowaną chłonnością terenów.

maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (Z)		chłonność terenów (CH)		różnica (Z-CH)
Funkcja zabudowy	Powierzchnia użytkowa zabudowy m ²	Funkcja zabudowy	Powierzchnia użytkowa zabudowy m ²	Powierzchnia użytkowa zabudowy m ²
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami zabudowa zagrodowa zabudowa rekreacji indywidualnej	1 637 380	Zabudowa mieszkaniowa: jednorodzinna, jednorodzinna z usługami, rekreacji indywidualnej, zabudowa zagrodowa	1 566 862	70 518
Zabudowa usługowa	120 000	Zabudowa usługowa	73 302	46 698
Zabudowa usługowa związana ze sportem i rekreacją	45 000	Zabudowa związana ze sportem i rekreacją	30 738	14 262
razem	1802 380		1670 902	131 478

Tab.11a.15. Analiza bilansu terenów.

Źródło: Opracowanie własne.

Z powyższego zestawienia wynika, że maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza oszacowaną chłonność terenów.

Bilans terenów pod zabudowę może więc być uzupełniony w zmianie studium o różnicę tych wielkości, która wynosi łącznie **131 478 m²** wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

- 70518 m² - zabudowa mieszkaniowa: jednorodzinna, jednorodzinna z usługami, rekreacji indywidualnej, zabudowa zagrodowa,
- 46698 m² - zabudowa usługowa,

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- 14262 m² – zabudowa związana ze sportem i rekreacją.

Z powyższego bilansu wynika, że aktualne zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową, usługową i zabudowę związaną ze sportem i rekreacją nie tylko przewyższa chłonność terenów wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych, ale również chłonność rezerw terenów zabudowy wyznaczonych w obowiązującym studium.

W ustaleniach zmiany studium przewiduje się więc lokalizację nowej zabudowy poza obszarami przeznaczonymi pod zabudowę w planach miejscowych, oraz poza terenami zabudowy wyznaczonym w studium - maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

Potrzeba opracowania zmiany studium jest więc uzasadniona, a zakres opracowania zmiany studium powinien umożliwić lokalizację tych rodzajów zabudowy zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem.

Głównym celem opracowania zmiany studium jest umożliwienie lokalizacji dodatkowych funkcji usługowych w ramach istniejącego ośrodka narciarskiego Złotego Gronia. Pomimo możliwości wyznaczenia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, która wynika z przeprowadzonego bilansu, w rejonie objętym opracowaniem nie planuje się wyznaczania dodatkowych terenów zabudowy mieszkaniowej. W obszarze tym zmienia się tylko usytuowanie jednego z obszarów rozwoju zabudowy rozproszonej Or tzn. w jednym miejscu obszar ten zostaje zlikwidowany i przeznaczony pod funkcje usługowe, a wyznaczony zostaje nowy obszar w innej lokalizacji z nieco zmniejszoną powierzchnią.

Przeprowadzony bilans daje możliwość wyznaczenia w studium nowych terenów zabudowy poza obszarami przeznaczonymi pod zabudowę w planach miejscowych i dotychczasowych ustaleniach studium, dla lokalizacji zabudowy usługowej o łącznej maksymalnej powierzchni użytkowej 46698 m² i dla lokalizacji zabudowy usługowej związanej ze sportem i rekreacją o łącznej maksymalnej powierzchni użytkowej 14262 m². Zabudowa usługowa o powierzchni użytkowej 46698 m² może być realizowana na obszarze o powierzchni ok. 14,5 ha, natomiast zabudowa usługowa związana ze sportem i rekreacją o powierzchni użytkowej 14262 m² może być realizowana na obszarze o powierzchni ok. 35,5 ha.

W ustaleniach zmiany studium nie zakłada się jednak pełnego wykorzystania potencjalnej rezerwy terenu wynikającej z bilansu.

Zakłada się wyznaczenie nowych obszarów zabudowy:

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- usługowej o powierzchni ok. 3,5 ha, na których będzie można zlokalizować zabudowę usługową o powierzchni użytkowej 11200 m²,
- usługowej związanej ze sportem i rekreacją o powierzchni ok. 14 ha, na których będzie można zlokalizować zabudowę usługową o powierzchni użytkowej 5600 m².

8.4.10. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Analiza przeprowadzona w rozdziale 8.4.6. Możliwości finansowe gminy wykazała, iż możliwości finansowe gminy są wystarczające w zakresie bieżącej realizacji zadań własnych na terenach obecnie przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych.

Wszystkie sołectwa gminy Istebna są wyposażone w komplet usług publicznych, stąd też finansowanie ich stworzenia nie jest przewidywane na etapie opracowywanej zmiany studium, zakładane są jedynie ewentualne bieżące uzupełnienia w niezbędnym zakresie.

Ustalenia zmiany studium powodują powiększenie obszarów już istniejącej zabudowy

i uzupełnienie ich funkcji przy maksymalnym wykorzystaniu istniejącej i już projektowanej infrastruktury.

Nowe tereny zabudowy zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy jako ich uzupełnienia, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących dróg, co skutkować będzie wykorzystaniem sieci istniejących dróg dla zapewnienia obsługi komunikacyjnej oraz możliwością łatwego włączenia do istniejącej sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej.

Obsługa infrastrukturalna nowych terenów zabudowy wyznaczonych w ustaleniach zmiany studium będzie następowała przez przyłącza do istniejących sieci, po ich niewielkiej rozbudowie.

Ustalenia zmiany studium zasadniczo nie powodują więc konieczności dodatkowych inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i drogowej.

Dla obsługi inwestycji zlokalizowanych w rejonie ośrodków narciarskich Zagronia, Złotego Gronia i Zaolzia, w tym dla inwestycji, które zostaną zrealizowane w

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

ustaleniach zmiany studium przewidziana jest rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w rejonie Istebnej Tartaku i przysiółka Zaolzie.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej w dolinie Olzy, która jest przygotowywana wynika z dotychczasowej polityki przestrzennej gminy realizowanej w oparciu o obowiązujące plany miejscowe.

Potrzeby inwestycyjne, wynikające z konieczności realizacji zadań własnych gminy, związane z lokalizacją nowej zabudowy w rezerwach terenu niewykorzystanego pod zabudowę w ustaleniach planów miejscowych i w nowych obszarach zabudowy wyznaczonych w zmianie studium, nie przekraczają możliwości ich finansowania przez gminę.

Wykazane w studium zapotrzebowanie na nową zabudowę jest dostosowane do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.

W obszarze nr 2 nie występują też potrzeby w zakresie lokalizacji nowej infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.²⁾

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Jak już wspomniano w gminie Istebna występują rozległe kompleksy leśne, w związku z czym niemal 50% (ok. 4 tys. ha) gruntów w gminie Istebna stanowi własność Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych. Własność gminy stanowi 106,2 ha (1,26%) gruntów, z czego niespełna 99,9 ha stanowią gminny zasób. Pozostałe 4,3 ha oddane jest w trwały zarząd a 2 ha w użytkowanie wieczyste. Najwięcej działek wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości, zlokalizowanych jest w miejscowości Istebna.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

10.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Jak już wspomniano obszar gminy Istebna – z wyjątkiem najgęściej zamieszkałych fragmentów dolin – ma status biocentrum. Cały teren mieści się w krajowym systemie obszarów chronionych a ponadto wchodzi w skład sieci ECONET, jest ostoją CORINE, a także wskazany jest do ochrony jako obiekty „Dzikiej Polski” i programu „Zielone Karpaty”. Na terenie gminy wstępuje kilka form ochrony

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

przyrody, określonych w art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.04.92.880 z późn. zm.) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2015 poz. 1651 z późn. zm.,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.)²⁾, które jak wspomniano obejmują cały obszar gminy. Północna część gminy wchodzi w skład Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz Obszaru Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski. Pozostała część gminy jest natomiast objęta ochroną jako otulina parku krajobrazowego. Na terenie całej gminy prowadzona jest oczywiście ochrona gatunkowa roślin i zwierząt a 13 obiektów jest objęte ochroną jako pomniki przyrody.

Wszystkie formy ochrony przyrody zostały szczegółowo przedstawione w rozdziale 4.3.2. *Ochrona przyrody*.

10.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo górnicze i geologiczne

W rozdziale 4.1.10. *Surowce naturalne* wspomniano już, że na terenie gminy Istebna znajduje się jedno udokumentowane złożę - Koci Zamek, które posiada numer ewidencyjny MIDAS (586). Obecnie zaniechano jego eksploatacji. Na terenie gminy nie występują żadne obszary ani tereny górnicze.

10.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Gmina Istebna dysponuje bardzo słabymi glebami. Załedwie 42 a zaliczono do klas bonitacyjnych I-III i objęto ochroną na podstawie ww. ustawy.

10.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach

Powierzchnia gminy w 56,6% pokryta jest lasami. Występują one w dwóch zwartych kompleksach w północnej i południowo-wschodniej. W strukturze własności przeważają lasy w zarządzie Lasów Państwowych, które stanowią własność Skarbu Państwa, lasy stanowiące własność osób fizycznych zajmują 764 ha, natomiast lasy stanowiące własność gminy zajmują załedwie 1 ha. Lasy na terenie gminy należą do Nadleśnictwa Wisła. Trwale zrównoważoną i wielofunkcyjną gospodarke leśną prowadzi się w Nadleśnictwie na podstawie sporządzanego raz na 10 lat Planu Urządzenia Lasu. Obecny Plan zatwierdzony został na lata 2007-2016. Wszystkie lasy na terenie gminy posiadają status lasów ochronnych.

10.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Na terenie gminy Istebna znajdują się 184 obiekty zabytkowe, spośród których 9 jest wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków. Kolejne 175 zabytków widnieje w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto na terenie gminy znajduje się 20 stanowisk archeologicznych sklasyfikowanych w różnych jednostkach chronologiczno-kulturowych. Na obszarze stanowisk archeologicznych prowadzenie działalności

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

inwestycyjnej uzależnione jest od opinii służb konserwatorskich, którą potencjalny Inwestor zobowiązany jest uzyskać. Problematyka zabytków została szczegółowo omówiona w rozdz. 5.

10.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r.

Prawo wodne

Północna część gminy leży w zasięgu nieudokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GWZP nr 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski).

Według danych Państwowej Służby hydrogeologicznej na terenie gminy zlokalizowane jest 19 ujęć wód podziemnych zapatrujących zarówno wodociągi zbiorowe jak i indywidualne punkty poboru. Ponadto na terenie gminy znajdują się trzy gminne ujęcia wód powierzchniowych w Istebnej-Zaolziu, Istebnej-Wilcze i Jaworzynce. Decyzjami Starosty Cieszyńskiego dla przedmiotowych ujęć wody zostały ustanowione strefy ochronne.

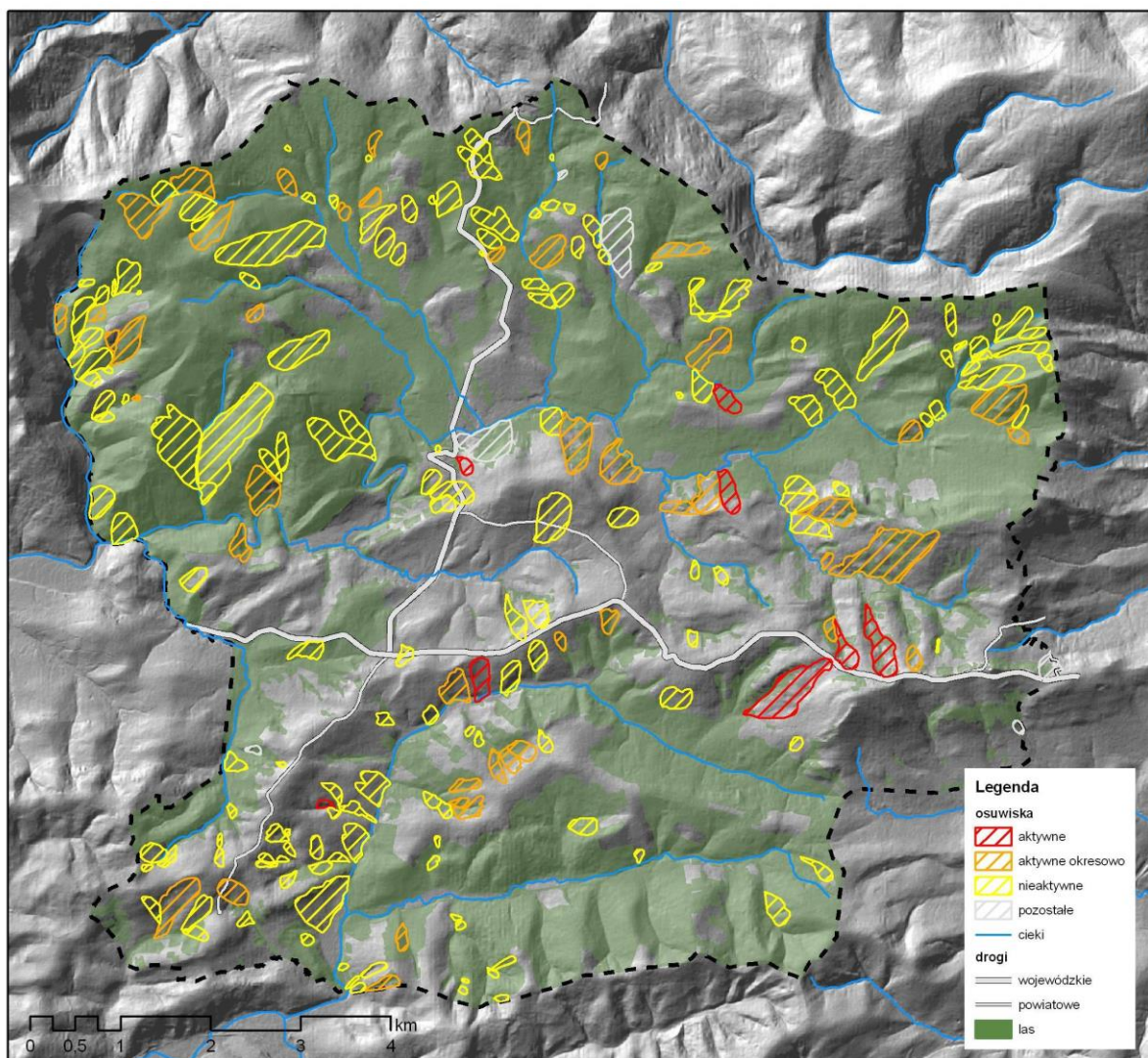
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Obszarami naturalnych zagrożeń geologicznych są tereny o znaczących spadkach terenu, zwłaszcza pozbawione szaty roślinnej, które w przypadku zwiększonej infiltracji wód opadowych, są najbardziej narażone na osuwanie się mas ziemnych. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym powstawaniu osuwisk są załęgające zgodnie z kierunkiem upadu warstwy skalne tworzące swoiste powierzchnie poślizgu, dla warstw nadległych. Do powstawania osuwisk przyczyniają się także wszelkie prace ziemne prowadzone na stokach, powodujące naruszenie ciągłości warstw skalnych i mogące doprowadzić do ich osunięcia.

Z informacji zawartych w dostępnych danych Państwowego Instytutu Geologicznego wynika, że na terenie gminy Istebna występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych związanych z osuwaniem się mas ziemnych, podobnie jak na całym obszarze Karpat. Ze względu na budowę geologiczną i rzeźbę terenu praktycznie cały obszar gminy jest narażony na wszystkie procesy erozyjne.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.30. Osuwiska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie PIG

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na obszarze gminy Istebna znajdują się głównie nieudokumentowane złoża pospolitych surowców budowlanych. Jedno złożo - Koci Zamek - jest udokumentowane i posiada numer ewidencyjny MIDAS (586), jednak jego eksploatację zaniechano. Ponadto na terenie gminy rozsiane są liczne drobne, nieczynne wyrobiska po dawnej eksploatacji surowców skalnych.

Jeżeli chodzi natomiast o zasoby wód podziemnych, to na obszarze całej gminy brak jest izolacji pierwszego poziomu wodonośnego. Według danych Państwowej Służby hydrogeologicznej na terenie gminy zlokalizowane jest 19 ujęć wód podziemnych, dla których zostały ustanowione strefy ochronne. W strefach obowiązują zakazy i ograniczenia ustanowione w przepisach odrębnych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W obszarze objętym I¹⁾ i II²⁾ zmianą studium nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.¹⁾

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na terenie gminy Istebna nie występują tereny górnicze.

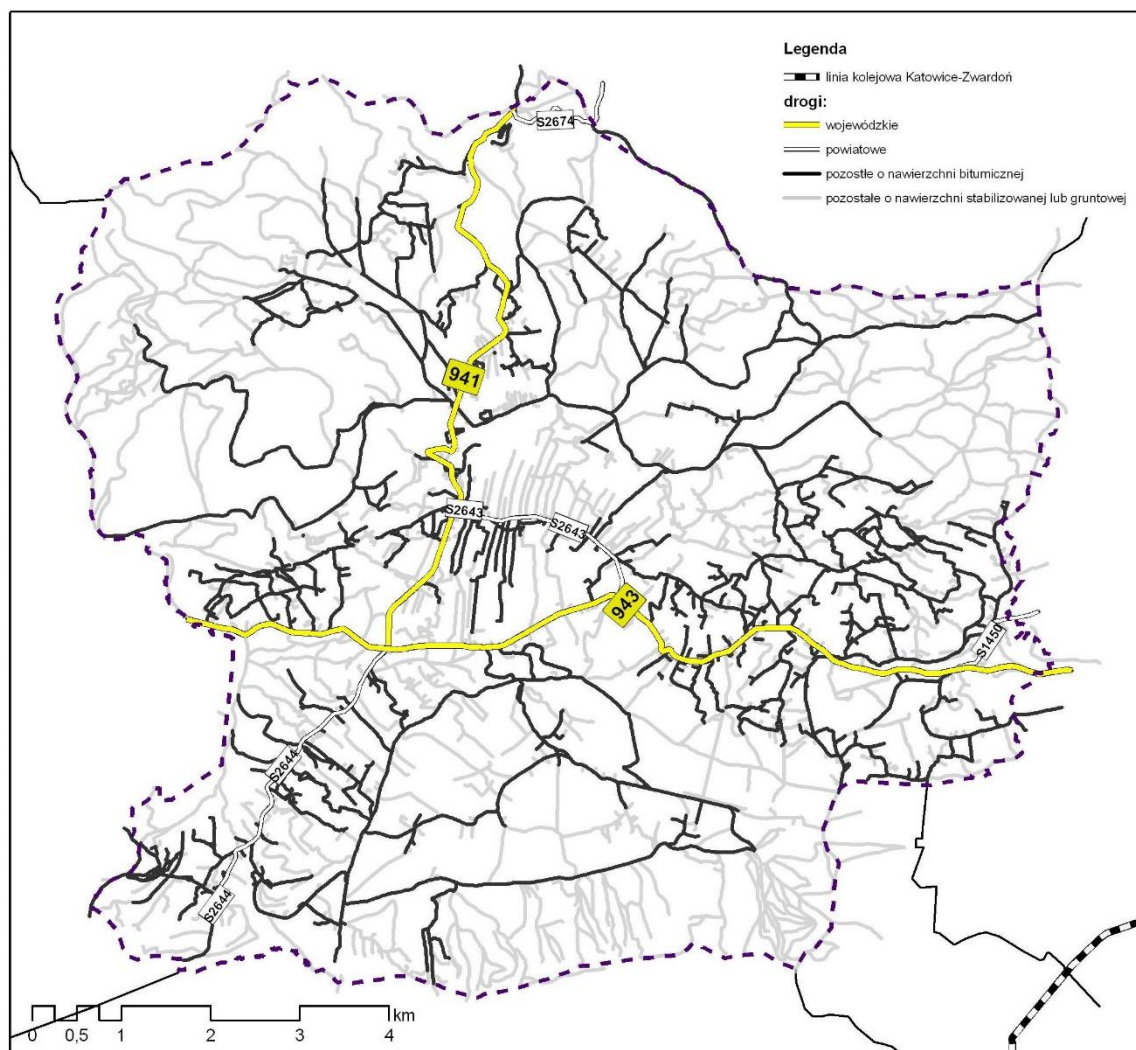
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

14.1 Stan systemu komunikacyjnego

14.1.1. Komunikacja drogowa

W gminie Istebna ogółem znajduje się niemal 208 km dróg publicznych. Najwięcej, bo ponad 182 km stanowią drogi gminne, ponad 18 km z ogólnej długości stanowią drogi wojewódzkie, najmniej natomiast, bo niespełna 8 km stanowią drogi powiatowe. Do wielu przysiółków dojazd zapewniają jedynie drogi leśne.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.31. Układ komunikacyjny na terenie gminy Istebna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WODGiK Katowice i UG Istebna

Przez teren gminy przebiegają dwa szlaki komunikacyjne w randze dróg wojewódzkich – DW nr 941 Harbutowice - Istebna oraz DW nr 943 Laliki - granica polsko-czeska. Sieć dróg powiatowych stanowią drogi:

- nr 2643 S Przez wieś Istebna
- nr 2644 S Przez wieś Jaworzynka
- nr 1450 S Koniaków – Kamesznica
- nr 2674 S Kubalonka - Zameczek

Pozostałe drogi publiczne, to drogi gminne, a ich szczegółowy przebieg prezentuje Ryc. 9. W gminie znajduje się także liczna sieć dróg tzw. zakładowych należących do Lasów Państwowych.

Drogi na terenie gminy są często w złym stanie technicznym. Drogi wojewódzkie są częściowo wyremontowane, ale w wielu miejscach wymagają natychmiastowej modernizacji. Ponadto wiele dróg gminnych nie posiada utwardzonej nawierzchni, a wszystkie drogi powiatowe i gminne nie spełniają

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

parametrów obowiązujących w przepisach prawa. W wielu miejscach brak jest chociażby jednostronnego chodnika, co w połączeniu z intensywnym ruchem turystycznym stwarza duże zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców i turystów.

Publiczny transport drogowy

Transport publiczny w gminie Istebna realizują prywatni przewoźnicy – PK TRANSKOM Sp. z o.o. i WISPOL. Oferowane połączenia łączą Istebną z miejscowościami: Bielsko-Biała, Cieszyn, Skoczów i Wisła.

14.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy, ani powiatu nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Wiśle Głębcie oraz w Lalikach. Pierwsza z nich to początkowa stacja na linii kolejowej nr 191 prowadzącej do Golezowa gdzie łączy się z linią 190 (Bielsko-Biała – Czeski Cieszyn). Stacja w Lalikach znajduje się natomiast na linii 139 (Katowice – Zwardoń – Skaliste Serafinov).

14.1.3. Komunikacja lotnicza

Na terenie gminy, ani powiatu nie znajduje się żaden port lotniczy. Najbliższy port zlokalizowany jest w Ostrawie (ok. 75 km). Do portu lotniczego w krakowskich Balicach jest z Istebnej ok. 130 km natomiast do Pyrzowic ponad 140 km.

14.2. Stan infrastruktury technicznej

14.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej

Gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy reguluje Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. z 2006r. Dz. U. nr 123, poz. 858 ze zm.)[\(w odniesieniu do I^{1\)} i II^{2\)} zmiany studium j.t. Dz. U. z 2015 poz. 139\)](#)¹⁾, Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984) [\(w odniesieniu do I^{1\)} i II^{2\)} zmiany studium Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego Dz. U. z 2014 poz. 1800\)](#)¹⁾, Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 roku - w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134 poz. 1140) [\(w odniesieniu do I^{1\)} i II^{2\)} zmiany studium Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych Dz. U. z 2015 poz. 257\)](#)¹⁾. Ponadto kierunki działania gminy wyznacza Program Ochrony Środowiska dla Gminy Istebna, który reguluje kwestie środowiskowe zapewniając ochronę środowiska oraz uwzględniając uwarunkowania ekonomiczne.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

14.2.1.1. Ujęcia wody

Na terenie gminy funkcjonują obecnie gminne ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców: w Istebnej Wilcze (zbiornik Wilcze o poj. 200 m³), w Istebnej Zaolziu (zbiornik o poj. 40 m³) i w Istebnej Pietraszonce, w Jaworzynce na rzece Krężelce (zbiornik w Zapasiekach o poj. 100 m³) oraz Koniakowie (zbiornik Góra Ochodzita o poj. 150 m³). Szczegółowo przedstawia je poniższa tabela.

Tab.12. Gminne ujęcia wody (Źródło: Starostwo Powiatowe w Cieszynie)

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja	Opis ujęcia	Q śr.dob [m ³ /d]	Qmax.rok. [m ³ /rok]	Q max.h [m ³ /h]
1.	Istebna Wilcze	działka ew. 75/1	ujęcie powierzchniowe	364,8	133 152	15,2
2.	Istebna Wilcze	działka ew. 79	ujęcie podziemne zasila ujęcie Wilcze	19,5	7117,5	0,9
3.	Istebna Zaolzie	działka ew. 6834	ujęcie powierzchniowe	49,08	17 914	2,05
4.	Jaworzynce Krężelka	w km 0+650 potoku Słowiokowskiego	ujęcie powierzchniowe	276,0	10 0740	11,5
		w km 2+650 potoku Krężelka	ujęcie powierzchniowe			
5.	Koniaków Bukowina	działka ew. 1524/4 i 1525/2	trzy źródła podziemne	106,53	97 236	11,1
6.	Istebna Pietraszonka	działka ew. 2694	źródło podziemne	86,4	31 536	3,6
7.	Istebna Gańczorka	w km 79+110 rzeki Olza	ujęcie powierzchniowe	1 056,0	385 440	44,0
8.	Koniaków Tyniok	działka ew. 2003 zbiornik ppoż.	ujęcie podziemne	25,0	9 000	1,4
9.	Istebna Jasnowice	działka ew. 1694 zbiornik ppoż.	ujęcie podziemne	24,0	8 640	1,0

Dla ujęć zlokalizowanych na terenie gminy ustanowiono następujące strefy:

- Ujęcie wody Koniaków-Bukowina – strefa ochrony bezpośredniej - obszar szerokości 15 m wokół obudowy źródeł oraz strefa ochrony pośredniej wewnętrznej i zewnętrznej o powierzchni ok. 0,08 km².
- Ujęcie wody Istebna-Zaolzie – strefa ochrony bezpośredniej - dla ujęcia i zbiornika, odpowiednio prostokąty o wymiarach 34x42 m i 27x20 m, rysunek planu oraz strefa ochrony pośredniej ujęcia - obszar o szerokości 70 m od granic strefy bezpośredniej.
- Ujęcie wody Istebna Wilcze – strefa ochrony bezpośredniej: ujęcia - czworokąt o bokach: 28, 32, 31, 32, m, stacji uzdatniania wody - prostokąt 31x26 m, zbiornika wielokąt o bokach -17, 24, 21,5, 31, 9,5, 5 m oraz strefa ochrony pośredniej - cała zlewnia potoku od ujęcia do źródeł.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

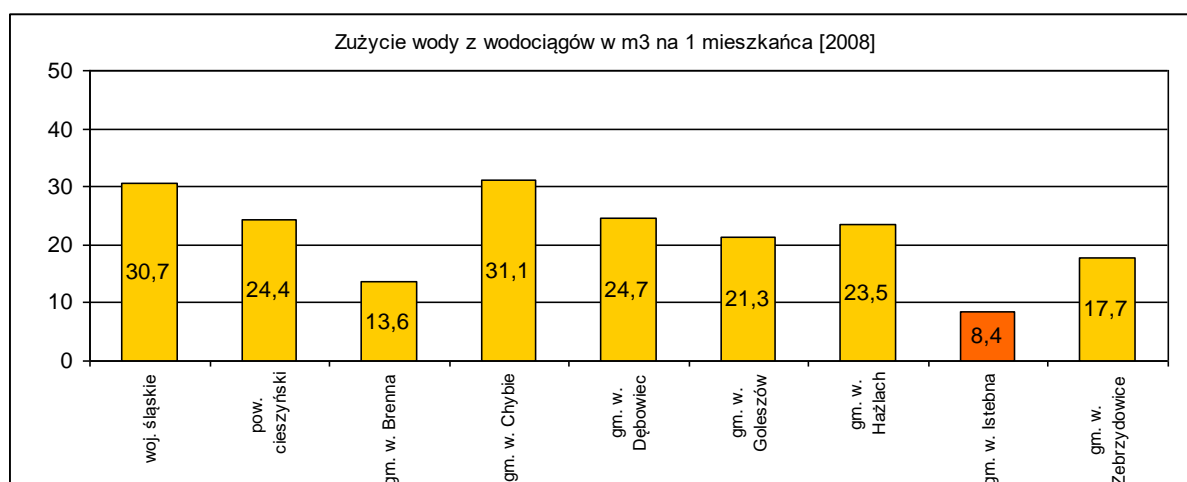
- d) Ujęcie wody Jaworzynka – strefa ochrony bezpośredniej - wielokąt o wymiarach: 39,16,10, 30, 34, 5, 26, 23 m, strefa ochrony pośredniej wewnętrznej - cała zlewnia morfologiczna potoku Krężelka powyżej ujęcia, w granicach znajdują się przysiółki: Wielki Potok, Bobczonka, Wierch Czadeczka, Śliwkula, Siwoniowski, Stefanka, Krężelka.

W koncepcji programowo-przestrzennej gospodarki wodno-ściekowej gminy Istebna z 2011 r. wyznaczono zbiorniki małej retencji w miejscowościach: Tokarzonka, Kosarzysko.

14.2.1.2. Sieć wodociągowa

Gmina posiada sieć wodociągową we wszystkich sołectwach i zaopatruje się w wodę z ujęć własnych. Do sieci o długości 63 km przyłączone jest 1318 gospodarstw domowych i posesji (UG, 2013) zlokalizowanych w Istebnej, Jaworzynce i Koniakowie (w skupiskach przy głównych drogach). Długość poszczególnych wodociągów wynosi: Istebna Wilcze – 17,1 km, Istebna Zaolzie - 3 km, Jaworzynka Krężelka – 23,8 km i Koniaków Bukowina – 14,4 km. Własne ujęcie wodne posiada osiedle Kubalonka i Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej.

Przez wzgląd na rozproszenie zabudowy gmina Istebna jest stosunkowo słabo zwodociągowana na tle pozostałych gmin powiatu cieszyńskiego. Zużycie wody na jednego mieszkańca jest najniższym w powiecie i o ponad 20 m³ mniejsze aniżeli średnia województwa, chociaż sukcesywnie wzrasta, wraz z przyrostem sieci wodociągowej. Nie świadczy to o racjonalnym korzystaniu z zasobów tylko o tym, że większość mieszkańców i ośrodków czasowych nadal korzysta z prywatnych studni.

Ryc. 32. Zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca w powiatach regionu bielskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Wg danych GUS w latach 2009-2014 liczba budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania przyłączona do sieci wodociągowej wzrosła do 1445. Zużycie wody na

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

jednego mieszkańca wzrosło do 11,9 m³. Z instalacji wodociągowej korzystało w 2014 r. 40,7% mieszkańców gminy.

Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej stawia gminę na przedostatnim miejscu wśród gmin powiatu cieszyńskiego.¹⁾

14.2.1.3. Sieć kanalizacyjna

Infrastruktura kanalizacyjna w gminie również jest słabo rozwinięta. Sieć kanalizacyjna ma długość zaledwie 45,8 km a przyłącze kanalizacyjne posiada jedynie 887 gospodarstw (UG, 2012). W większości gospodarstw domowych ścieki gromadzone są w przydomowych zbiornikach (szambach) o różnej szczelności i okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków bądź w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Na terenie gminy działają cztery oczyszczalnie ścieków o łącznej maksymalnej przepustowości 625 m³/dobę. Oczyszczalnia w Glinianym odbiera ścieki z centrum Istebnej, na Tartaku z Istebnej Tartak. Pierwsza z nich odprowadza oczyszczone ścieki do Olzy w km 78+690, druga natomiast do potoku Gliniane. Ponadto oczyszczalnie działają w Jaworzynce i w Koniakowie Pustki dla ścieków z centrum Koniakowa. Oczyszczalnia w Jaworzynce odprowadza oczyszczone ścieki do potoku Słowiokowskiego, natomiast oczyszczalnia w Koniakowie do potoku Pod Pustkami. Oczyszczalnia Tartak przyjmuje także ścieki dowozowe w ilości średnio 310 ton na miesiąc tj. około 70 beczkwozów.

Własną, zmodernizowaną w 2007 r. oczyszczalnię ścieków posiada Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej (Q = 150m³), do której włączono kanałem tłocznym ścieki z osiedla mieszkaniowego Kubalonka i tym samym zlikwidowano wyeksploatowaną oczyszczalnię obsługującą to osiedle. Również zespół hotelowo-turystyczny "Węgielek" w Jaworzynce posiada własną oczyszczalnię (Q = 50m³).

Wg danych GUS w latach 2009-2014 długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wzrosła do 54 km. Liczba budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania przyłączona do sieci kanalizacyjnej wzrosła do 1003. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 29% ludności gminy. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej stawia gminę na 10 miejscu wśród 12 gmin powiatu cieszyńskiego.

W 2014 r. z komunalnych oczyszczalni ścieków korzystało 4494 mieszkańców gminy. W gminie znajdowało się także 2930 zbiorników bezodpływowych i 7 przydomowych oczyszczalni ¹⁾

14.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina zasilana jest w energię elektryczną z PE Wisła linia średniego napięcia 15 kV. Jest to główny kierunek zasilania, gdyż połączenie od strony Milówki z PE Rajcza nie zapewnia prawidłowego napięcia u odbiorców. Mieszkańcy zaopatrywani są w energię poprzez sieć niskiego napięcia z 62 transformatorów na sieci 15 kV. Za wyjątkiem kabla średniego napięcia zasilającego WCP i osiedle na Kubalonce wszystkie linie przesyłowe na terenie gminy są napowietrzne.

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Na terenie gminy projektuje się w okresie perspektywicznym budowę dwutorowej napowietrznej linii wysokiego napięcia 2 x 110 kV relacji Wisła Rajcza.

14.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa. Gospodarstwa domowe zaopatrywane są w gaz bezprzewodowy, tj. w butle gazowe, których dystrybucją zajmują się podmioty indywidualne.

Na terenie gminy Istebna nie ma czynnej sieci gazowej. Istnieje koncepcja budowy gazociągu wysokoprężnego Dn 300 mm Cn 6,3 MPa prowadzonego od strony Wisły i połączenie go z siecią czeską i słowacką oraz budowa stacji redukcyjno-pomiarowej na terenie gminy.

14.2.4. Zaopatrzenie w energię ciepłą

Zaopatrzenia w ciepło na terenie gminy następuje z lokalnych kotłowni w obiektach użyteczności publicznej oraz z indywidualnych kotłowni w gospodarstwach domowych, obiektach usługowych i produkcyjnych. Energia ciepła na terenie gminy wytwarzana jest głównie na bazie tradycyjnych, konwencjonalnych źródeł energii.

14.2.5. Telekomunikacja

Gmina ma dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, a na jej terenie działają operatorzy wszystkich sieci komórkowych. Na terenie gminy znajduje się 10 nadajników usytuowanych na dwóch masztach. Prezentuje je tabela 5.

Lp.	Operator	Lokalizacja	Nadajnik
1.	Plus	Istebna, Góra Złoty Groń	GSM900 (522347) UMTS2100 (22347)
2.	T-Mobile	Istebna, Góra Złoty Groń	GSM900 (54201)
3.	Orange	Istebna, Góra Złoty Groń	GSM900 (4092), CDMA450 (4092)
4.	Play	Istebna, Góra Złoty Groń	E-GSM900 (CIS2014)
5.	T-Mobile	Koniaków, Góra Ochodzita	GSM1800 (54135) GSM900 (54135) UMTS2100 (54135)
6.	Orange	Koniaków, Góra Ochodzita	GSM900 (1972)
7.	Plus	Koniaków, Góra Ochodzita	GSM900 (22346) UMTS2100 (22346)
8.	Mobyland	Koniaków, Góra Ochodzita	LTE1800 (22658)
9.	Aero 2	Koniaków, Góra Ochodzita	UMTS900 (22658)
10.	Play	Koniaków, Góra Ochodzita	E-GSM900 (CIS5001)

14.2.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie ze zmienioną ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz.U. 2012 poz. 391 ze zm.), w dniu 23 lutego 2013 r. utracił moc „Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Istebna” przyjętym przez Radę Gminy Istebna uchwałą Nr XXII/168/2004 z dnia 3 marca 2004 r., zaktualizowany uchwałą Nr XX/195/2009 z dnia 27 lutego 2009 r.

Obecnie obowiązek zorganizowania na nowych zasadach, gospodarowania odpadami komunalnymi na swoim terenie, spoczywa na gminach. Nowe zasady będą obowiązywały od lipca 2013 r. Gmina, jako właściciel odpadów komunalnych

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zorganizuje przetarg i wybierze firmę, która będzie zajmowała się ich odbiorem. W 2012 r. Rada Gminy Istebna przyjęła wszystkie ustawowo wymagane uchwały dotyczące gospodarowania odpadami.

Położenie gminy na głównych wododziałach i budowa geologiczna wykluczają możliwość lokalizacji wysypisk lub składowania odpadów na terenie gminy. Zagospodarowanie odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Istebna odbywać się będzie w Regionie III zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014”. W Regionie III funkcjonuje jedna instalacja MBP należąca do PPHU „KOMART” Sp. z o.o. 44-194 Knurów ul. Szpitalna 7.

Na terenie Istebnej nie prowadzi się zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Odpady niebezpieczne dostarczane są indywidualnie na Stację Przeładunkową w Ustroniu przy ulicy Krzywej lub w przypadku zużytych olejów na stacje benzynowe prowadzące zbiórkę. Na terenie powiatu cieszyńskiego zarejestrowane są 3 podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie odzysku i recyklingu zużytych samochodów, podmioty te posiadają zezwolenie wojewody. Odpady medyczne z Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” i Zakładów Opieki Zdrowotnej są unieszkodliwiane w przyszpitalnej spalarni odpadów w Cieszynie.

W odniesieniu do I¹⁾ i II²⁾ zmiany studium gminne regulacje dotyczące gospodarki odpadami zawiera Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Istebna przyjęty Uchwałą nr IX/59/2015 Rady Gminy Istebna z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie przyjęcia (Dz. Urz. Woj. Śl. 2015.3990).¹⁾

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego na terenie gminy planuje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia Dn 300 mm Cn 6,3 MPa relacji Żywiec -Istebna i połączenie go z siecią czeską i słowacką.

Ponadto Plan zakłada na terenie gminy Istebna wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego dotyczącego turystyki rekreacyjnej, aktywnej i specjalistycznej dla rozwoju między innymi: turystyki pieszej, rowerowej i konnej oraz sportów.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, dla terenu gminy Istebna zakłada także ochronę terenów leśnych - obejmującą między innymi ograniczenie chaotycznego i nieskoordynowanego przeznaczenia gruntów leśnych pod zainwestowanie, szczególnie w rejonach rozwoju masowej turystyki i rekreacji a także obejmowanie ochroną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, na przykład stanowiących biocentra, wyspy ekologiczne oraz ostoje flory i fauny jak i korytarzy ekologicznych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W zakresie współpracy transgranicznej Plan przyjmuje się następujące kierunki polityki przestrzennej: rozwijanie współpracy transgranicznej w obszarach stykowych m.in. poprzez tworzenie relacji eliminujących zasadnicze bariery rozwoju i poprawiających rozwój przestrzenny oraz formułowanie i realizowanie wspólnej polityki przestrzennej, a także rozwijanie współpracy ponadnarodowej poprzez przygotowanie do udziału w europejskich programach rozwojowych i aplikację o środki na wdrażanie zaleceń Europejskiej Perspektywy Przestrzennego Rozwoju.

Na terenie gminy Istebna występują zadania o znaczeniu ponadlokalnym, przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz. 4619) pn.:

- budowa sieci dróg/ tras rowerowych – zadanie dotyczące całego obszaru województwa,
- budowa centrów przesiadkowych – zadanie dotyczące całego obszaru województwa.²⁾

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Powódź w roku 1997 potwierdziła, że w południowej części województwa śląskiego najbardziej zagrożone są tereny m.in. w gminie Istebna. Największe zagrożenie stwarzają: rzeka Olza i jej lewy dopływ Raztoka oraz Czadeczka wraz z Krężelką. Do najbardziej zagrożonych obszarów na terenie gminy należy dolina rzeki Olzy, w tym zabudowa Zaolzia, zabudowa w rejonie mostu przy drodze 941, przysiółki Szymcze i Suszki oraz dolina Czadeczki w jej dolnym biegu, zwłaszcza przysiółek Czadeczka i zabudowa w rejonie ujścia Krężelki. Obiekty komunikacyjne najbardziej zagrożone powodzią to:

- wszystkie mosty spinające brzegi Olzy,
- droga do Zaolzia biegnąca wzdłuż Olzy
- droga biegnąca wzdłuż potoku Raztoka
- droga biegnąca wzdłuż potoku Olecka do Tokarzonki
- fragmenty drogi prowadzącej wzdłuż przełomowego fragmentu doliny Olzy w kierunku granicy z Republiką Czeską
- droga biegnąca wzdłuż Czadeczki
- droga biegnąca wzdłuż Krężelki.

Szczegółowy zasięg wód powodziowych został określony w opracowaniu „Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewniach dopływów górnej Odry na terenie działania RZGW Gliwice”, w granicach gminy Istebna, które zostało uwzględnione przy sporządzaniu niniejszego opracowania. Wskazówką dotyczącą zagrożenia powodziowego jest także „Ekspertyza Hydrologiczna gminy Istebna - zagrożenia powodziowe na terenie gminy

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Istebna”, która została wykonana przez dr D. Absalona, SCARBEKO Sp. z o.o., Katowice w 2000 r.

W związku z tym, że rzeka Olza została zakwalifikowana przez Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego do opracowania map zagrożenia i ryzyka powodziowego w pierwszym cyku planistycznym dokładne opracowania zostaną wykonane do dnia 22 grudnia 2013 r.

Obszar objęty I zmianą studium znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.¹⁾

W obszarze nr 2 występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią przedstawiony na:

- „Mapie zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody” określającej obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%)
- „Mapie ryzyka powodziowego – określającej negatywne konsekwencje dla ludności oraz wartości potencjalnych strat powodziowych” - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).²⁾

17. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Najważniejsze atuty gminy Istebna związane są z jej niezwykle atrakcyjnym położeniem geopolitycznym oraz środowiskiem naturalnym na terenie gminy. Należy tutaj wskazać położenie gminy na tzw. „Trójstyku”, czyli w miejscu gdzie spotykają się trzy granice państwowe: Polski, Czech i Słowacji. Nie bez znaczenia pozostaje dostępność komunikacyjna i położenie stosunkowo blisko aglomeracji górnośląskiej.

Na szczególną uwagę zasługuje naturalne piękno górskiego krajobrazu, porożcinanego licznymi dolinami rzecznyymi, kompleksy leśne stanowiące 50 % powierzchni gminy oraz wyjątkowe bogactwo fauny i flory. Tak doskonałe warunki naturalne, zwłaszcza w połączeniu z wysoką jakością środowiska stwarzają gminie predyspozycję do rozwoju turystyki, a zwłaszcza turystyki kwalifikowanej. Również mikroklimat, który charakteryzuje się wyjątkowo długim zaleganiem pokrywy śnieżnej oraz właściwościami kuracyjnymi są ważnym czynnikiem rozwoju turystyki na terenie gminy. Niewątpliwie Gmina Istebna ma szansę zaistnienia jako jeden z najważniejszych ośrodków sporów zimowych w Polsce. Warto zaznaczyć, że walory przyrodnicze wzbogacają walory kulturowe związane z wielowiekową tradycją górali beskidzkich – koronkarstwo, folkowe zespoły muzyczne, tradycyjne stroje i góralska gwara oraz tradycyjna drewniana zabudowa. Zabudowa na terenie gminy ma charakter rozproszony - ekstensywny, co stanowi dodatkowy atut dla środowiska przyrodniczego, gdyż nie powoduje barier dla migracji roślin i zwierząt.

W związku ze wspomnianym dobrym stanem środowiska oraz niską produktywnością gleb na terenie gminy szansą dla rozwoju rolnictwa jest kreowanie

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

rolnictwa ekologicznego, produkującego zdrową żywność na potrzeby mieszkańców i turystów.

Na tle całego województwa gmina Istebna posiada bardzo korzystną strukturę demograficzną, zwłaszcza jeżeli chodzi o przyrost naturalny. Jest to szansa dla gminy, która w przeciwieństwie do innych gmin nie musi borykać się z niżem demograficznym i dzięki temu może myśleć perspektywnie.

Przeszkodą w rozwoju gminy są przede wszystkim braki infrastrukturalne. Szczególnie kłopotliwa jest zła jakość dróg, a zwłaszcza ich parametrów technicznych oraz problem z ich zimowym utrzymaniem. Znacznym utrudnieniem dla mieszkańców i turystów jest brak chodników oraz bezpiecznych, oznakowanych ścieżek rowerowych. W kontekście rozwoju turystyki niezwykle kłopotliwy jest brak ogólnodostępnych parkingów. Jak już wspomniano atutem gminy jest dobry stan środowiska naturalnego, niestety bez inwestycji w system kanalizacyjny, bez wątplenia ulegnie pogorszeniu.

W związku z budową geologiczną i ukształtowaniem terenu największym zagrożeniem naturalnym na terenie gminy są ruchy masowe. Na prawie 13 % powierzchni terenu gminy znajdują się skartowane przez PIG osuwiska. Stanowią one zagrożenie nie tylko dla zdrowia i życia mieszkańców, ale także mogą powodować istotne straty w środowisku przyrodniczym oraz wyrażne straty ekonomiczne.

Niestety, bardzo niski jest poziom wykształcenia mieszkańców gminy, co może powodować istotne problemy np. z przekwalifikowywaniem nierentownych gospodarstw rolnych na działalność pozarolniczą, czy ze skutecznym pozyskiwaniem dotacji z Unii Europejskiej. Bardzo efektywnie środki unijne pozyskuje natomiast Urząd Gminy Istebna.

Ważnym wyzwaniem rozwojowym gminy jest kreowanie go w sposób zrównoważony z poszanowaniem niezwykle cennych walorów przyrodniczych. Ustanowienie na terenie gminy tak licznych form ochrony przyrody jest niewątpliwie atutem, ale także dużym wyzwaniem. Sytuacja taka rodzi bowiem konflikty przestrzenne pomiędzy potrzebami rozwojowymi mieszkańców, zamierzeniami inwestycyjnymi gminy oraz celami ochrony poszczególnych form ochrony przyrody.

Podsumowując należy zauważyć, że gmina posiada duże możliwości rozwoju, ograniczone właściwie jedynie brakami w infrastrukturze technicznej oraz formalno-prawnymi ograniczeniami związanymi z licznymi formami ochrony przyrody. Szanse gminy związane są głównie turystyką, zwłaszcza agroturystyką uzupełnioną ofertą ekologicznego, zdrowego rolnictwa i regionalnych produktów spożywczych. Ważnym elementem rozwoju gminy będzie także rozwój funkcji mieszkaniowej, gdyż gmina ze względu na swoją atrakcyjność staje się coraz chętniej zamieszkiwanym regionem. Rozwój gminy musi nastąpić w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, która pozwoli zachować walory przyrodnicze.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ISTEbNA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Kierunki rozwoju gminy Istebna w niniejszym studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju gospodarczym i poprawie jakości życia mieszkańców. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy są zgodne ze wskazaniem Strategii oraz realizują zapisaną w niej misję gminy, która brzmi:

”CELEM SPOŁECZNOŚCI I SAMORZĄDU GMINY ISTEbNA JEST OSIĄGNIĘCIE STATUSU GŁÓWNEGO OŚRODKA AGROTURYSTYKI W POŁUDNIOWEJ POLSCE, PRZY JEDNOCZESNYM UTRZYMANIU WARTOŚCI REGIONALNYCH I ZACHOWANIU ŚRODOWISKA NATURALNEGO”

1.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Polityka przestrzenna w gminie Istebna powinna opierać się o zasady tj.:

- racjonalne zagospodarowanie terenów zabudowanych, tworzenie we wszystkich trzech wsiach miejsc o charakterze przestrzeni publicznych pozwalających na integrację mieszkańców;
- eliminowanie barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- poprawę jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez modernizację systemu komunikacji drogowej,
- ściągnięcie na teren gminy inwestorów, którzy poprawią sytuację finansową oraz utworzą nowe miejsca pracy,
- wykorzystanie dogodnego położenia gminy i jej walorów w aktywizacji funkcji turystycznej, zwłaszcza agroturystycznej,
- ochronę potencjału przyrodniczego, jednego z najcenniejszych w kraju,
- ochronę zwartych kompleksów leśnych;
- ochrona walorów krajobrazowych oraz kulturowych poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów;

1.2. KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Rozwój gminy Istebna jest zdeterminowany zarówno czynnikami przyrodniczymi jak np. kompleksy leśne, rzeźba terenu i korzystne warunki klimatyczne, ale także społeczno-gospodarczymi. Do tej drugiej grupy zaliczyć można m.in. niskie dochody budżetu gminy czy wysokie bezrobocie.

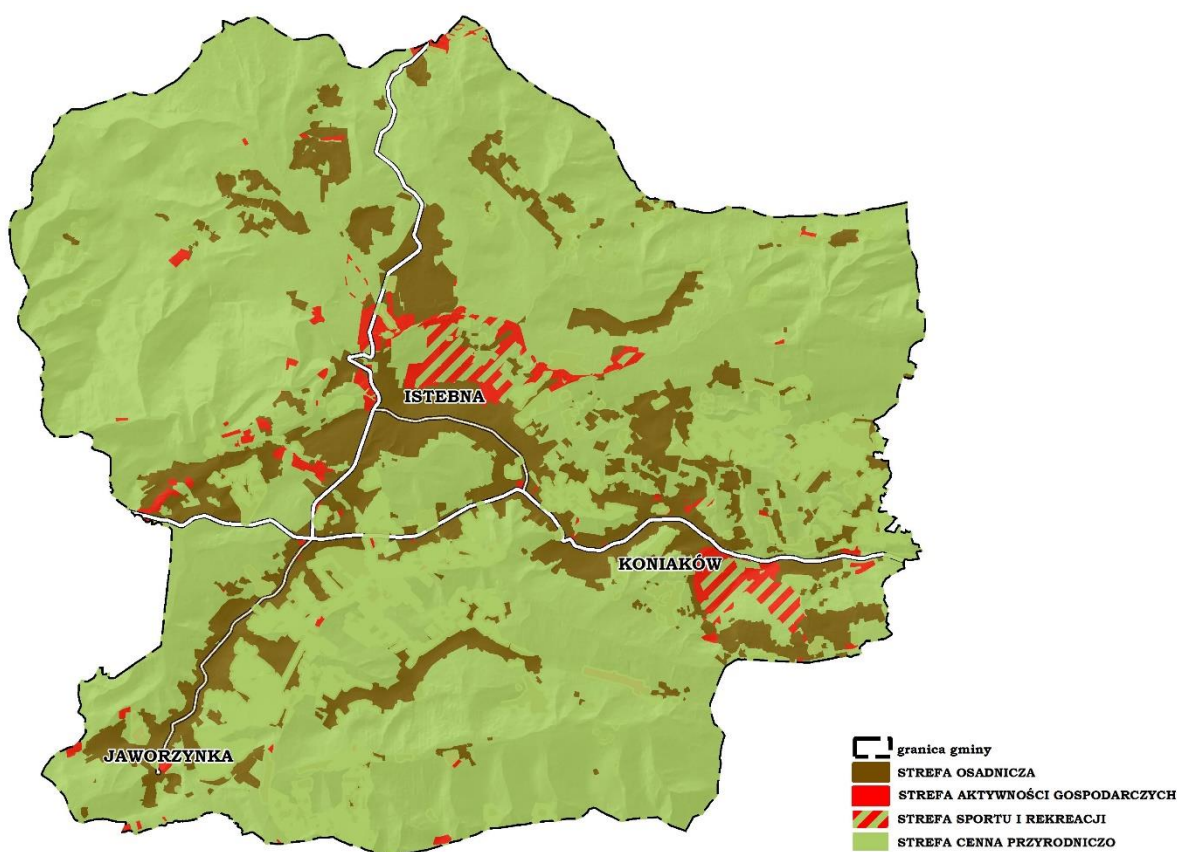
Kierunki rozwoju gminy zostały opracowane w oparciu o analizę występujących uwarunkowań oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami i dokumentami

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

planistycznymi opracowanymi na wyższych szczeblach administracyjnych. W wyniku analizy uwarunkowań rozwoju gminy projekt studium zakłada następujące kierunki rozwoju:

- rozwój funkcji usługowej, szczególnie turystyki,
- rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- ograniczony rozwój funkcji mieszkaniowej,
- rozwój infrastruktury technicznej,
- ochrona niezwykle cennych zasobów przyrodniczych.

Rozwój poszczególnych funkcji powinien być zgodny z zamieszczonym poniżej schematem.

Ryc. 33. Schemat projektowanych kierunków rozwoju Gminy Istebna

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowym kierunkiem rozwoju gminy powinna stać się turystyka, zwłaszcza agroturystyka uzupełniona ofertą ekologicznego, zdrowego rolnictwa i regionalnych produktów spożywczych. Ze względu na stosunkowo słabe gleby i niekorzystne warunki geologiczne (brak izolacji pierwszego poziomu wodonośnego), niemożliwe jest prowadzenie na terenie gminy intensywnego rolnictwa wysokotowarowego. Turystyka ze względu na etap rozwoju gospodarczego Europy jest dynamicznie rozwijającą się dziedziną, która staje się źródłem bogactwa, branżą tworzącą najwięcej nowych miejsc pracy i gałęzią gospodarki o nieograniczonych możliwościach rozwoju, a także o silnych powiązaniach z innymi dziedzinami. Rozwój

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

turystyki pozwala na rozwój branży rzemieślniczej wytwarzającej pamiątki, drobnych usług, z których korzystają zarówno turyści jak i mieszkańcy, a na terenach rolnych, dzięki agroturystyce wspierany jest także rozwój rolnictwa. Ważne jest, że drobne usługi obsługujące ruch turystyczny mają charakter rodzinny, a ich powodzenie wywala w mieszkańcach przedsiębiorczość i inicjatywę, ożywiając tym samym lokalny rynek pracy. Możliwości gminy w rozwoju turystyki leżą zatem nie tylko w realizacji inwestycji, stricte turystycznych, ale także w rozwoju handlu i usług.

W celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy zaleca się rozwój zaplecza do uprawiania turystyki kwalifikowanej, przede wszystkim turystyki rowerowej oraz coraz bardziej popularnej turystyki konnej. Aby zwiększyć ruch turystyczny w okresie zimowym należy zapewnić możliwości uprawiania narciarstwa na odpowiednio przygotowanych trasach z nowoczesnymi wyciągami. Doskonale warunki do uprawiania tego rodzaju turystyki stwarza urozmaicona rzeźba terenu i długo zalegająca pokrywa śnieżna. Jak już wspomniano warto wziąć przykład z zagranicznych ośrodków sportów zimowych i w porozumieniu z sąsiednimi gminami opracować wspólny produkt turystyczny pozwalający korzystać z bazy narciarskiej w ramach jednego karnetu. Zaleca się rozwój bazy noclegowej zwłaszcza agroturystycznej, zapewniającej turystom możliwość wypoczynku na łonie natury, z dala od wielkomiejskiego zgiełku. Gospodarstwom agroturystycznym bezwzględnie powinny towarzyszyć ekologiczne gospodarstwa rolne produkujące zdrową żywność o wysokiej jakości biologicznej, cieszącą się coraz większą popularnością w całej Unii Europejskiej.

Wskazana jest koncentracja zabudowy wsi poprzez lokalizowanie nowych inwestycji w wyznaczonych strefach zabudowy zwartej, objętych systemem kanalizacji zbiorowej. Na obszarach zabudowy rozproszonej należy natomiast zachować charakter rozproszony charakterystyczny dla Gminy Istebna. Zaleca się aby miejscowość Istebna nadal spełniała funkcję ośrodka gminnego zapewniającego mieszkańcom dostęp do szerszego wachlarza usług, zwłaszcza usług publicznych z zakresu oświaty, zdrowia, kultury i bezpieczeństwa publicznego. Na obszarach zabudowy rozproszonej zaleca się zachowanie rolniczego charakteru i krajobrazu kulturowego poprzez utrzymanie w przewadze zabudowy zagrodowej.

Obiekty usług publicznych i komercyjnych mogą być lokalizowane w granicach wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej z zastrzeżeniem, że powinny być skupione w centrach wsi tak, aby w naturalny sposób tworzyć miejsca centralne. Obiekty użyteczności publicznej, zwłaszcza obiekty sakralne, powinny posiadać charakter dominant architektonicznych pozwalających na identyfikację przestrzeni.

Należy dążyć do tworzenia w poszczególnych sołectwach lokalnych przestrzeni publicznych, które będą pełnić funkcję przyjaznego i bezpiecznego miejsca spotkań mieszkańców, zapewniając integrację lokalnej społeczności.

Obszary lasów powinny pozostać w użytkowaniu leśnym, a gospodarkę leśną należy nadal prowadzić w oparciu o plany urzędzenia lasu. Celowa wydaje się stopniowa przebudowa drzewostanów, która spowoduje podniesienie odporności zbiorowisk i podniesienie różnorodności biologicznej.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W związku z ogromnymi walorami przyrodniczymi gminy zaleca się stosowanie ekologicznych źródeł energii, zwłaszcza do ogrzewania budynków. Poza oczywistymi korzyściami wynikającymi z produkcji czystej, bezpiecznej energii i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, inwestycje takie pozwolą na uzyskanie dodatkowych wpływów do budżetów gospodarstw domowych, gdyż np. pompy ciepła wykorzystujące ciepło ziemi praktycznie nie generują kosztów w eksploatacji.

W przedmiotowym studium w stosunku do sumarycznie ujętego poprzedniego SUIKZP oraz MPZP i jego zmian wyznaczono niecałe 150 ha nowych terenów pod inwestycje, czyli prawie 2% powierzchni gminy. Projektowane zmiany zlokalizowano w sąsiedztwie terenów zainwestowanych. Jest to spowodowane koniecznością porządkowania przestrzeni oraz rozwoju gminy z zachowaniem ładu przestrzennego.

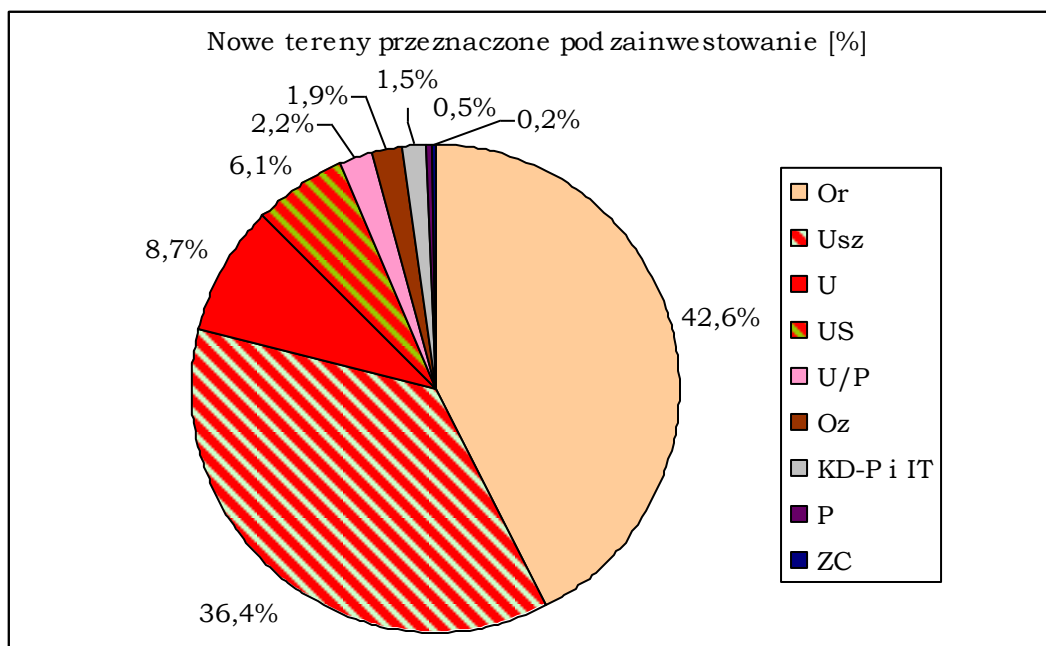
Znaczna część nowych terenów przeznaczona została pod usługi sportu i rekreacji zimowej (USz), i całorocznej US1²⁾ głównie w rejonie Złotego Gronia i Ochodzitej. Taką zmianą objęto ponad 43 ha terenów przeznaczonych do tej pory pod rolnictwo. Pod rozwój usług (U) wyznaczono około 17 ha, a ponad 1 ha pod usługi sportu

i rekreacji całorocznej (US). Zostały one wyznaczone zgodnie z wnioskami mieszkańców, ale także zgodnie z zamierzeniami i polityką rozwoju gminy, która chce się rozwijać jako centrum turystyczne, ze szczególnym uwzględnieniem zimowej turystyki kwalifikowanej.

Najwięcej bo o ponad 82 ha zwiększyła się powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę rozproszoną (Or), natomiast obszar zabudowy zwartej (Oz), powiększono jedynie o niecałe 0,6. Jest to zgodne przede wszystkim z bardzo licznymi wnioskami mieszkańców, którzy od 2006 roku złożyli ponad 700 wniosków o takie zmiany przeznaczania.

Powierzchnia terenów przeznaczonych pod usługi, produkcję i magazyny (U/P) wzrosła o 0,7 ha, pod parkingi (KD-P) 1,8 ha, a pod infrastrukturę techniczną (IT) o 0,5 ha. Procentowy rozkład przyjętych zmian w zagospodarowaniu względem obowiązującego MPZP i SUIKZP, przedstawia Ryc. 34.

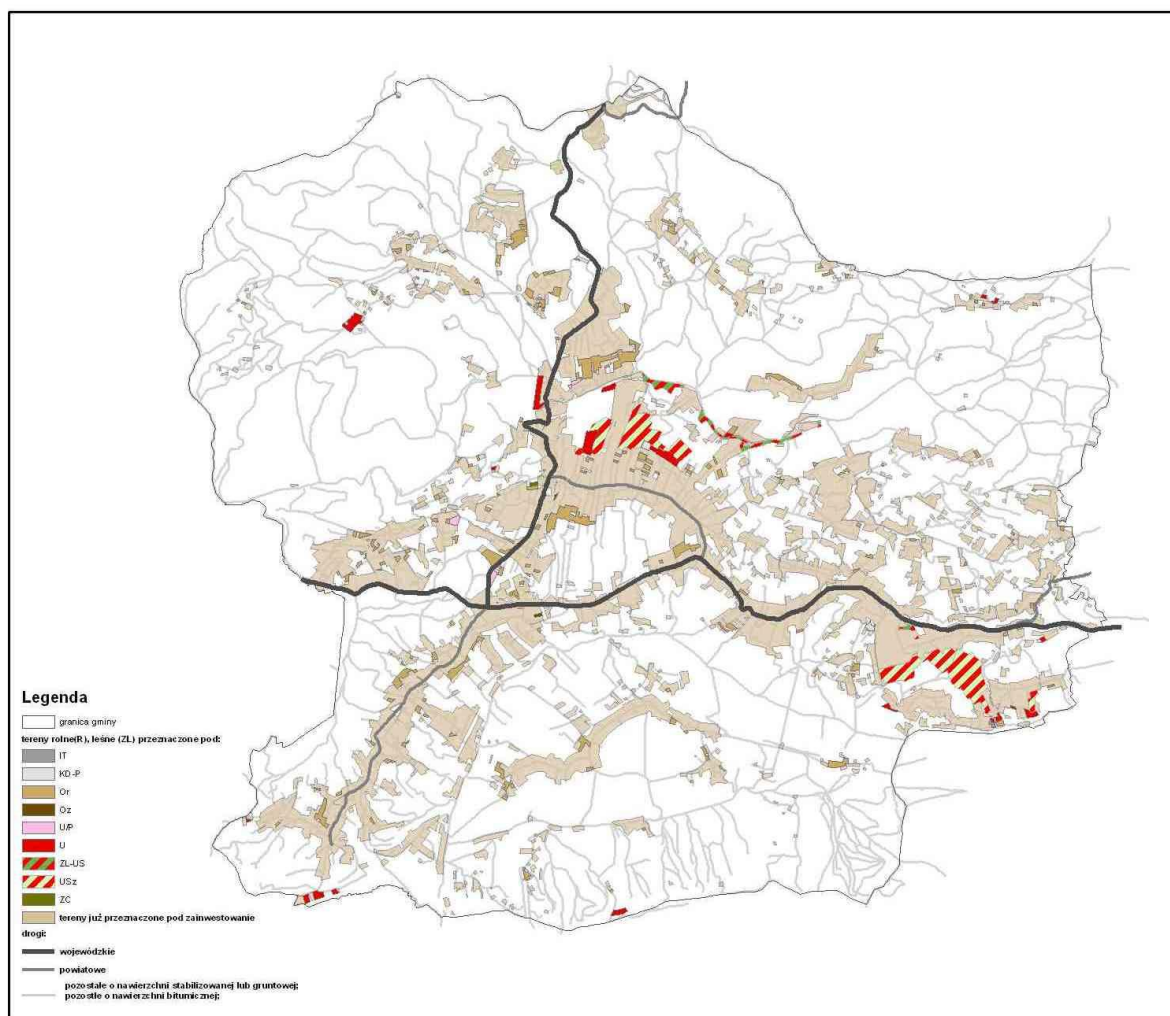
¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.34. Zmiany w przeznaczeniu terenów względem sumarycznie ujętego MPZP i poprzedniego SUIKZP

Źródło: Opracowanie własne

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Ryc.35. Zmiany w przeznaczeniu względem sumarycznie ujętego MPZP i poprzedniego SUiKZP

Źródło: Opracowanie własne

W ustaleniach II zmiany studium wyznaczono następujące obszary:

- U1 - obszary zabudowy usługowej w rejonie Złotego Gronia – obszar ten objął dotychczasowe obszary rozwoju usług U poszerzone kosztem obszarów rozwoju sportu i rekreacji zimowej USz, obszarów rozwoju zabudowy rozproszonej Or, oraz niewielkich fragmentów terenów leśnych ZL i rolniczych R.
- US1 - obszary sportu i rekreacji całorocznej w rejonie Złotego Gronia – obszar ten objął dotychczasowe obszary rozwoju sportu i rekreacji zimowej USz, poszerzone kosztem terenów rolniczych R, leśnych ZL, niewielkich obszarów zabudowy rozproszonej Or i część terenu parkingu KD-P.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Zmieniono położenie jednego z obszarów rozwoju zabudowy rozproszonej Or, zmniejszając nieznacznie jego dotychczasową powierzchnię. Nieznacznie zmniejszono także obszar parkingu terenowego KD-P.²⁾

OZNACZENIE OBSZARU W STUDIUM	DOMINUJĄCA FUNKCJA ZABUDOWY	OBSZARY ZABUDOWY UJĘTE W MPZP				NOWE OBSZARY ZABUDOWY WYZNACZONE W STUDIUM POZA TERENAMI WYZNACZONYMI W OBOWIĄZUJĄCYCH PLANACH MIEJSCOWYCH	ŁĄCZNA POWIERZCHNIA OBSZARÓW ZABUDOWY W GMINIE WYZNACZONA W USTALENIACH STUDIUM [ha]	TERENY DOTYCHCZAS NIEZABUDOWANE W OBSZARACH ZABUDOWY WYZNACZONYCH W USTALENIACH STUDIUM		NOWE OBSZARY ZABUDOWY DODANE W USTALENIACH II ZMIANY STUDIUM			
		ZABUDOWANE		DOTYCHCZAS NIE ZABUDOWANE				RAZEM POWIERZCHNIA [ha]		POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m ²]
		POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m ²]	POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m ²]			POWIERZCHNIA [ha]	CHŁONNOŚĆ [m ²]				
Oz, Or	ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA, MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA Z USŁUGAMI	416,0	1013,8	1368622	1429,8	82,6	198240	1512,4	1096,4	1566862	-1,3	-	
U, U1, Up	ZABUDOWA USŁUGOWA	31,0	4,7	18902	35,7	17,0	54400	52,7	21,7	73302	3,5	11200	
US, US1, Usz	TERENY USŁUG SPORTU W TYM TERENY ZABUDOWY USŁUG SPORTU	11,0	32,8	13138	43,8	44,0	17600	87,8	76,8	30738	14,0	5600	

RAZEM	458,0	1051,4	1400662	1509,4	143,6	270240	1653,0	1195,0	1670902	17,5	16800
--------------	--------------	---------------	----------------	---------------	--------------	---------------	---------------	---------------	----------------	-------------	--------------

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wewnętrznym dokumentem gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

2.1. Kierunki dotyczące zagospodarowania terenów

Na terenach zabudowy zwartej należy dążyć do tego, aby zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa tworzyła zwarte osiedla, dlatego dopuszcza się jedynie dalsze wypełnianie istniejących struktur osadniczych zabudowy mieszkaniowej. W obszarach osiedli mieszkaniowych należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców. Na obszarach zabudowy rozproszonej należy zachować jej ekstensywny charakter, który służy drożności korytarzy ekologicznych.

Na terenach zabudowy usługowej zaleca się utrzymanie istniejących usług publicznych, w szczególności w zakresie: oświaty i zdrowia oraz dalszy ich rozwój w zależności od potrzeb. W sąsiedztwie obiektów użyteczności publicznej należy stworzyć warunki do parkowania pojazdów, w postaci parkingów ogólnodostępnych. Na wszystkich terenach dopuszcza się lokalizację dróg oraz wszelkich sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, a także zbiorników małej retencji. Na wszystkich terenach zaleca się wprowadzenie i pozostawienie zadrzewień i zakrzewień wzdłuż cieków wodnych.

2.2. Ustalenia funkcjonalno-przestrzenne dla poszczególnych terenów oraz wskaźniki dotyczące użytkowania i zagospodarowania terenów

W Studium wyznaczono cztery strefy, w ramach których ustalono 14 kierunków rozwoju gminy. Wskazane kierunki uwzględniają zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i zapewniają kształtowanie przestrzeni w gminie w sposób przemyślany oraz zgodny z potrzebami mieszkańców i władz gminy.

STREFA OSADNICZA

Oz - obszary rozwoju zabudowy zwartej

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zwarta zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: zabudowa usługowa, nieuciążliwa zabudowa produkcyjna i rzemieślnicza, zabudowa rekreacji indywidualnej, obszary sportu, rekreacji, zieleni urządzonej i parkingów terenowych.
3. Dopuszcza się zachowanie oraz przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy zagrodowej.
4. Dopuszcza się zachowanie oraz przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w Osadzie Kubalonka, dla której parametry będą

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- określone na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z zachowaniem maksymalnej wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych.
5. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 35%.
 6. Maksymalna wysokość zabudowy – 12 m.
 7. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,01-1,0.
 8. Nie dopuszcza się lokalizowania budynków w zabudowie szeregowej.
 9. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów hodowlanych, usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
 10. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
 11. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
 12. Zaleca się stosowanie dachów dwuspadowych, dopuszcza się dachy wielospadowe. Należy wykonywać dachy o symetrycznym kącie nachylenia głównych połaci, o kącie nachylenia głównych połaci 35°-45°. Dopuszcza się zmianę wskaźnika kąta nachylenia głównych połaci dachu na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od charakteru istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy, ale dla poszczególnych zespołów zabudowy należy przyjąć wspólny wskaźnik w celu kształtowania ładu przestrzennego.
 13. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach.

Or - obszary rozwoju zabudowy rozproszonej

1. Podstawowy kierunek rozwoju: rozproszona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: zabudowa zagrodowa, zabudowa rekreacji indywidualnej, zabudowa usługowa, nieuciążliwa zabudowa produkcyjna i rzemieślnicza, obszary sportu, rekreacji, zieleni urządzonej i parkingów terenowych.
3. Dla obszarów oznaczonych na rysunku studium symbolem **OrN** dopuszcza się jedynie podstawowy kierunek rozwoju: rozproszona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ustala się min. powierzchnię działki 800 m² oraz zakazuje się lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków.
4. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 50%.
5. Maksymalna wysokość zabudowy – 12 m.
6. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,01-0,4.
7. Nie dopuszcza się lokalizowania budynków w zabudowie szeregowej.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

8. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów hodowlanych, usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
9. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
10. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
11. Zaleca się stosowanie dachów dwuspadowych, dopuszcza się dachy wielospadowe. Należy wykonywać dachy o symetrycznym kącie nachylenia głównych połaci, o kącie nachylenia głównych połaci 35°-45°. Dopuszcza się zmianę wskaźnika kąta nachylenia głównych połaci dachu na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od charakteru istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy, ale dla poszczególnych zespołów zabudowy należy przyjąć wspólny wskaźnik w celu kształtowania ładu przestrzennego.
12. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach.

Up - obszary rozwoju usług publicznych

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zabudowa usługowa – usługi publiczne.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: zabudowa usługowa – usługi komercyjne, obszary sportu, rekreacji, obszary zieleni urządzonej i parkingów terenowych.
3. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 10 %.
4. Zaleca się, aby teren biologicznie czynny był zagospodarowany zielenią urządzoną.
5. Maksymalna wysokość zabudowy w zależności od rodzaju usługi, do określania na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,01-2,0.
7. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów usługowych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
8. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
9. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
10. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
11. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

ZC - obszary cmentarzy

1. Podstawowy kierunek rozwoju: cmentarz.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2. Dopuszcza się usługi związane z podstawowym kierunkiem rozwoju (np. sprzedaż kwiatów, zniczy) oraz sanitariaty.
3. Ogrodzenie i zagospodarowanie cmentarza zgodnie z przepisami odrębnymi.
4. Zaleca się, aby teren zieleni był zagospodarowany zielenią urządzoną.

IT – obszary rozwoju infrastruktury technicznej

1. Podstawowy kierunek rozwoju: obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.
2. Dopuszcza się obiekty obsługi administracyjno-socjalnej.
3. Na terenach położonych w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków Istebna Gliniane i oczyszczalni ścieków na Tartaku dopuszcza się lokalizowanie obiektów służących selektywnej zbiórce odpadów oraz tymczasowemu gromadzeniu odpadów przed ich transportem.

IT1 – obszar rozwoju infrastruktury technicznej kanalizacyjnej

1. Podstawowy kierunek rozwoju: obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej kanalizacyjnej oczyszczalni ścieków Koniaków Pustki.
2. Dopuszcza się obiekty obsługi administracyjno-socjalnej związanej z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków.
3. Na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy określić ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, takich jak:
 - 1) maksymalna wysokość zabudowy 15 m,
 - 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni terenu nie przekraczająca 70%,
 - 3) minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 5% powierzchni działki budowlanej,
 - 4) wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w przedziale 0,01 – 1,
 - 5) formy dachów:
 - a) dachy płaskie,
 - b) dachy symetryczne dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia głównych połaci dachowych do 45°. ¹⁾

STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

U - obszary rozwoju usług

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zabudowa usługowa.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, nieuciążliwa zabudowa produkcyjna i rzemieślnicza, obszary sportu, rekreacji, obszary zieleni urządzonej i parkingów terenowych.
3. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 10 %.

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

4. Zaleca się, aby teren biologicznie czynny był zagospodarowany zielenią urządzoną.
5. Maksymalna wysokość zabudowy w zależności od rodzaju usługi, do określania na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,01-1,5.
7. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów usługowych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
8. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
9. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
10. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
11. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

U/P - obszary rozwoju usług i produkcji, w tym składy i magazyny

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zabudowa usługowa, obiekty produkcyjne, składy i magazyny.
2. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 10%.
3. Zaleca się, aby teren biologicznie czynny był zagospodarowany zielenią urządzoną.
4. Maksymalna wysokość zabudowy – 12 m.
5. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,01-1,0.
6. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
7. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków odpadami ceramicznymi i szklanymi.
8. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju działalności, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
9. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

RU - obszary rozwoju obsługi produkcji w gospodarstwach leśnych

1. Podstawowy kierunek rozwoju: obiekty i urządzenia oraz usługi związane z gospodarką leśną.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: usługi związane z gospodarką leśną i promocją kompleksów leśnych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

3. Maksymalna wysokość zabudowy w zależności od rodzaju działalności, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
4. Wskaźnik intensywności zabudowy w zależności od rodzaju działalności, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
5. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków odpadami ceramicznymi i szklanymi.
6. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju działalności, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
7. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

STREFA SPORTU I REKREACJI

US - obszary sportu i rekreacji całorocznej

1. Podstawowy kierunek rozwoju: obiekty sportowe i rekreacyjne w tym boiska sportowe, hale widowiskowo-sportowe, baseny, place zabaw, trasy do narciarstwa biegowego, trasy nartorolkowe, rowerowe, piesze i konne, itp.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: usług towarzyszące obiektom sportowym i rekreacyjnym, parkingi.
3. Na terenach przybrzeżnych rzek i potoków oraz na terenach osuwiskowych dopuszcza się wprowadzanie jedynie urządzeń tzw. rekreacji zielonej (bez trwałych obiektów kubaturowych), w tym: boisk, kąpielisk, plaż naturalnych i urządzonych, tras nartorolkowych, rowerowych, pieszych i konnych, itp.
4. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w zależności od rodzaju usług, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
5. Maksymalna wysokość budynków w zależności od rodzaju obiektu, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Wskaźnik intensywności zabudowy w zależności od rodzaju obiektu, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
7. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
8. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków odpadami ceramicznymi i szklanymi.
9. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
10. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

U1 - obszary zabudowy usługowej w rejonie Złotego Gronia

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zabudowa usługowa związana ze sportem, rekreacją, handlem detalicznym, gastronomią, obsługą ruchu turystycznego, budynki zamieszkania zbiorowego związane z wypoczynkiem, obiekty i urządzenia związane z ratownictwem górskim, parkingi, zlokalizowane w rejonie dolnych stacji wyciągów.
2. Na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy określić ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, takich jak:
 - 1) maksymalna wysokość zabudowy 25 m,
 - 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni terenu nie przekraczająca 50%,
 - 3) minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 20% powierzchni działki budowlanej,
 - 4) wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w przedziale 0,01 – 2,5,
 - 5) nieprzekraczalne linie zabudowy, rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego i w dążeniu do wkomponowania nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.
3. Zakazuje się grodzienia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

US1 - obszary sportu i rekreacji całorocznej w rejonie Złotego Gronia

1. Podstawowy kierunek rozwoju: obiekty i urządzenia sportowe i rekreacyjne wykorzystywane całorocznie, wyciągi i trasy narciarskie wraz z niezbędną infrastrukturą i obsługą techniczną, trasy służące do całorocznego uprawiania sportu i rekreacji itp.
2. Nie dopuszcza się lokalizacji budynków innych niż budynki stanowiące obsługę techniczną wyciągów narciarskich lub obsługę techniczną innych obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych.
3. Na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy określić ustalenia dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, takich jak:
 - 1) maksymalna wysokość zabudowy:
 - 6 m w odniesieniu do budynków,
 - 20 m w odniesieniu do pozostałych obiektów i urządzeń,
 - 2) wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni terenu nie przekraczająca 5%,
 - 3) minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 80% powierzchni działki budowlanej,
 - 4) wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w przedziale 0,01 – 0,1,

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- 5) nieprzekraczalne linie zabudowy, rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, z uwzględnieniem wymagań ładu przestrzennego i w dążeniu do wkomponowania nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.
4. Zakazuje się lokalizacji ogrodzeń.²⁾

USz - obszary rozwoju sportu i rekreacji zimowej

1. Podstawowy kierunek rozwoju: obiekty sportowe i rekreacyjne wykorzystywane w sezonie zimowym w tym wyciągi i trasy narciarskie, itp.
2. Uzupełniający kierunek rozwoju: parkingi terenowe o przepuszczalnej nawierzchni.
3. Zakazuje się zabudowy kubaturowej za wyjątkiem wyciągów narciarskich.
4. Nakazuje się zachowanie obszarów w formie terenów biologicznie czynnych za wyjątkiem miejsc lokalizacji elementów konstrukcyjnych wyciągów narciarskich.
5. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w zależności od rodzaju usług, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Maksymalna wysokość budynków, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
7. Wskaźnik intensywności zabudowy w zależności od rodzaju obiektu, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
8. Zakazuje się grodzenia obszarów.
9. Dla terenu położonego w granicach obszaru przyrodniczo cennego „Ochodzita” kierunek rozwoju można realizować w sposób zapewniający ochronę cennych zbiorowisk roślinnych. Należy grodzić kępy krzewów aby zapobiegać ich uszkodzeniu, a w miejscach gdzie powierzchnia ziemi jest szczególnie narażona na uszkodzenie powinna być chroniona poprzez wykładanie przed rozpoczęciem sezonu specjalnych mat zabezpieczających.

KD-P - obszary parkingu terenowego

1. Podstawowy kierunek rozwoju: parking terenowy.
2. Dopuszcza się urządzenia towarzyszące, zieleni urządzoną, obiekty małej architektury.

STREFA CENNA PRZYRODNICZO

ZL - obszary lasów i zalesień:

1. Podstawowy kierunek rozwoju: lasy i zalesienia wraz z obiektami gospodarki leśnej, w tym drogi leśne i składy drewna.
2. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym wyłącznie w formie ścieżek pieszych, rowerowych, konnych oraz ławek, wiat, punktów widokowych, tras do narciarstwa biegowego i miejsc

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- postojowych wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalający na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.
3. Dopuszcza się budowę zbiorników wodnych wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalający na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.
 4. Dopuszcza się eksploatację złoża Koczy Zamek o numerze ewidencyjnym MIDAS 586.

R - obszary łąk, pastwisk i pól:

1. Podstawowy kierunek rozwoju: łąki, pastwiska, uprawy polowe oraz pozostała działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.
2. Dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością remontu bez możliwości zmiany funkcji.
3. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym wyłącznie w formie ścieżek pieszych, rowerowych, konnych oraz ławek, wiat, punktów widokowych, trasy narciarskich i miejsc postojowych wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalający na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.
4. Zachowuje się istniejące oraz dopuszcza nowe zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne.
5. Dopuszcza się zalesianie terenów, za wyjątkiem: gruntów I-III klasy bonitacyjnej oraz gruntów pochodzenia organicznego, pasów terenu o szerokości 3 m licząc od linii brzegowej rowów melioracyjnych i cieków wodnych, po obu stronach cieków, w pasach napowietrznych linii elektroenergetycznych, w strefie kontrolowanej gazociągu, pod warunkiem poprzedzenia zalesień oceną oddziaływania na cenne siedliska przyrodnicze.
6. Zalecane jest zalesienie terenów, które służą wyrównaniu granicy polno – leśnej, zalesienie winno następować zgodnie z przepisami odrębnymi i w oparciu o warunki siedliskowe.
7. Zachowuje się istniejące zbiorniki wodne.
8. Dopuszcza się budowę zbiorników wodnych, w tym stawów hodowlanych, za wyjątkiem: gruntów I-III klasy bonitacyjnej oraz gruntów pochodzenia organicznego, wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalający na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.
9. Zachowuje się istniejące urządzenia melioracji wodnych.
10. Dopuszcza się budowę urządzeń melioracji wodnych.
11. Zakazuje się grodzenia obszarów ogrodzeniami pełnymi i na podmurówce.

ZP - obszary zieleni urządzonej:

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zieleni urządzona, zieleni nieurządzona.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2. Dopuszcza się parkingi terenowe oraz obiekty i urządzenia służące wędrownikom turystycznym (ścieżki - piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty, punkty widokowe, trasy narciarskie biegowe, miejsca postojowe, place zabaw, itp.) lokalizowane wyłącznie w sposób niekolidujący z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych oraz pozwalający na zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.
3. Dla terenu położonego w granicach obszaru przyrodniczo cennego „Prądowniec” dopuszcza się jedynie lokalizację ścieżki turystyczno - edukacyjnej z niezbędną infrastrukturą i zakazuje się zmiany stosunków wodnych.
4. Zakazuje się grodzenia obszarów.

WS – wody powierzchniowe:

1. Podstawowy kierunek rozwoju: zbiorniki wód powierzchniowych
2. Dopuszcza się budowę urządzeń wodnych, urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń służących ochronie przed powodzią oraz suszą;
3. Dopuszcza się budowę pomostów, kładek, oraz urządzeń związanych z obsługą turystyki.

KDG, KDZ, KDL, KDD – drogi publiczne:

Na etapie realizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć dodatkowe drogi klasy lokalnej i dojazdowej zapewniające dojazd do terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Szczegółowe ustalenia dotyczące dróg zawarto w rozdziale 5. *Kierunki rozwoju komunikacji*.

Na terenach, gdzie studium dopuszcza różne formy zagospodarowania w obrębie jednego przeznaczenia terenu, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego może nastąpić dodatkowe rozgraniczenie tych funkcji i doprecyzowanie ich lokalizacji.

Wszystkie zmiany przepisów przywołanych w niniejszym studium po uchwaleniu dokumentu, mające wpływ na zagospodarowanie terenu, nie powodują nieważności studium, a sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą uznawały przepisy obowiązujące na dzień uchwalania przedmiotowych planów, co będzie zgodne z niniejszym studium.

Dopuszcza się pozostawienie terenów rolnych i leśnych w planach miejscowych mimo wyznaczenia ich w studium pod zabudowę, a szczególności w przypadku nie uzyskania zgody na wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cenie nierolnicze i nieleśne.

Za zgodne ze studium uznaje się także wprowadzenie zakazu zabudowy, w tym również zmianę przeznaczenia terenu, na obszarach istniejących aktywnych osuwisk oraz osuwisk skartowanych w przyszłości.

2.3. Tereny wyłączone spod zabudowy:

1. Tereny rolne – R (za wyjątkiem dróg, wszelkich sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz zbiorników małej retencji).

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2. Zieleni nieurządzonej – Z (za wyjątkiem dróg, wszelkich sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz zbiorników małej retencji).
3. Tereny lasów – ZL (za wyjątkiem zabudowy związanej z gospodarką leśną, dróg, wszelkich sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz zbiorników małej retencji).
4. Tereny w odległości mniejszej niż 15 m od brzegu cieków wodnych dla nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie.
5. Tereny w odległości mniejszej niż 5 m od brzegu cieków wodnych dla terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
6. Na pozostałych terenach obiekty budowlane powinny się znajdować w odległościach wynikających z przepisów odrębnych.

2.4. Obszary przestrzeni publicznej

Obszary przestrzeni publicznej w myśl art. 2 ust.6 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zm.)[\(w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,^{1\)} w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073\)^{2\)} to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.](#)

Na terenie gminy Istebna nie wyznacza się przestrzeni publicznych w rozumieniu ww. ustawy. Za przestrzenie o znaczeniu publicznym uznaje się tereny: dróg publicznych, tereny obiektów administracji, obiekty usług oświaty, zdrowia, ośrodki kultury, tereny zieleni urządzonej, sportu i rekreacji oraz cmentarze.

Należy dążyć do utworzenia przestrzeni o charakterze centro twórczym w ramach poszczególnych jednostek, których zadaniem będzie stworzenie płaszczyzny integracji społecznej mieszkańców. Obszary te winny być kreowane wokół usług publicznych danej jednostki. W kreowaniu przestrzeni publicznych należy pamiętać, aby były dostępne dla osób niepełnosprawnych. Wskazane jest dążenie do uporządkowania i podniesienia standardu terenów publicznych, w szczególności: parków, zieleńców oraz zieleni towarzyszącej usługom publicznym tak, aby cechowała je jak największa wartość estetyczna.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Na terenie gminy nie wyznacza się nowych form ochrony przyrody. Występują tu dwie rozległe obszarowe formy ochrony przyrody: Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego i Obszar Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski.

W północnej części gminy znajduje się Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony Rozporządzeniem Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. ze względu na szczególne wartości przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe Beskidu Śląskiego. Szczegółowy opis parku zaprezentowano w rozdziale 4.3.2. *Ochrona przyrody*.

Jak już wspomniano na dzień dzisiejszy brak jest planu ochrony PK Beskidu Śląskiego, ale prowadzone są prace w tym zakresie. Do czasu wprowadzenia planu, dla zapewnienia właściwego funkcjonowania Parku oraz warunków realizacji jego ochrony, w ww. Rozporządzeniu wprowadzone zostały zasady polegające m.in. na obowiązku uzyskiwania opinii Dyrektora Parku w sprawach zamierzeń inwestycyjnych w granicach Parku i Otuliny, z wyłączeniem inwestycji mieszkalnych i inwentarskich na obszarach przeznaczonych pod budownictwo. W Rozporządzeniu obowiązują konkretne zapisy dotyczące przestrzegania zasad m.in. z zakresu: ochrony środowiska i krajobrazu (ochrona przed zakłócaniem stosunków wodnych, degradacją gleb i szaty roślinnej, zanieczyszczeniem powietrza). Ponadto w zasadach i kierunkach działania, w Rozporządzeniu zapisano, iż na terenie Parku należy likwidować lub ograniczać szkodliwą działalność gospodarczą, prowadzić prawidłową politykę przestrzenną oraz utrzymywać, odnawiać i wzbogacać zasoby przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe. Gospodarka rolna i leśna powinna być prowadzona tak, aby umożliwić realizację celów ochrony parków. Ponadto obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza nakazy i zakazy dotyczące parku i jego otuliny, które zostaną zastąpione zapisami wynikającymi z planu ochrony w trybie przewidzianym prawem.

Specjalny obszar ochrony siedlisk PLH240005 Beskid Śląski ma powierzchnię 26 405,4 ha i niemal w całości położony jest na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Jest to obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności. Zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Szczegółowy opis obszaru zaprezentowano w rozdziale 4.3.2. *Ochrona przyrody*

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.) ([w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2015 poz. 1651 z późn. zm.](#),¹⁾ [w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.](#))²⁾, ochrona zasobów przyrodniczych na obszarach Natura 2000 opiera się przede wszystkim na ograniczaniu działań mogących w znaczący sposób pogorszyć właściwy stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

2000. Zgodnie z zapisami ww. ustawy zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony danego obszaru Natura 2000, niezależnie od ich położenia względem obszaru. Nie oznacza to jednak, że na obszarach Natura 2000 nie można realizować żadnych przedsięwzięć – zabronione są jedynie działania mające znaczący negatywny wpływ na cele ochrony obszaru. Ponadto w szczególnych przypadkach (zgodnie z art. 34 ww. ustawy) istnieje możliwość realizacji działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, jeżeli działania te wynikają z przesłanek nadrzędnego interesu publicznego, udokumentowany zostanie brak rozwiązań alternatywnych oraz zapewni się wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Objęte ochroną pozostaje 13 pomników przyrody – drzew lub ich skupisk – siedem lip (*Tilia*), trzy buki (*Fagus L.*), dwa świerki (*Picea A. Dietr.*) i jedna jodła (*Abies Miller*). Szczegółową charakterystykę pomników przyrody przedstawiono w rozdziale 4.3.2. *Ochrona przyrody*.

W stosunku do pomników przyrody, obowiązują ustalenia zawarte w przepisach odrębnych dotyczących ochrony przyrody, które będąc dokumentami nadrzędnymi w stosunku do studium, wyznaczają podstawowe kierunki ochrony środowiska i przyrody na terenie gminy Istebna i winne być uwzględniane w aktach prawa miejscowego i decyzjach administracyjnych.

Dla pomników przyrody ożywionej wprowadza się następujące zasady ochrony:

- zakaz wycinania, niszczenia lub uszkodzenia drzew,
- zakaz zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści,
- zakaz zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew,
- zakaz niszczenia systemu korzeniowego drzew,
- zakaz prowadzenia jakiejkolwiek działalności gospodarczej, prowadzącej do zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub gruntowych, gleby, powietrza atmosferycznego, prowadzącej do zmian stosunków wodnych lub ukształtowania powierzchni ziemi
- zakaz utwardzania powierzchni gruntu w odległości mniejszej niż 3 m od pnia drzew stanowiących pomniki przyrody
- zakaz umieszczania tablic, napisów i innych znaków (za wyjątkiem oznaczeń związanych z ochroną pomnika przyrody),
- zakaz nacinania drzew, rycia napisów i znaków,
- zakaz wchodzenia na drzewa,
- zaleca się prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych drzew.

Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

3.2. Ujęcia i zasoby wodne

Na terenie gminy występuje jeden Główny Zbiornik Wód Podziemnych GWZP nr 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski). GZWP nr 348 ma powierzchnię

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

410 km². Tworzą go kredowe warstwy godulskie, które zbudowane są z gruboławicowych (do 0,70 m) piaskowców średnio- i gruboziarnistych, z wkładkami łupków ilastych. Warunki hydrogeologiczne tego zbiornika są słabo zbadane. Kredowy (fliszowy) poziom wodonośny związany jest przede wszystkim ze stropową, spękaną częścią utworów fliszowych. Szczegółowo opisuje o rozdział 4.1.4. *Wody*

Obszar nr 2 objęty II zmianą studium znajduje się poza granicą GZWP nr 348 i poza granicą projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika.²⁾

Na terenie gminy funkcjonuje obecnie pięć gminnych ujęć wody, które zaopatrują mieszkańców gminy: w Istebnej Wilcze (zbiornik Wilcze o poj. 200 m³), w Istebnej Zaolziu i w Istebnej Pietraszonce, w Jaworzynce na rzece Krężelce oraz Koniakowie. Przedstawia je rozdział 14.2.1.1. *Ujęcia wody*. Ponadto na terenie gminy, według danych PIG, działa jeszcze 14 indywidualnych ujęć oraz prywatne studnie.

Dla ujęć wody pitnej obowiązują zakazy i nakazy z zakresu ochrony środowiska zapisane w pozwoleniach wodno-prawnych, które dodatkowo wyznaczają granice stref ochrony pośredniej i bezpośredniej wokół tych ujęć.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenach tych należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a na ogrodzeniu należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Należy zapewnić dostęp do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z przepisami odrębnymi, w celu zachowania otulin biologicznych cieków wodnych i lokalnych korytarzy ekologicznych, nieruchomości przyległe do powierzchniowych wód publicznych można grodzić tylko zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3. Ochrona gleb

Na terenie gminy Istebna zaledwie 42 a stanowią gleby klas bonitacyjnych I-III. Ze względu na znaczne spadki terenu na obszarze gminy wszystkie gleby narażone są na erozję wodną – wymywanie i spływ powierzchniowy. W celu ochrony środowiska glebowego ustala się:

- zakaz lokalizacji stałych składowisk wszelkiego rodzaju odpadów,
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu oraz zakaz gromadzenia lub magazynowania wszelkich odpadów w miejscach do tego nieprzygotowanych,
- ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania terenu,

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- ograniczenie wycinki istniejących drzew i krzewów w zadrzewieniach stanowiących naturalne zabezpieczenie przed erozją gleb i wymywaniem wartościowych składników z profilu glebowego,
- wody opadowe zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami, powinny być podczyszczone na terenie inwestora, przed odprowadzeniem ich do odbiornika,
- dążenie do zmiany w hodowli zwierzęcej w kierunku eliminacji bezściółkowego systemu hodowli, wprowadzenie zakazu wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- ograniczenie stosowania uciążliwych dla środowiska nawozów mineralnych i środków ochrony roślin oraz racjonalne dozowanie tych o niskiej uciążliwości,
- prowadzenie zabiegów agrotechnicznych dostosowanych do ukształtowania terenu również w celu zmniejszenia erozji i spływu powierzchniowego na terenach upraw rolnych.

3.4. Ochrona lasów

Gminę Istebna cechuje bardzo wysoka lesistość kształtująca się na poziomie ponad 50%, a wszystkie lasy zostały uznane za lasy ochronne. W związku z tym istniejące kompleksy leśne wymagają wzmożonej ochrony, zwłaszcza przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nieleśne powodującym ich fragmentację. W odniesieniu do terenów lasów ustala się:

- ochronę gruntów leśnych przed nieuzasadnioną zmianą przeznaczenia na cele nieleśne,
- maksymalną ochronę i utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów leśnych z uwagi na ich znaczenie ekologiczne,
- szczególną ochronę najstarszych drzewostanów,
- umiarkowane stosowanie cięć pielęgnacyjnych,
- zakaz zabudowy,
- poruszanie się pojazdów samochodowych jedynie po drogach publicznych lub drogach leśnych obsługujących poszczególne przysiółki.

3.5. Ochrona przed hałasem

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.) (w odniesieniu do I zmiany studium Dz. U. z 2016 r. poz 672,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.)²⁾ jako hałas przyjmuje się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Do głównych źródeł hałasu w gminie Istebna należą komunikacja oraz obiekty usługowe i przemysłowe związane z obróbką drewna. W ramach ochrony przed hałasem należy:

- zapewnić jak najlepszy standard akustyczny środowiska zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dla poszczególnych terenów określić przynależność do kategorii ochrony przed hałasem zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku tj.:

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- dla terenów wyznaczonych w studium jako MN dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - dla terenów wyznaczonych w studium jako U_0 dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - dla terenów wyznaczonych w studium jako U , U_K , MN/U , U/MN , dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - dla terenów wyznaczonych w studium jako U_Z dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów szpitali poza miastem.
- zapewniać odpowiedni standard techniczny drogom wojewódzkim, w celu ograniczenia ich uciążliwości,
 - lokalizować nową zabudowę przeznaczoną na stały pobyt ludzi w odpowiedniej odległości od dróg wojewódzkich,
 - stosować pasy zieleni izolacyjnej wzdłuż istniejących oraz planowanych dróg, sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej,
 - w przypadku lokalizacji uciążliwych funkcji produkcyjnych lub usługowych stosować zieleni izolacyjną.

3.6. Ochrona przed promieniowaniem

Zgodnie z ustawą z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.) ([w odniesieniu do I zmiany studium Dz. U. z 2016 r. poz 672,](#)¹⁾ [w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.](#))²⁾ ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

1. utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
2. zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W celu ochrony przed promieniowaniem należy:

- przy lokalizacji instalacji emitujących pole elektromagnetyczne zadbać aby poziom pól był zgodny z przepisami odrębnymi,
- wprowadzić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefę ochronną od istniejących i projektowanych napowietrznych linii elektroenergetycznych, zgodnie z wytycznymi zarządcy sieci,
- w granicach pasa technologicznego napowietrznych linii elektroenergetycznych zabronić lokalizowania wszelkiej zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi oraz utrzymywania drzew, krzewów i roślinności przekraczającej wysokość 2 metrów.

3.7. Złoża kruszywa naturalnych

Na terenie gminy występuje tylko jedno udokumentowane złożo, w którym zaniechano eksploatacji. Teren udokumentowanego złoża kopaliny może być

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zagospodarowane zgodnie z przepisami odrębnymi. Poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin oraz ich eksploatacja na terenie gminy może się odbywać na podstawie stosownych koncesji, po spełnieniu wymogów określonych przepisami odrębnymi. Zaleca się sporządzić dla nich miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 104 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2015 poz. 196 z późn. zm.,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1131 z późn. zm.).²⁾

Wyrobiska powstałe w wyniku wyeksploatowania złóż kopalin należy poddać rekultywacji w sposób umożliwiający realizację przeznaczenia podstawowego tych terenów.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Dzięki bogatej, wielowiekowej historii na terenie gminy Istebna znajduje się wiele zabytków stanowiących niezwykle cenne dziedzictwo kulturowe budujące tożsamość regionu i jego mieszkańców. Ochrona krajobrazu kulturowego oraz poszczególnych zabytków i dóbr kultury stanowi jeden z celów polityki przestrzennej gminy. W studium nie wskazuje się nowych obiektów proponowanych do objęcia ochroną.

4.1. Wykaz obiektów i obszarów chronionych oraz zasady ich ochrony

W gminie znajduje się 10 obiektów lub ich zespołów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków. Są to zabytkowe drewniane budynki mieszkalne, dwa kościoły oraz zespół zabudowy Wojewódzkiego Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej. Szczegółowo zabytki wpisane do rejestru zabytków omówiono w rozdziale 5.3. *Obiekty objęte ochroną konserwatorską.*

Na terenie gminy Istebna znajduje się ponadto 175 obiektów zabytkowych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Są to głównie drewniane domy z przełomu XIX i XX w., figury, krzyże i kaplice przydrożne. Pełną listę zabytków wpisanych do ewidencji przedstawia Tab.20. w rozdziale 5.4. *Obiekty będące w gminnej ewidencji zabytków.*

Ponadto na terenie gminy wyznaczone zostały 23 stanowiska archeologicznych z różnych okresów historycznych. Stanowiska archeologiczne na terenie gminy przedstawia Tab. 10. w rozdziale 5.5. *Stanowiska archeologiczne.*

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego ustala się następujące zasady:

- działania inwestycyjne w obrębie nieruchomości, na których zlokalizowane są zabytki oraz w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej, prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wyburzanie zabytków, przerabianie, odnawianie, rekonstruowanie, konserwowanie, zabudowywanie, odbudowywanie, zdobienie, uzupełnianie,

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

rozkopywanie i dokonywanie wszystkich innych zmian należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,

- zakaz lokalizowania inwestycji zasłaniających ekspozycję zabytków, oraz niedopasowanych przestrzennie i kompozycyjnie z zabytkiem,
- roboty ziemne, prowadzone na działkach w obrębie stanowisk archeologicznych, winny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na pozostałych obszarach w wypadku odkrycia jakiegokolwiek znaleziska, co do którego zachodzi podejrzenie, że może mieć jakąkolwiek wartość archeologiczną, roboty należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.2. Strefy ochrony konserwatorskiej

Dla stref konserwatorskich obowiązują ustalenia zdefiniowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W strefie „A”- ścisłej ochrony konserwatorskiej oraz w strefie ochrony konserwatorskiej zespołu zabudowy drewnianej wzdłuż drogi Istebna – Koniaków obowiązują:

- zakaz likwidacji i wprowadzania zmian w obrębie historycznej sieci dróg, kształtu działek osadniczych, kierunku przebiegu rozłogu pól, cieków wodnych,
- utrzymanie zabudowy siedliskowej w jej tradycyjnej formie, rewaloryzacja lub rewitalizacja w taki sposób, aby podkreślić jej walory historyczne oraz tradycyjny układ i charakter,
- zachowanie wszelkich walorów historycznych i estetycznych, bądź ich przywrócenie, w przypadku wcześniejszych zniszczeń, lub niewłaściwie wykonanych prac lub innych działań,
- kształt budowlany nowej zabudowy wprowadzanej w granice obszaru powinien nawiązywać do tradycji budowlanej Beskidu Śląskiego i skali krajobrazu, nie należy wprowadzać obiektów, których funkcja kolidowałaby z charakterem terenów chronionych,
- w przypadku dekapitalizacji obiektów zabytkowych w obrębie zabudowy siedliskowej nowe inwestycje należy realizować na zasadzie wymiany substancji,
- zakaz wycinki starodrzewu w granicach założeń zieleni w otoczeniu zabytków objętych strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”,
- w przypadku cmentarza zaleca się przeprowadzanie okresowej pielęgnacji zieleni, należy zachować zabytkowe pomniki nagrobne oraz ich tradycyjny układ kompozycyjny,
- zaleca się sporządzenie programów rewaloryzacji lub rewitalizacji, opracowanych z pełnym uwzględnieniem warunków ochrony dla poszczególnych zabytków bądź ich grup,
- wszelka działalność inwestycyjna w strefie winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W strefie „B”- częściowej ochrony konserwatorskiej, oraz w strefie otulinowej zespołu zabudowy drewnianej wzdłuż drogi Istebna – Koniaków obowiązują:

- utrzymanie w niezmiennym kształcie zachowanych zasadniczych elementów rozplanowania /drogi, cieków wodnych, jary, rozłóg pól, zieleń naturalna/,
- wprowadzanie nowych inwestycji na zasadzie kontynuowania form nawiązujących do tradycji budowlanej Beskidu Śląskiego i skali krajobrazu,
- w przypadku dekapitalizacji tradycyjnej zabudowy siedliskowej nowe inwestycje należy realizować na zasadzie wymiany kubatury w nawiązaniu do regionalnej tradycji budowlanej,
- wycinka starodrzewu w otoczeniu dóbr kultury objętych strefą częściowej ochrony konserwatorskiej „B” winna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.

W strefie „E” – ochrony ekspozycji widokowej obowiązują zakaz przesłaniania osi widokowych w rejonie zabytków wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków oraz tworzenia nowych dominant w ich sąsiedztwie.

W strefie „OW” – obserwacji archeologicznej, wokół stanowisk o charakterze śladów osadnictwa o promieniu 40 m, wszelka działalność inwestycyjna typu: melioracje, gazyfikacje, prace wodno-kanalizacyjne, energetyczne, teletechniczne, oraz budowlane muszą być realizowane zgodnie z przepisami odrębnymi. Natomiast w strefie „W” – reliktywów archeologicznych o własnej formie krajobrazowej obowiązują zakaz działalności inwestycyjnej w promieniu 50 m od centrum stanowiska archeologicznego.

5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

5.1. Komunikacja drogowa

W celu usprawnienia komunikacji na terenie gminy, drogi wymagają modernizacji, zwłaszcza jeżeli chodzi o drogi gminne. W związku z planowanym rozwojem funkcji turystycznej konieczne jest także zwiększenie liczby miejsc postojowych, zwłaszcza w pobliżu większych ośrodków narciarskich.

Drogi wojewódzkie:

Drogi wojewódzkie posiadają nawierzchnię bitumiczną - asfaltową. Droga nr 941 została zmodernizowana w 2011 r. Natychmiastowej modernizacji wymaga droga nr 943. Drogi w ciągu drogi wojewódzkiej powinny mieć parametry drogi klasy głównej o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25 m. Drogi wojewódzkie powinny posiadać pas zieleni oraz pobocze i ścieżkę rowerową, a na terenach zabudowanych co najmniej jednostronny chodnik. Niezbędne jest utwardzenie pobocza, zrealizowanie zatok postojowych oraz przystankowych. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Zaleca się wprowadzenie zakazu realizacji nowych indywidualnych zjazdów na działki budowlane z dróg wojewódzkich. Obszary nowej zabudowy powinny być obsługiwane z dróg niższych klas, a ewentualne zjazdy mogą być realizowane wyłącznie dla większych obiektów usługowych, takich jak stacje paliw oraz w przypadku braku innej możliwości dostępu do drogi publicznej, wyłącznie za zgodą zarządcy drogi.

Drogi powiatowe:

Zachowuje się przebieg dróg powiatowych. Drogi nr 2674 S i 1450 S powinny odpowiadać klasie dróg dojazdowych i należy zapewnić im szerokość w liniach rozgraniczających 15 m. Drogi nr 2643 S i 2644 S powinny odpowiadać klasie dróg zbiorczych i należy zapewnić im szerokość w liniach rozgraniczających 20 m. W miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi. Drogi powiatowe posiadają nawierzchnię asfaltową, ale są wąskie, nie wszędzie posiadają chodnik i wymagają w miarę możliwości, modernizacji do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Drogi powinny posiadać pas zieleni oraz pobocze, a na terenach zabudowanych co najmniej jednostronny chodnik i ścieżkę rowerową. Należy ograniczyć realizację nowych zjazdów na działki budowlane. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Drogi gminne

Zachowuje się przebieg dróg gminnych oraz dopuszcza lokalizację nowych w miarę potrzeb. Drogi gminne, przynajmniej w części, wymagają natychmiastowego utwardzenia, bowiem ponad 40 km dróg gminnych posiada nawierzchnię gruntową, żwirową bądź jedynie utwardzoną tłuczniem. Wszystkie drogi gminne są zbyt wąskie. W miarę możliwości zaleca się stopniową modernizację dróg i poszerzanie do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Wyznaczone w Studium ważniejsze drogi gminne powinny odpowiadać klasie dróg lokalnych i należy zapewnić im szerokość w liniach rozgraniczających 12 m. W miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi. Wszystkie drogi powinny być wyposażone w pobocze, a na terenach zabudowanych co najmniej jednostronny chodnik. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Wytyczne do kształtowania obsługi w zakresie parkowania pojazdów

Ustala się realizację przynajmniej minimalnej liczby miejsc parkingowych w obrębie nieruchomości, którą mają obsługiwać, zawartych w poniższej tabeli. Dodatkowo zaleca się realizację ogólnodostępnych parkingów, w miejscach zgrupowań obiektów użyteczności publicznej i usług. Dopuszcza się ustalanie miejsc postojowych w pasach drogowych pod warunkiem, że nie będą stanowiły zagrożenia i utrudnienia dla ruchu kołowego, pieszego i rowerowego.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Aby zapewnić obsługę mieszkańców miejsca postojowe powinny być realizowane w ilości:

minimum 2 miejsca postojowe na 1 lokal mieszkalny	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa,
10-15 miejsc postojowych na 1000 m ² powierzchni użytkowej budynku	usługi nieuciążliwe, składy magazyny
5-10 miejsc postojowych na 100 m ² powierzchni użytkowej budynku	ośrodki zdrowia, obiekty handlowe
5-10 miejsc postojowych na jeden obiekt	biblioteki, kluby, domy kultury, stacje paliw
15-30 miejsc postojowych na jeden obiekt	kościół, cmentarze
1-3 miejsc postojowych na każdym 5 zatrudnionych	przemysł i rzemiosło
3 miejsca postojowe na każde 10 miejsc konsumpcyjnych,	obiekty gastronomiczne
2 miejsca postojowe na jedno stanowisko obsługi pojazdów	stacje obsługi pojazdów
0,8 miejsca postojowego na pokój gościnny	usługi hotelarskie, w tym agroturystyka
0,1 miejsc parkingowych na łączną przepustowość wyciągów narciarskich	usługi sportu i rekreacji – wyciągi narciarskie
10-20 miejsc postojowych na 20 zatrudnionych	szkoły i przedszkola
5-10 miejsc postojowych na każdym 50 mieszkańców	internaty

5.2. Komunikacja kolejowa

Nie zakłada się rozwoju komunikacji kolejowej na terenie gminy.

5.3. Komunikacja lotnicza

Nie zakłada się rozwoju komunikacji lotniczej na terenie gminy.

5.4. Komunikacja rowerowa i szlaki turystyczne

Na terenie gminy Istebna jest oznakowanych ponad 20 tras turystycznych, zarówno szlaków górskich, tras spacerowych, jak i tras rowerowych. W ramach projektu „MTB Beskidy” wyznaczono trasy kolarstwa górskiego MTB. Wytyczone zostało 10 tras umożliwiających odbycie wycieczek na rowerze górskim na obszarze polsko – czesko – słowackiego pogranicza.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Zaleca się dalsze rozwijanie sieci szlaków turystycznych, a przede wszystkim sieci tras rowerowych. Koniecznie należy poprowadzić ścieżki rowerowe wzdłuż dróg powiatowych i wojewódzkich, aby zapewnić bezpieczne korzystanie z tras już istniejących.

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Ogólne zasady realizacji sieci infrastruktury technicznej

Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej na wszystkich terenach, w zależności od zaistniałych potrzeb i zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla nowych terenów przeznaczonych na cele zabudowy wskazane jest uzbrojenie terenu przed wprowadzeniem zabudowy. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających drogi na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

6.2. Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie gospodarki wodnej przyjmuje się następujące kierunki:

- Zachowuje się istniejące ujęcia wód podziemnych.
- Dopuszcza się realizację nowych ujęć wód podziemnych po przeprowadzeniu odpowiednich badań zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Przewiduje się rozbudowę, utrzymanie i modernizację istniejącej gminnej sieci wodociągowej znajdującej się na terenie gminy.
- Należy dążyć do objęcia wodociągiem tych terenów, na których jest to ekonomicznie uzasadnione.
- Na warunkach określonych w przepisach odrębnych i szczególnych dopuszcza się zaopatrzenie w wodę ze studni indywidualnych, zwłaszcza na potrzeby upraw oraz na obszarach usytuowanych poza zasięgiem wodociągów zbiorowych.

W zakresie gospodarki ściekowej przyjmuje się następujące kierunki:

- Przewiduje się utrzymanie istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej znajdującej się na terenie gminy oraz jej dalszą rozbudowę.
- Należy dążyć do objęcia zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej tych terenów, na których jest to ekonomicznie uzasadnione.
- Dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i budowę nowych oczyszczalni.
- Odprowadzanie ścieków, może być realizowane do indywidualnych lub grupowych zbiorników bezodpływowych bądź do przydomowych oczyszczalni ścieków do czasu realizacji odpowiedniego systemu kanalizacji, na warunkach określonych w przepisach szczególnych i odrębnych.
- Dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach, tylko na obszarach, które z uzasadnionych

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną.

- Odprowadzanie wód opadowych powinno odbywać się na zasadach określonych w przepisach odrębnych.
- Nie dopuszcza się odprowadzania wód opadowych na nawierzchnie utwardzone ciągów komunikacyjnych.
- Kanalizacja sanitarna i deszczowa musi być prowadzona rozdzielnie.

6.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną przyjmuje się następujące kierunki:

- Zachowuje się istniejące napowietrzne linie energetyczne.
- Zaopatrzenie w energię elektryczną będzie odbywać się według warunków określonych przez dystrybutora energii i eksploatatora sieci – z istniejącego systemu energetycznego za pośrednictwem istniejących stacji transformatorowych.
- Dopuszcza się budowę, rozbudowę, modernizację i przebudowę istniejących sieci i dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców gminy.
- Dopuszcza się możliwość rozmieszczenia słupów i urządzeń niezbędnych z korzystania z linii w innych niż dotychczas miejscach.
- Zakłada się lokalizację nowych stacji transformatorowych, w ilości wynikającej z każdorazowego zapotrzebowania.
- Zakłada się budowę dwutorowej linii napowietrznej 110 kV relacji GPZ Wisła – GPZ Rajcza.
- Zakłada się budowę stacji transformatorowej w rejonie przysiółka Olza stacji transformatorowej 110/15 kV „GPZ Istebna”.
- W razie konieczności dopuszcza się wydzielenie odrębnych działek, przeznaczonych dla realizacji stacji transformatorowych obsługujących tereny przeznaczone pod zainwestowanie.
- Dla istniejących i nowopowstałych napowietrznych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć strefy technologiczne, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą przyjmuje się następujące kierunki:

- Zaopatrzenie w energię ciepłą na terenie gminy będzie następowało z kotłowni indywidualnych.
- W miarę możliwości, zwłaszcza na obszarach gęsto zainwestowanych oraz dla zespołów obiektów pełniących funkcje publiczne, zaleca się realizację kotłowni zbiorowych, ułatwiających zastosowanie rozwiązań i technologii proekologicznych.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- Zaleca się stosowanie ekologicznych źródeł energii cieplnej (takich jak: gaz przewodowy lub butlowy, olej opałowy, energia elektryczna, biomasa lub alternatywne źródła energii odnawialnej).

W zakresie zaopatrzenia w gaz przyjmuje się następujące kierunki:

- Gmina aktualnie nie jest zaopatrzona w gaz, ale zakłada się budowę gazociągu wysokoprężnego Dn 300 mm Cn 6,3 MPa prowadzonego od strony Wisły i połączenie go z siecią czeską i słowacką oraz budowę stacji redukcyjno-pomiarowej na terenie gminy, co umożliwi jej zgazyfikowanie.
- Do czasu realizacji sieci gazowej zaleca się korzystanie z gazu na dotychczasowych zasadach (gaz propan-butan dystrybuowany w butlach).
- Sieć gazową należy lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Stacje redukcyjne gazu należy lokalizować w miejscach wynikających z przebiegu projektowanej sieci gazowej według potrzeb.

W zakresie telekomunikacji przyjmuje się następujące kierunki:

- Rozwój infrastruktury komunikacyjnej należy prowadzić w oparciu o ustawę z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. 2004 nr 171 poz. 1800 z późn. zm.) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2014 poz. 243 z późn. zm.,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1489 z późn. zm.)²⁾.
- Zaleca się rozwój usług i sieci telekomunikacyjnych w zakresie urządzeń sieci przewodowej oraz bezprzewodowej.
- Zaleca się budowę linii światłowodowych.

6.4. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami przyjmuje się następujące kierunki:

Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie ze zmienioną ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz.U. 2012 poz. 391 ze zm.) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 250,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1289)²⁾.

- Zaleca się prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.
- Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny być łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy,
- Zaleca się wyznaczenie miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.
- Należy dążyć do podniesienia świadomości społecznej mieszkańców w ramach edukacji ekologicznej, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów oraz ich selektywnej zbiórki.

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

7.OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ORAZ LOKALNYM

Lp.	Rodzaj zdania	Teren objęty inwestycją
Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym		
1.	Działania przeciwpowodziowe pn. „Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty, naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą”	środkowa część gminy
2.	Budowy gazociągu wysokoprężnego Dn 300 mm Cn 6,3 MPa oraz budowa stacji redukcyjno-pomiarowej na terenie gminy	środkowa część gminy
3.	Budowa dwutorowej linii napowietrznej 110 kV relacji GPZ Wisła – GPZ Rajcza.	środkowa część gminy
4.	Budowa stacji transformatorowej w rejonie przysiółka Olza stacji transformatorowej 110/15 kV „GPZ Istebna”.	środkowa część gminy
Inwestycje o znaczeniu lokalnym		
1.	Komunikacja - modernizacja dróg gminnych	cała gmina
2.	Rozbudowa wodociągów i kanalizacji	cała gmina

Na terenie gminy Istebna występują zadania o znaczeniu ponadlokalnym, przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz. 4619) pn.:

- budowa sieci dróg/ tras rowerowych – zadanie dotyczące całego obszaru województwa,
- budowa centrów przesiadkowych – zadanie dotyczące całego obszaru województwa.²⁾

8.OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Na terenie gminy Istebna nie znajdują się żadne tereny, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. W studium nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości, obszarów przestrzeni publicznych, ani obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. W związku z tym na terenie gminy Istebna nie znajdują się żadne tereny, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 i poz. 951) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073)²⁾.

9.OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Cała gmina posiada pokrycie planem miejscowych z 2002 r., który jest sukcesywnie zmieniany. Kolejne zmiany będą uzależnione od bieżących potrzeb i zamierzeń inwestycyjnych.

W granicach obszaru objętego I zmianą studium znajdują się niewielkie powierzchnie gruntów rolnych i leśnych, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.¹⁾

W granicach obszaru objętego II zmianą studium znajdują się niewielkie powierzchnie gruntów rolnych i leśnych, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.²⁾

10.KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Przez wzgląd na niekorzystne warunki naturalne (słabe gleby, niesprzyjające warunki klimatyczne) rolnictwo nie jest priorytetową działalnością w gminie, a kierunkiem jego rozwoju może być jedynie rolnictwo ekologiczne. Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dążenie do podniesienia opłacalności produkcji rolnej, ustala się następujące zasady gospodarowania:

- rozwijanie działalności agroturystycznej i rolnictwa ekologicznego,
- zwiększenie areału łąk i pastwisk, głównie w celu kulturowego chowu owiec,
- rozwój indywidualnego, regionalnego przetwórstwa rolno-spożywczego,
- zwiększenie asortymentu produktów regionalnych,

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- utrzymanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, jako elementów lokalnego układu powiązań ekologicznych,
- podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących gospodarstwa rolne.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Na terenach lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zrównoważoną gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzania lasu dostosowane do szczególnych warunków siedliskowych. W przypadku lasów niebędących własnością Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują uproszczone plany urządzania lasów i inwentaryzacja lasów.

Ponadto, dla lasów ustala się:

- bezwzględne zachowanie istniejących kompleksów leśnych,
- dążenie do łączenia izolowanych enklaw leśnych,
- dalszą budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, konnych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny, w celu ochrony lasów przed niezorganizowaną penetracją turystyczną,
- budowę ścieżek edukacyjnych w celu zwiększenia świadomości ekologicznej odwiedzających jej osób.

11.OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ NA OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy występują obszary potencjalnie narażone na zalanie przez wody powodziowe. W niniejszym studium wyznaczono tereny zalewowe Olzy. Ponadto rzeka Olza (w kilometrach 0+000-12+000, 25+000-40+000 i 72+000-84+000) w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego, wykonanej przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, została zakwalifikowana jako ciek wskazany do opracowania map zagrożenia i ryzyka powodziowego w pierwszym cyklu. Pozostałe cieki nie zostały wymienione we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, ale ze względu na specyfikę rzek górskich, we wszystkich dolinach cieków mogą występować lokalne podtopienia spowodowane intensywnymi opadami deszczu lub wiosennymi roztopami.

W związku z koniecznością ochrony ludzi i mienia przed powodzią w obrębie terenów zalewowych wodami Olzy:

- należy wprowadzić ograniczenia w lokalizacji zabudowy,
- należy ograniczyć sadzenie drzew i krzewów,
- należy ograniczyć zmiany w ukształtowaniu terenu,
- dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury przeciwpowodziowej.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W zagospodarowaniu obszarów sportu i rekreacji całorocznej US położonych w obszarze nr 2 należy uwzględnić występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, oznaczonego na rysunku studium, na podstawie:

- „Mapy zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody” określającej obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%)
- „Mapy ryzyka powodziowego – określającej negatywne konsekwencje dla ludności oraz wartości potencjalnych strat powodziowych” - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).

na którym obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym wynikające z ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1121)²⁾.

Na terenie gminy Istebna występują obszary osuwania się mas ziemnych, a osuwiska na terenie gminy są skartowane przez Państwowy Instytut Geologiczny. Obszarami naturalnych zagrożeń geologicznych są tereny o znaczących spadkach terenu, zwłaszcza pozbawione szaty roślinnej, które w przypadku zwiększonej infiltracji wód opadowych, są najbardziej narażone na osuwanie się mas ziemnych. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym powstawaniu osuwisk są załęgające zgodnie z kierunkiem upadu warstwy skalne tworzące swoiste powierzchnie poślizgu, dla warstw nadległych. Do powstawania osuwisk przyczyniają się także wszelkie prace ziemne prowadzone na stokach, powodujące naruszenie ciągłości warstw skalnych i mogące doprowadzić do ich osunięcia. Aby zapobiec powstawaniu osuwisk należy umiejętnie prowadzić gospodarkę rolną na terenach o większych spadkach, uporządkować gospodarkę wodną na stokach poprzez odpowiednie odprowadzenie wód opadowych oraz wprowadzać na stoki roślinność stanowiącą naturalne zabezpieczenie. Przed lokalizacją zabudowy na terenach osuwiskowych, należy przeprowadzić badania geologiczno-inżynierskie, których wyniki powinny stanowić podstawę do dalszych działań inwestycyjnych. W planach miejscowych należy określić szczegółowe zasady lokalizacji zabudowy na terenach osuwiskowych oraz na terenach zagrożonych ruchami masowymi. Wszelkie inwestycje wymagające prac ziemnych w miejscach narażonych warto prowadzić pod nadzorem geologa.

Za zgodne ze studium uznaje się także wprowadzenie zakazu zabudowy, w tym również zmianę przeznaczenia terenu, na obszarach istniejących aktywnych osuwisk oraz osuwisk skartowanych w przyszłości.

Dla potrzeb ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych przy zagospodarowywaniu oznaczonych na rysunku studium obszarów osuwania się mas ziemnych w obszarze nr 2 wymagane jest uwzględnienie położenia w terenie, na którego fragmentach występują skomplikowane warunki gruntowe - w rejonie występowania obszarów osuwania się mas ziemnych oznaczonych na rysunku studium, w tym osuwisk nieaktywnych lub aktywnych, w których występują osady koluwalne, wykazujące predyspozycje do przemieszczeń w przypadku podcięcia

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

stoku lub zmiany jego zawilgocenia. W granicach obszaru nr 2 dopuszcza się także lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczeniem osuwisk.²⁾

12.OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALNY FILAR OCHRONNY

Na obszarze gminy Istebna nie występują obiekty ani obszary, dla których należałoby wyznaczyć w złożu kopalni filar ochronny.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

13.OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Istebna nie występują obszary pomników zagłady ani ich strefy ochronnych ustalone na podstawie przepisów odrębnych.

14.OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI I REKULTYWACJI

Rekultywacja i rehabilitacja to działania mające na celu przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdewastowanym i zdegradowanym poprzez działalność człowieka. W przypadku zdegradowanych zabytków architektury i zespołów urbanistycznych zabiegi przywracające im wartość użytkową to rewaloryzacja i rewitalizacja, która dosłownie znaczy: przywrócenie do życia, ożywienie. Celem rewitalizacji jest przede wszystkim znalezienie nowego zastosowania i doprowadzenie do zmiany funkcji obiektów.

Rewaloryzacji na terenie gminy wymagają niemal wszystkie obiekty zabytkowe, wpisane do gminnej ewidencji zabytków, drewniane budynki mieszkalne. W chwili obecnej znaczna większość z nich jest w bardzo złym stanie technicznym a prowadzone bieżące naprawy, są często katastrofalne w skutkach dla substancji zabytkowej. Większość budynków ma dachy pokryte blachą falistą, wiele ciągle pokrytych jest rakotwórczym eternitem. Działania mające na celu przywrócenie ich wartości należy podjąć bezzwłocznie, bowiem w miarę upływu czasu będą to inwestycje coraz droższe i trudniejsze, a w najgorszym przypadku dojdzie do utraty tak cennego dziedzictwa historycznego.

Warto, aby na terenach zabudowy usługowej, sportu i rekreacji powierzchnie biologicznie czynną kształtować, jako zieleni uporządkowana dająca wrażenie porządku i ładu w przestrzeni. Należy dbać o uporządkowanie zabudowy mieszkankowej, co do jej gabarytów, lokalizacji, formy architektonicznej i zastosowanych detali oraz kolorystyki.

Narzędziem do kształtowania ładu przestrzennego na terenie gminy jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

15. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE

Ze względu na znaczne walory przyrodnicze na terenie gminy Istebna nie wyznaczono obszarów, na których mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

16. TERENY ZAMKNIĘTE

Na terenie gminy Istebna nie występują tereny zamknięte.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

III. SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Podstawę do sporządzenie niniejszego studium stanowi Uchwała Nr X/56/2011 Rady Gminy Istebna z dnia 28 września 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Istebna.

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 i poz. 951) (w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,¹⁾ w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073)²⁾ oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 Nr 118, poz. 1233).

Zmiany zaproponowane w niniejszym dokumencie służą przede wszystkim dostosowaniu polityki przestrzennej gminy do wymogów cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz istniejących uwarunkowań rozwoju. Kierunki zmian w polityce przestrzennej gminy uwzględniają oczekiwania władz samorządowych jak i mieszkańców oraz pozwalają na zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju i kształtowanie ładu przestrzennego.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania, ocenie zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego zmian oraz na analizie potrzeb i celów rozwojowych gminy.

Przyjęte w studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju gminy i poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego. Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie terenów pod rozwój infrastruktury technicznej – planowana budowa gazociągu wysokoprężnego i linii elektroenergetycznej średniego napięcia,
- wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę głównie mieszkaniową i usługową,
- wskazanie terenów pod lokalizację usług sportu i rekreacji,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- uwzględnienie ponadlokalnych zadań publicznych.

W celu kształtowania ładu przestrzennego m.in. w rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej, przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 i poz. 951) [\(w odniesieniu do I zmiany studium j.t. Dz. U. z 2016 poz. 778,^{1\)} w odniesieniu do II zmiany studium j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073\)^{2\)} studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Niniejsze studium stanowi więc dokument kierunkowy, określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych i operacyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią. Dzięki temu pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.](#)

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Granice poszczególnych obszarów odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

IV. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ I ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEbNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna zostało przyjęte uchwałą nr XXXVI/342/2014 Rady Gminy Istebna z dnia 30 czerwca 2014 r.

Rada Gminy Istebna uchwałą nr VII/43/2015 z dnia 21 maja 2015 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie.

Granice obszaru objętego I zmianą studium określone są na załączniku graficznym do ww. uchwały.

Obszar objęty I zmianą studium oznaczono w części graficznej studium jako obszar nr 1.

Celem I zmiany studium jest korekta usytuowania oznaczenia istniejącej oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie. W ustaleniach obowiązującego studium w obszarze nr 1 w miejscu lokalizacji istniejącej oczyszczalni ścieków był wyznaczony obszar Or rozwoju zabudowy rozproszonej.

W ustaleniach I zmiany studium w obszarze nr 1 został wyznaczony obszar IT1 rozwoju infrastruktury technicznej kanalizacyjnej, którego podstawowym kierunkiem rozwoju są obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej kanalizacyjnej oczyszczalni ścieków Koniaków Pustki.

I zmiana studium umożliwi opracowanie planu miejscowego, który zostanie opracowany zgodnie ze skorygowanymi ustaleniami studium, dzięki czemu możliwa będzie modernizacja i rozbudowa funkcjonującej oczyszczalni ścieków.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W I zmianie studium zmieniono rysunki uwarunkowań Studium korygując położenie istniejącej oczyszczalni ścieków w obszarze nr 1 objętym I zmianą studium.

Do tekstu w części dotyczącej uwarunkowań rozwoju wprowadzono zmiany w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne.

Zmieniony został tekst studium w części I „Uwarunkowania rozwoju” w następujących rozdziałach:

- w rozdziale 1. pt. „Uwarunkowania wynikające z położenia gminy” zaktualizowano dane demograficzne,
- w rozdziale 2. pt. „Uwarunkowania wynikające z obowiązujących aktów prawnych” w punkcie 2.2. pt. „Wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa śląskiego” zawarto aktualne informacje wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- w rozdziale 2. pt. „Uwarunkowania wynikające z obowiązujących aktów prawnych” w punkcie 2.3. pt. „Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy” zawarto aktualne informacje wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy Istebna do roku 2020”,
- w rozdziale 3 pt. „Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania” w punkcie 3.2.2 pt. „Tereny usługowe” zawarto aktualne dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej,
- w rozdziale 4 pt. „Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego” w pkt. 4.1.8 pt. „Stan powietrza atmosferycznego” zawarto aktualne dane na temat stanu jakości powietrza,
- w rozdziale 6 pt. „Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia” w pkt. 6.1. pt. „Demografia” dodano aktualne dane demograficzne,
- w rozdziale 6 pt. „Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia” w pkt. 6.2. pt. „Struktura gospodarcza, bezrobocie” dodano aktualne dane na temat rynku pracy i stanu zatrudnienia,

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- w rozdziale 6 pt. „Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia” w pkt. 6.3. pt. „Jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia” dodano aktualne dane na temat warunków mieszkaniowych,
- w rozdziale 8 pt. „Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy” dodano pkt 8.3 pt. „Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego I zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.”
- w rozdziale 12 pt. „Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych” dodano informację o braku udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla w obszarze objętym I zmianą studium,
- w rozdziale 14 pt. „Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki-wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami” w pkt. 14.2.1.2 pt. „Sieć wodociągowa” aktualizowano dane dotyczące sieci wodociągowej,
- w rozdziale 14 pt. „Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki-wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami” w pkt. 14.2.1.3 pt. „Sieć kanalizacyjna” zaktualizowano dane dotyczące sieci kanalizacyjnej,
- w rozdziale 14 pt. „Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki-wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami” w pkt. 14.2.6 pt. „Gospodarka odpadami” zaktualizowano dane dotyczące sieci gospodarki odpadami,
- w rozdziale 16 pt. „Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej” dodano informacje dotyczące położenia obszaru objętego opracowaniem poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

W pozostałej części uwarunkowania zawarte w Studium zachowują swoją aktualność w odniesieniu do obszaru nr 1 objętego przedmiotową I zmianą studium.

Zmieniony został rysunek ustaleń studium poprzez wyznaczenie obszaru IT1 rozwoju infrastruktury technicznej kanalizacyjnej w obszarze nr 1 objętym I zmianą studium.

Zmieniony został tekst studium w części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” w następujących rozdziałach:

- w rozdziale 2. pt. „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy” w pkt. 2.2 „Ustalenia funkcjonalno-przestrzenne dla poszczególnych terenów oraz wskaźniki dotyczące użytkowania i zagospodarowania terenów” dla strefy osadniczej dodano ustalenia dla obszaru IT1- obszaru rozwoju infrastruktury technicznej kanalizacyjnej. Dla obszaru IT1 określono podstawowy i uzupełniający kierunek rozwoju oraz określono wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
- w rozdziale 9 pt. „Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego” dodano informację o obszarach wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w obszarze objętym I zmianą studium.

W ustaleniach studium zostały ponadto aktualizowane podstawy prawne obowiązujących przepisów odrębnych.

Zmiany wprowadzone w zakresie I zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna zostały wyróżnione w ujednoliconym tekście studium niebieskim kolorem czcionki i odnośnikiem ¹⁾.

W pozostałej części kierunki zawarte w Studium zachowują swoją aktualność w odniesieniu do obszaru objętego przedmiotową I zmianą studium.

Dla obszaru objętego I zmianą studium są określone:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
(ustalenia zawiera część II rozdział 1)

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
(ustalenia zawiera część II rozdział 2)
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
(ustalenia zawiera część II rozdział 3)
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
(ustalenia zawiera część II rozdział 5 i 6)
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
(ustalenia zawiera część II rozdział 7)
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
(ustalenia zawiera część II rozdział 7)
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
(ustalenia zawiera część II rozdział 9)
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
(ustalenia zawiera część II rozdział 10)
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
(ustalenia zawiera część II rozdział 14)

Dla obszaru objętego I zmianą studium nie zachodzą przesłanki do określenia uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

Dla obszaru objętego I zmianą studium nie określa się więc kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wynikających z audytu krajobrazowego.

Dla obszaru objętego I zmianą studium nie zachodzą przesłanki do dokonania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, zgodnie z opisem uwarunkowań w tym zakresie zawartym w pkt. 8.3 pt. „Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego I zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.”

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Celem opracowania I zmiany studium nie jest wyznaczenie nowego terenu zabudowy tylko korekta błędnego usytuowania oznaczenia istniejącej i funkcjonującej oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie, umożliwiająca jej przyszlą modernizację i rozbudowę.

Dla obszaru objętego I zmianą studium nie zachodzą przesłanki do określenia:

- obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
(informacje w tym zakresie odnoszące się ogólnie do pozostałego obszaru gminy zawiera część II rozdział 4)
- obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów przestrzeni publicznej;
(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 8)
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
(informacje w tym zakresie odnoszące się ogólnie do pozostałego obszaru gminy zawiera część II rozdział 11)
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 12)
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120)
(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 13)
- obszarów zdegradowanych
- granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 16)
- obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.¹⁾

V. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTENZA USTALEŃ II ZMIANY STUDIU UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ISTEbNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna zostało przyjęte uchwałą nr XXXVI/342/2014 Rady Gminy Istebna z dnia 30 czerwca 2014 r.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Rada Gminy Istebna uchwałą nr XXXIX/377/2014 z dnia 29 września 2014 r. przystąpiła do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmującej obszar położony w rejonie Złotego Gronia w Istebnej. Granice obszaru objętego II zmianą studium określone są na załączniku graficznym do ww. uchwały.

II zmiana studium miała na celu określenie kierunków zagospodarowania i zabudowy obszaru położonego w rejonie ośrodka narciarskiego Złoty Groń w Istebnej. Uchwała w tej sprawie została podjęta w związku z wnioskami właścicieli i użytkowników terenów wnoszących o umożliwienie rozwoju w tym obszarze całorocznych funkcji sportowo-rekreacyjnych.

Rada Gminy Istebna uznała, iż ustalenie zasad zagospodarowania terenu zgodnego z potrzebami wnioskodawców stworzy dogodne warunki dla rozwoju gospodarczego, biorąc pod uwagę istniejące i projektowane zagospodarowanie tego obszaru.

Uwzględniając złożone wnioski, sporządzono II zmianę studium, wyznaczając nowe kierunki zagospodarowania dla obszaru objętego opracowaniem.

Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami studium w obszarze objętym opracowaniem przeważają obszary USz - obszary rozwoju sportu i rekreacji zimowej. Podstawowym kierunkiem rozwoju tego obszaru były obiekty sportowe i rekreacyjne wykorzystywane w sezonie zimowym w tym wyciągi i trasy narciarskie, itp. Uzupełniającym kierunkiem rozwoju były parkingi terenowe o przepuszczalnej nawierzchni.

W obszarze tym występowały także tereny takie jak:

- U – obszary rozwoju usług – w rejonie doliny Olzy i szczytu Złotego Gronia
 - US - obszary sportu i rekreacji całorocznej – w rejonie doliny Olzy
 - Or - obszary rozwoju zabudowy rozproszonej
 - R - obszary łąk, pastwisk i pól
 - ZL - obszary lasów i zalesień
 - KDp - obszary parkingu terenowego
- oraz tereny komunikacji.

W ustaleniach II zmiany studium wyznaczono następujące obszary:

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- U1 - obszary zabudowy usługowej w rejonie Złotego Gronia – obszar ten objął dotychczasowe obszary rozwoju usług U poszerzone kosztem obszarów rozwoju sportu i rekreacji zimowej USz, obszarów rozwoju zabudowy rozproszonej Or, oraz niewielkich fragmentów terenów leśnych ZL.

- US1 - obszary sportu i rekreacji całorocznej w rejonie Złotego Gronia – obszar ten objął dotychczasowe obszary rozwoju sportu i rekreacji zimowej USz, poszerzone kosztem terenów rolniczych R, leśnych ZL, niewielkich obszarów zabudowy rozproszonej Or i część terenu parkingu KD-P.

Zmienia się także usytuowanie jednego z obszarów rozwoju zabudowy rozproszonej Or tzn. w jednym miejscu obszar ten zostaje zlikwidowany i przeznaczony pod funkcje usługowe, a wyznaczony zostaje nowy obszar w innej lokalizacji z nieco zmniejszoną powierzchnią. Nieznacznie zmniejszono także obszar parkingu terenowego KD-P.

Kierunki rozwoju określone w ustaleniach II zmiany studium są kontynuacją obecnego sposobu zagospodarowania tego obszaru i jego uzupełnieniem, które umożliwi bardziej intensywne zagospodarowanie terenu, przyczyniając się do rozwoju gospodarczego gminy.

Zmiana Studium objęła przede wszystkim ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy, w zakresie których Studium nie było aktualne lub wymagało dostosowania do nowych potrzeb rozwojowych gminy.

Zmiany wprowadzone w zakresie II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna zostały wyróżnione w ujednoliconym tekście studium czerwonym kolorem czcionki i odnośnikiem ²⁾.

Obszar objęty II zmianą studium oznaczono w częściach tekstowych i graficznych studium jako obszar nr 2.

Do tekstu w części dotyczącej uwarunkowań rozwoju wprowadzono zmiany w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne.

Zmieniony został tekst studium w części I „Uwarunkowania rozwoju” w następujących rozdziałach:

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- w rozdziale 1. pt. „Uwarunkowania wynikające z położenia gminy” dodano informację o II zmianie studium do aktualizacji danych demograficznych,
- w rozdziale 2. pt. „Uwarunkowania wynikające z obowiązujących aktów prawnych” w punkcie 2.2. pt. „Wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa śląskiego” dodano informację o II zmianie studium do aktualizacji informacji wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ i ze Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- w rozdziale 2. pt. „Uwarunkowania wynikające z obowiązujących aktów prawnych” w punkcie 2.3. pt. „Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy” zawarto aktualne informacje wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy Istebna do roku 2020”,
- w rozdziale 3 pt. „Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania” w punkcie 3.2.2 pt. „Tereny usługowe” dodano informację o II zmianie studium do aktualizacji danych dotyczących podmiotów gospodarki narodowej,
- w rozdziale 6 pt. „Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia” w pkt. 6.1. pt. „Demografia” dodano informację o II zmianie studium do aktualizacji danych demograficznych,
- w rozdziale 6 pt. „Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia” w pkt. 6.2. pt. „Struktura gospodarcza, bezrobocie” dodano informację o II zmianie studium do aktualizacji danych na temat rynku pracy i stanu zatrudnienia,
- w rozdziale 8 pt. „Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy” dodano pkt 8.4 pt. „Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego II zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.”
- w rozdziale 12 pt. „Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych” dodano informację o braku udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla w obszarze objętym II zmianą studium,

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

- w rozdziale 14 pt. „Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki-wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami” w pkt. 14.2.6 pt. „Gospodarka odpadami” dodano informację o II zmianie studium do aktualizacji danych dotyczących gospodarki odpadami,
- w rozdziale 15 pt. „Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych” zaktualizowano informacje o zadaniach o znaczeniu ponadlokalnym przyjętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,
- w rozdziale 16 pt. „Uwarunkowania wynikające z wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej” dodano informacje dotyczące występowania obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Zmieniony został rysunek części graficznej określającej uwarunkowania rozwoju gminy.

W pozostałej części uwarunkowania zawarte w Studium zachowują swoją aktualność w odniesieniu do obszaru objętego przedmiotową II zmianą studium.

Zmieniony został tekst studium w części II „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” w następujących rozdziałach:

- w rozdziale 1. pt. „Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Istebna oraz w przeznaczaniu terenów” w pkt 1.2. „Kierunki rozwoju gminy” dodano wskazanie terenów rekreacji całorocznej US1, wymieniono obszary wyznaczone w ustaleniach II zmiany studium i zawarto dane dotyczące bilansu terenów,
- w rozdziale 2. pt. „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy” w pkt. 2.2 „Ustalenia funkcjonalno-przestrzenne dla poszczególnych terenów oraz wskaźniki dotyczące użytkowania i zagospodarowania terenów” dla strefy sportu i rekreacji dodano ustalenia dla terenu U1 - obszarów zabudowy usługowej w rejonie Złotego Gronia oraz terenów US1 - obszarów sportu i rekreacji całorocznej w rejonie Złotego Gronia. Dla terenów tych określono podstawowy i uzupełniający kierunek rozwoju oraz określono wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
- w rozdziale 3 pt. „Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego” w podrozdziale 3.2. pt. „Ujęcia i zasoby wodne” dodano informację o położeniu obszaru objętego II zmianą studium poza granicą GZWP nr 348 i poza granicą projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika,
- w rozdziale 7 pt. „Obszary, na których rozmieszczono będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym oraz lokalnym” zaktualizowano informacje o

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

zadaniach o znaczeniu ponadlokalnym przyjętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+,

- w rozdziale 9 pt. „Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego” zawarto informację o gruntach rolnych i leśnych w obszarze II zmiany studium, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,

- w rozdziale 11. pt. „Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz osuwania się mas ziemnych” dodano ustalenia dotyczące obszaru szczególnego zagrożenia powodzią i obszarów osuwania się mas ziemnych.

W ustaleniach studium zostały ponadto aktualizowane podstawy prawne obowiązujących przepisów odrębnych.

W pozostałej części kierunki zawarte w Studium zachowują swoją aktualność w odniesieniu do obszaru objętego przedmiotową II zmianą studium.

Zmieniono rysunek ustaleń Studium wyznaczając nowe kierunki zagospodarowania terenów w obszarze objętym II zmianą studium.

Dla obszaru objętego II zmianą studium zostały określone:

- uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:
 - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
(ustalenia zawiera część II rozdział 1)
 - kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
(ustalenia zawiera część II rozdział 2)
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
(ustalenia zawiera część II rozdział 3)
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
(ustalenia zawiera część II rozdział 4)
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
(ustalenia zawiera część II rozdział 5 i 6)
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
(ustalenia zawiera część II rozdział 7)
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;

¹⁾I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

(ustalenia zawiera część II rozdział 7)

- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
(ustalenia zawiera część II rozdział 9)
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
(ustalenia zawiera część II rozdział 10)
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
(ustalenia zawiera część II rozdział 11)
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
(ustalenia zawiera część II rozdział 14)

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w odniesieniu do obszaru objętego II zmianą studium jest zawarty w pkt. 8.4 pt. „Potrzeby i możliwości rozwoju gminy w odniesieniu do obszaru objętego II zmianą studium uwzględniające analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, prognozy demograficzne, oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, służącej realizacji zadań własnych gminy.”

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz analizy możliwości finansowych gminy w zakresie wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy: zabudowy mieszkaniowej, w tym jednorodzinnej, jednorodzinnej z usługami, rekreacji indywidualnej, zabudowy zagrodowej, usługowej, zabudowy związanej ze sportem i rekreacją. Przeprowadzono oszacowanie chłonności terenów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę rozumianej jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, jak również analizę chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych.

Z porównania maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, wynikającej z analizy chłonności wynikało, że maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie

Bilans terenów pod zabudowę mógł więc zostać uzupełniony maksymalnie o różnicę tych wielkości wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Wyznaczone w II zmianie studium nowe obszary zabudowy umożliwiają lokalizację zabudowy o powierzchni użytkowej nie przekraczającej maksymalnej ilości wynikającej z bilansu.

W II zmianie studium określono także możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy oraz potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy.

W analizie tej stwierdzono, że potrzeby inwestycyjne, wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy w rezerwach terenu niewykorzystanego pod zabudowę w ustaleniach planów miejscowych i w nowych obszarach zabudowy wyznaczonych w II zmianie studium, nie przekraczają możliwości ich finansowania przez gminę.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę jest dostosowane do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.

Dla obszaru objętego II zmianą studium nie zachodzą przesłanki do określenia:

- obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów przestrzeni publicznej; *(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 8)*
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny; *(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 12)*
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120); *(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 13)*
- obszarów zdegradowanych
- granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych; *(informacje w tym zakresie zawiera część II rozdział 16)*
- obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.²⁾

¹⁾ I zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Istebna, obejmująca obszar położony w rejonie oczyszczalni ścieków Pustki w Koniakowie